

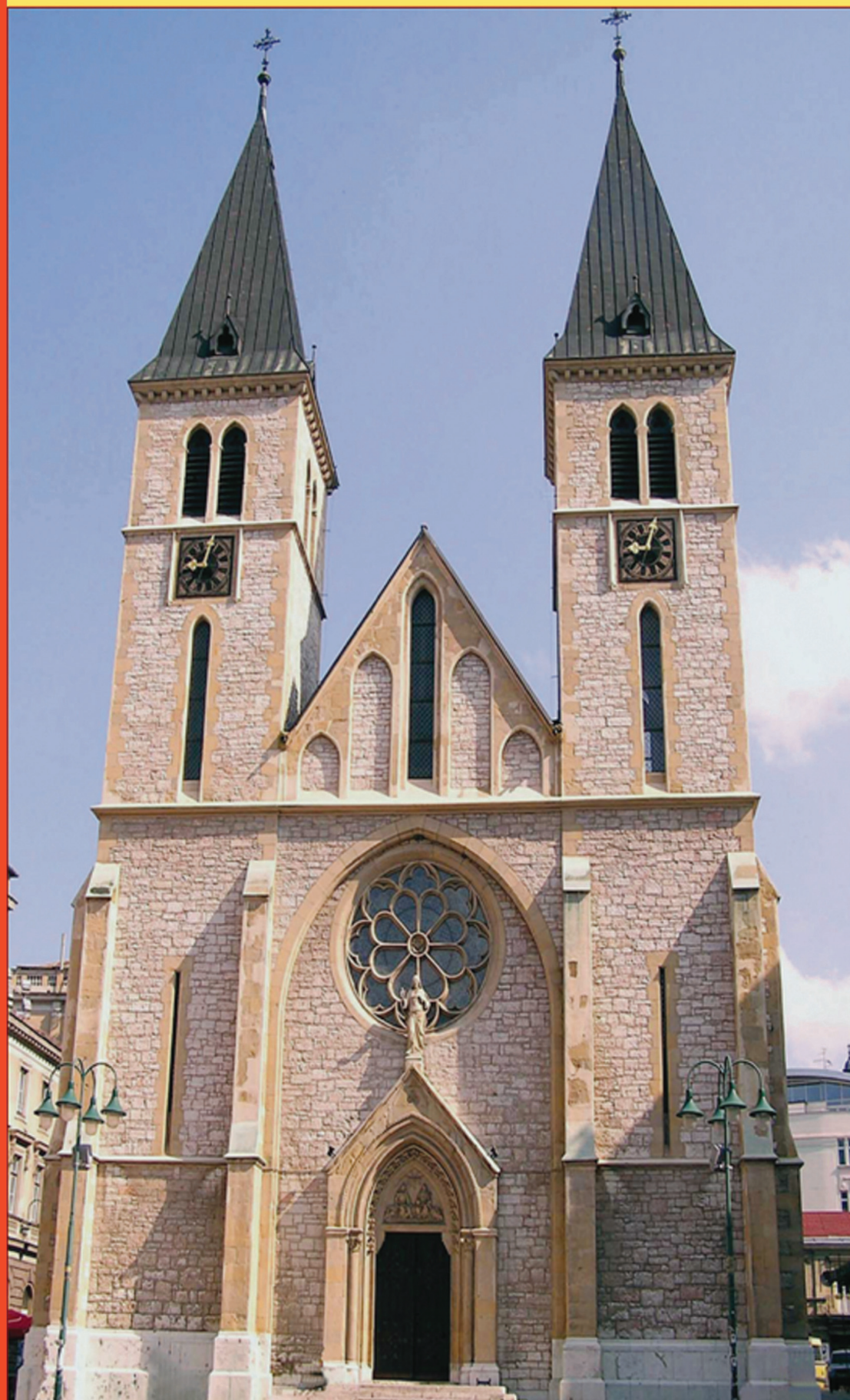


Broj 3-4/2012
Godina CXXVI
Sarajevo

VRHBOSNA

Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

GODINA VJERE





VRHBOSNA - Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

Izdavač:

Vrhbosanska nadbiskupija
Kaptol 7, BiH - 71000 Sarajevo

Nakladnik:

Medijski centar Vrhbosanske nadbiskupije

Odgovara:

Vinko kardinal Puljić
vrhbosanski nadbiskup

Glavni urednik:

Ilija Orkić, kancelar

Grafička obrada:

MCVN

Tisak:

Suton - Široki Brijeg





Sadržaj

UVODNA RIJEČ	
Božićna poruka Vinka kardinala Puljića	243
SVETA STOLICA	
Nota s pastoralnim smjernicama za Godinu vjere	245
Logo za Godinu vjere	251
Dekret Apostolske pokorničarne o potpunom oprost	252
Propovijed Svetoga Oca na Misi otvaranja Godine vjere u Vatikanu	254
Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski misijski dan 2012.	256
Poruka Svetog Oca sudionicima Međunarodnog susreta za mir	258
Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan sredstava društvenih komunikacija 2012.	260
Poruka pape Benedikta XVI. za 99. Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2013.	262
Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan mira 2013.	264
Poruka pape Benedikta XVI. za 28. Svjetski dan mladih 2013.	269
BK BIH	
Priopćenje s 55. redovnog zasjedanja Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine	275
Pastirsko Pismo biskupa BK BiH uz "Godinu vjere"	276
Priopćenje s 56. redovnog zasjedanja Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine	281
Poruka predsjednika Caritasa BKBiH za Nedjelju Caritas – 2012.	282
Zaštita života i pravo na život od samog začeca	283
IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE	
Duhovna obnova ministranata 2012.	286
Poziv na molitvu za uspjeh Sinode Vrhbosanske nadbiskupije.	287
Zabrana Zbirnih misa na području Vrhbosanske nadbiskupije.	287
Sedmo hodočašće u hrvatsko nacionalno marijansko svetište Vrhbosanske nadbiskupije i Banjolučke biskupije.	288
Listopad – mjesec Gospine krunice	288
Redovna sjednica zbora konzultora VN	289
II. Redovna Sjednica Svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije	290
Uspjeh na Seminaru za ovlast isповijedanja 2012.	290
Ovlasti isповijedanja	292
Održan XVII. susret dijecezanskih svećenika Vrhbosanske nadbiskupije	293
Susret dijecezanskih svećenika Vrhbosanske nadbiskupije	294
Potpuni oprost uz Dušni dan	299
Članovi Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije	299
Članovi Svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije – izmjene	300
Sjednica PVVN	302
Održana sjednica Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije	302
Održana Sjednica Zbora konzultora VN	303
Sjednica svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije (SVVN)	304
Imenovanje Savjetničkog vijeća «Međupomoći»	305
Imenovanje Odbora za obnovu Vile Salvator u Dubrovniku	305
Dekanska konferencija Vrhbosanske nadbiskupije	306
Ovlast za binacije i trinacije u 2013. godini	306
Prijepis matica i crkvenih računa	307
Prve subote u mjesecu - Molitveni dan za duhovna zvanja	307
Međunarodni molitveni dan mira	308
BOGOJAVLJENJE - Dan Papinskih misijskih djela za sveto Djetinjstvo	308
Molitvena osmina za jedinstvo kršćana	309
Molitveni dan za mir u BiH	309
DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA - Svijećnica - prikazanje Gospodinovo u hramu	310
DAN ŽIVOTA	310
Međunarodni dan bolesnika i zdravstvenih djelatnika	311
Post i nemrs u 2013. godini	311
Nedjelja solidarnosti	312
Obnova svećeničkih obećanja i posveta ulja	312
Statistički podaci za 2012. godinu	313
Raspored termina za krizmu u Vrhbosanskoj nadbiskupiji 2013. godine	313
Kvatre u 2013. godini	314
Duhovne vježbe za svećenike	314
Susret animatora liturgijskog pjevanja Vrhbosanske nadbiskupije	315
Susret župnih ekonomskih vijeća i župnih pastoralnih vijeća	315
Papin dan	316
XIX. Sabor prezbitera Vrhbosanske nadbiskupije	316



Dekanatski susreti u nadbiskupskom ordinarijatu	317
XVI. susret ministranata.....	318
Proljetna dekanatska korona 2013. godine	318
Održana dekanska konferencija Vrhbosanske nadbiskupije	319
Poruka Vinka kard. Puljića na početku katehetske i školske 2012./2013. godine	320
Imenovanja i premještaji	322
Dozvole	328
Novi pečati	329
Nadbiskupova kronika.....	330
Bogoslovi 2012. / 2013.	337
Popis sjemeništara na početku školske godine 2012./13.	339
Povelja o posveti župne crkve u župi Kraljice Svete Krunice - Krepšić	340
Posveta kamena temeljca crkve u župi Čemerno.....	341
Povelja o posveti župne crkve u župi Sv. Franje Asiškog – Srednja Slatina	342

IZ KORESPONDENCIJE

Državno tajništvo – Vatikan: Pismo uz 26. Međunarodni susret za mir – Sv. Egidije	343
Papa Benedikt XVI.: Poziv Vinku kardinalu Puljiću na biskupsku sinodu	346
Vinko kard. Puljić: Čestitka Sv. Ocu Božića i Nove Godine	347
Državno tajništvo – Vatikan: Zahvala za Božićnu čestitku nadbiskupu Vinko kard. Puljiću.....	348

PRILOZI

Poruka narodu Božjem s XIII. redovnog zajedanja Biskupske sinode	349
Kardinalova propovijed na Misi bdijenja Sv. Ivana Krstitelja	357
Kardinalova propovijed na proslavi patrona sjemenišne crkve VBS-a slavenskih apostola Sv. Ćirila i Metodija	359
Kardinalova propovijed na svetkovinu Uznesenja BDM – Velika Gospa.....	361
Kardinalova propovijed pod svečanim Euharistijskim slavljem prigodom obilježavanje dva desetljeća izgnanstva Hrvata katolika iz Derventskog dekanata pod geslom: „Dani molitve i nade“	363
Kardinalova propovijed u katedrali Presv. Srca Isusova pred početak Svjetskog mirovnog susreta u organizaciji zajednice Sant Egidia	365
Kardinalova propovijed prigodom sedmog hodočašća Vrhbosanske nadbiskupije i Banjolučke biskupije u Hrvatsko nacionalno svetište pod geslom „Umnoži našu vjeru“	366

BILJEŽIMO

Kardinal Puljić otvorio web stranicu Vrhbosanske nadbiskupije.....	369
Održan simpozij o Šimi Ivkiću	369
Molitva za Sinodu Vrhbosanske nadbiskupije.....	370
Pismo svećenika Derventskog dekanata prognanim župljanima	371
Održan XVI. Katehetski dan Vrhbosanske nadbiskupije.....	373
Susret predsjednika Josipovića i kardinala Puljića	374
Ustanovljena služba bolničkog dušobrižnika u Kliničkom Centru Univerziteta Sarajevo	375
Poruka s plenarnog zasjedanja Vijeća europskih biskupskih konferencija	375
Proslavljena 15. obljetnica Međureligijskog vijeća u BiH.....	376
Kardinal Puljić posjetio institucije Europske unije.....	377
Konferencija kardinala Puljića o Biskupskoj sinodi	378
Održan kolokvij o vjeri pred izazovima današnjeg društva	379
Imenovan apostolski nuncij u BiH i Crnoj Gori.....	381
Zaređena šestorica đakona Vrhbosanske nadbiskupije	381
Održana konferencija tri mjeseca nakon Svjetskog međureligijskog susreta	383

NOVE KNJIGE

Mons. dr. Mato Zovkić: Poziv biblijskih proroka.....	386
Niko Ikić: Teologija sakramenata.....	386
Raymond E. Brown i dr.: Znanstveni uvod u Bibliju.....	387
Darko Tomašević (ur.): Tvoja riječ nozi je mojoj svjetiljka	388

IN MEMORIAM

Fra Branko (Franjo) Neimarević	390
Fra Božidar (Pavlimir Luka) Borić	390
Fra Tomislav Međugorac.....	392
Preč. dr. Ivo Balukčić.....	393
Vlč. Mijo Josipović.....	394
Mara Meštrović r. Zadro.....	395
Vinko Tomašević.....	397

DODATAK

Pastoralni kalendar.....	399
--------------------------	-----



Božić 2012

Božićna poruka Vinka kardinala Puljića

Draga braćo misnici,
drage redovnice i redovnici,
draga braćo i sestre!

Radujemo se otajstvu Božića. Želimo doživjeti očitovanu Božju ljubav u djetetu Isusu. U vjeri ga slavimo, a slaveći želimo učvrstiti svoju vjeru u ovom vremenu. S vjerom prilazimo tom božićnom djetetu jer u njemu prepoznajemo Boga koji se utjelovio i rodio da bi nam svoju ljubav darovao. U tom djetetu ljubav Božja je postala vidljiva. Zato se tom otajstvu radujemo.

„Više puta i na više načina Bog nekoć govoraše ocima u prorocima; konačno, u ove dane, progovori nam u Sinu“ (Heb 1,1-2). I Riječ je tijelom postala i prebivala među nama. Po krštenju smo postali dionici tog utjelovljenja, tog otkupljenja, te očitovane i darovane ljubavi Božje. Zato, u ovoj Godini vjere želimo se prepoznati u svom identitetu kao djeca Božja. Slaveći rođenje Isusa Krista, tražimo sebe u ovom vremenu koje proživljavamo. U Isusu želimo otkriti smisao koji osvjetljuje nadom našu svagdašnjicu i daje hrabrost da budemo i ostanemo vjerni našim korijenima i po krštenju i po rođenju. Osposobljava nas to otajstvo vjere da u ovo društvo, u koje su se ukorijenila brojna zla i malodušje, unesemo poruku radosti života i hrabru nadu koja zrači u tu našu svagdašnjicu spremnošću nositi se sa svim izazovima kojih ima napretek.

U ovoj Godini vjere želimo da naše kršćanstvo bude prepoznatljivije i sposobnije ugraditi se u javni život te se oduprijeti ovom agresivnom relativizmu, konzumizmu i sekularizmu. Vidimo da nam potrošački mentalitet nameće Božić kao vrijeme potrošnje, a Isusa u svemu tome kao da nema iako bi trebao biti u središtu svega. Vidimo da se u toj lažnoj demokraciji nameće mentalitet gdje je jači uvijek u pravu. A Isusovim rođenjem svaki čovjek je vrednovan u svom dostojanstvu i u svojim pravima. Zato, obnavljajući vjeru u slavlju Isusova rođenja, želimo u to društvo unijeti vrednovanje čovjeka, pravo na život, svetost braka i sačuvati ljepotu i draž obiteljskog zajedništva i gnijezdo ljubavi.



Isus Krist je došao kroz nazaretsku obitelj. Rodivši se kao dijete, Bog nam je postao još bliži želeći čovjeka sebi približiti, ali i nas zbližiti međusobno. Nakon nedavno završene Biskupske Sinode u Rimu na temu nove evangelizacije i pitanje prenošenja vjere, želimo vratiti dostojanstvo obitelji. Ona je prva škola vjere. Isusovo rođenje po nazaretskoj obitelji pokazuje kako je Trojedini Bog – koji je ljubav – očitovao svoju ljubav kroz obitelj. U ovom vremenu, koje u lažnoj demokraciji urušava vrednote obitelji, mi želimo iz vjere obnoviti vrednote obitelji i svetost braka. U obitelji čovjek se rađa, raste i stasa u svojoj ljudskosti i svojoj vjeri. Ako ikada, onda je za Božić obitelj na okupu, jer osjeća toplinu i radost slavlja i draž zajedništva.

Ovim mislima vam želim uputiti svoju božićnu čestitku. Neka ovaj Božić obnovi radosno obiteljsko zajedništvo! Neka ovaj Božić obnovi zajedništvo mira i sloge te dostojanstvo svakog čovjeka kao djeteta Božjega! Neka ovaj Božić ukloni svaku mržnju te nas ispuni radosno vjerom i ljubavlju. To neka nam bude svjetlo i snaga u ovom vremenu kako bi ovo bolesno ozračje u društvu ozdravljali kroz svjedočenje



vjere. Ta vjera neka bude ukorijenjena kroz susret s Isusom u osobnom obiteljskom i našem životu zajedništva.

Dok vam čestitam Božić, želim tu Božju radost vjere u srcima i obiteljima. Isusovo svjetlo neka vas obasjava u hodu vjere te hrabro svjedočite svoj identitet i u životu i u radu. Ne-ka vas Božić ispuni radosnom nadom da puni pouzdanja ne posustanete u nošenju svagdanjeg križa. Očitovana ljubav neka ispuni vaša srca kako bi radost dijelili i umnažali, a boli tješili i nosili jedni s drugima.

Zato neka vam je sretan i radostan Božić, braćo misnici; neka vam je sretan i radostan Božić, dragi redovnici i redovnice; neka vam je sretan i radostan Božić, draga obitelji. Želim da Isus ispuni vaša srca i vašu kuću božanskom radošću i ljubavlju. Vama, draga djeco, že-

lim blizinu Isusova rođenja kako bi rasli s Isusom u znanju, vjeri i mudrosti. Vama, dragi bolesnici, neka Isus donese utjehu i snagu u vašim bolima te osjetite njegovu blizinu u vašim trpljenjima. Vama, prognanici i napušteni, želim Isusovu blizinu kako bi osjetili da niste sami jer Bog je s vama. Ako vas čovjek i zaboravi, Bog vas nikad zaboraviti neće.

Sve vas pozdravljam želeći Vam sretan i radostan Božić ispunjen obiljem Božjeg blagoslova koji neka vas prati i kroz cijelu Novu 2013 godinu.

Iskreno i srdačno vas pozdravljam i blagoslivljam!

Vaš nadbiskup kardinal Vinko Puljić



Kongregacija za nauk vjere

Nota s pastoralnim smjernicama za Godinu vjere

Uvod

Apostolskim pismo *Porta fidei* od 11. listopada 2011., Sveti Otac Benedikt XVI. proglasio je Godinu vjere. Ona će započeti 11. listopada 2012., na pedesetu obljetnicu otvorenja Drugoga vatikanskog koncila a završit će 24. studenoga 2013., na svetkovinu Gospodina našega Isusa Krista Kralja svega stvorenja. Ta će godina biti prava prilika vjernicima da dublje shvate kako je temelj kršćanske vjere "susret s događajem, sa Osobom, koja životu daje novi obzor i zajedno s time konačni pravac" [1]. Vjeru, utemeljenu na susretu s Isusom Kristom uskrsnim, će se moći ponovno otkriti u cjelini i svem njezinu sjaju. "I u našim danima vjera je dar koji treba iznova otkriti, njegovati i svjedočiti", da Gospodin "udijeli svakom od nas da živimo ljepotu i radost svoje pripadnosti Kristu" [2]. Početak Godine vjere podudara se sa zahvalnim sjećanjem na dva velika događaja koja su označila lice Crkve u našim danima: pedesetu obljetnicu otvorenja Drugog vatikanskog koncila, kojeg je sazvaio Ivan XXIII. (11. listopada 1962.), i dvadesetu obljetnicu proglašenja Katekizma Katoličke Crkve, kojeg je Crkvi dao Ivan Pavao II. (11. listopada 1992.).

Koncil je, prema papi Ivanu XXIII., želio "prenijeti nauk u čistom i netaknutom obliku, bez ublažavanja ili netočnog predstavljanja", tako da se "to sigurno i nepromjenjivo učenje, koje se mora vjerno poštivati, produbljuje i predstavlja na onaj način koji odgovara zahtjevima našeg vremena" [3]. U vezi s tim, od presudne je važnosti početak dogmatske konstitucije *Lumen gentium*: "Svjetlo naroda je Krist pa stoga ovaj Sveti sabor, sabran u Duhu Svetom, žarko želi njegovom svjetlošću, koja odsijeva na licu Crkve, prosvijetliti sve ljude navješćujući evanđelje svemu stvorenju (usp. Mk 16, 15)" [4]. Polazeći od Kristova svjetla koje čisti, prosvjetljuje i posvećuje u slavlju svete liturgije (usp. Konstitucija *Sacrosanctum Concilium*) i svojom božanskom riječju (usp. Dogmatska konstitucija *Dei Verbum*), Koncil temeljito obrađuje duboku narav Crkve (usp. Dogmatska konstitucija *Lumen gentium*) i njezin odnos sa suvremenim svijetom (usp.

Pastoralna konstitucija *Gaudium et spes*). Oko te četiri konstitucije, koje su pravi stožeri Koncila, raspoređene su deklaracije i dekreti, koje obrađuju neke od najvećih izazova našeg doba. Nakon Koncila, Crkva je – u kontinuitetu s čitavom predajom, pod sigurnim vodstvom Učiteljstva – poradila na prihvaćanju i usvajanju svoga bogatog nauka. Da bi potpomogli ispravno prihvaćanje Koncila, pape su više put sazvale Biskupsku sinodu [5], koju je 1965. ustanovio sluga Božji Pavao VI., ponudivši Crkvi jasne smjernice kroz razne posinodske apostolske pobudnice. Iduće opće zasjedanje Biskupske sinode, što će se održati u listopadu 2012., imat će za temu: Nova evangelizacija za prenošenje kršćanske vjere.

Već od početka svog pontifikata, papa Benedikt XVI. se odlučno zauzimao za ispravno shvaćanje Koncila, odbacivši takozvanu "hermeneutiku diskontinuiteta i raskida" kao pogrešnu te promičući onu koju je on sam nazvao "hermeneutikom reforme, obnove u kontinuitetu jedinog subjekta – Crkve, koju nam je Gospodin darovao; to je subjekt koji raste u vremenu i razvija se, no ipak ostaje uvijek isti, jedan jedini subjekt putujućeg Božjeg naroda" [6]. Katekizam Katoličke Crkve, u tom istom duhu, s jedne strane je "istinski plod Drugog vatikanskog koncila" [7], a s druge želi potpomoći njegovo prihvaćanje.

Izvanredna Biskupska sinoda sazvana prigodom dvadesete obljetnice zatvaranja Drugog vatikanskog koncila i sa ciljem da ocijeni kako je prihvaćen kod vjernikâ, predložila je da se pripremi taj Katekizam kako bi se Božjem narodu pružio sažetak čitavog katoličkog nauka i tekst koji će biti siguran putokaz pri izradi mjesnih katekizama. Papa Ivan Pavao II. je prihvatio taj prijedlog kao želju "koja potpuno odgovara stvarnoj potrebi opće Crkve i krajevnih Crkava" [8]. Sastavljen u suradnji sa svim biskupima Katoličke Crkve, taj Katekizam "doista izražava ono što se može nazvati 'simfonijom' vjere" [9]. Katekizam sadrži "novo i staro (usp. Mt 13, 52), jer vjera je uvijek ista i ujedno izvor uvijek novog svjetla. Da bi odgovorio na ta dva zahtjeva, Katekizam Katoličke Crkve s jedne strane ponavlja 'stari'



red, tradicionalni, kojeg je slijedio već katekizam svetog Pija V., dijeleći sadržaj na četiri dijela: Vjerovanje, sveta liturgija, sa sakramentima u prvom planu; život u Kristu, izložen počevši od zapovijedi; i na kraju kršćanska molitva. No, istodobno, taj je sadržaj često izražen na 'novi' način, da bi se odgovorilo na pitanja našeg doba" [10]. Taj je Katekizam "vrijedno i legitimno sredstvo u službi crkvenog zajedništva" i "sigurna norma za poučavanje vjere" [11]. U njemu sadržaji vjere nalaze "svoju sustavnu i sveobuhvatnu sintezu. Tu, naime, izlazi na vidjelo bogatstvo nauka kojeg je Crkva prihvatila, čuvala i pružala u svojoj dvije-tisućljetnoj povijesti.

Od Svetog Pisma do crkvenih otaca, od učitelja teologije do svetaca koji su živjeli u raznim razdobljima povijesti, Katekizam pruža stalni spomen na mnoge načine na koje je Crkva razmišljala o svojoj vjeri i sve više napredovala u nauku tako da može pružiti sigurnost vjernicima u njihovu vjerničkom životu" [12]. Godina vjere želi pridonijeti novom obraćenju Gospodinu Isusu i ponovnom otkrivanju vjere, kako bi svi članovi Crkve bili vjerodostojni i radosni svjedoci uskrsloga Gospodina u današnjem svijetu, koji su kadri mnogim ljudima koji traže Boga pokazati "vrata vjere". Ta "vrata" širom otvaraju čovjekov pogled na Isusa Krista, prisutnog među nama "u sve dane - do svršetka svijeta" (Mt 28, 20). On nam pokazuje kako se "umijeće življenja" uči "u snažnom odnosu s njim" [13]. "Svojom ljubavlju, Isus Krist privlači sebi ljude svih pokoljenja: u svakom dobu on sabire svoju Crkvu povjeravajući joj naviještaj evanđelja, s nalogom koji ne zastarijeva. Zbog toga i danas postoji potreba za snažnijim zauzimanjem Crkve za novu evangelizaciju kako bi se ponovno otkrilo radost vjere i iznova pronašlo oduševljenje za prenošenje vjere" [14].

Po nalogu pape Benedikta XVI. [15] Kongregacija za nauk vjere, u dogovoru s nadležnim dikasterijima Svete Stolice i uz pomoć Odbora za pripremu Godine vjere [16], sastavila je ovu Notu s nekim prijedlozima za življenje ovog milosnog vremena, ne isključujući ostale inicijative koje Duh Sveti bude htio pobuditi među pastirima i vjernicima u raznim dijelovima svijeta.

Smjernice

"Znam komu sam povjerovao" (2 Tim 1, 12): te riječi svetog Pavla pomažu nam shvatiti da je vjera "prije svega čovjekovo osobno prijanjanje Bogu, istodobno, neodvojivo od toga, jest i slobodan pristanak uza svu istinu što ju je Bog objavio" [17]. Vjera kao osobno pouzdanje u Boga i vjera koju ispovijedamo u vjerovanju su neraskidivo pozvani, jedna na drugu upućuju i jedna drugu zahtijevaju. Postoji duboka veza između življene vjere i njezinih sadržaja: vjera svjedokâ i ispovjedalaca je također vjera apostolâ i naučitelja Crkve. U tome smislu, slijedeće smjernice za Godinu vjere žele pomoći bilo susret s Kristom preko istinskih svjedokâ vjere bilo sve veće poznavanje njezinih sadržaja. Riječ je o prijedlozima koji žele, u obliku primjerâ, potaknuti spreman odgovor Crkve na poziv Svetog Oca da se ovu Godinu u punini živi kao posebno "vrijeme milosti" [18]. Radosno otkrivanje vjere moći će također pridonijeti učvršćivanju jedinstva i zajedništva među različitim stvarnostima koje čine veliku obitelj Crkve

I. Na razini opće Crkve

1. Glavni crkveni događaj na početku Godine vjere bit će 13. Opće zasjedanje Biskupske sinode, koju je papa Benedikt XVI. sazvao za mjesec listopad 2012. a posvećena je Novoj evangelizaciji za prenošenje kršćanske vjere. Tijekom Sinode, dana 11. listopada 2012., održat će se svečana proslava početka Godine vjere, u spomen na pedesetu obljetnicu otvorenja Drugog vatikanskog koncila.

2. U Godini vjere treba potaknuti vjernike da hodočaste Petrovoj Stolici, da ondje ispovjedu vjeru u Boga Oca, Sina i Duha Svetoga, u jedinstvu s onim koji je danas pozvan učvrstiti svoju braću u vjeri (usp. Lk 22, 32). Važno je poticati također hodočašća u Svetu zemlju, mjesto koje je prvo vidjelo prisutnost Isusa, Spasitelja, i Marije, njegove majke.

3. Tijekom te Godine bit će korisno pozvati vjernike da se s posebnom pobožnošću obraćaju Mariji, slici Crkve, koja "u sebi ujedinjuje i odražava najveća načela vjere" [19]. Trebat će zato ohrabriti svaku inicijativu koja pomaže vjernicima prepoznati posebnu ulogu Marije u otajstvu spasenja, sinovski je ljubiti i nasljedo-



vati njezinu vjeru i kreposti. U tu će svrhu biti itekako korisno organizirati hodočašća, proslave i susrete u najvećim marijanskim svetištima.

4. Slijedeći Svjetski dan mladih u Rio de Janeiro u srpnju 2013. pružit će povlaštenu prigodu mladima da iskuse radost koju daju vjera u Gospodina Isusa i zajedništvo sa Svetim Ocem, u velikoj obitelji Crkve.

5. Nadamo se da će se organizirati simpoziji, skupovi i veća okupljanja, također na međunarodnoj razini, koji će pomoći susret s istinskim svjedočenjima vjere i upoznavanje sadržaja katoličkog nauka. Opažajući kako i danas Božja riječ nastavlja rasti i širiti se, bit će važno svjedočiti da u Isusu Kristu "sve boli i čežnje ljudskog srca nalaze ispunjenje" [20] i da vjera "postaje novo mjerilo shvaćanja i djelovanja koje mijenja čitav čovjekov život" [21]. Neki će skupovi biti osobito posvećeni ponovnom otkrivanju učenjâ Drugog vatikanskog koncila.

6. Za sve vjernike, Godina vjere će pružiti zgodnu priliku da prodube poznavanje glavnih dokumenata Drugog vatikanskog koncila i proučavaju Katekizam Katoličke Crkve. To vrijedi napose za kandidate za svećeništvo, prije svega tijekom propedeutičke godine ili prvih godina teoloških studija, za novakinje i novake ustanova posvećenog života i družbi apostolskog života, kao i za one koji prolaze razdoblje razlučivanja sa ciljem pridruživanja nekoj udruzi ili crkvenom pokretu.

7. Ova Godina bit će povoljna prilika svim vjernicima da pokažu veću osjetljivost za homilije, kateheze, govore i ostale istupe Svetog Oca. Pastiri, posvećene osobe i vjernici laici bit će pozvani da s novim poletom stvarno i srcem prijanju uz nauk Petrova nasljednika.

8. Poželjno je da se tijekom Godine vjere, u suradnji s Papinskim vijećem za promicanje jedinstva kršćana, priređuju razne ekumenske inicijative koje će imati za cilj pridonositi "ponovnoj uspostavi jedinstva" koja je "jedan od poglavitih ciljeva Svetoga ekumenskog Drugog vatikanskog koncila" [22]. Na poseban način, održat će se jedno svečano ekumensko slavlje na kojem će svi kršćani ponovno potvrditi vjeru u Krista.

9. Pri Papinskom vijeću za promicanje nove evangelizacije osnovat će se odgovarajuće Tajništvo koje će imati zadatak koordinirati sve inicijative vezane uz Godinu vjere što ih budu organizirali razni dikasteriji Svete Stolice ali i

sve druge događaje od važnosti za opću Crkvu.

Bit će uputno obavijestiti na vrijeme spomenuto Tajništvo o glavnim događajima koji će se organizirati tijekom te Godine; ono će moći također sugerirati prikladne inicijative u tom pogledu. Tajništvo će otvoriti posebnu web stranicu sa ciljem da pruži sve korisne informacije kako bi se Godinu vjere proslavilo na što plodonosniji način.

10. Na završetku te Godine, na svetkovinu Našega Gospodina Isusa Krista Kralja svega stvorenja, održat će se euharistija koju će slaviti Sveti Otac, tijekom koje će se obnoviti ispo- vijest vjere.

II. Na razini biskupskih konferencijâ [23]

1. Biskupske konferencije moći će posvetiti jedan studijski dan temi vjere, njezinu osobnom svjedočenju i njezinu prenošenju novim naraštajima, sa sviješću o posebnom poslanju biskupâ kao učitelja i "glasnika vjere" [24].

2. Bit će korisno potaknuti ponovno objavljivanje dokumenata Drugog vatikanskog koncila, Katekizma Katoličke Crkve i njegova Kompendija, također u džepnom i skromnijem izdanju, te poraditi na njihovu većem distribuiranju putem elektronskih sredstava i suvremenih tehnologija.

3. Poželjno je uložiti nove napore oko prevođenja dokumenata Drugog vatikanskog koncila i Katekizma Katoličke Crkve na jezike na kojima ti tekstovi još uvijek nisu prevedeni. Potiču se inicijative bratske potpore za te prijevode na lokalne jezike u misijskim krajevima, gdje krajevne Crkve ne mogu pokriti te troškove. Neka se to provodi pod vodstvom Kongregacije za evangelizaciju narodâ.

4. Pastiri će se truditi promicati televizijske i radijske emisije, filmove i publikacije posvećene temi vjere, njezinim načelima i sadržajima, kao i značenju Drugog vatikanskog koncila za Crkvu, dostupne široj publici. U tome će se služiti novim komunikacijskim jezicima, koje mogu razumjeti širi društveni slojevi.

5. Sveci i blaženici su istinski svjedoci vjere [25]. Bit će zato uputno da biskupske konferencije porade na što boljem upoznavanja svetaca sa svoga teritorija, koristeći u tu svrhu također suvremena sredstva društvene komunikacije.

6. Suvremeni je svijet osjetljiv na odnos između vjere i umjetnosti. U tome smislu se



biskupskim konferencijama preporučuje da – po mogućnosti u suradnji s ostalim vjerskim zajednicama – što bolje iskoriste mogućnost korištenja umjetničke baštine s područja povjerenog njihovoj pastoralnoj brizi u katehetske svrhe.

7. Predavači u Centrima za teološke studije, sjemeništima i na katoličkim sveučilištima pozvani su pokazati u svom učenju koliku važnost sadržaji Katekizma Katoličke Crkve i njihove implikacija imaju za discipline koje predaju.

8. Bit će korisno pripremiti, uz pomoć teologa i stručnih autorâ, brošure i listiće apologetskog karaktera (usp. 1 Pt 3, 15) dostupne što većem broju ljudi. Svaki će vjernik moći tako odgovoriti na teška pitanja i izazove koji se nameću u raznim kulturnim područjima, bilo da se tiču sljedbi, problema vezanih uz sekularizaciju i relativizam ili pak “pitanja koja dolaze iz promijenjenog mentaliteta a koji, osobito danas, svodi razumu sigurne činjenice isključivo na sigurnosti koje pružaju znanstvena i tehnološka otkrića” [26], ili se tiču ostalih posebnih pitanja.

9. Poželjno je preispitati mjesne katekizme i razne katehetske priručnike i druga pomagala koja se koriste u krajevnim Crkvama, da bi se zajamčilo da budu potpuno u skladu s Katekizmom Katoličke Crkve [27]. U slučaju da neki katekizmi ili priručnici za katehezu nisu potpuno u skladu s Katekizmom, ili se u njima zapaze neki nedostaci, moći će se započeti s izradom novih, eventualno po uzoru i uz pomoć ostalih biskupskih konferencija koje su se već pobrinuli da isprave takve nedostatke.

10. Godina vjere bit će također prikladno vrijeme da se, u suradnji s mjerodavnom Kongregacijom za katolički odgoj, preispita prisutnost sadržaja Katekizma Katoličke Crkve u Temeljnim uredbama (Ratio) za formaciju budućih svećenika kao i u kurikulumu njihovih teoloških studija.

III. Na biskupijskoj razini

1. Poželjno je da se u svakoj krajevnoj Crkvi organizira proslava otvorenja Godine vjere i njezino svečano zaključenje, u kojima ćemo “ispovjediti vjeru u Uskrslog Gospodina u našim katedralama i u crkvama u cijelom svijetu” [28].

2. Bit će poželjno da se u svim biskupijama svijeta organizira studijski dan posvećen Kate-

kizmu Katoličke Crkve, pozivajući da u njemu na osobit način sudjeluju svećenici, posvećene osobe i katehisti. U toj će prigodi, na primjer, moći biti upriličen susret predstavnika istočnih katoličkih biskupija sa svećenicima na kojem će ovi svjedočiti o svojoj posebnoj osjetljivosti i liturgijskoj tradiciji unutar jedne vjere u Krista. Tako će mlade krajevne Crkve u misijskim krajevima imati priliku pružiti novo svjedočanstvo one radosti vjere kojom se tako snažno odlikuju.

3. Svaki biskup može posvetiti jedno svoje pastoralno pismo temi vjere, u kojem će dozvati vjernicima u svijest važnost Drugog vatikanskog koncila i Katekizma Katoličke Crkve, vodeći računa o posebnim pastoralnim okolnostima dijela Božjeg naroda koji mu je povjeren.

4. Poželjno je da se u svakoj biskupiji, pod vodstvom biskupa, organiziraju katehetski susreti, namijenjeni mladima i onima koji traže smisao života, koji će im pomoći otkriti ljepotu crkvene vjere, promičući susrete sa značajnim svjedocima vjere.

5. Bit će uputno da svaka krajevna Crkva ocijeni kako su Drugi vatikanski koncil i Katekizam Katoličke Crkve prihvaćeni u njezinu životu i poslanju, osobito na katehetskom polju. U tome smislu se nadamo da će se poduzeti novi naponi od strane katehetskih ureda pojedinih biskupija, koje – uz pomoć komisija za katehezu biskupskih konferencija – imaju dužnost brinuti za teološku izobrazbu katehista.

6. Trajna formacija klera moći će, osobito u ovoj Godini vjere, biti usredotočena na dokumente Drugog vatikanskog koncila i Katekizam Katoličke Crkve, obrađujući, primjerice, teme kao što su “navještaj Krista uskrslog”, “Crkva - sakrament spasenja”, “evangelizacijsko poslanje u današnjem svijetu”, “vjera i nevjera”, “vjera, ekumenizam i međureligijski dijalog”, “vjera i vječni život”, “hermeneutika reforme u kontinuitetu”, “Katekizam u redovnoj pastoralnoj skrbi”.

7. Biskupe se poziva da organiziraju, osobito u korizmenom vremenu, pokornička slavlja u kojima će svi moći moliti od Boga oprostene, na poseban način za grijeh protiva vjere. Ova će Godina biti također prava prigoda svim vjernicima da s većom vjerom i češće pristupaju sakramentu pokore.

8. Nadamo se da će akademski svijet i svijet kulture prepoznati ovu Godinu kao novu prigo-



du za kreativni dijalog između vjere i razuma putem simpozija, skupova i studijskih dana, osobito na katoličkim sveučilištima, da se time pokaže "kako između vjere i autentične znanosti ne može biti bilo kakvog sukoba jer oboje, premda različitim putovima, teže istini" [29].

9. Bit će važno promicati susrete s osobama koje, "premda tvrde da nemaju dara vjere, ipak iskreno traže posljednji smisao i konačnu istinu o svom životu i o svijetu" [30], nadahnjujući se također na dijalozima Predvorja poga- na, koji su pokrenuti pod vodstvom Papinskog vijeća za kulturu.

10. Godina vjere predstavljat će prigodu da se veća pozornost posveti katoličkim školama, koje predstavljaju prikladna mjesta da se učenicima pruži živo svjedočanstvo Gospodina i njeguje njihova vjera. U tu se svrhu preporučuje korištenje dobri katehetskih pomagala, kao što su, na primjer, Kompendij Katekizma Katoličke Crkve ili Youcat.

IV. Na razini župa / zajednica / udruga / pokreta

1. U pripravi za Godinu vjere, svi su vjernici pozvani čitati i pažljivo razmišljati o apostolskom pismu Porta fidei Svetog Oca Benedikta XVI.

2. Godina vjere "bit će također dobra prigoda za intenzivnije slavljenje vjere u liturgiji, i na osobit način u euharistiji" [31]. U euharistiji, tom otajstvu vjere i vrelu nove evangelizacije, vjera Crkve se razglašava, slavi i jača. Svi su vjernici pozvani u njoj sudjelovati svjesno, aktivno i plodonosno, da bi bili istinski Gospodini svjedoci.

3. Svećenici će moći posvetiti veću pažnju proučavanju dokumenata Drugog vaticanskog koncila i Katekizma Katoličke Crkve, služeći se njihovim sadržajem za župni pastoral u svojoj župi – katehezu, propovijedanje, pripremu na sakramente. Mogu također pripremiti nizove homilija o vjeri ili nekim njezinim posebnim vidicima, kao što su primjerice "susret s Kristom", "temeljni sadržaji Vjerovanja", "vjera i Crkva" [32].

4. Katehisti će moći snažnije prionuti doktrinarnom bogatstvu što ga pruža Katekizam Katoličke Crkve i, pod vodstvom svojih župnika, predvoditi skupine vjernika u čitanju i zajedničkom produblivanju toga dragocjenog oruđa, sa ciljem da se stvore male zajednice vjere i svjedočenja Gospodina Isusa.

5. Poželjno je da u župama dođe do nove zauzetosti u širenju i razdjeljivanju Katekizma Katoličke Crkve ili drugih pomagala koji odgovaraju zahtjevima i potrebama obitelji, tih autentičnih domaćih Crkava i prvih mjesta prenošenja vjere. To se, primjerice, može učiniti tijekom blagoslova kuća, krštenja odraslih, podjeljivanja sakramenata potvrde i ženidbe. To zasigurno može pridonijeti ispovijedanju i produblivanju katoličke vjere "u našim kućama i u našim obiteljima, tako da svatko uzmogne osjetiti snažnu potrebu bolje upoznati i budućim naraštajima prenositi neprolaznu vjeru" [33].

6. Promicanje pučkih misija i ostalih inicijativa u župama i na radnim mjestima može pomoći vjernicima da ponovno otkriju dar krsne vjere i zadaću svoga svjedočenja, svjesni da je kršćanski poziv "po svojoj naravi također poziv na apostolat" [34].

7. U tome vremenu, članovi ustanova posvećenog života i družbi apostolskog života toplu su pozvani da se založe u novoj evangelizaciji s novim prijanjanjem uz Isusa, u skladu s vlastitim karizmama i u vjernosti Svetom Ocu i zdravom nauku.

8. Kontemplativne će zajednice u Godini vjere posebno moliti za obnovu vjere u Božjem narodu i za novi polet u njezinu prenošenju mladim naraštajima.

9. Crkvene udruge i pokreti su pozvani promicati posebne inicijative koje će, kroz doprinos njihove karizme i u suradnji s mjesnim pastirima, pridonijeti tome da veliki događaj Godine vjere naiđe na što širi odjek.

Nove zajednice i crkveni pokreti će, na kreativan i velikodušan način, znati iznaći najprikladnije načine da pruže svoje svjedočanstvo vjere u služenju Crkvi.

10. Svi vjernici, koji su pozvani oživjeti dar vjere, nastojat će prenositi vlastito iskustvo vjere i ljubavi [35] u dijalogu sa svojom braćom i sestrama, također iz ostalih kršćanskih konfesijâ, sa sljedbenicima ostalih religija, kao i sa onima koji ne vjeruju ili su prema vjeri ravnodušni. Nadamo se da će na taj način kršćanski vjernici započeti svojevrstu misiju među onima s kojima žive i rade, sa sviješću da su "primili poruku spasenja koju valja iznijeti pred svakoga" [36].



Zaključak

Vjera je "vjerna suputnica na životnom putu koja omogućuje, uvijek iznova, zamjećivati čudesa koja Bog čini za nas. Kao ona koja ima za cilj pomoći nam uočavati znakove vremena u današnjoj povijesti, vjera obvezuje svakog od nas da postane živi znak prisutnosti Uskrsloga u svijetu" [37].

Vjera je osobni i ujedno zajednički čin: ona je Božji dar, koji se živi u krilu velike zajednice Crkve i kojeg se mora prenositi svijetu. Sve inicijative u prigodi Godine vjere trebaju biti osmišljene tako da potpomognu radosno otkrivanje i obnovljeno svjedočenje vjere. Ovdje iznesene smjernice i preporuke imaju za cilj pozvati sve

članove Crkve da se zauzmu da ova Godina bude povlaštena prigoda za dijeljenje onoga što je kršćanskim vjericima najdraže: Isusa Krista, Otkupitelja čovjeka, Kralja svega stvorenja, "Početnika i Dovršitelja vjere" (Heb 12, 2).

Dano u Rimu, u sjedištu Kongregacije za nauk vjere, 6. siječnja 2012., na svetkovinu Bogojavljenja.

William kard. Levada
Pročelnik

Luis F. Ladaria, D
Naslovni nadbiskup Thibice
Tajnik

[1] Benedikt XVI, Enc. Deus caritas est, 25. prosinca 2005., br. 1.

[2] Isti, Homilija na blagdan Krštenja Gospodinova, 10. siječnja 2010.

[3] Ivan XXIII., Govor na svečanom otvorenju Drugog ekumenskog vatikanskog koncila, 11. listopada 1962.

[4] Drugi vatikanski koncil, Dogm. konst. Lumen gentium, br. 1.

[5] Na redovitim zasjedanjima Biskupske sinode obrađivane su slijedeće teme: Očuvanje i jačanje katoličke vjere, njezine cjelovitosti, njezine snage, njezina razvoja, njezine doktrinarne i povijesne dosljednosti (1967.), Ministerijalno svećeništvo i pravda u svijetu (1971.), Evangelizacija u suvremenom svijetu (1974.), Kateheza u našem dobu (1977.), Kršćanska obitelj (1980.), Pokora i pomirenje u poslanju Crkve (1983.), Poziv i poslanje laikâ u Crkvi i svijetu (1987.), Odgoj i izobrazba svećenikâ u sadašnjim okolnostima (1991.), Posvećeni život i njegovo poslanje u Crkvi i svijetu (1994.), Biskup: poslužitelj evanđelja Isusa Krista za nadu svijeta (2001.), Euharistija – izvor i vrhunac života i poslanja Crkve (2005.), Božja riječ u životu i poslanju Crkve (2008.).

[6] Benedikt XVI., Govor Rimskoj kuriji, 22. prosinca 2005.

[7] Isti, Apost. pismo Porta fidei, br. 4.

[8] Ivan Pavao II., Govor na završetku Drugog izvanrednog zasjedanja Biskupske sinode, 7. prosinca 1985. Isti je papa, u početnoj fazi te Sinode, tijekom Angelusa od 24. studenog 1985., rekao: "Vjera je temeljno počelo, kamen temeljac, osnovno mjerilo obnove koju je Koncil želio provesti. Iz vjere proizlaze norme, načini života, praktične smjernice u svakoj prigodi".

[9] Isti, Apost. konst. Fidei depositum, 11. listopada 1992., br. 2.

[10] Isto, br. 3.

[11] Isto, br. 4.

[12] Benedikt XVI., Apost. pismo Porta fidei, br. 11.

[13] Isti, Discorso ai partecipanti all'Incontro promosso dal Pontificio Consiglio per la Promozione della Nuova Evangelizzazione (Govor sudionicima Susreta održanog u organizaciji Papinskog vijeća za promicanje nove evangelizacije), 15. listopada 2011.

[14] Isti, Apost. pismo Porta fidei, br. 7.

[15] Usp. isto, br. 12.

[16] Taj Odbor, osnovan pri Kongregaciji za nauk vjere po nalogu Svetog Oca Benedikta XVI., čine: kardinali William Levada, Francis Arinze, Angelo Bagnasco, Ivan Dias, Francis E. George, Zenon Grocholewski, Marc Ouellet, Mauro Piacenza, Jean-Pierre Ricard, Stanisław Ryłko i Christoph Schönborn; zatim nadbiskupi Luis F. Ladaria i Salvatore Fisichella; te biskupi Mario del Valle Moronta Rodríguez, Gerhard Ludwig Müller i Raffaello Martinelli.

[17] Katekizam Katoličke Crkve, br. 150.

[18] Benedikt XVI., Apost. pismo Porta fidei, br. 15.

[19] Drugi vatikanski koncil, Dogm. konst. Lumen gentium, br. 65.

[20] Benedikt XVI., Apost. pismo Porta fidei, br. 13.

[21] Isto, br. 6.

[22] Drugi vatikanski koncil, Dekr. Unitatis redintegratio, br. 1.



[23] Slijedeće smjernice koje su dane za biskupske konferencije vrijede, na sličan način, za Sinode biskupa većih patrijarhatskih i nadbiskupskih Crkava i za zasjedanja hijerarhâ ostalih Crkava Istoka sui iuris.

[24] Drugi vatikanski koncil, Dogm. konst. Lumen gentium, br. 25.

[25] Usp. Benedikt XVI., Apost. pismo Porta fidei, br. 13.

[26] Isto, br. 12.

[27] Usp. Ivan Pavao II., Apost. konst. Fidei depositum, br. 4.

[28] Benedikt XVI., Apost. pismo Porta fidei, br. 8.

[29] Isto, br. 12.

[30] Isto, br. 10.

[31] Isto, br. 9.

[32] Usp. Benedikt XVI., Posinod. apost. pob. Verbum Domini, 30. rujna 2010., br. 59-60 i 74.

[33] Isti, Apost. pismo Porta fidei, n. 8.

[34] Drugi vatikanski koncil, Dekr. Apostolicam actuositatem, br. 2.

[35] Usp. Benedikt XVI., Apost. pismo Porta fidei, br. 14.

[36] Drugi vatikanski koncil, Past. konst. Gaudium et spes, br. 1.

[37] Benedikt XVI., Apost. pismo. Porta fidei, br. 15.

Logo za Godinu vjere



**ANNO DELLA FEDE 2012
2013**

Na službenoj stranici Papinskog vijeća za promicanje nove evangelizacije donesen je i opis Loga za predstojeću Godinu vjere.

Spomenuti opis glasi:

Na kvadratnom obrubljenom polju simbolično je prikazana lađa, slika Crkve, u plovidbi kroz valove koji su grafički tek malo naznačeni. Jarbol na lađi je križ s kojeg se uzdižu jedra koja dinamičkim znakovima tvore Kristov trigram. Osim toga, pozadina jedara je sunce koje, povezano s trigramom, upućuje također na euharistiju.



Dekret Apostolske pokorničarne o potpunom oprost

Za dan pedesete obljetnice svečanog otvorenja Drugoga ekumenskog vaticanskog koncila, kojemu je blaženi Ivan XXIII. "dodijelio kao glavnu zadaću bolje čuvati i predstaviti dragocjeni poklad kršćanskog nauka, kako bi ga se učinilo dostupnijim Kristovim vjernicima i svim ljudima dobre volje" (Ivan Pavao II., Apost. konst. Fidei depositum, 11. listopada 1992.: AAS 86 [1994] 113), Vrhovni Svećenik Benedikt XVI. odredio je početak Godine koja će osobito biti posvećena ispovijedanju prave vjere i njezinom ispravnom tumačenju, čitanjem ili još bolje pobožnim razmatranjem koncilskih dokumenata i članaka Katekizma Katoličke Crkve, koji je blaženi Ivan Pavao II. objavio trideset godina od početka Koncila, s jasnom nakanom "potaknuti vjernike na bolje prianjanje uz njega i promicanje njegovog poznavanja i primjene" (Isto, 114).

Već godine Gospodnje 1967., u spomen na devetnaest stoljeća mučeništva apostola Petra i Pavla, sličnu Godinu vjere proglasio je sluga Božji Pavao VI., "kako bi potvrdio u svečanoj ispovijesti vjere kako bitni sadržaji koji već vjekovima čine baštinu svih vjernika trebaju biti potvrđeni, shvaćeni i produbljavani na uvijek nov način kako bi se pružalo svjedočanstvo u skladu s povijesnim prilikama koje su različite od negdašnjih" (Benedikt XVI., Apost. pismo Porta fidei, br. 4).

U ovo naše vrijeme vrlo dubokih promjena, kojima je izloženo čovječanstvo, Sveti Otac Benedikt XVI. proglašavanjem ove druge Godine vjere kani pozvati Božji narod, čiji je sveopći Pastir, kao i braću biskupe čitavog svijeta "da se pridruže Petrovu nasljedniku u vrijeme duhovne milosti koje nam Gospodin daje, da bismo se spomenuli dragocjenog dara vjere" (Isto, br. 8).

Svim vjernicima bit će dana "prilika ispovijedati vjeru u Uskrslog Gospodina... u katedralama i u crkvama u cijelom svijetu; u šnjihovimĆ kućama i u [njihovim] obiteljima, tako da svatko uzmogne osjetiti snažnu potrebu bolje upoznati i budućim naraštajima prenositi neprolaznu vjeru. Redovničke zajednice, jednako kao i župne zajednice, kao i sve stare i nove crkvene stvarnosti, zacijelo će u ovoj Godini znati iznaći način da javnom učine ispovijest Vjerovanja" (Isto).

Osim toga, svi vjernici, pojedinačno i zajednički, bit će pozvani davati otvoreno svjedočanstvo vlastite vjere pred drugima u posebnim okolnostima svakodnevnog života: "sama društvena narav čovjeka traži da čovjek unutarnje vjerske čine izrazi na izvanjski način, da u vjerskoj stvari saobraća s drugima, da svoju religiju ispovijeda na društveni način" (Deklaracija Dignitatis humanae, 7. prosinca 1965.; hrv. prijevod iz: Drugi vaticanski koncil, Dokumenti, KS, str. 473).

Budući da se prije svega radi o produbljivanju u najvišem stupnju – koliko je moguće na ovoj zemlji – svetosti života i prema tome o postizanju, u najvišem stupnju, čistoće duše, od velike koristi bit će veliki dar oprosta, koji Crkva, na temelju vlasti dodijeljene joj od Krista, pruža svima onima koji, da bi ga zadobili, uz obvezne odredbe izvrše i posebne propise. "Oprostom – učio je Pavao VI. – Crkva, koristeći svoju vlast poslužiteljice otkupljenja izvršenog od Krista Gospodina, prenosi vjernicima sudjelovanje ove Kristove punine u zajedništvu Svetih, pružajući im u najširoj mjeri sredstva za postizanje spasenja" (Apost. pismo Apostolorum limina, 23. svibnja 1974.: AAS 66 [1974] 289). Tako se očituje "blago Crkve", čije "daljnje umnažanje čine i zasluge Blažene Marije Božje i svih izabranih, od prvog do posljednjeg pravednika" (Klement VI., Bula Unigenitus Dei Filius, 27. siječnja 1343.).

Apostolska pokorničarna, koja ima dužnost uređivati ono što se odnosi na podjeljivanje i primjenu oprosta, kao i poticati duh vjernika na ispravno poimanje i gajenje pobožne želje za njegovim zadobivanjem, uz potporu Papijskog vijeća za promicanje nove evangelizacije, u pozornom razmatranju Note s pastoralnim smjernicama za Godinu vjere Kongregacije za nauk vjere, sa svrhom zadobivanja dara oprosta tijekom Godine vjere, utvrdila je sljedeće odredbe, izdane u suglasnosti s nakanom Vrhovnog Svećenika, da bi se vjernike više potaknulo na poznavanje i na ljubav prema nauku Katoličke Crkve te iz njega postigli što izobilnije duhovne plodove.

Tijekom čitave Godine vjere, to jest od 11. listopada 2012. pa sve do uključivo 24. studenoga 2013., moći će zadobiti potpuni oprost od vremenitih kazni za vlastite grijeh, podijele



ljen po Božjem milosrđu, koji se može namijeniti za duše preminulih vjernika, svaki pojedini vjernik koji se iskreno pokaje, propisno ispovijedi, sakramentalno pričesti, i koji izmoli molitve na nakane Vrhovnog Svećenika, i to:

a) – svaki puta kad će sudjelovati na najmanje tri propovijedi tijekom Svetih misija, ili na najmanje tri predavanja o Dokumentima Drugoga vatikanskog koncila i o člancima Katekizma Katoličke Crkve, u bilo kojoj crkvi ili prikladnom mjestu;

b) – svaki puta kad će u obliku hodočašća posjetiti papinsku baziliku, kršćanske katedrale, katedralnu crkvu, sveto mjesto određeno od mjesnog ordinarija za Godinu vjere (npr. među manjim bazilikama i svetištima posvećenima Blaženoj Djevici Mariji, svetim apostolima i svetim zaštitnicima) i ondje sudjelovati na nekom svetom obredu ili se barem kroz neko prikladno vrijeme zadržati u sabranosti s pobožnim razmatranjima, završavajući molitvom Oče naš, Ispovijesti vjere u bilo kojem odobrenom obrascu, zazivima Blaženoj Djevici Mariji i, ovisno o slučaju, svetim apostolima i zaštitnicima;

c) – svaki puta kad će, u dane određene od mjesnog ordinarija za Godinu vjere (npr. na Gospodnje svetkovine, na svetkovine Blažene Djevice Marije, na blagdane svetih apostola i zaštitnika, na Katedru sv. Petra), u bilo kojem svetom mjestu sudjelovati na svečanom euharistijskom slavlju ili liturgiji časova, dodajući Ispovijest vjere u bilo kojem odobrenom obrascu;

d) – na dan, slobodno izabran tijekom Godine vjere, za pobožni posjet krstionici ili drugom mjestu, na kojem je primio sakrament krštenja, ako obnovi krsna obećanja u bilo kojoj odobroj formuli.

Dijecezanski i eparhijski biskupi te oni koji su po pravu njima izjednačeni, na najprikladniji dan tog vremena, u prigodi glavnog slavlja (npr. 24. studenoga 2013., na svetkovinu Isusa Krista, Kralja svega stvorenja, kojom se zaključuje Godina vjere) moći će podijeliti papinski blagoslov s potpunim oprostom, koji mogu zadobiti svi vjernici koji taj blagoslov pobožno prime.

Vjernici koji se iskreno pokaju, a koji neće moći sudjelovati na svečanim slavljinama iz ozbiljnih razloga (kao, prije svega, sve redovnice koje žive u samostanima u trajnoj klauzuri, anakoreti i pustinjaci, zatvorenici, stare osobe, bolesnici, kao i oni koji, u bolnici ili drugim lje-

čilišnim mjestima, trajno skrbe o bolesnicima...), zadobit će potpuni oprost, pod jednakim uvjetima, ako, duhom i mislima povezani s prisutnim vjernicima, osobito u trenucima u kojima se riječi Vrhovnog Svećenika ili dijecezanskih biskupa budu prenosile putem televizije i radija, izmole u vlastitoj kući ili tamo gdje ih zapriječenost zatekne (npr. u kapeli samostana, u bolnici, u ustanovi za skrb, u zatvoru...) Oče naš, Ispovijest vjere u bilo kojem odobrenom obrascu, i druge molitve u skladu sa svrhom Godine vjere, prikazujući svoja trpljenja ili nevolje vlastitog života.

Kako bi pristup sakramentu pokore i zadbivanju božanskog oprostjenja po vlasti Ključeva bio pastoralno olakšan, mjesni ordinariji su pozvani kanonicima i svećenicima koji će u katedralama i crkvama određenima za Godinu vjere ispovijedati vjernike, podijeliti povlastice ograničene za unutrašnje područje, za vjernike istočnih Crkava, u skladu s kan. 728 § 2 CCEO-a, a u slučaju eventualne rezerve, s kan. 727, osim, kako je očito, za slučajeve navedene u kan. 728 § 1; za vjernike Latinske Crkve, povlastice u skladu s kan. 508 § 1 CIC-a.

Ispovjednici, nakon što upozore vjernike na težinu grijeha kojima je pridržana rezerva ili cenzura, odredit će prikladne sakramentalne pokore, takve da ih se, što je više moguće, dovede na čvrsto pokajanje i, ovisno o prirodi slučaja, naložiti im naknadu eventualnih skandala i šteta.

Pokorničarna toplo poziva preuzvišene biskupe, kao nositelje trostruke službe (munus) poučavanja, upravljanja i posvećivanja, da vode brigu o jasnom tumačenju ovdje iznijetih načela i odredbi za posvećivanje vjernika, na osobit način vodeći računa o okolnostima mjesta, kulture i tradicija. Kateheza prilagođena naravi svakog pojedinog naroda, moći će jasnije i s većom živošću predložiti razumu i čvršće i dublje ukorijeniti u srca želju za ovim jedinstvenim darom, postignutim po zaslugama posredovanja Crkve.

Ovaj Dekret ima valjanost samo za Godinu vjere. Neovisno o bilo kakvoj protivnoj odredbi.

Dano u Rimu, u sjedištu Apostolske pokorničarne, 14. rujna 2012., na Uzvišenju sv. Križa.

*Manuel kard. Monteiro de Castro,
viši pokorničar*

Mons. Krzysztof Nykiel, regent



Propovijed Svetoga Oca na Misi otvaranja Godine vjere u Vatikanu

Godina vjere - da bi živu vjeru prenosili u pustinji suvremenog svijeta

Časna braćo, draga braćo i sestre!

S velikom radošću, danas, 50 godina od otvorenja Drugog vatikanskog sabora započinjemo Godinu vjere. Radostan sam što mogu pozdraviti sve vas, posebno carigradskog patrijarha Bartolomeja I. i canterburyjskog nadbiskupa Romana Williamsa. Posebno pozdravljam patrijarhe i nadbiskupe istočnih katoličkih Crkava i predsjednike biskupskih konferencija. Zbog sjećanja na Sabor, što smo neki od nas ovdje prisutnih – koje posebno srdačno pozdravljam – imali milost osobno doživjeti, ovo je slavlje obogaćeno nekim posebnim znakovima: ulaznom procesijom, koja je željela prisjetiti na nezaboravnu procesiju saborskih otaca kada su svečano ulazili u ovu baziliku; postavljanjem evanđelistara preslike onoga koji je upotrijebljen na Saboru; uručenjem sedam završnih poruka Sabora i Katekizma Katoličke crkve koje ću dati na završetku slavlja, prije blagoslova. Ovi znakovi nisu samo za sjećanje već pružaju više od sjećanja. Pozivaju nas dublje uroniti u duhovni pokret koga je karakterizirao II. vatikanski sabor, da bismo ga usvojili i nastavili prenositi u njegovom pravom smislu, a taj smisao je bio i još uvijek je vjera u Krista, apostolska vjera, pobuđena unutrašnjim porivom obznanjivanja Krista svakom čovjeku i svim ljudima na hodočašću Crkve na putovima povijesti.

Isus Krst je subjekt evangelizacije

Godina vjere koju danas započinjemo dosljedno je povezana uz cjelokupni hod Crkve u posljednjih pedeset godina: od Sabora, preko učiteljstva sluge Božjega Pavla VI. koji je 1967. proglasio Godinu vjere, pa sve do Velikog jubileja dvijetisućite, kojim je bl. Ivan Pavao II. ponovno predložio čitavom čovječanstvu Isusa Krista kao jedinog spasitelja, jučer, danas i uvijek. Između ova dva pape, Pavla VI. i Ivana Pavla II., postojala je duboka i potpuna konvergencija o Kristu kao središtu svemira i povijesti, kao i u apostolskoj skrbi o naviještanju svijetu. Isus je u središtu kršćanske vjere. Krš-

ćanin vjeruje u Boga posredstvom Isusa Krista, koji se obznanio. On je ispunjenje Pisama i njihov konačni tumač. Isus Krist nije samo objekt vjere već, kako kaže Poslanica Hebrejima, „Početnik i Dopravitelj vjere“ (12,2).

Današnje Evanđelje govori da je Isus Krist, kojega je posvetio Otac u Duhu Svetomu, istinski i vječni subjekt evangelizacije. „Duh Gospodnji na meni je jer me pomaza! On me posla blagovjesnikom biti siromasima“ (Lk 4,18). Ovo Kristovo poslanje, ovaj Njegov pokret nastavlja se u prostoru i vremenu, kroz vjekove i kontinente. To je pokret koji polazi od Oca i snagom Duha Svetoga donosi radostnu vijesti siromasima svih vremena – siromasima u duhovnom i tijesnom smislu. Crkva je prvi i nužni instrument ovog Kristova djela, jer je Njemu sjedinjena kao glava tijelu. „Kao što mene posla Otac i ja šaljem vas“ (Iv 20,21). Tako je Uskrsli rekao učenicima i dahnivši u njih kazao im: „Primitite Duha Svetoga“ (22). Bog je glavni subjekt evangelizacije svijeta, posredništvom Isusa Krista; sam je Krist htio prenijeti Crkvi vlastito poslanje i učinio je to i nastavlja činiti do kraja vremena poslavši Duha Svetoga na apostole, istog Duha koji je sišao nad Njega i ostao s Njim za vrijeme cijelog zemaljskog života, dajući Mu snagu „proglasiti sužnjima oslobođenje, vratiti vid slijepima, blagovjesnikom biti siromasima, na slobodu pustiti potlačene, proglasiti godinu milosti Gospodnje“ (Lk 4,18-19).

Vjera na Drugom vatikanskom saboru

Drugi vatikanski sabor nije htio obrađivati temu vjere u nekom specifičnom dokumentu. Ipak, Sabor je bio potpuno nadahnut sviješću i željom da se mora, tako reći, ponovno uroniti u kršćansko otajstvo da bi ga se moglo iznova djelotvorno ponuditi suvremenom čovjeku. Glede toga, sluga Božji Pavao VI. izjavio je dvije godine nakon Sabora: „Premda Sabor ne govori izravno o vjeri, govori o njoj na svakoj stranici, priznaje njezin vitalni i nadnaravni karakter i gradi na njoj svoja učenja. Dovoljno



se prisjetiti (nekih) koncilskih tvrdnji (...) pa da se shvati bitnu važnost koju Koncil, dosljedno učiteljskoj tradiciji Crkve, pridaje vjeri, pravoj vjeri, onoj koja ima za izvor Krista i za prijenosnika Crkvu“ (Kateheza na općoj audijenciji 8. ožujka 1967). Tako je izjavio Pavao VI. '67.

No, sada moramo stići do onoga koji je sazvao i otvorio II. vatikanski sabor: bl. Ivana XXII. Tijekom govora na otvaranju on je predstavio glavni cilj Sabora ovim riječima: „Ekumenski sabor se najviše tiče sljedećeg: da sveti polog kršćanskog nauka bude sačuvan i naviještan u najdjelotvornijem obliku. (...) Dakle, glavni cilj ovog Sabora nije rasprava o ovoj ili onoj temi nauka... Zato nije trebao Sabor... Potrebno je da ovaj siguran i nepromjenjiv nauk, koji mora biti vjerodostojno poštivan, bude produbljen i predstavljen na način koji odgovara zahtjevima našeg vremena“ (AAS 54 [1962], 790.791-792). Tako je rekao papa Ivan na otvaranju Sabora.

U svjetlu tih riječi shvaća se također i ono što sam i ja iskusio u ono vrijeme: tijekom sabora osjećala se ganutljiva napetost u odnosu na zajedničku obvezu da iznova zasja istina i ljepota vjere, da ne bude žrtvovana vremenским težnjama, a ni navezana na prošlost: u vjeri odjekuje trajna prisutnost Boga koji nadilazi vrijeme, iako Ga i mi možemo prihvatiti u svojoj neponovljivoj sadašnjici. Stoga smatram da je najvažnije, poglavito u ovoj značajnoj prigodi, obnoviti u čitavoj Crkvi tu pozitivnu napetost, želju da se suvremenom čovjeku iznova naviješta Krist. Ipak, da taj nutarnji poticaj novoj evangelizaciji ne bude samo ideal i da ne bi upriličio zabunu, potrebno je temeljiti evangelizaciju na stvarnoj i točnoj osnovici, a ta su osnovica dokumenti II. vatikanskog sabora u kojima ona nalazi svoj izričaj. Stoga sam u više prilika isticao potrebu vraćanja, takoreći, „slovu“ Sabora - to jest njegovim dokumentima - da bi se otkrio istinski duh, a ponavljao sam da se istinsko bogatstvo II. vatikanskog sabora nalazi u njegovim dokumentima. Pozivanje na dokumente štiti od krajnosti anakronističke nostalgije i srljanja u budućnost te omogućuje u kontinuitetu prihvatiti novinu. Sabor nije ništa novo izmislilo kao predmet vjere, niti je želio promijeniti ono što je bitno. Naprotiv, bio je zabrinut da se ista vjera i danas živi, da bude djelotvorna u svijetu koji se mijenja.

Potreba na koju je nužno odgovoriti

Ako se uskladimo s autentičnim biljegom kojeg je bl. Ivan XXIII. htio dati II. vatikanskom saboru, moći ćemo ga ostvarivati tijekom ove Godine vjere, u sklopu jednog te istog hoda Crkve koja želi produbiti polog vjere kojeg joj je Krist povjerio. Saborski oci željeli su na djelotvoran način ponovno predložiti vjeru; a ako su se povjerenjem otvorili dijalogu s modernim svijetom, učinili su to jer su bili sigurni u svoju vjeru, čvrstu stijenu na kojoj su stajali. Naprotiv, u sljedećim godinama, mnogi su bez rasudbe prihvatili prevladavajući mentalitet, posumnjali su u same temelje depositum fidei (pologa vjere), jer ih, nažalost, u svojoj istini više nisu osjećali svojim. Ako danas Crkva predlaže novu Godinu vjere i novu evangelizaciju, to nije zato da obilježi jednu obljetnicu, već zato što za tim postoji potreba, još i više no prije pedeset godina! A odgovor koji treba dati na tu potrebu isti je onaj koji su dali pape i koncilski oci i koji je sadržan u njihovim dokumentima.

I inicijativa osnivanja Papinskog vijeća za promicanje nove evangelizacije, kojemu zahvaljujem za posebnu zauzetost za Godinu vjere, ulazi u te vidike. U ovim je desetljećima uzelo maha duhovno „opustošenje“. Što bi značio život, svijet bez Boga, u doba Sabora se moglo znati već iz nekih tragičnih stranica povijesti, ali danas to nažalost vidimo svakoga dana oko nas. Praznina se raširila posvuda. Ipak, upravo polazeći od iskustva te pustinje, od te praznine možemo iznova otkriti radost vjerovanja, njezinu bitnu važnost za nas muškarce i žene. U pustinji se iznova otkriva vrijednost onoga što je bitno za život; tako u suvremenom svijetu postoje nebrojeni znaci – često izraženi na implicitan ili negativan način – žeđi za Bogom, posljednjim smislom života. A u pustinji postoji potreba prije svega za ljudima vjere koji, samim svojim životom, pokazuju put prema Obećanoj zemlji i tako održavaju nadu budnom. Danas, više nego ikad evangelizirati znači svjedočiti novi život, od Boga transformiran i tako ukazati put.

Prvo čitanje je govorilo o mudrosti putnika (usp. Sir 34,9-13): putovanje je metafora života. Mudar je putnik onaj koji je shvatio umijeće življenja i može ga podijeliti s drugima – kako to čine hodočasnici tijekom hoda prema



Santiago ili na drugim putevima koji nisu slučajno ponovno došli u modu. Kako to da toliko mnogo osoba osjeća potrebu za tim putovima? Nije li to možda jer tu nalaze ili možda naslućuju smisao našeg življenja u svijetu? Evo kako možemo predočiti ovu Godinu vjere: kao hodočašće u pustinjama suvremenog svijeta na koje treba ponijeti sobom samo ono što je bitno: ni štapa, ni torbe, ni kruha, ni novca, ni dvije haljine – kao što kaže Gospodin apostolima šaljući ih propovijedati (us. Lk 9,3) već evanđelje i vjeru Crkve, kojih su dokumenti Drugog vatikanskog sabora svijetli izraz, jednako kao što je to i Katekizam Katoličke Crkve, objavljen prije dvadeset godina.

Časna i draga braćo, 11. listopada 1962. sla-

vio se blagdan Marije presvete Majke Božje. Njoj povjeravamo Godinu vjere, kako sam to učinio prije tjedan dana kao hodočasnik u Loretu. Neka Djevica Marija sja uvijek kao zvezda na putu nove evangelizacije. Neka nam pomogne provoditi u djelo poticaj apostola Pavla: „Riječ Kristova neka u svem bogatstvu prebiva u vama!

U svakoj se mudrosti poučavajte i urazumljajte! Psalmima, hvalospjevima, pjesmama duhovnim od srca pjevajte hvalu Bogu! I sve što god riječju ili djelom činite, sve činite u imenu Gospodina Isusa, zahvaljujući Bogu Ocu po njemu“ (Kol 3,16-17). Amen!

(kta/m.u.)

Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski misijski dan 2012.

“Pozvani oko sebe širiti svjetlo Riječi istine”

(Apost. pismo *Porta fidei*, 6)

Draga braćo i sestre!

Proslava Svjetskog misijskog dana ove godine ima sasvim posebno značenje. Pedeseta obljetnica koncilskog dekreta *Ad gentes*, otvorenje Godine vjere i Biskupske sinode na temu nova evangelizacija pridonose tome da se ponovno potvrdi spremnost Crkve s većom se hrabrošću i žarom zauzeti u *missio ad gentes* da poruka evanđelja dopre i do najudaljenijih krajeva svijeta.

Drugi vatikanski koncil, na kojem su sudjelovali katolički biskupi iz svih krajeva svijeta, bio je jasni znak univerzalnosti Crkve, jer se na njemu po prvi put okupio tako veliki broj koncilskih otaca iz Azije, Afrike, Latinske Amerike i Oceanije. Bilo je među njima biskupa misionara i domaćih biskupa, pastira zajednica rasutih među nekršćanskim pučanstvom, koji su na Koncil predstavili sliku Crkve prisutne na svim kontinentima i približili složene stvarnosti tadašnjeg takozvanog “Trećeg svijeta”. Obogaćeni iskustvom pastoralnog djelovanja u mladim Crkvama i u Crkvama u nastajanju, nošeni poletom za širenjem Božjeg kraljevstva oni su značajno pridonijeli ponovnom potvrđivanju nužnosti i urgentnosti evangeli-

zacije *ad gentes* i samim tim stavljanju misijske naravi Crkve stavi u središte ekleziologije.

Misionarska ekleziologija

Taj pogled nije ni danas iščeznuo, štoviše doživio je plodno teološko i pastoralno promišljanje i, istodobno, predstavlja se s obnovljenom nužnošću jer se povećao broj onih koji još uvijek ne poznaju Krista: “Golem broj ljudi još uvijek čeka Krista”, govorio je blaženi Ivan Pavao II. u enciklici *Redemptoris missio* o trajnoj vrijednosti misijske naredbe, te dodao: “Ne možemo ostati mirni promatrajući na milijune svoje braće i sestara koji su također otkupljeni Kristovom krvlju, koji žive ne znajući za Božju ljubav” (86). I ja sâm sam, prilikom proglašenja Godine vjere, napisao da Krist “danas kao i nekoć – šalje nas po putovima svijeta da naviještamo njegovo evanđelje svim narodima na zemlji” (Apost. pismo *Porta fidei* 7). To naviještanje, kako je govorio također sluga Božji Pavao VI. u apostolskoj pobudnici *Evangelii nuntiandi*, “nije nešto neobvezatno: po naredbi Gospodina Isusa to je njezina dužnost da bi ljudi mogli vjerovati i da bi se spasili. Da, ta poruka je neophodna. Ona je jedinstvena.



Nemoguće ju je nečim drugim nadomjestiti" (5). Trebamo se stoga vratiti istom onom apostolskom poletu što je resio prve kršćanske zajednice koje su, premda male i nezaštićene, bile kadre, naviještanjem i svjedočenjem, širiti evanđelje u čitavom tada poznatom svijetu.

Ne čudi zato što su Drugi vatikanski koncil i kasnije crkveno učiteljstvo na poseban način insistirali na misijskom poslanju koje je Krist povjerio svojim učenicima i koje mora biti zadaća čitavog Božjega naroda: svećenika, đakona, redovnika, redovnica, laika. Zadaća naviještanja evanđelja u svim dijelovima svijeta u prvom redu spada na biskupe, koji su izravno odgovorni za evangelizaciju u svijetu, bilo kao članovi biskupskog zbora, bilo kao pastiri krajevnih Crkava. Oni su, naime, "posvećeni ne samo za neku biskupiju nego za spasenje svega svijeta" (Ivan Pavao II., Enc. Redemptoris missio, 63), "glasnici vjere koji će dovesti nove učenike Kristu" (Ad gentes, 20) i čine "vidljivim misijski duh i žar Božjega narod, tako da cijela biskupija postaje misionarskom" (isto, 38).

Prioritet evangeliziranja

Poslanje naviještanja evanđelja ne iscrpljuje se stoga, za jednog pastira, u pozornosti prema dijelu Božjeg naroda povjerenog njegovoj pastoralnoj brizi, niti u slanju ponekog svećenika, laika ili laikinje fidei donum. Ono mora zahvaćati cjelokupno djelovanje krajevne Crkve, sva njezina područja, riječju, čitavo njezino biće i djelovanje. Drugi vatikanski koncil je na to jasno ukazao a kasnije učiteljstvo to je snažno potvrdilo. To zahtijeva stalno prilagođavanje načina života, pastoralnih planova i biskupijske organizacije toj temeljnoj dimenziji crkvenosti, osobito u našem svijetu izloženom stalnim promjenama. To vrijedi također za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, kao i za crkvene pokrete: sve sastavnice velikog mozaika Crkve moraju se osjetiti snažno pozvani od Gospodina naviještati evanđelje, da bi se Krista naviještalo posvuda. Mi pastiri, redovnici, redovnice i svi koji u Krista vjeruju, moramo ići stopama apostola Pavla, koji, "sužanj Krista Isusa za vas pogane" (Ef 3, 1), je radio, trpio i borio se da evanđelje donese među pogane (usp. Kol 1, 24-29), ne štedeći snage, vrijeme i sredstva da pomogne drugima da upoznaju Kristovu poruku.

I danas misija ad gentes mora biti stalni obzor i paradigma svakog crkvenog djelovanja, jer ono što Crkvu čini prepoznatljivom jest vjera u Božje otajstvo, koje se objavilo u Kristu da nama donese spasenje, i poslanje da njega svjedoči i naviješta svijetu, sve do njegova ponovnog dolaska u slavi. Poput svetog Pavla moramo biti pozorni prema onima koji su daleko od Crkve, prema onima koji ne poznaju Krista i nisu iskusili Božje očinstvo, sa sviješću da "suradnja se danas proširuje na nove oblike koji uključuju ne samo ekonomsku pomoć nego i izravno sudjelovanje u evangelizaciji" (Ivan Pavao II., Enc. Redemptoris missio, 82). Proslava Godine vjere i Biskupske sinode o novoj evangelizaciji bit će zgodne i korisne prigode za ponovno pokretanje misionarske suradnje, poglavito u ovom drugom pogledu.

Vjera i navještaj

Silna želja da naviještamo Krista potiče nas da zavirimo u povijest da bismo ondje otkrili probleme, težnje i nade čovječanstva, koje Krist mora ozdraviti, očistiti i ispuniti svojom prisutnošću. Njegova je poruka, naime, trajno aktualna, utkana je u samo središte povijesti i kadra je dati odgovor na najdublje nemire svakoga čovjeka. Zbog toga Crkva, u svim svojim sastavnicama, mora biti svjesna da "beskrajni obzori crkvenog poslanja i složenost sadašnje situacije danas traže obnovljene načine da bi mogli priopćavati učinkovito Riječ Božju" (Benedikt XVI., Posinod. apost. pobud. Verbum Domini, 97).

To zahtijeva, prije svega, novo prianjanje osoba i zajednica vjerom uz Evanđelje Isusa Krista, "u času duboke promjene kao što je ova kroz koju prolazi čovječanstvo" (Apost. pismo Porta fidei, 8). Jedna od prepreka zanosu evangelizacije, naime, je kriza vjere, ne samo u zapadnome svijetu, već u velikom dijelu svijeta, koji ipak i dalje žeda za Bogom i mora biti pozvan i doveden za stol kruha života i vode žive, poput Samarijanke koja dolazi na Jakovljevi zdenac i razgovara sa Isusom. Kao što pripovijeda evanđelist Ivan, zgoda s tom ženom je posebno značajna (usp. Iv 4, 1-30): ona susreće Isusa, koji je traži piti, ali joj zatim govori o novoj vodi, koja može zauvijek ugasiti žeđ. Žena na početku ne razumije, ostaje na materijalnoj razini, ali ju Gospodin polako vodi do vjere koja je navodi da prepozna u njemu Mesiju. I u vezi s tim sveti



Augustin kaže: "pošto je prihvatila u srcu Krista Gospodina, što je drugo mogla učiniti [ta žena] već ostaviti svoju amforu i pohitati da navijesti Radosnu vijest?" (Homilija 15, 30).

Susret s Kristom kao živom osobom koja gasi žeđ srca naprosto mora dovesti do želje da s drugima podijelimo radost te prisutnosti i da im pomognemo upoznati Krista da bi i oni sami iskusili tu radost. Treba s obnovljenim oduševljenjem širiti vjeru da bismo promicali novu evangelizaciju zajednica i zemalja najstarije kršćanske tradicije, koji gube vezu s Bogom, tako da ponovno otkriju radost vjerovanja. Briga za evangelizaciju ne smije nikada ostati na marginama crkvenog djelovanja i kršćaninova osobnog života, već ga mora snažno karakterizirati, sa sviješću da smo u isti mah i oni kojima je evanđelje namijenjeno i oni koji su pozvani evanđelje širiti. Središte navještaja ostaje uvijek isto: kerigma Krista umrlog i uskrslog za spas svijeta, kerigma Božje apsolutne i potpune ljubavi prema svakom muškarcu i svakoj ženi, koja ima svoj vrhunac u slanju vječnoga i jedinorođenog Sina, Gospodina Isusa, koji se nije sustezao preuzeti na sebe siromaštvo naše ljudske naravi, već ju je ljubio i otkupio, prinijevši samoga sebe na križu, od grijeha i smrti.

Vjera u Boga, u tome naumu ljubavi što ga je Krist ostvario, je prije svega dar i otajstvo koje treba prihvatiti u srcu i životu i za kojeg treba uvijek zahvaljivati Gospodinu. Ali vjera je dar koji nam je dan zato da ga dijelimo s drugima; to je talent kojeg smo primili zato da može donijeti ploda; to je svjetlo koje ne smije ostati skriveno, već mora svijetliti čitavoj kući. To je najvažniji dar koji nam je dan u našem životu i kojeg mi ne smijemo zadržati samo za sebe.

Navještaj postaje ljubav

"Jao meni ako evanđelja ne navješćujem", govorio je apostol Pavao (1 Kor 9, 16). Te riječi snažno odzvanjaju za svakog kršćanina i za

svaku kršćansku zajednicu na svim kontinentima. I za Crkve na misijskim područjima, a to su uglavnom mlađe, tek nedavno osnovane Crkve, misionarstvo je postalo jedna prirodna dimenzija, premda one same još uvijek trebaju misionare. Mnogi svećenici, redovnici i redovnice, iz svih krajeva svijeta, brojni laici pa čak i cijele obitelji napuštaju svoje zemlje, svoje mjesne zajednice i odlaze u ostale Crkve da svjedoče i navješćuju Kristovo ime, u kojem čovječanstvo nalazi spasenje. Riječ je o izrazu dubokog zajedništva, dijeljenja i ljubavi među Crkvama, da bi svaki čovjek mogao, prvi put ili pak ponovno, čuti navješćaj koji ozdravlja i pristupiti sakramentima, izvoru pravoga života.

Zajedno s tim uzvišenim znakom vjere pretočene u ljubav, podsjećam i zahvaljujem Papinskim misijskim djelima, koja predstavljaju oruđa za suradnju u općoj misiji Crkve u svijetu. Zahvaljujući njihovu djelovanju navješćaj evanđelja se pretvara također u pomoć bližnjemu, pravednost prema najsiromašnijima, mogućnost pružanja izobrazbe u najudaljenijim selima, liječničku pomoć u dalekim krajevima, oslobađanje od bijede, vraćanje prava obepravljenima, potporu razvoju naroda, prevladavanje etničkih podjela, poštivanje prema životu u svim životnim dobima.

Draga braćo i sestre, zazivam nad djelo evangelizacije ad gentes, i na osobit način na njegove radnike, izlivanje Duha Svetoga, da im Božja milost pomogne odlučnije kročiti u povijesti svijeta. Zajedno s blaženim Johnom Henryjem Newmanom želim moliti: "Prati, Gospodine, svoje misionare u krajevima koje treba evangelizirati, stavi im prave riječi u usta, daj da njihov trud urodi plodom". Neka Djevice Marija, Majka Crkve i Zvijezda evangelizacije, prati sve misionare evanđelja.

Iz Vatikana, 6. siječnja 2012., na svetkovinu Bogojavljenja

Papa Benedikt XVI.

Poruka Svetog Oca sudionicima Međunarodnog susreta za mir

Gospodine Kardinale,
osobita mi je radost da mogu već sada poslati srdačan pozdrav i izraze poštovanja Svetog Oca Benedikta XVI. uvažanim predstavnicima drugih Crkava i kršćanskih zajednica

te velikih svjetskih religija kao i, Vama posebno dragim stanovnicima Sarajeva i svima koji su se okupili kako bi proslavili XXVI. Međunarodni susret za mir u organizaciji Zajednice Sv. Egidija.



Razlog je radosti i utjehe vidjeti da to hodočašće mira, koji je blaženi Ivana Pavao II. otpočeo u Asizu u listopadu 1986., nastavlja donositi plod. Sam Vrhovni svećenik, nakon dvadeset pet godina, htio je dati značaj tome hodočasteći u grad svetog Franje zajedno s mnogim vjernicima i mnogim muškarcima i ženama dobre volje koji iskreno traže istinu i zbog toga se zauzimaju za izgradnju mira. Tom je prigodom primijetio da je početak mira danas ugrožen dvostrukim rizikom: s jedne strane zlopotreba religije kao povoda za nasilje, a s druge strane kao „ne“ Bogu u ime potpuno sekularizirane vizije sa strane čovjeka koji je ponekad u stanju prouzročiti nasilje bez mjere. Učinke ovih dviju negativnih sila, koje teže ka istom cilju, su, između ostalog, na dramatičan način iskusili također u gradu Sarajevu u ratu koji je započeo prije dvadeset godina donoseći smrt i razaranje na Balkanu.

Kao protulijek takvoj prijetnji, koja se uvijek ponavlja, papa Benedikt XVI. je iz Asiza ponovno odaslao savez sastavljen od ljudi vjere i osoba koje se ne osjećaju pripadnicima pojedine religijske tradicije, ali su u ozbiljnom traženju istine u uvjerenju da ona može proizići iz dubokog i iskrenog dijaloga; za one prve, to je nastojanje za uvijek nužnim pročišćenjem življene religije, a za druge, da ostanu otvoreni za velika pitanja čovječanstva i za Tajnu koja obavlja čovjekov život.

Na taj način, zajedničko hodočašće prema istini može, također, prerasti u zajedničko hodočašće prema miru. Izrazi toga su međunarodni susreti za mir koje promiče Zajednica Sv. Egidija. Posebnu vrijednost ima ovogodišnji susret u Sarajevu. Blaženi Ivana Pavao II., koji se osjećao tako duboko povezan s ovim gradom, potvrdio je to na sljedeći način: „Ne može se zaboraviti da je Sarajevo postalo znak patnji čitave Europe u ovome stoljeću. Sarajevo je to bilo na početku 20. stoljeća, kada je ovdje počeo Prvi svjetski rat, a ponovno je postalo na jedan drugi način kada su se ratni sukobi dogodili samo u ovim krajevima“. (Homilija u Sarajevu, 13. travnja 19971.). Danas, iz Sarajeva se želi odaslati poruka mira, zahvaljujući susretu tolikih muškaraca i žena različitih religija. Miru je potrebna potpora srdaca i umova koji traže istinu, koji se otvaraju Božjem djelovanju, pružaju ruke prema drugima. Važno je, dakle, proširiti pogled na cijeli svijet i na stvarne problematike suživota, po-

mirenja i mira koje ga još obilježavaju nadom i zauzetošću: nastavlja se, dakle, prijetnja terorizma, mnogi ratovi okrvavljaju zemlju, čini se da nasilje protiv brata nema kraja. Našem svijetu je uistinu potreban mir. Štoviše, iz našeg svijeta uzdiže se sve snažnije vapaj: „Neka dođe mir!“. Misao Svetog Oca, ovih dana, usmjerena je na poseban način prema Bliskom Istoku, prema dramatičnoj situaciji u Siriji i prema apostolskom putovanju koje je u pripravi da se ostvari u Libanonu. Želja je da te zemlje i sve zemlje, potrebne pomirenja i mira, čim prije pronađu mir u vedrom suživotu, u stabilnosti i u poštivanju ljudskih prava.

Dugo iskustvo dijaloga, življeno također u ovim susretima, pokazuje kako je varava kultura sukoba, a u isto vrijeme ističe vrijednost dijaloga uspostavljenog na postojanom kolosijeku istine iz koje izvire mir: „Živjeti zajedno je u biti jednostavna pretpostavka koja proizlazi izravno iz našeg ljudskog stanja. Stoga je naša dužnost dati joj pozitivan sadržaj. Živjeti zajedno može se pretvoriti u življenje jednih protiv drugih, može postati pakao, ako se ne učimo prihvaćati jedni druge, ako svatko ne želi drugome ono što želi samom sebi. Ali, otvoriti se drugima, ponuditi drugima pomoć, također može biti dar“ (Benedikt XVI., Poruka za Međunarodni susret za mir, München, 1. rujna, 2011.). To je svijest koju treba proširiti u savjestima ljudi i naroda.

„Živjeti zajedno je budućnost!“ Ta vizija za nas kršćane je ukorijenjena u vjeri: „Bog u kojeg vjerujemo Stvoritelj je i Otac svih ljudi; polazeći od toga sve osobe su između sebe braća i sestre i čine jednu jedinstvenu obitelj. Kristov križ je za nas znak Božji koji, umjesto nasilja, stavlja: trpjeti s drugima i ljubiti s drugima“ (Benedikt XVI., Govor u Asizu, 27. listopada 2011.).

Sveti Otac, dok izražava želju da susret bude plodan, u duhu se ujedinjuje sa svim nazočnima siguran da će Gospodin, Otac svih ljudi, nastaviti voditi nas na putu mira i miroljubivog susreta između naroda blagoslivljajući svako naše nastojanje.

Također se pridružujem želji Vrhovnog svećenika i koristim prigodu izraziti Vama, gospodine Kardinale, osjećaje svoga poštovanja i zajedništva u Kristu.

*Castel Gandolfo, 4. rujna 2012.
Kardinal Tarcisio Bertone, državni tajnik*



Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan sredstava društvenih komunikacija 2012.

Šutnja i Riječ: put evangelizacije

Draga braćo i sestre, uoči Svjetskog dana sredstava društvenih komunikacija 2012., želim podijeliti s vama neka razmišljanja o jednom aspektu ljudskog procesa komunikacije koji se, premda veoma važan, katkad zaboravlja, a na kojeg je danas osobito potrebno podsjetiti. Riječ je o odnosu između šutnje i riječi: to su dvije odrednice komunikacije među kojima mora postojati ravnoteža, koje se moraju jedna s drugom izmjenjivati i uzajamno nadopunjavati da bi se postigao istinski dijalog i duboka bliskost među ljudima. Kada se riječ i šutnja međusobno isključuju, komunikacija se pogoršava, bilo zato što to dovodi do stanovite za glušenosti bilo pak zato što se, naprotiv, time stvara ozračje hladnoće; kada se, međutim, uzajamno upotpunjuju, tada komunikacija dobiva na vrijednosti i značenju.

Šutnja je sastavni dio komunikacije i bez nje ne postoje riječi bogate sadržajem. U šutnji osluškujemo i bolje upoznajemo sami sebe, u njoj se rađa i produbljuje misao, jasnije shvaćamo ono što želimo reći i ono što očekujemo od drugoga, biramo riječi kojima ćemo se izraziti. Kada šutimo tada drugoj osobi omogućujemo da govori, da izrazi svoje stavove, a sebi samima da ne ostanemo vezani isključivo uz naše riječi i naše ideje i tako budemo prikraćeni za njihovo odgovarajuće propitkivanje. Otvara se tako prostor za uzajamno slušanje i postaje moguće uspostaviti dublji međuljudski odnos. Često, na primjer, možemo primijetiti kako se među onima koji se vole najautentičnija komunikacija odvija upravo u šutnji: neka kretnja, izraz lica, govor tijela znakovi su kojima oni jedno drugom otkrivaju ono što nose u sebi. U tišini progovaraju radost, zabrinutosti, patnje, koji upravo u njoj nalaze neki posebno snažan izražajni oblik. Iz šutnje, dakle, proizlazi još zahtjevnija komunikacija, koja zahtijeva tankočutnost i onu sposobnost slušanja koji često otkrivaju dubinu i narav međusobnih odnosa. Tamo gdje vlada obilje porukâ i informacijâ, šutnja postaje bitna da bi se moglo razlučiti između onoga što je važno i onoga što je beskorisno odnosno sporedno.

Duboko razmišljanje pomaže nam otkriti

postojeći odnos između događaja koji su na prvi pogled međusobno nepovezani, iznositi sudove, analizirati poruke; sve to omogućuje dijeliti promišljene i relevantne stavove i mišljenja, čime se stvara autentični kompleks općeg znanja. Zato je nužno stvoriti prikladno okruženje, gotovo svojevrsni "eko-sustav" u kojem će se očuvati ispravna ravnoteža između šutnje i riječi, slika i zvukova. Današnji se komunikacijski proces u velikoj mjeri sastoji od traženja odgovora na razna pitanja. Tražilice i društvene mreže su polazišne točke komunikacije za mnoge osobe koje traže savjete, prijedloge, informacije, odgovore.

U našim danima Internet postaje sve više prostor za pitanja i odgovore; štoviše, suvremeni je čovjek često obasut odgovorima i pitanjima koja si nikada prije nije postavljao i potrebama koje nije zamjećivao. Ako želimo prepoznati i usredotočiti se na pitanja koja su uistinu važna, šutnja je dragocjeno pomagalo koje nam pruža mogućnost ispravno razlučiti među mnogobrojnim poticajima i podacima koje primamo. U složenom i raznolikom svijetu komunikacije na vidjelo, ipak, izbija činjenica da je mnogo onih koji si postavljaju posljednja pitanja ljudskog života: tko sam? dokle seže moje znanje? što mi je činiti? čemu se mogu nadati?

Važno je pružiti potporu osobama koje postavljaju ta pitanja i otvoriti mogućnost dubokog dijaloga, kojeg čine riječi, uzajamno razumijevanje, ali također poziv na razmišljanje i šutnju, koja, katkad, može biti rječitija od pre nagljenog odgovora i omogućuje onome koji traži odgovore na pitanja koja ga muče da dublje uroni u vlastito biće i otvori se onom putu spoznaje kojeg je Bog upisao u čovjekovo srce. Ta neprekidna bujica pitanja očituje, u konačnici, nemir ljudskog bića koje uvijek traga za, malim ili velikim, istinama koje daju smisao i nadu životu. Čovjek se ne može zadovoljiti pukom i pomirljivom razmjenom mišljenja i životnih iskustava: svi tražimo istinu i svima nam je zajednička ta duboka čežnja, i to danas više no ikada prije: "Kada ljudi razmjenjuju informacije, već dijele same sebe, svoj pogled



na svijet, svoje nade, svoje ideale" (Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan sredstava društvenih komunikacija 2012.). Nužno je posvetiti dužnu pozornost raznim web stranicama, aplikacijama i društvenim mrežama koje mogu pomoći današnjim ljudima da pronađu vremena za razmišljanje i istinska propitkivanja, ali također da pronađu prostora za šutnju, priliku za molitvu, razmatranje ili zajedničko slušanje Božje riječi.

U jezgrovitosti kratkih poruka, koje često nisu duže od retka iz Biblije, mogu se izraziti duboke misli, pod uvjetom da sugovornici nisu zanemarili i prestali njegovati vlastitu nutrinu. Ne treba se čuditi što su, u raznim biblijskim tradicijama, samoća i šutnja povlašteni prostori koji pomažu osobama da ponovno pronađu same sebe i onu Istinu koja daje smisao svemu. Bog biblijske objave govori i bez riječi: "Kao što pokazuje križ Kristov, Bog govori i po svojoj šutnji. Božja šutnja, iskustvo udaljenosti Svemogućega i Oca, predstavlja ključnu postaju u zemaljskom hodu Sina Božjega, utjelovljene Riječi...

Božja šutnja produžava njegove prethodne riječi. U ovim mračnim trenucima On govori po otajstvu svoje šutnje" (Posin. ap. pob. Verbum Domini, 30. rujna 2010., 21). Rječitost Božje ljubavi, življene sve do najvišeg dara, govori u šutnji križa. Nakon Kristove smrti, na zemlji je zavladao silna tišina i na Veliku subotu, kada "Kralj spava... [i] Bog u tijelu usnuo [je] i probudio pomrle od početka svijeta" (usp. Služba čitanja na Veliku subotu), odjekuje glas Boga punog ljubavi prema ljudskom rodu. Ako Bog govori čovjeku u šutnji, čovjek također u šutnji otkriva mogućnost da govori s Bogom i o Bogu. "Trebamo onu šutnju koja postaje kontemplacija, koja nam omogućuje ući u Božju šutnju i tako doći do točke gdje se rađa Riječ, otkupiteljska Riječ" (Homilija, Misa sa članovima Međunarodne teološke komisije, 6. listopada 2006.). Naš se govor uvijek pokazuje neprimjerenim kada treba govoriti o Božjoj veličini te se tako otvara prostora za tihu kontemplaciju. Iz te se kontemplacije u svojoj svojoj snazi rađa urgentnost misije, odlučnu

nužnost "prenošenja drugima onoga što smo vidjeli i čuli", da svi budu u zajedništvu s Bogom (usp. 1 Iv 1, 3).

Tiha kontemplacija omogućuje nam uroniti u izvor Ljubavi, koja nas vodi prema našem bližnjem tako da možemo osjetiti njegovu bol i pružiti mu Kristovo svjetlo, njegovu poruku života, njegov potpuni dar koji spašava. U tihoj kontemplaciji, nadalje, još snažnije na vidjelo izbija ona Vječna riječ po kojoj je stvoren svijet, i dokučuje se onaj naum spasenja kojeg Bog ostvaruje po riječi i gestama u čitavoj povijesti čovječanstva. Kao što podsjeća Drugi vatikanski koncil, Božja se objava ostvaruje "djelima i riječima iznutra međusobno povezanima tako da djela što ih je Bog izveo u povijesti spasenja očituju i potkrepljuju nauk i riječima označene stvari, a riječi razglašuju djela i osvjetljuju u njima sadržano otajstvo" (Dei Verbum, 2). A taj naum spasenja ima vrhunac u osobi Isusa iz Nazareta, posrednika i punine čitave objave. Po njemu smo upoznali pravo lice Boga Oca i on nas je svojim križem i uskrsnućem izveo iz ropstva grijeha i smrti i priveo k slobodi djece Božje. Temeljno pitanje o čovjekovu smislu nalazi u Kristovu otajstvu odgovor koji može unijeti mir u nemirno ljudsko srce.

Iz toga se otajstva rađa poslanje Crkve, to otajstvo potiče kršćane da postanu navjestitelji nade i spasenja, svjedoci one ljubavi koja promiče čovjekovo dostojanstvo i koja gradi pravdu i mir. Riječ i šutnja. Učiti se komunikaciji znači naučiti slušati, kontemplirati, a ne samo govoriti, a to je posebno važno za vjervjesnike: šutnja i riječ su bitni sastavni dijelovi komunikacijskog djelovanja Crkve, u cilju novog naviještanja Krista u suvremenom svijetu. Mariji, koja u tišini "sluša Riječ i daje joj rasti" (Molitva za Agoru mladih u Loretu, 1.-2. rujna 2007.), povjeravam čitavo djelo evangelizacije koje Crkva provodi pomoću sredstava društvene komunikacije.

Iz Vatikana, 24. siječnja 2012., blagdan svetog Franje Saleškoga

Papa Benedikt XVI.



Poruka pape Benedikta XVI. za 99. Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2013.

“Migracije: hodočašće vjere i nade”

Draga braćo i sestre!

Drugi vatikanski koncil u pastoralnoj konstituciji *Gaudium et spes* podsjetio je da “Crkva... putuje zajedno s čitavim čovječanstvom” (br. 40), zbog čega “radost i nada, osobito siromašnih i svih koji trpe, jesu radost i nada, žalost i tjeskoba također Kristovih učenika te nema ničega uistinu ljudskog a da ne bi našlo odjeka u njihovom srcu” (br. 1). Odjek tih riječi susrećemo u učenu sluge Božjega Pavla VI., koji je nazvao Crkvu “iskusnom u čovjekoljublju” (*Enc. Populorum progressio*, 13), kao i blaženog Ivana Pavla II., koji je rekao kako je osoba “prvi put što ga Crkva mora prijeći vršeći svoje poslanje..., put što ga je zacrtao sam Krist” (*Enc. Centesimus annus*, 53). Tragom svojih prethodnika, u svojoj enciklici *Ljubav u istini* (*Caritas in veritate*) nastojao sam pojasniti da “je cijela Crkva, u cjelokupnom svome postojanju i djelovanju – to jest kad naviješta, slavi i vrši djela ljubavi, založena oko promicanja cjelovitog ljudskog razvoja” (br. 11). Imao sam pritom pred očima također milijune muškaraca i žena koji su, iz raznih razloga, doživjeli iskustvo migracije.

Selilaštvo je “pojava koja ostavlja snažan dojam zbog broja osoba koje su u nju uključene, zbog društvenih, ekonomskih, političkih, kulturnih i religijskih problema koje izaziva, kao i zbog dramatičnih izazova koje postavlja pred narode i međunarodnu zajednicu” (isto, 62), jer “svaki selilac je ljudska osoba koja kao takva posjeduje neotuđiva temeljna prava, koja u svim situacijama svi moraju poštivati” (isto). Zbog toga sam odlučio Svjetski dan selilaca i izbjeglica za 2013. godinu – godinu u kojoj se slavi 50. obljetnica otvorenja Drugog vatikanskog koncila i 60. obljetnica proglašenja apostolske konstitucije *Exsul familia* i u kojoj čitava Crkva slavi Godinu vjere, prihvaćajući s oduševljenjem izazov nove evangelizacije – posvetiti temi “Migracije – hodočašće vjere i nade”.

Doista, vjera i nada su neraskidivo povezani u srcu mnogih selilaca, koji svim srcem žude za boljim životom i nerijetko pokušavaju ostaviti iza sebe “očaj” jedne bezizgledne budućnosti. Istodobno, mnogi su od njih krenuli na to putovanje vođeni dubokom vjerom da Bog ne napušta svoja stvorenja i ta utjeha čini rane

iskorjenjivanja i odvajanja podnošljivijima i čak im ulijeva nadu da će se jednoga dana vratiti u svoju domovinu. Vjera i nada, dakle, su nešto što selioci nose sa sobom, svjesni da se s njima “možemo lakše nositi sa sadašnjošću: sadašnji trenutak, ma koliko težak bio, može se živjeti i prihvatiti ako vodi ka nekom cilju, ako u taj cilj možemo biti sigurni i ako je taj cilj tako velik da opravdava trud koji je uložen u prijedeni put” (*Enc. Spe salvi*, 1). Na velikom polju migracija Crkva svoju majčinsku brigu pokazuje na raznorazne načine. S jedne strane ona svjedoči o velikom siromaštvu i patnji, koji nerijetko dovode do ljudskih drama i tragedija.

Na tome području se provode konkretni programi usmjereni rješavanju brojnih hitnih potreba, čemu se velikodušno posvećuju pojedinci i skupine, volonterske udruge i pokreti, župna i dijecezanska tijela u suradnji sa svim ljudima dobre volje. S druge strane, međutim, Crkva ne propušta istaknuti pozitivne aspekte, mogućnosti i resurse koje pružaju migracije. U tome se smislu pokreću programi i osnivaju prihvatni centri koji potpomažu ili prate cjelovito uključivanje selilaca, tražitelja azila i izbjeglica u novu društveno-kulturnu sredinu, ne zanemarujući vjersku dimenziju, koja je od temeljne važnosti za život svake osobe. Upravo je toj dimenziji Crkva, na temelju samog poslanja koje joj je povjerio Krist, pozvana posvetiti posebnu pažnju i brigu: to je njezina najvažnija i najspecifičnija zadaća.

Prema vjernicima kršćanima iz raznih dijelova svijeta ta pozornost prema vjerskoj dimenziji uključuje također ekumenski dijalog i brigu za nove zajednice, dok se prema vjernicima katolicima izražava, među ostalim, u osnivanju novih pastoralnih struktura i valorizaciji raznih obredâ, kako bi se poticalo njihovo puno sudjelovanje u životu mjesne crkvene zajednice. Promicanje osobe ide ukorak s duhovnim zajedništvom, koje otvara putove “autentičnom i obnovljenom obraćenju Gospodinu, jedinom Spasitelju svijeta” (*Apost. pismo Porta fidei*, 6). Crkva uvijek pruža dragocjen dar kada ljude vodi susretu s Kristom koji otvara vrata jednoj postojanoj i pouzdanoj nadi.

Što se tiče selilaca i izbjeglica, Crkva i razne stvarnosti koje iz nje crpe nadahnuće za svoja



rad trebaju izbjegavati da pružaju samo karitativnu pomoć, već su pozvane promicati također istinsku integraciju u društvo gdje su svi članovi aktivni i odgovorni za dobrobit drugoga, velikodušno pružaju svoj kreativni doprinos, uživaju puna građanska prava i s pravom dijele ista prava i dužnosti. Selioci nose sa sobom osjećaje povjerenja i nade koji nadahnjuju i podupiru njihovo traženje boljih životnih mogućnosti. Ipak, oni ne traže samo poboljšavanje svoga ekonomskog, društvenog i političkog položaja. Istina je da iskustvo selilaštva često započinje strahom, napose kada su selioci zbog progonâ i nasiljâ prisiljeni na bijeg, i traumom zbog napuštanja članova svojih obitelji i dobara koja su im, u određenoj mjeri, jamčila preživljavanje.

No to trpljenje, golemi gubici i, ponekad, osjećaj izgubljenosti pred nesigurnom budućnošću ne uništavaju san da će moći ponovno izgraditi, s nadom i hrabrošću, život u stranoj zemlji. Selioci gaje u sebi nadu da će naići na prihvaćanje, solidarnost i pomoć, da će susresti osobe koje će pokazati razumijevanje i suosjećanje za nevolju i tragediju koja je snašla druge i prepoznati vrijednosti i resurse koje oni mogu pružiti te biti kadre postupati humano i dijeliti svoja materijalna dobra s onima koji su u potrebi i nevolji. Potrebno je, naime, ponovno potvrditi da "univerzalna solidarnost za nas je ne samo činjenica i dobrobit nego i dužnost" (Enc. Caritas in veritate, 43). Selioci i izbjeglice, osim teškoća, mogu iskusiti također nove i gostoljubive odnose koji im omogućuju da obogate zemlje odredišta svojim stručnim sposobnostima i vještinama, svojom društveno-kulturnom baštinom i, često, također svojim svjedočanstvom vjere, koji mogu donijeti novu snagu i udahnuti novi život zajednicama drevne kršćanske tradicije, potaknuti druge na susret s Kristom i upoznavanje Crkve.

Sigurno da svaka država ima pravo regulirati migracijske valove i provoditi politike uvjetovane općim zahtjevima zajedničkog dobra, ali uvijek uz poštivanje dostojanstva svake osobe. Pravo osobe na emigriranje – kao što se podsjećâ u koncilskoj konstituciji *Gaudium et spes*, br. 65 – ubraja se među temeljna ljudska prava, dopuštajući svakom pojedincu da se nastani tamo gdje vjeruje da će najbolje ostvariti svoje sposobnosti, težnje i planove. U sadašnjem društveno-političkom kontekstu, međutim, prije no pravo na seljenje, potrebno je afirmirati pravo

osoba da se ne sele, to jest da im se omogući da ostanu u svojoj domovini; kao što je rekao blaženi Ivan Pavao II.: "osnovno ljudsko pravo je živjeti u svojoj zemlji. Međutim, to pravo postaje djelotvorno samo ako se konstantno drži pod kontrolom faktore koji tjeraju na migraciju" (Govor na IV. Svjetskom kongresu o migracijama, 1998.). Danas, naime, vidimo kako su mnoge migracije posljedica ekonomske nestabilnosti, pomanjkanja osnovnih dobara, prirodnih katastrofa, ratova i društvenih nereda. Namjesto putovanja ispunjenog pouzdanjem, vjerom i nadom, seljenje tada postaje mukotrpni put koji se poduzima zbog čistog preživljavanja, gdje su muškarci i žene više žrtve no osobe koje aktivno i odgovorno donose odluku o seljenju. Tako, dok ima selilaca koji postižu zadovoljavajući društveni status i žive dostojanstveno zahvaljujući pravilnoj integriranosti u novu sredinu, mnogo je onih koji su marginalizirani i, katkad, izrabljivani i lišeni temeljnih ljudskih prava ili su se odali oblicima ponašanja koja su štetna za društvo u kojem žive.

Proces integracije obuhvaća prava i dužnosti, pozornost i brigu za dostojanstven život selilaca, ali također pozornost selilaca prema vrijednostima koje pruža društvo u koje se uključuju. U vezi s tim, ne smijemo zaboraviti pitanje neregularne (nezakonite) migracije. Rješavanju tog gorućeg problema treba što hitnije pristupiti, osobito kada se zna da obuhvaća trgovinu i izrabljivanje osoba, napose žena i djece. Te zločine treba odlučno osuditi i kazniti, dok bi se uređenom migracijskom politikom, koja se ne svodi na potpuno zatvaranje granica, pooštavanje kazni protiv neregularnih (nezakonitih) migranata i usvajanje mjera koje bi morale obeshrabriti nove ulaske, moglo bar umanjiti za mnoge selioce opasnost da postanu žrtve tih oblika trgovine ljudima. Prijeko su potrebne sustavne i multilateralne intervencije za razvoj zemalja podrijetla, djelotvorne protumjere usmjerene suzbijanju trgovine ljudima, sveobuhvatni programi regulacije legalnih ulazaka u zemlju i veća spremnost promatrati pojedinačne slučajeve koji više zahtijevaju humanitarnu zaštitu no politički azil. Osim donošenja odgovarajućih zakona, nužan je strpljivi i stalni rad na oblikovanju mentalitetâ i savjesti. U svemu tome je važno jačati i razvijati razumijevanje i suradnju između crkvenih i ostalih institucija koje su u službi cjelovitog razvoja osobe. U kršćanskom



shvaćanju, društveni i humanitarni rad crpi snagu iz vjernosti evanđelju, sa sviješću da "tko god slijedi Krista, savršenoga čovjeka, i sam postaje više čovjekom" (*Gaudium et spes*, 41).

Draga braćo i sestre selioci, neka vam ovaj Svjetski dan pomogne obnoviti pouzdanje i nadu u Gospodina koji je uvijek uz vas! Iskoristite svaku priliku da ga susretnete i prepoznate njegovo lice u dobrim djelima koja vam se čine na vašem selilačkom putu. Radujte se jer vam je Gospodin blizu i, zajedno s njime, moći ćete svladati prepreke i teškoće, obogaćeni iskustvom otvorenosti i prihvaćanja koje vam mnogi pružaju. Naime, "život je poput nekog putovanja, često mračnim i uzburkanim, morem povijesti, putovanja na kojem otkrivamo zvijezde koja nam pokazuju put kojim nam valja ići.

Prave zvijezde u našem životu su osobe ko-

je su znale živjeti ispravno. One su svjetla nade. Sigurno da je Isus Krist Svjetlo, sunce koje je granulo nad svim tminama povijesti. Ali da bi došli do Njega trebamo također neka nama bliža svjetla, a to su osobe koje zrače svjetlom koje crpe iz Njegova svjetla i predstavljaju nam tako putokaz na našem putovanju" (*Enc. Spe salvi*, 49).

Povjeravam svakog od vas Blaženoj Djevici Mariji, znaku sigurne nade i utjehe, "zvijezdi vodilji", koja nam je svojom majčinskom prisutnošću bliska u svakom trenutku života, i svima od srca udjeljujem apostolski blagoslov.

Iz Vatikana, 12. listopada 2012.

Papa Benedikt XVI.

Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan mira 2013.

Blago mirotvorcima

1. Svaka godina nosi sa sobom nadu u bolji svijet. U toj perspektivi molim Boga, Oca čovječanstva, da nam udijeli slogu i mir, da se svima ispune želje za sretnijim životom i blagostanjem.

Pedeset godina od Drugog vatikanskog koncila, koji je omogućio osnažiti poslanje Crkve u svijetu, ohrabrujuće je konstatirati da kršćani, kao Božji narod u zajedništvu s Njim i kao suputnik čovječanstva, zauzeto djeluju u povijesti dijeleći njegove radosti i nade, žalosti i tjeskobe [1], naviještajući Kristovo spasenje i promičući mir za sve.

Naše doba, označeno globalizacijom, s njezinim pozitivnim i negativnim aspektima, kao i krvavim sukobima koji se još uvijek vode i ratnim prijetnjama, pozivaju na novo i složno zauzimanje u traženju općeg dobra, razvoja svih ljudi i čitavoga čovjeka.

Žarišta napetosti i borbe uzrokovani sve većim nejednakostima između bogatih i siromašnih, prevlašću egoističnog i individualističnog mentaliteta čiji je jedan od izraza također neregulirani financijski kapitalizam pozivaju na hitno djelovanje. Osim raznih oblika terorizma i međunarodnog kriminaliteta, opasnost za mir predstavljaju oni fundamentalizmi i

fanatizmi koji izobličavaju pravu narav religije, koja je pozvana unaprjeđivati zajedništvo i pomirenje među ljudima.

Ipak, mnogobrojni naponi za uspostavu mira, kojih u našem svijetu ima izobilje, svjedoče o prirodnom pozivu ljudskog mira na mir. U svakom je čovjeku želja za mirom osnovna težnja i u određenoj se mjeri podudara sa željom za ispunjenim, sretnim i uspješnim životom. Drugim riječima, želja za mirom odgovara jednom temeljnom moralnom načelu, to jest, obavezi i dužnosti cjelovitog, društvenog i zajedničkog razvoja, koji je sastavni dio Božjeg nauma prema ljudskom rodu. Čovjek je stvoren za mir koji je Božji dar.

Sve me to navelo da nadahnuće za ovu poruku crpim iz riječi Isusa Krista: "Blago mirotvorcima: oni će se sinovima Božjim zvati!" (*Mt 5, 9*).

Evanđeosko blaženstvo

2. Blaženstva što ih je proglasio Isus (*usp. Mt 5, 3-12 i Lk 6,20-23*), predstavljaju zapravo obećanja. U biblijskoj tradiciji, naime, blaženstva su literarna vrsta koja uvijek sa sobom nose neku dobru vijest, to jest evanđelje, koje



ima vrhunac u nekom obećanju. Dakle, blaženstva nisu samo moralne preporuke, čijim poštivanjem čovjek u odgovarajućem vremenu – a to je obično drugi život – stječe neku nagradu, to jest situaciju buduće sreće. Blaženstvo o kojem ta blaženstva govore radije se sastoji u ispunjenju obećanja upućenog svima onima koji se u svome životu daju voditi zahtjevima istinitosti, pravednosti i ljubavi. Oni koji se uzdaju u Boga i njegova obećanja često se u očima svijeta čine naivni i daleko od stvarnosti. Ipak, Isus im poručuje da će ne samo u drugom životu, nego već u ovome, otkriti da su djeca Božja i da je Bog oduvijek i zauvijek potpuno na njihovoj strani. Shvatit će da nisu sami, jer je On na strani onih koji se zauzimaju za istinu, pravdu i ljubav. Isus, objava Očeve ljubavi, nije oklijevao prinijeti samoga sebe za žrtvu. Kada prihvatimo Isusa Krista, Bogočovjeka, tada doživimo radosno iskustvo jednog beskrajnog dara: dioništva u samom Božjem životu, milosnom životu, tom zalogu života u potpunom blaženstvu. Isus Krist nam, osobito, daje pravi mir koji se rađa iz povjerljivog susreta čovjeka s Bogom.

To nam Isusovo blaženstvo govori da je mir istodobno mesijanski dar i ljudsko djelo. Naime, mir pretpostavlja humanizam otvoren transcenciji. To je plod uzajamnog darivanja, uzajamnog obogaćivanja, zahvaljujući daru koji ima svoj izvoru u Bogu i omogućuje živjeti s drugima i za druge. Etika mira je etika zajedništva i dijeljenja. Nužno je, dakle, da se razne današnje kulture izdignu iznad oblikâ antropologije i etike koji se temelje na čisto subjektivističkim i pragmatičnim teorijsko-praktičnim pretpostavkama, na osnovu kojih se odnosi suživota nadahnjuju na kriterijima moći i profita, sredstva postaju ciljevi i obratno, kultura i odgoj su usredotočeni samo na instrumente, tehniku i djelotvornost. Preduvjet za mir je rušenje diktature relativizma i pretpostavki o potpuno autonomnom moralu, koji priječi priznavanje neotuđivog moralnog zakona što ga je Bog upisao u savjest svakoga čovjeka. Uspostavljati mir znači graditi suživot u racionalnom i moralnom smislu, koji počiva na temeljima čiju mjeru nije stvorio čovjek, već Bog. "Gospodin narodu svom daje jakost, Gospodin narod svoj mirom blagoslivlje", podsjeća Psalam 29 (r. 11).

Mir – Božji dar i čovjekovo djelo

3. Mir se tiče osobe u cjelini i podrazumijeva potpunu zauzetost. To je mir s Bogom življenjem po njegovoj volji. To je nutarnji mir sa samim sobom i izvanjski mir s bližnjima i sa čitavim stvorenim svijetom. Uključuje u prvom redu, kao što je pisao blaženi Ivan XXIII. u enciklici *Pacem in terris*, čija će se pedeseta obljetnica obilježiti za nekoliko mjeseci, izgrađivanje suživota utemeljenog na istini, slobodi, ljubavi i pravdi [2]. Nijekanjem onoga što predstavlja pravu narav ljudskog bića, u njegovim bitnim dimenzijama, u njegovoj dubokoj sposobnosti da spozna istinu i dobro i, u konačnici, samoga Boga, ugrožava se i izlaže pogibelji izgrađivanje mira. Bez istine o čovjeku, koju je Stvoritelj upisao u njegovo srce, sloboda i ljubav bivaju obezvrijeđeni, a zauzimanje za pravdu gubi svaki smisao.

Da bismo postali istinski mirotvorci od presudne je važnosti imati na umu transcendentnu dimenziju i biti u stalnom dijalogu s Bogom, milosrdnim Ocem, u kojem molimo za otkupljenje koje nam je stekao njegov Sin Jednorodnenac. Tako čovjek može pobijediti onu klicu potamnjenja i nijekanja mira što ga predstavlja grijeh u svim njegovim oblicima: egoizmu i nasilju, gramzivosti i želji za moći i vlašću nad drugim, nesnošljivosti, mržnji i nepravednim strukturama.

Ostvarivanje mira ovisi prije svega o prepoznavanju da smo, u Bogu, jedna ljudska obitelj. Ta je obitelj, kao što se uči u enciklici *Pacem in terris*, satkana od interpersonalnih odnosâ i institucijâ poduprtih i nadahnutih jednim zajedničkim "mi", koji uključuje unutar-nji i izvanjski moralni red, gdje se, po istini i pravednosti, iskreno priznaju uzajamna prava i međusobne dužnosti. Mir je red oživljen i upotpunjen ljubavlju, na takav jedan način da tuđe potrebe i zahtjeve osjećamo kao svoje vlastite, da s drugima dijelimo svoja dobra i zalažemo se da svi ljudi u svijetu dijele iste moralne i duhovne vrijednosti. To je red postignut u slobodi, na način koji odgovara dostojanstvu osobâ koje, po svojoj naravi kao razumna bića, preuzimaju na sebe odgovornost za vlastito djelovanje [3].

Mir nije san, nije utopija: mir je moguć. Svoj pogled moramo spustiti dublje, ispod površnosti vanjštine i pojava koje nas okružuju



ju, da bismo otkrili jednu pozitivnu stvarnost koja postoji u srcima, jer je svaki čovjek stvoren na Božju sliku i pozvan rasti i dati svoj doprinos izgrađivanju novog svijeta. Sâm je Bog, naime, utjelovljenjem svoga Sina i otkupljenjem što ga je On izveo, ušao u povijest i izveo na život novo stvorenje i uspostavio novi savez između Boga i čovjeka (usp. Jr 31, 31-34), pruživši nam mogućnost da steknemo "novo srce" i "novi duh" (usp. Ez 36, 26).

Upravo zato Crkva je uvjerena kako postoji prijeka potreba za novim naviještanjem Isusa Krista, prvog i glavnog činioca cjelovitog razvoja narodâ kao i mira. Isus je, naime, naš mir, naša pravda i naše pomirenje (usp. Ef 2,14; 2 Kor 5,18). Mirotvorac je, prema Isusovim blaženstvima, onaj koji traži dobro drugoga, puninu dobra duše i tijela, danas i sutra.

Iz tog učenja se može izvesti zaključak da je svaka osoba i svaka zajednica – redovnička, građanska, odgojna i kulturna – pozvana zalagati se za mir. Mir je u prvom redu ostvarivanje zajedničkog dobra društva na njegovim različitim razinama, primarnoj i intermedijarnoj, nacionalnoj, međunarodnoj i globalnoj. Upravo zato se može s pravom reći da je put koji vodi do ostvarivanja općeg dobra ujedno put koji treba slijediti u postizanju mira.

Mirotvorci su oni koji ljube, brane i promiču život u njegovoj cjelini

4. Put koji vodi do postizanja općeg dobra i mira je prije svega poštivanje prema ljudskom životu, promatranom u mnogostrukosti njegovih aspekata, počevši od njegova začeca, preko njegova rasta i razvoja pa sve do njegova prirodnog svršetka. Pravi su mirotvorci, dakle, oni koji ljube, brane i promiču ljudski život u svim njegovim vidicima: osobnom, zajedničkom i transcendentnom. Život u punini je vrhunac mira. Onaj koji želi mir ne može tolerirati nasrtaje i zločine protiv života.

Oni koji ne cijene dovoljno vrijednost ljudskog života i, samim tim, zalažu se primjerice za liberalizaciju pobačaja, možda ne shvaćaju da na taj način predlažu postizanje lažnog mira. Bijeg od odgovornosti, koji obezvrjeđuje osobu, a još više ubojstvo jednog nevinog bića koje se ne može braniti, neće moći nikada donijeti sreću i mir. Doista, kako netko može tvrditi da se zauzima za mir, cjeloviti razvoj naro-

dâ i samo očuvanje okoliša, a ne brani pravo na život najslabijih, počevši od nerođene djece? Svaka povreda života, osobito u njegovu početku, neizbježno nanosi nepopravljive štete razvoju, miru i okolišu. Jednako tako nije ispravno uvoditi kriomice u zakonodavstvo lažna prava na slobode koja, budući da se temelje na ograničenom i relativističkom shvaćanju ljudskog bića i vještom korištenju dvoznačnih izraza usmjerenih promicanju tobožnjeg prava na pobačaj i eutanaziju, ugrožavaju temeljno pravo na život.

Postoji također potreba da se prizna i promiče prirodnu strukturu braka kao zajednice jednog muškarca i jedne žene s obzirom na pokušaje da se s njom pravno izjednači ostale vrste zajednicâ koje se od nje stubokom razlikuju i koje joj, zapravo, štete i pridonose njezinoj destabilizaciji, potamnjujući njezinu posebnu narav i njezinu nezamjenjivu društvenu ulogu.

Ta načela nisu istine vjere, niti su tek neka posljedica prava na vjersku slobodu. Ona su upisana u samu čovjekovu narav, spoznatljiva su razumom te su dakle zajednička svim ljudima. Nastojanja Crkve oko njihova promicanja nema dakle konfesionalni karakter, već su upravljena svim osobama, neovisno o njihovoj vjerskoj pripadnosti. To djelovanje je to potrebnije što se ta načela više niječe ili pogrešno shvaća, jer to predstavlja povredu istine o osobi, tešku ranu nanesenu pravednosti i miru.

Zato je drugi važni način kojim se pomaže izgrađivanju mira taj da pravni sustavi i pravosuđa priznaju pravo na korištenje prava na prigovor savjesti kada su posrijedi zakoni i vladine mjere koji predstavljaju napad na ljudsko dostojanstvo, kao što su pobačaj i eutanazija.

Među temeljna ljudska prava, također u pogledu miroljubivog suživota narodâ i mira u svijetu, ubraja se također pravo pojedinaca i zajednica na vjersku slobodu. U ovom povijesnom trenutku, sve je važnije to pravo promicati ne samo s negativne točke gledišta, kao sloboda od – primjerice, od obaveza i prisila u pogledu slobode izbora vlastite religije –, nego također s pozitivne točke gledišta, u njegovim raznim inačicama, kao sloboda za: primjerice, svjedočenje vlastite vjere, obznanjivanje i prenošenje svog učenja; uključivanje u aktivnosti na odgojnom, dobrotvornom i karitativnom polju koje omogućuju provoditi u djelo vlastite religijske zapovijedi; postojanje i djelovanje



kao socijalna tijela, uređena prema vlastitim doktrinarnim načelima i institucionalnim ciljevima. Nažalost, i u zemljama drevne kršćanske tradicije bilježi se sve veći broj slučajeva vjerske nesnošljivosti, osobito prema kršćanstvu i onima koji jednostavno nose prepoznatljive znakove vlastite vjerske pripadnosti.

Mirotvorac mora imati također pred očima da, u sve većem dijelu javnog mnijenja, ideologije radikalnog liberalizma i tehnokracije nameću uvjerenje da postizanju ekonomskog rasta treba težiti čak i na štetu socijalne uloge države i mreža solidarnosti civilnog društva, kao i socijalnih pravâ i dužnosti. Treba, međutim, podsjetiti da su ta prava i dužnosti od temeljne važnosti za puno ostvarenje ostalih prava, počevši od građanskih i političkih.

Među pravima i dužnostima koja su danas najugroženija ubraja se pravo na rad. Razlog tome krije se u činjenici da su rad i ispravno priznavanje pravnog položaja radnika sve više obescijenjeni, jer se smatra da ekonomski razvoj ovisi prije svega o potpunoj slobodi tržišta. Rad se tako promatra kao varijabla koja ovisi o ekonomskim i financijskim mehanizmima. U vezi s tim ponovno tvrdim da ljudsko dostojanstvo, kao i ekonomski, društveni i politički razlozi traže da se i nadalje "daje prioritet cilju da se svima omogućí pristup stalnom zaposlenju" [4]. Preduvjet za ostvarenje tog ambicioznog cilja je novo shvaćanje rada, utemeljeno na etičkim načelima i duhovnim vrijednostima, koji će učvrstiti poimanje rada kao temeljnog dobra za osobu, obitelj i društvo. S tim je dobrom nerazdvojno povezana dužnost i pravo koji zahtijevaju hrabre nove politike zapošljavanja svijui.

Izgrađivati dobro mira pomoću novog modela razvoja i ekonomije

5. Sa svih strana može se čuti da je danas nužan novi model razvoja, kao i novi pristup ekonomiji. I cjeloviti, solidarni i održivi razvoj i opće dobro zahtijevaju ispravnu ljestvicu dobara i vrijednosti, koju je moguće ustrojiti tako Bog bude središnja referentna točka. Nije dovoljno imati na raspolaganju mnogo sredstava i mnogo mogućnosti izbora, ma koliko oni vrijedni bili. I raznovrsnost dobara koja stoje u službi razvoja i široka lepeza izborâ moraju se koristiti u svrhu dobrog života, ispravnog vladanja u kojem se priznaje primat

duhovne dimenzije i poziv na ostvarenje općeg dobra. U protivnom, oni gube svoju pravu vrijednost i na kraju bivaju uzdignuti u nove idole.

Da bi se izašlo iz trenutne financijske i ekonomske krize – koja ima za posljedicu rast nejednakosti – nužne su osobe, skupine, institucije koje promiču život pospješivanjem čovjekove kreativnosti kako bi se, čak i iz krize, izvukla prilika za razlučivanje i novi ekonomski model. Prevladavajući model u posljednjim desetljećima pozivao je na traženje maksimalne zarade i potrošnje, na temelju jednog individualističkog i egoističnog razmišljanja, usmjerenog na to da se osobe promatra isključivo kroz prizmu njihove sposobnosti da odgovore na zahtjeve kompetitivnosti. Međutim, s druge točke gledišta pravi i trajni uspjeh se postiže darivanjem sebe samih, vlastitih intelektualnih sposobnosti, vlastite poduzetnosti, budući da održivi, to jest autentični ljudski ekonomski razvoj treba načelo besplatnosti kao izraz bratstva i logike dara [5]. To konkretno znači da je u ekonomskoj djelatnosti mirotvorac onaj koji sa suradnicima i kolegama, s naručiteljima i korisnicima, uspostavlja odnose koji se baziraju na poštenju i uzajamnosti. On obavlja ekonomsku djelatnost za opće dobro i doživljava svoj rad kao nešto što je iznad njegovog osobnog interesa, na dobrobit sadašnjih i budućih naraštaja. Na taj način, on radi ne samo za sebe, već i zato da drugima osigura budućnost i dostojanstveno zaposlenje.

Na ekonomskom planu, države posebice moraju osmisliti politike industrijskog i poljoprivrednog razvoja u kojima će se posvećivati briga društvenom napretku i posvemašnjem razvoju demokracije i pravne države. Stvaranje etičkih struktura za monetarna, financijska i robna tržišta također je od temeljne važnosti i nezaobilazno; ova je nužno stabilizirati i bolje koordinirati i kontrolirati kako ne bi nanosila štetu najsiromašnijima. Pažnja mnogih mirotvoraca mora se usto usmjeriti – s većom odlučnošću no što se činilo do danas – na prehrambenu krizu, koja je daleko teža od financijske. Problem sigurnosti opskrbe hranom ponovno se našao u središtu međunarodnog političkog programa, zbog kriza povezanih, između ostalog, s naglim promjenama cijena osnovnih poljoprivrednih proizvoda, neodgovornim ponašanjima nekih ekonomskih aktera i nedo-



statnom kontrolom od strane vladâ i međunarodne zajednice. Da bi se uhvatili u koštac s tim krizama, mirotvorci su pozvani djelovati zajedno u duhu solidarnosti, od mjesne do međunarodne razine, sa ciljem da se zemljoradnicima, osobito na malim seoskim imanjima, omogućiti da mogu obavljati svoju djelatnost na dostojanstven i održiv način sa socijalnog, ambijentalnog i ekonomskog gledišta.

Odgoj za kulturu mira: uloga obitelji i institucijâ

6. Želim ponovno snažno potvrditi da su mnogi mirotvorci pozvani njegovati ljubav prema općem dobru obitelji i socijalnoj pravednosti, kao i zauzetost za učinkoviti socijalni odgoj.

Nitko ne smije nijekati ili podcjenjivati odsudnu ulogu obitelji, te temeljne stanice društva s demografskog, etičkog, pedagoškog, ekonomskog i političkog gledišta. Ona ima prirodni poziv promicati život: ona prati osobe u njihovu rastu i sazrijevanju i potiče uzajamno obogaćivanje kroz brigu i dijeljenje. Obitelj, na osobit način, služi kao rasadnik za osobno sazrijevanje u skladu s mjerilima Božje ljubavi. Obitelj je jedan od nezaobilaznih socijalnih subjekata u ostvarivanju kulture mira. Nužno je sačuvati pravâ roditelja i njihovu primarnu ulogu u odgoju djece, na prvome mjestu na moralnom i vjerskom polju. Obitelj je mjesto gdje se rađaju i rastu mirotvorci, budući promicatelji kulture života i ljubavi [6].

U tu golemu zadaću odgoja za mir uključene su na osobit način vjerske zajednice. Crkva vjeruje da je preuzela na sebe dio te velike odgovornosti kroz novu evangelizaciju, koja za svoje stožere ima obraćenje na istinu i Kristovu ljubav i, samim tim, duhovni i moralni preporod pojedinaca i društava. Susret s Isusom Kristom oblikuje mirotvorce obvezujući ih na zajedništvo i prevladavanje nepravde.

Posebnu zadaću u pogledu mira imaju kulturne, obrazovne i sveučilišne institucije. Od ovih se traži da pruže značajan doprinos ne samo obrazovanju novih naraštaja lidera, već također obnovi javnih, bilo nacionalnih bilo međunarodnih, ustanova. One mogu također pridonijeti znanstvenom promišljanju koje će ekonomske i financijske djelatnosti postaviti na čvrste antropološke i etičke temelje. Današnji

svijet, pogotovo svijet politike, treba svježije ideje i nove kulturne sinteze, kako bi se nadišlo čisto tehničke pristupe i uskladilo razne političke struje u cilju postizanja općeg dobra. Ovo potonje, promatrano kao skup pozitivnih interpersonalnih i institucionalnih odnosa u službi cjelovitog razvoja pojedinaca i skupina, je u temelju svakog pravog odgoja za mir.

Pedagogija mirotvoraca

7. Jasno se, na kraju, uviđa nužnost predlaganja i promicanja pedagogije mira. Ona zahtijeva bogati duhovni život, jasne i ispravne moralne referentne točke i prikladne stavove i načine života. Djela mirotvorstva teže postizanju općeg dobra i pobuđuju zanimanje za mir i njegovanje mira. Misli, riječi i geste mira stvaraju mentalitet i kulturu mira, ozračje poštivanja, čestitosti i srdačnosti. Potrebno je, dakle, učiti ljude da jedni druge ljube i njeguju mir, i da u njihovim odnosima više prevladava dobrohotnost no puka tolerancija. Temeljni je poticaj tomu "reći ne osveti, priznati nepravde, prihvatiti isprike bez da smo ih tražili i na kraju oprostiti" [7], tako da se pogreške i uvrede mogu uistinu priznati, da bismo mogli zajedno kročiti prema pomirenju. To zahtijeva jačanje pedagogije opraštanja. Zlo se, naime, pobjeđuje dobrom, a u traženju pravednosti treba se voditi primjerom Boga Oca koji ljubi svu svoju djecu (usp. Mt 5,21-48). To je polagan proces, jer pretpostavlja duhovni razvoj, odgajanje za više vrijednosti, novu viziju ljudske povijesti. Treba se odreći lažnog mira što ga obećavaju idoli ovoga svijeta i njegovih pratećih opasnosti, onog lažnog mira koji otupljuje savjesti, koji vodi čovjeka do toga da je prignut nad samim sobom, bez volje za životom i na sve ravnodušan. Pedagogija mira, nasuprot tome, uključuje djelovanje, suosjećanje, solidarnost, hrabrost i ustrajnost.

Isus utjelovljuje sve te stavove u svome životu, sve do potpunog predanja samoga sebe, sve do "gubitka života" (usp. Mt 10,39; Lk 17,33; Iv 12,25). On obećava svojim učenicima da će, prije ili kasnije, doživjeti čudesno otkriće o kojem smo govorili na početku, to jest da u svijetu postoji Bog, Bog Isusa, koji je potpuno solidaran s ljudima. U vezi s tim želim podsjetiti na molitvu kojom se traži od Boga da nas učini oruđima svoga mira, da bismo nosili njegovu ljubav tamo gdje vlada mržnja,



njegovo oprostjenje gdje je uvreda, istinsku vjeru tamo gdje je sumnja. Zajedno s blaženim Ivanom XXIII. molimo Boga da prosvijetli vođe narodâ da, pored skrbi za materijalno blagostanje svojih sugrađana, jamče i brane dragocjeno dobro mira, molimo ga da jača u ljudima spremnost da ruše barijere koje ih dijele, da jača sveze uzajamne ljubavi, međusobno razumijevanje i da opraštaju onima koji su im nanijeli uvrede; tako će njegovom moći i nadahnućem svi narodi na zemlji iskusiti bratstvo i željeni mir za kojim silno teže će cva-

sti i kraljevati među njima [8].

S tom molitvom, izražavam svoju želju da svi postanu pravi mirotvorci i graditelji mira, tako da ljudski grad raste u bratskoj slozi, napretku i miru.

Iz Vatikana, 8. prosinca 2012.

Papa Benedikt XVI.

(kta/ika)

Bilješke

[1] *Usp. Drugi vatikanski koncil, Past. konstitucija o Crkvi u suvremenom svijetu Gaudium et spes, 1.*

[2] *Usp. enc. Pacem in terris (11. travnja 1963.): AAS 55 (1963), 265-266.*

[3] *Usp. isto: AAS 55 (1963), 266.*

[4] *Benedikt XVI., Enc. Caritas in veritate (29. lipnja 2009.), 32: AAS 101 (2009), 666-667.*

[5] *Usp. isto, 34 i 36: AAS 101 (2009), 668-670 e 671-672.*

[6] *Usp. Ivan Pavao II., Poruka za svjetski dan mira 1994. (8. prosinca 1993.): AAS 86 (1994), 156-162.*

[7] *Benedikt XVI., Discorso in occasione dell'Incontro con i membri del Governo, delle istituzioni della Repubblica, con il corpo diplomatico, i capi religiosi e rappresentanze del mondo della cultura (Govor prigodom Susreta s članovima Vlade, državnih institucija, diplomatskog zbora, vjerskim vođama i predstavnicima svijeta kulture), Baabda-Libano (15. rujna 2012.): L'Osservatore Romano, 16. rujna 2012., str. 7.*

[8] *Usp. enc. Pacem in terris (11. travnja 1963.): AAS 55 (1963), 304.*

Poruka pape Benedikta XVI. za 28. Svjetski dan mladih 2013.

Pođite i učinite mojim učenicima sve narode!" (usp. Mt 28, 19)

Dragi mladi,

želim da do svih vas dopre moj pozdrav pun radosti i ljubavi. Siguran sam da su se mnogi od vas vratili sa Svjetskog dana mladih u Madridu snažnije "ukorijenjeni i nazidani na Kristu, čvrsti u vjeri" (usp. Kol 2, 7). Ove smo godine, u raznim biskupijama, radosno slavili svoju pripadno Kristu, nadahnuti temom: "Radujte se u Gospodinu uvijek!" (Fil 4, 4). A sada se pripremamo za predstojeći Svjetski dan, koji će se slaviti u Rio de Janeiru, u Brazilu, u srpnju 2013. Želim vas prije svega ponovno pozvati da sudjelujete u tom važnom događaju. Glasoviti kip Krista Otkupitelja, koji dominira tim lijepim brazilskim gradom, bit će za nas rječiti simbol. Kristove raširene ruke su znak njegove želje da zagrlji sve one koji će mu

doći a njegovo srce predstavlja beskrajnu ljubav prema svakom od nas i prema svakoj od vas. Pustite da vas on privuče k sebi! Doživite to iskustvo susreta s Kristom zajedno s mnogim drugim mladima koji će se pohrliti u Rio da sudjeluju na idućem svjetskom susretu! Pustite da vas on ljubi i bit ćete svjedoci koje svijet treba!

Pozivam vas da se pripravite za Svjetski dan u Rio de Janeiru meditirajući već od sada o temi susreta: "Pođite i učinite mojim učenicima sve narode" (usp. Mt 28, 19). Riječ je o velikom misijskom pozivu koji je Krist ostavio čitavoj Crkvi i koji ni danas, nakon dvije tisuće godina, nije izgubio na svojoj aktualnosti. Sada taj poziv mora snažno odjeknuti u vašem srcu. Godina pripreve za susret s Rijom podu-



dara se s Godinom vjere, na početku koje je održana Biskupska sinoda čiji su radovi bili posvećeni "Novoj evangelizaciji za prenošenje kršćanske vjere". Drago mi je da ste i vi, draga mladeži, uključeni u taj misijski polet čitave Crkve. Pomoći drugima da upoznaju Krista je najdragocjeniji dar koji možete dati drugima.

Urgentan poziv

Povijest pokazuje koliki su mladi, svojim velikodušnim sebedarjem, da li veliki doprinos Božjem kraljevstvu i razvoju ovoga svijeta naviještanjem evanđelja. Oni su s velikim oduševljenjem pronosili Radosnu vijest o Božjoj ljubavi očitovanoj u Kristu, koristeći se tada dostupnim sredstvima i mogućnostima koji su bili daleko skromniji od onih kojima mi danas raspolazemo. Tu mislim, na primjer, na blaženog Josúa de Anchietu, mladog španjolskog isusovca iz 16. stoljeća, koji je pošao u misije u Brazil manje a nije bio navršio ni dvadeset godina života i koji je postao veliki apostol Novoga svijeta. Ali mislim također na one među vama koji se velikodušno posvećuju poslanju Crkve. U to sam se osvjedočio – što je za mene bilo ugodno iznenađenje – o Svjetskom dan mladih u Madridu, osobito u susretu s volonterima.

Mnogi se mladi ozbiljno pitaju je li život nešto dobro i teško im je pronaći svoj put. No, općenito uzevši, mnogo je i onih koji se pitaju što mogu učiniti u današnjem svijetu koji je suočen sa silnim nevoljama. Svjetlo vjere prosvjetljuje tu tamu. Ono nam pomaže shvatiti da svaki život ima neprocjenjivu vrijednost, jer je plod Božje ljubavi. Bog ljubi sve, čak i one koji su otpali od vjere ili ne mare za njega. Strpljiv je i čeka. Štoviše, dao je svoga Sina, umrlog i uskrslog, da nas oslobodi od svakog zla. A Krist je poslao svoje učenike da svim narodima donesu taj radosni navještaj spasenja i novog života.

Crkva, nastavljajući to evangelizacijsko poslanje, računa također na vas. Dragi mladeži, vi ste prvi misionari među svojim vršnjacima!

Na kraju Drugog vatikanskog koncila, čiju 50. obljetnicu slavimo ove godine, sluga Božji Pavao VI. predao je mladima i djevojkama iz čitavog svijeta Poruku koja započinje ovim riječima: "Vama, mladići i djevojke iz čitavog svijeta, Koncil želi uputiti svoju posljednju poruku. Jer vi ste ti koji ćete preuzeti baklju iz ruku

svojih otaca i živjet ćete u svijetu najmasovnijih promjena ikad zabilježenih u povijesti. Vi ste ti koji ćete, vodeći se najboljim primjerom i učestvom svojih roditelja i učitelja, oblikovati buduću društvo: vi ćete se spasiti ili nestati s njim".

Pismo se zaključuje apelom: "Izgrađujte s oduševljenjem svijet bolji od sadašnjega!" (Poruka mladima, 8. prosinca 1965.). Dragi prijatelji, taj je poziv vrlo aktualan. Prolazimo kroz jedno posebno povijesno razdoblje: tehnološki napredak nam je pružio nove i neslućene mogućnosti interakcije među ljudima i narodima, ali globalizacija tih odnosâ će biti pozitivna i pomoći će svijetu da raste u čovječstvu samo ako ne bude utemeljena na materijalizmu već na ljubavi, jedinoj stvarnosti koja može ispuniti srca svijeta i ujediniti ljude. Bog je ljubav. Čovjek koji zaboravi Boga gubi nadu i postaje nesposoban ljubiti svoga bližnjega. Zato je prijeko potrebno svjedočiti Božju prisutnost da bi je svatko mogao iskusiti. O tome ovisi spasenje ljudskog roda i spasenje svakog od nas. Svaki onaj koji razumije tu potrebu, ne može a da ne zavapi zajedno sa svetim Pavlom: "jao meni ako evanđelja ne navješćujem" (1 Kor 9, 16).

Postati Kristovi učenici

Taj misijski poziv vam je upućen također zbog jednog drugog razloga, to jest zato jer je to neophodno za naš osobni hod u vjeri. Blaženi Ivan Pavao II. je pisao da se "vjera učvršćuje darujući se" (Enc. Redemptoris missio, 2). Kada naviještate evanđelje i vi sami rastete jer se sve dublje ukorjenjujete u Krista i postajete zreli kršćani. Misijska zauzetost je bitni vidik vjere. Ne možemo biti pravi vjernici ako druge ne evangeliziramo. Navještaj evanđelja mora biti plod radosti što ste susreli Krista i u njemu pronašli stijenu na kojoj ćete graditi vlastiti život. Zalažući se u služenju drugima i naviještanju evanđelja, vaši životi, tako često rastrgani zbog vaših raznih aktivnosti, naći će svoje jedinstvo u Gospodinu. Vi ćete također izgrađivati same sebe, rasti i sazrijevati u čovječstvu. Ali što znači biti misionar? To prije svega znači biti Kristov učenik. To znači uvijek iznova osluški-vati poziv da ga slijedimo i svoj pogled upremo u njega: "učite se od mene" (Mt 11, 29). Učenik je osoba pozorna na Isusovu riječ (usp. Lk 10, 39), netko tko priznaje da je on Učitelj koji nas je ljubio dotle da je dao svoj život za nas. Zato



svaki od vas mora dopustiti da ga svakoga dana oblikuje Božja riječ.

Ona će vas učiniti prijateljima Gospodina Isusa i osposobiti vas da druge mlade ljude dovedete do prijateljstva s njim. Potičem vas da se spominjete darova koje ste primili od Boga tako da ih možete prenositi drugima. Naučite čitati svoju osobnu povijest u novom svijetlu. Budite svjesni izvanredne baštine naraštajâ koji su živjeli prije vas: mnogi su vjernici hrabro prenosili vjeru usprkos svim kušnjama i nerazumijevanjima. Nikada ne zaboravimo da smo dio beskrajnog lanca muškaraca i žena koji su nam prenijeli istinu vjere i o nama danas ovisi hoćemo li je drugima prenijeti. Biti misionari pretpostavlja svijest o toj primljenoj baštini, koja je vjera Crkve. Nužno je da poznajete ono u što vjerujete, da bi to mogli naviještati. Kao što sam napisao u uvodu Katekizma za mlade YouCat, kojeg sam vam darovao na Svjetskom susretu mladih u Madridu, "morate poznavati svoju vjeru istom onom točnošću kojom stručnjak iz informatike poznaje operativni sistem nekog računala; morate je poznavati kao što glazbenik poznaje djelo koje izvodi; dà, morate biti mnogo dublje ukorijenjeni u vjeri generacije svojih roditelja, da biste se mogli snažno i odlučno oduprijeti izazovima i napastima ovog doba" (Predgovor).

Pođite!

Isus je poslao svoje učenike u misiju ovim nalogom: "Pođite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju. Tko uzvjeruje i pokrsti se, spasit će se" (Mk 16, 15-16). Evangelizirati znači donijeti drugima Radosnu vijest spasenja a ta Radosna vijest je jedna osoba: Isus Krist. Kada ga susretnem, kada otkrijem koliko me Bog ljubio i spasio, u meni se rađa ne samo želja, već potreba da pomognem drugima da ga upoznaju. Na početku Ivanova Evanđelja vidimo Andriju koji, nakon susreta s Isusom, žuri dovesti mu svoga brata Šimuna (usp. 1, 40-42). Evangelizacija uvijek započinje susretom s Gospodinom Isusom: onaj koji mu se približio i iskusi njegovu ljubav želi odmah s drugima dijeliti ljepotu toga susreta i radost koja se rađa iz toga prijateljstva. Što više poznamo Krista, to ga više želimo naviještati. Što više razgovaramo s njim, to više želimo govoriti o njemu. Što smo više Kristom osvojeni, to više želimo druge dovesti k njemu. Po krštenju, po kojem se rađamo

na novi život, Duh Sveti se nastanjuje u nama i rasplamsava naše umove i srca. On nam pokazuje kako da ljubimo Boga i uđemo u sve dublje prijateljstvo s Kristom. Duh nas potiče da činimo dobro, da služimo drugima, da darujemo sami sebe. Potvrdom smo, zatim, ojačani darovima Duha da možemo naviještati evanđelje na sve zreliji način. Duh ljubavi je dakle duša misije: on nas potiče da izađemo iz samih sebe i "pođemo" evangelizirati.

Draga mladeži, pustite da vas vodi snaga Božje ljubavi, pustite da ta ljubav pobijedi u vama težnju da se zatvorite u vlastiti svijest, probleme i navike; imajte hrabrosti "poći" od samih sebe da biste "pošli" drugima i pokazali im put koji vodi do susreta s Bogom.

Naviještati evanđelje svim narodima

Krist je poslao svoje učenike da svjedoče njegovu spasenjsku prisutnost svim narodima, jer Bog u svojoj preobilnoj ljubavi želi da se svi spase i da nitko ne propadne. Svojom žrtvom ljubavi na križu, Isus je otvorio put svakom muškarcu i ženi da mogu upoznati Boga i ući u zajedništvo ljubavi s njim. On je također ustanovio zajednicu učenika da se navještaj spasenja evanđelja pronese sve do nakraj zemlje i dopre do muškaraca i žena svih mjesta i svih vremena. Neka ta Božja želja bude i naša! Dragi prijatelji, otvorite svoje oči i pogledajte oko sebe: mnogi su mladi izgubili smisao života. Pođite k njima! Krist i vas treba. Pustite da vas zahvati njegova ljubav, budite oruđa neizmjerne ljubavi, tako da ona dopre do svih, osobito do onih koji su "daleko" od Boga. Neki su mu daleko u zemljopisnom smislu, drugi su mu pak daleko zbog svog načina života. Neki još uvijek nisu primili osobno evanđelje, drugi, pak, premda su ga primili, žive kao da Bog ne postoji. Otvorimo svima vrata našeg srca. Uspostavimo s njima dijalog u jednostavnosti i poštivanju. Ako se taj dijalog vodi u pravom prijateljstvu, tada će biti plodonosan. "Narodi" kojima smo poslani nisu samo druge zemlje svijeta, već su to također razna područja života kao što su naše obitelji, gradske četvrti, mjesta na kojima se uči i radi, skupine prijatelja i mjesta na kojima ljudi provode slobodno vrijeme. Radostan navještaj evanđelja je upravljen svim područjima našega život, bez iznimke. Želim istaknuti dva područja na kojima je vaša misionarska zauzetost još



urgentnija. Prvo su područje društvene komunikacije, na poseban način Internet.

Kao što sam vam, draga mladeži, već jednom drugom prilikom toplo preporučio "osjećajte svojom obvezom unositi u kulturu ovog novog komunikacijskog i informacijskog okruženja vrijednosti na kojima počiva vaš život! [...] Na vama, mladi, koji ste se gotovo spontano sužijevili s tim sredstvima komunikacije, leži posebna zadaća evangelizacije toga ždigitalnog kontinenta" (Poruka za 43. Svjetski dan sredstava društvene komunikacije, 24. svibnja 2009.).

Naučite kako mudro koristiti to sredstvo. Budite svjesni i opasnosti koje ono sa sobom nosi, osobito opasnosti ovisnosti, miješanja stvarnog svijeta s virtualnim i zamjenjivanja izravnog susreta i dijaloga s osoba s kontaktima na internetu. Drugo je područje putovanja i migracije. Danas je sve veći broj mladih koji putuju, ponekad zbog studija ili posla a katkad zbog zabave. Ali tu imam pred očima također sva migracijska kretanja, kojima se milijuni, često mladih, ljudi seli i mijenja regiju ili državu zbog ekonomskih ili društvenih razloga. I te pojave mogu postati privedonosne prigode za širenje evanđelja. Dragi mladi, ne bojte se svjedočiti svoju vjeru također u tim sredinama! Prenositi radost susreta s Kristom dragocjen je dar za one koje susrećete.

Učinite ih učenicima!

Pretpostavlja da ste iskusili teškoću da svoje vršnjake pozovete da dožive iskustvo vjere. Često ste se imali priliku osvjedočiti kako kod mnogih mladih, osobito u određenim trenucima života, postoji želja da upoznaju Krista i žive vrijednosti evanđelja, ali se osjećaju nedoraslima i nesposobnima. Što učiniti? Prije svega, već sama vaša blizina i vaše jednostavno svjedočanstvo predstavljaju način na koji Bog može dotaći njihovo srce. Krista se ne naviješta samo riječima, već taj navještaj mora uključivati čitav život i pretočiti se u djela ljubavi. Ono što nas čini vjerovjesnicima jest ljubav koju je Krist ulio u naša srca; naša ljubav, stoga, mora sve više biti nalik njegovoj. Poput dobrog Samaritanca i mi moramo biti uvijek pozorni na one koje susrećemo, znati slušati, shvatiti, pomoći, da bismo one koji traže istinu i smisao života doveli u Božju kuću koja je Crkva, gdje nada i spasenje prebivaju (usp. Lk 10,29-37).

Dragi prijatelji, ne zaboravite nikada da je prvi čin ljubavi što ga možete učiniti bližnje-

mu to da podijelite s njim izvor svoje nade: onaj koji ne daje Boga, daje premalo! Isus svojim učenicima zapovijeda: "Pođite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeći ih čuvati sve što sam vam zapovjedio" (Mt 28, 19-20). Sredstva koja nam stoje na raspolaganju da "druge učinimo učenicima" su u prvom redu krštenje i kateheza. To znači da osobe kojima naviještamo evanđelje moramo dovesti do susreta s Kristom živim, osobito u njegovoj riječi i sakramentima. Tako će moći povjerovati u njega, upoznati Boga i živjeti njegovu milost. Volio bih da se svatko zapita: jesam li ikada imao hrabrosti predložiti mladima koji još uvijek nisu primili sakrament krštenje da to učine? Jesam li ikoga pozvao da krene putem otkrivanja kršćanske vjere? Dragi prijatelji, ne bojte se predložiti svojim vršnjacima susret s Kristom. Zazivajte Duha Svetoga: on će vam pokazati kako ćete Krista sve potpunije upoznati i ljubiti i kako da budete domišljati i kreativni u prenošenju evanđelja.

Postojani u vjeri

Kada naidete na teškoće u misiji evangelizacije, možda ćete ponekad biti u napasti da poput proroka Jeremije kažete: "A ja rekoh: 'Ah, Gospode Jahve, gle, ja ne umijem govoriti: dijete sam'". Ali i vama Bog odvrća: "Ne govori: 'Dijete sam!' Već idi k onima kojima te šaljem i reci sve ono što ću ti narediti" (Jr 1, 6-7). Kada se osjećate nedoraslima, nesposobnima, slabima u naviještanju i svjedočenju vjere, ne bojte se! Evangelizacija nije naša inicijativa i ne ovisi prije svega o našim talentima, već je povjerljivi i poslušni odgovor na Božji poziv. Stoga se temelji ne na našoj snazi, već na Božjoj. Iskusio je to apostol Pavao: "To pak blago imamo u glinenim posudama da izvanredna ona snaga bude očito Božja, a ne od nas" (2 Kor 4, 7). Zbog toga vas pozivam da vam u tome temelj budu molitva i sakramenti. Autentična se evangelizacija rađa uvijek iz molitve i na nju se oslanja: moramo prvo razgovarati s Bogom da bismo mogli govoriti o Bogu.

U svojoj molitvi povjeravamo Gospodinu osobe kojima smo pozvani, moleći ga da dotakne njihovo srce; molimo Duha Svetoga da nas učini svojim oruđima za njihovo spasenje; molimo Krista da nam nadahne riječi koje ćemo reći i učini nas znakovima svoje ljubavi.



I, općenitije, molimo za misiju čitave Crkve, prema izričitom Isusovom zahtjevu: "Molite dakle gospodara žetve da pošalje radnike u žetvu svoju" (Mt 9,38). Pronađite u euharistiji izvor svoga vjerskog života i svojeg kršćanskog svjedočenja, redovito sudjelujući na misi nedjeljom i kad god možete kroz tjedan. Često pristupajte sakramentu pomirenja: to je dragocjeni susret s Božjim milosrđem u kojem nas on prihvaća, oprašta nam i obnavlja naša srca u ljubavi. Potrudite se da primite sakrament potvrde ako već to niste učinili te se pomno i predano pripravite za njegovo primanje. Potvrda je, kao i euharistija, sakrament misije, jer nam daje snagu i ljubav Duha Svetoga da bismo svoju vjeru neustrašivo ispovijedali.

Potičem vas nadalje da prakticirate euharistijsko klanjanje. Vrijeme provedeno u slušanju i dijalogu s Isusom prisutnim u sakramentu postaje polazište novog misijskog oduševljenja. Ako budete slijedili taj put, sam Krist će vam dati sposobnost da budete potpuno vjerni njegovoj riječi i da ga vjerno i odvažno svjedočite. Ponekad ćete biti pozvani dokazati svoju ustrajnost, osobito kada u naviještanju Božje riječi naiđete na odbacivanja i protivštine. U nekim dijelovima svijeta neki od vas trpe zato što, zbog pomanjkanja vjerske slobode, ne mogu javno svjedočiti vjeru u Krista. Ima i onih koji su životom platili svoju pripadnost Crkvi. Potičem vas da ostanete čvrsti u vjeri, sigurni da je Krist uz vas u svakoj kušnji. On vam ponavlja: "Blago vama kad vas - zbog mene - pogrde i prognaju i sve zlo slažu protiv vas! Radujte se i kličite: velika je plaća vaša na nebesima!" (Mt 5, 11-12).

U jedinstvu sa čitavom Crkvom

Dragi mladi, da biste ostali postojani u ispovijedanju kršćanske vjere ondje gdje ste pozvani, vi trebate Crkvu. Nitko ne može sâm svjedočiti evanđelje. Isus je poslao svoje učenike u misiju zajedno. Obratio im se u množini kada je rekao: "učinite učenicima". Svoje svjedočanstvo, dakle, dajemo kao članovi kršćanske zajednice i zajedništvo življeno u Crkvi našu misiju čini plodonosnom: po jedinstvu i ljubavi koju imamo jedni prema drugima drugi će nas prepoznati kao Kristove učenike (usp. Iv 13, 35). Zahvalan sam Gospodinu za dragocjeno djelo evangelizacije koje provode naše kršćanske zajednice, naše župe, naši crkveni pokreti.

Plodovi te evangelizacije pripadaju čitavoj Crkvi: "Jedan sije, drugi žanje", govorio je Isus (Iv 4, 37). Ne mogu ovdje ne zahvaliti Bogu za veliki dar misionarâ, koji se potpuno posvećuju naviještanju evanđelju sve do nakraj svijeta.

Zahvaljujem isto tako Gospodinu za svećenike i posvećene osobe, koji se potpuno razdaju da drugima navijeste Isusa Krista i da ga oni uzljube. Želim ovdje potaknuti mlade koje je Bog pozvao da se oduševljeno posvete tim zvanjima: "Blaženije je davati nego primati" (Dj 20, 35). Onima koji ostavljaju sve da ga slijede, Isus obećava stotruko i vječni život! (usp. Mt 19, 29). Zahvaljujem također za sve vjernike laike koji se svim silama trude živjeti svoju svakodnevicu kao misiju gdje god se nalazili, u obitelji ili na poslu, tako da se Krista ljubi i služi mu se i da Božje kraljevstvo sve više raste.

Tu mislim osobito na one koji djeluju na polju odgoja, zdravlja, poduzetništva, politike i ekonomije i u mnogim drugim područjima apostolata laikâ. Krist treba vašu zauzetost i vaše svjedočenje. Neka vas ništa – ni teškoće, ni nerazumijevanja – ne odvraća od toga da donosite Kristovo evanđelje u mjestâ u kojima se nalazite: svaki je od vas dragocjen u velikom mozaiku evangelizacije!

"Evo me, Gospodine!"

U zaključku, draga mladeži, želim vas pozvati da oslušujete duboko u svom srcu Isusov poziv da naviještate njegovo evanđelje. Kao što pokazuje veliki kip Krista Otkupitelja u Rio de Janeiru, njegovo je srce otvoreno ljubavi prema svima, bez razlike, a njegove su ruke širom raširene da zagrlje sve. Budite vi Isusovo srce i ruke! Idite i svjedočite njegovu ljubav, budite novi misionari nošeni ljubavlju i otvorenošću prema svima! Slijedite primjer velikih misionara Crkve, poput svetog Franje Ksaverskog i drugih! Na završetku Svjetskog dana mladih u Madridu blagoslovio sam nekolicinu mladih s raznih kontinenata koji su polazili u misije. Oni su predstavljali brojne mlade koji su, ponavljajući riječi proroka Izaije, rekli Gospodinu: "Evo me, mene pošalji!" (Iz 6, 8).

Crkva ima povjerenja u vas i duboko vam je zahvalna za radost i snagu koju nosite. Velikodušno koristite svoje talente u službi naviještanja evanđelja! Znamo da se Duh Sveti daje onima koji se ponizna srca učine raspoloživima



za taj navještaj. I ne bojte se: Isus, Spasitelj svijeta, je s nama u sve dane, sve do svršetka svijeta (usp. Mt 28, 20)! Taj poziv, koji upućujem mladima iz čitavog svijeta, ima posebnu važnost za vas, dragi mladi iz Južne Amerike! Naime, na Petoj općoj konferenciji latinskoameričkog episkopata, održanoj u Aparecidi 2007., biskupi su pokrenuli "kontinentalnu misiju". Mladi, koji na tome kontinentu čine većinu stanovništva, predstavljaju važnu i dragocjenu snagu za Crkvu i društvo. Vi dakle prednjačite u toj misiji! Sada kada se Svjetski dan mladih vraća u Latinsku Ameriku, pozivam sve mlade toga kontinenta da prenose svojim vršnjacima

iz čitavog svijeta oduševljenje svoje vjere! Neka Djevica Marija, Zvijezda nove evangelizacije, koju se zaziva također kao Gospu od Aparecide i Gospu Guadalupsku, prati svakog od vas u vašoj misiji svjedočenja Božje ljubavi. Svima vama, s osobitom ljubavlju, podjeljujem svoj apostolski blagoslov.

Iz Vatikana 18. listopada 2012.

Papa Benedikt XVI.

(kta/ika)



Priopćenje s 55. redovnog zasjedanja Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine

Članovi Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine održali su, od 12. do 14. srpnja 2012. u prostorijama Biskupskog ordinarijata u Banjoj Luci, svoje 55. redovno zasjedanje pod predsjedanjem biskupa banjolučkog mons. dr. Franje Komarice. Njima su se tijekom zasjedanja pridružili: predsjednik Slovenske biskupske konferencije mons. dr. Anton Stres, nadbiskup metropolit ljubljanski; delegat Hrvatske biskupske konferencije mons. Ante Ivas, biskup šibenski; i delegat Međunarodne biskupske konferencije sv. Ćirila i Metoda mons. Ilija Janjić, biskup kotorski. Delegati su prenijeli izraze zajedništva članova Biskupskih konferencija koje predstavljaju te izvijestili biskupe o aktualnim događanjima s kojima se susreću njihove krajevine Crkve. Dijelu zasjedanja pridružio se i otpravnik poslova Apostolske nuncijature u BiH mons. Joseph Arshad koji je, u svom obraćanju, posebnu pozornost posvetio zabrinutosti Svetog Oca Benedikta XVI. i Svete Stolice za prognane katolike Hrvate koji se žele vratiti u svoj rodni kraj i ostati u njemu.

Biskupi su saslušali izvješća svojih delegata: sa VII. Svjetskog susreta obitelji i Teološko-pastoralnog simpozija održanog u Milanu, s plenarnog zasjedanja Hrvatske biskupske konferencije održanog u Zagrebu, s plenarnog zasjedanja Talijanske biskupske konferencije održanog u Rimu; s 98. Katoličkog dana održanog u Mannheimu (Njemačka), s III. katoličko-pravoslavnog europskog foruma održanog u Lisabonu, s međunarodne konferencije o Svjetskom danu mladih održanog u Rimu, sa susreta Europske službe za zvanja održanog u Maynoothu (Irska), s godišnjeg susreta generalnih tajnika Europskih biskupskih konferencija održanog u Edinburghu (Škotska), s međunarodnog simpozija katoličkih studenata održanog u Rimu.

Biskupi podržavaju nastojanje da se postigne dogovor s franjevačkim provincijalima oko izrade zajedničkog programa „pastoralne godine“ za svećeničke kandidate na Vrhbosanskoj i Franjevačkoj bogosloviji

Biskupi su, saslušavši izvješće ravnatelja Caritasa Biskupske konferencije BiH i razmotrivši dopise dijecezanskih Caritasa, dali potrebne smjernice za što bolju međusobnu koordi-

naciju kao i za što učinkovitiju suradnju s Međunarodnim i Europskim Caritasom sa svrhom pomoći brojnim ljudima u potrebi u Bosni i Hercegovini. Biskupi su prihvatili godišnje Izvješće Nadzornog vijeća Caritasa Biskupske konferencije BiH.

Biskupi su pripremili prijedlog „Osnovnih smjernica za postupanje u slučajevima seksualnoga zlostavljanja maloljetnika od strane klerika, redovnika i laika koji vrše neku crkvenu službu“.

Biskupi su zadužili Vijeće za katehezu i nadležno Povjerenstvo da izrade prijedlog programa vjerskog odgoja u predškolskim ustanovama i programa teološke i vjerske edukacije na teološkim učilištima za odgojiteljice u vrtićima.

Biskupska konferencija Bosne i Hercegovine preuzela je dokument: „Formacija svećeničkih kandidata - načela i smjernice“ od Hrvatske biskupske konferencije prilagodivši ga svojim prilikama. Biskupi su odlučili osnovati „Djelo za zvanja“ u svojim biskupijama u skladu sa smjernicama nadležnog Papinskog vijeća.

Biskupi su odlučili da ih na središnjem slavlju obilježavanja 800. obljetnice dolaska sv. Franje Asiškog u Hrvatsku, koje će biti 6. listopada 2012. u Splitu, predstavlja vojni biskup u BiH mons. dr. Tomo Vukšić.

Posljednjeg dana zasjedanja biskupi su primili službenu delegaciju međunarodne crkvene organizacije papinskog prava „Crkva u nevolji“ (Kirche in Not). Predsjednik Biskupske konferencije BiH zahvalio je članovima delegacije što su na njegovu zamolbu došli na zasjedanje Biskupske konferencije kako bi se neposredno upoznali s aktualnom situacijom u kojoj žive i svećenici, redovnici redovnice i vjernici na području njihovih biskupija. Nakon što su saslušali izvješća svakog od dijecezanskih biskupa, predstavnici spomenute organizacije su izrazili svoje razumijevanje za aktualne materijalne probleme s kojima se susreću biskupi u organiziranju redovitog pastoralne i života članova biskupijskih zajednica te u obnovi u ratu porušenih crkvenih objekata. Obećali su da će o situaciji u kojoj se nalaze katolici BiH obavijestiti svoje članove diljem svijeta i ozbiljno razmotriti mogućnosti konkretne pomoći.



Biskupi pozivaju sve Hrvate iz Bosne i Hercegovine, raseljene po svijetu, a posebice one koji se nalaze u Republici Hrvatskoj, koji imaju pravo i mogućnost, da se što prije, kao državljani i Bosne i Hercegovine, registriraju kod nadležnih državnih organa u Bosni i Hercegovini te preuzmu osobne CIPS dokumente. Smatraju to posebno važnim u ovom času jer sljedeće jeseni trebaju biti održani lokalni izbori na kojima kao birači mogu sudjelovati samo uredno prijavljeni državljani Bosne i Hercegovine koji posjeduju osobne bosansko-hercegovačke dokumente.

Razmotrivši Pismo pape Benedikta XVI. i pastoralne smjernice Prefekta Kongregacije za nauk vjere za Godinu vjere, biskupi su razmišljali o konkretnim akcijama koje će provoditi u svojim biskupijskim odnosno župnim zajednicama kao i na razini Biskupske konferencije. Odlučili

su prije početka Godine vjere uputiti pastirsko pismo svim svećenicima, redovnicima, redovnicama i vjernicima s poticajima na što intenzivnije življenje Godine vjere na svim razinama.

Biskupi će u popodnevnim satima, 14. srpnja pohoditi Novu Topolu kod Bosanske Gradiške i u župnoj crkvi moliti za bivšeg župnika ove župe vlč. Ratka Grgića kojeg su pripadnici srpske vojske prije 20 godina nasilno odveli iz župne kuće od kada mu se gubi svaki trag.

Na blagdan sv. Bonaventure, nebeskog zaštitnika banjolučke katedrale i biskupije, u nedjelju, 15. srpnja biskupi će sudjelovati na Misnom slavlju u 10 sati u banjolučkoj katedrali. Euharistiju će predslaviti nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, a prigodnu propovijed uputit će vojni biskup u BiH mons. dr. Tomo Vukšić.

(kta)

Pastirsko Pismo biskupa BK BiH uz "Godinu vjere"

Godina napredovanja na putu vjere

Časnoj braći svećenicima,
redovnicima, redovnicama i svem vjernom,
Božjem puku!

Draga braćo i sestre!

Papa Benedikt XVI. u svome osmogodišnjem pontifikatu zadužio je Crkvu za proslavu triju važnih obljetnica u trajanju po godinu dana. U povodu 2000. godine rođenja sv. apostola Pavla – Propovjednika istine i Učitelja narodâ: od blagdana sv. apostolâ Petra i Pavla 29. lipnja 2008. do istog blagdana 2009. godine, trajala je „Pavlova godina“. Tijekom te godine imali smo mogućnost temeljitije se upoznati s uzvišenim objavama i teološkim spoznajama Apostola naroda.

Zatim smo u povodu 150. obljetnice smrti arškoga župnika sv. Ivana Marije Vianneya, proslavili „Svećeničku godinu“ od svetkovine Srca Isusova 2009. do iste svetkovine 2010. Posvijestili smo sebi nauk Crkve da je svećeništvo osobiti dar Isusove ljubavi u Crkvi.

Ovu „Godinu vjere“, koja započinje 11. listopada 2012. i traje do svetkovine Krista

Kralja, 24. studenoga 2013., papa je proglasio u povodu 50. obljetnice početka Drugoga vatikanskog koncila (1962.-1965.) i 20. obljetnice izlaska Katekizma Katoličke Crkve (1992.-2012).

Zajednička je ovim trima „Godinama“ želja Svetog Oca – potaknuti sve nas, članove Crkve, da se temeljitije upoznamo s izvorima kršćanstva i s produbljivanjem bez prekida u crkvenom apostolatu, u spasonosnim sakramentima Crkve, te u pologu vjere i nauku Crkve, tijekom protekla dva tisućljeća kršćanstva.

Odazivajući se želji Svetog Oca i slijedeći njegove misli kao i upute Kongregacije za nauk vjere, želimo i mi, Vaši biskupi, ovom prigodom – ponuditi svima Vama **tri misaona i djelatna područja** našega crkvenog života:

I. o vjeri,

II. o Godini vjere i

III. o napredovanju na putu vjere na različitim razinama u našoj domaćoj Crkvi, kroz cijelu ovu „Godinu vjere“ – koju upravo započinjemo.



I.

I. Vjera

Pojam i činjenicu vjere protumačio je pisac poslanice Hebrejima, koji joj donosi ovakav opis: „A vjera je već neko imanje onoga čemu se nadamo, uvjerenost u zbiljnosti kojih ne vidimo. Zbog nje stari primiše svjedočanstvo. Vjerom spoznajemo da su svjetovi uređeni riječju Božjom tako te ovo vidljivo ne posta od nečega pojavnoga“ (11,1-3). Pisac Poslanice, vjerojatno neki nadahnuti bibličar iz djelokruga sv. Pavla, živi u sigurnosti da je ono, u što on, kao predstavnik kršćanske zajednice, vjeruje – posve istinito, i da će se ono čemu se on, zajedno sa svojom vjerničkom zajednicom pouzdano nada, sigurno dogoditi. Nada koja gleda u buduće zbiljnosti kojih ne vidimo nije neka isprazna želja, nego jasno i čvrsto uvjerenje, sigurna „uvjerenost“. Kristovi vjernici su uvjereni i tvrde: ako smo mi vjerni Bogu sada, Bog je nama vjeran i sada na zemlji i svojim obećanjima u vječnosti. Ta nada u vjeri ravna mislima, riječima i djelima kršćanina. On u toj nadalačkoj vjeri živi i umire. Već neko posjedovanje takve nade po vjeri navodi ga da postupa u skladu sa svojom uvjerenošću u buduću zbilju. S vama zajedno želimo ukratko kršćansku vjeru i nadu promovirati na tri razine u ovome zemaljskom životu:

1. Božje – svjetovno.

Vječan je Bog sa svojim zakonom, a ne svijet sa svojim promjenljivim kriterijima. Ako se, dakle, u životu držimo mjerila ponašanja ovoga svijeta, može nam neko vrijeme biti udobno i uspješno. A ako se u ovom svijetu držimo Božjih mjerila, može nam biti mučno i teško. A pravi Kristovi vjernici životom potvrđuju i dokazuju: Radije ćemo trpjeti na Božjoj strani radi ljubavi i zahvalnosti prema Bogu i radi postizanja vječnih obećanja nego složiti se sa svijetom u njegovim sudovima i prihvaćati njegove zakone koji danas jesu, a sutra ih nema. „Svijet prolazi i požuda njegova, a tko čini volju Božju, ostaje dovijeka“ veli sv. Ivan, apostol i evanđelist (1 Iv 2,17).

2. Duhovno - tjelesno.

Duh je životvoran, vječan, a tijelo je sa svojim osjetilima trenutačno, prolazno. Tijelo nam nerijetko savjetuje: Uživajte sada i ovdje! A

duh nam kazuje da su prave i trajne vrijednosti iznad trenutačnih požuda i osjetila, u vječnosti. Pravi vjernici životnim ponašanjem dokazuju da će se radije držati duhovnih vrijednosti nego tjelesnih strasti. „Duh je onaj koji oživljuje, tijelo ne koristi ništa“ (Iv 6,63), govori Gospodin, a prenosi nam također sv. Ivan.

3. Vječno - vremenito.

Istina, dobrota i ljepota nadilaze sadašnjost i sežu u budućnost, u vječnost. Oni koji ističu važnost pravila i mjerila današnjega vremena govore: zašto bismo mi zapustili sigurno uživanje ovoga sadašnjeg trenutka za nesigurnu i maštovitu budućnost nakon smrti. Mi, kršćani na to odgovaramo: Budućnost uopće nije nesigurna i imaginarna, jer je ona Božja, u Božjim rukama, najveća stvarnost. Mi takvu budućnost prihvaćamo jer je to Bog, koji nas je životom obdario, sam odredio i obećao. Naša je konkretna vjera i nada u konkretno Božje obećanje. Mi kršćani se držimo Božje riječi.

Pisac poslanice Hebrejima, nadalje, tvrdi da je ovaj svijet nastao ni iz čega, „uređen riječju Božjom“, a ne iz „nečega pojavnoga“. On se za tu tvrdnju ne služi nikakvim znanstvenim metodama, nego samo iznosi čvrsto uvjerenje da je sve što je stvoreno – Božje djelo. Iz toga proizlazi da se mi služimo stvorenim dobrima onako kako Bog traži da se njima služimo. I da Bog svime ravna i upravlja, makar se nama ljudima činilo da nije tako. Ako je dakle ovaj svijet Božja tvorevina, onda se iz toga rađa svijest naše moralne odgovornosti pred Bogom, pred duhom i vječnošću, jer nam se svima kao odgovornim ljudskim bićima jednom pojaviti pred sudištem Božjim da budemo suđeni po onome kako smo živjeli u ovome svijetu, u ovome tijelu i u ovome prolaznom vremenu (2 Kor 5,10; Rim 14,10), kako nas poučava apostol Pavao. Samo je Božji sud pravi sud.

Vjera dakle ima **dva temeljna načela i apsolutna postulata**: Tko želi Bogu pristupiti, tko mu želi omiljeti, i spasiti se za vječnost, „mora vjerovati da postoji Bog i da nagrađuje one koji ga traže“, kako to naglašava poslanica Hebrejima (Heb 11,6). Mora vjerovati u Božju opstojnost, u Božju providnost i u Božju pravednost. Zato svaki vjernik, kršćanin mora biti moralan, odgovoran!



II. „Godina vjere“

Mnogim današnjim ljudima, pa i tolikima koji se smatraju katolicima, na prvome su mjestu u životu kriteriji svijeta, tijela i sadašnjega trenutka. Takvi standardi svakim danom osvajaju – medijski i zakonski – sve više prostora i ljudskog mentaliteta, osobito na ovom starom kršćanskom kontinentu – Europi, pa i u našoj životnoj sredini. Imajući u vidu takvu situaciju, Papa smatra da treba – ne samo jedan dan, odnosno jedan godišnji blagdan – nego **cijelu godinu** posvetiti proučavanju, buđenju, promicanju i napredovanju u kršćanskoj vjeri i nadi u Boga. Mi stariji se sjećamo da je prije 45 godina, 1967., Sluga Božji papa Pavao VI. proglasio „Godinu vjere“ u povodu 1900. obljetnice mučeničke smrti sv. apostola Petra i Pavla. Sadašnji papa Benedikt XVI. prošle godine, 11. listopada, najavio je ovu „Godinu vjere“ svojim apostolskim pismom *Porta fidei - Vrata vjere*, izrazom uzetim iz knjige Djela apostolska i opisivanja prvoga misijskog putovanja apostola Pavla i sv. Barnabe, gdje se izriče da je Gospodin i „poganima otvorio vrata vjere“ (Dj14,27).

Kongregacija za nauk vjere dala je smjernice za provedbu ove najavljene milosne Godine.[1]

Ova „Godina vjere“ vezana je – kako već rekosmo – uz dvije važne crkvene godišnjice: 50. obljetnicu početka vrlo značajnog Drugoga vatikanskog koncila (1962.) i 20. obljetnicu objavljivanja *Katekizma Katoličke Crkve* (1992.), koji je predstavljen kao „sigurno pravilo za proučavanje vjere i stoga valjano i zakonito sredstvo u službi crkvenog zajedništva“.[2]

Razlikujemo:

objektivni sadržaj vjere (*depositum fidei*), o kojem govori apostol Pavao svomu učeniku sv. Timoteju (1 Tim 6,20; 2 Tim 1,2; 2 Tim 1,14), i **subjektivni čin vjere** (*actus fidei*) koji se očituje u prihvaćanju toga sadržaja vjere srcem i usnama. Stoga se sadržaj vjere **mora poznavatida** bi vjernik mogao na to slobodnom **voljom pristati**. [3] Taj je sadržaj – pologsadržan u Svetom Pismu, u Obrascima (Simbolima) vjerovanja Crkve i u cijeloj crkvenoj Predaji, a na osobit i nama posve pristupačan način u dokumentima posljednjega Koncila.[4] Koncil je drevni i trajni nauk Katoličke Crkve iznio u suvremenom stilu

i rječniku. On se sa svojih šesnaest dokumenata: tj. konstitucija, dekreta i deklaracija – obratio svim slojevima Crkve i svijeta i objavio odredbe i poruke. Navodimo ovdje samo neke od tih vrlo važnih dokumenata, koje bismo, kao članovi Katoličke Crkve morali poznavati:

Koncil se obratio **cijeloj Crkvi**:

osobito **konstitucijama**: o svetoj Liturgiji (*Sacrosanctum Concilium*), – o Božjoj Riječi (*Dei Verbum*), – o ustroju i ulozi Crkve (*Lumen gentium*), – o Crkvi u suvremenom svijetu (*Gaudium et spes*) itd; a

Dekretima:

- **vjernicima laicima** (*Apostolicam actuositatem*),
- **sjemeništarcima i bogoslovima** (*Optatam totius*),
- **redovnicima i redovnicama** (*Perfectae caritatis*),
- **svećenicima** (*Presbyterorum ordinis*),
- **biskupima** (*Christus Dominus*).

Koncilski tekstovi, koji ne gube svoje vrijednosti ni svoga sjaja,[5] jesu izvori svim mnogobrojnim crkvenim dokumentima u posljednjih pedeset pokoncilskih godina. I kao što je nakon velikog Tridentskoga koncila (1545.-1563.) objavljen *Rimski katekizam* [*Catechismus (Romanus)*], 1566. godine,[6] tako je i nakon ovog Drugoga vatikanskog koncila – u povodu 30. obljetnice njegova početka (1992.)[7] izišao *Katekizam Katoličke Crkve*.

Papa želi da se tijekom ove „Godine vjere“ svećenici, redovnici, redovnice i ostali vjernici pojačanim zanimanjem upoznaju s ispravnim tumačenjem koncilskih dokumenata i *Katekizmom Katoličke Crkve* i da odatle crpe čist katolički nauk i hrane i produbljuju svoju vjeru.

Ta vjera nije samo intelektualno pristajanje uz određene istine kršćanskog poklada, nego se duboko tiče našega života. Ta vjera mora biti pretvorena u djela; mora biti oživljena i prožeta dobrim djelima prema drugima. Ona mora biti prihvaćena osobnim činom srca i uma. O tom sveopćem vidu **djelatne vjere** govori cio Novi Zavjet.

Podsjećamo samo na neka mjesta iz Evanđelja i Poslanica:

- Sv. Ivan Krstitelj propovijeda svima da činjenicu obraćenja **treba dokazati dobrim djelima**: „Donesite, dakle, plod dostojan obraćenja“ (Mt 3,8).



- Gospodin Isus u Govoru na gori o svjetlu vjere kaže: „Tako neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima, da vide **vaša dobra djela** i slave Oca vašega koji je na nebesima“ (Mt 5,16). Odnosno: **Dobro stablo vjere donosi dobar plod**, a ne valjalo stablo rađa zlim plodovima (Mt 7,17).

- Svaka Poslanica apostola Pavla naglašava i završava odjeljkom da se kršćanstvo pravo očituje tek po djelima svojim. Poslanica Rimljanima ozbiljno upozorava: „Svaki će od nas za sebe Bogu dati račun“ (Rim 14,12).

- Poslanica apostola Jakova na osobit način ističe vjeru iz djela. Samo neka puka spekulativna vjera ne koristi ničemu. Takvu „vjeru“ u Božju egzistenciju imaju i vragovi. I dršču (Jak 3,19). Ali to ništa ne mijenja njihovo vječno stanje. Ono što utječe na naše konačno spasenje jest vjera s konkretnim djelima prema potrebnima, siromašnima, nemoćnima.

Mi smo dužni svoju kršćansku vjeru najprije što bolje i temeljitije upoznati – iz onoga trajnoga pologa, koji posjeduje Katolička Crkva – i onda je primijeniti u svome konkretnu djelovanju.

III. Napredovanje na putu vjere

Mi, Vaši biskupi izražavamo najprije zahvalnost svima Vama, koji ste se i do sada trudili u poznavanju i življenju kršćanskog poklada vjere, kako ga tumači i živi naša Crkva. Izražavamo također i želju i potrebu da se ova Godina rasta i napredovanja u vjeri dodatno obilježi na razini brojnih naših crkvenih struktura. Ne mislimo na nešto novo, nego da u prvome redu iskoristimo ono što već postoji u našim (nad)biskupijskim, župnim, redovničkim, sjemenišnim zajednicama i raznim vjerničkim udrugama, i u to unesemo više žara i svjetla vjere.

Osobito potičemo da se svakomu našem katoličkom domu učini dostupnom Biblija – Knjiga života, osobito Novi Zavjet i Psalmi, kojih ima u raznim domaćim izdanjima. Gdje god je to prikladno neka se nabave također: koncilski Dokumenti, *Katekizam Katoličke Crkve* ili njegov *Sažetak*, te *Obiteljski Molitvenik*[8] koji je izdala naša Biskupska konferencija. Hvale vrijedno je da se nabave i upotrebljavaju i drugi priručnici o vjeri kao i životopisi svetaca.

Ova „Godina vjere“ može biti također i izvrsna prigoda da crkvene strukture – znanstvene, odgojne, pastoralne – ali i sami svjesni

laici artikuliraju gdje smo i kamo idemo s kršćanskom nazočnošću i svojim kršćanskim svjedočenjem u ovom našem društvu.

Potičemo profesore naših visokih teoloških učilišta u Sarajevu i Mostaru da zajedno upriliče simpozije ili studijske dane! I vijeća pri našoj BK će svoje redovne susrete zacijelo iskoristiti u svojevršne studijske dane ili za poticanje konkretnih akcija tijekom Godine na dobro svih. U ovaj okvir ulazi i održavanje zajedničkog Svećeničkog dana koji je već uplaniran za 18. lipnja 2013. u Livnu, zatim, održavanje Redovničkih dana te sudjelovanje na nacionalnim vjerničkim susretima i hodočašćima, kao i na onima na koje nas poziva sam Sveti Otac.

Također ćemo i redovne godišnje duhovne vježbe naših svećenika, redovnika, redovnica ali i vas vjernika laika trebati prožeti biblijskim i životnim temama vjere i nade.

Svakako će biti potrebno da još sustavnije molimo i radimo na buđenju i podržavanju duhovnih zvanja, svećeničkih i redovničkih.

Hodočasnička su mjesta oaze osobito opipljive Božje blizine, i to po slavljenju sakramenata Euharistije i sv. ispovijedi. Trebamo o tome u ovoj „Godini vjere“ osobito voditi računa! Bilo bi hvalevrijedno i duhovno korisno prirediti hodočašće na grobove apostolskih prvaka u Rim ili u Svetu Zemlju.

U redovitom životu naših (nad)biskupija, u ovoj „Godini vjere“, valja ciljano iskoristiti već postojeće susrete na razini dekanata ili cijele (nad)biskupije: za Pepelnicu, za Veliki četvrtak, za svetkovinske obljetnice posvete katedrale. Trebat će što bolje osmisliti, na ovoj razini, staleške susrete svećenika, redovnika i redovnica, vjeroučitelja, zborova, pjevača, mladih, ministranata. Valjalo bi bolje poraditi na hodočašćima u katedrale prigodom biskupijskih ili katedralnih patrona, a također potaknuti i pojačati volontarijat, osobito pri biskupijskim i župnim caritasima.

Sigurno će u ovoj „Godini vjere“ biti upriličeni razni pastoralni susreti i liturgijska slavlja na razini svake od naših župa. Samo se po sebi nudi da se u vjeri poučava i na vjeru potiče prigodom dijeljenja sakramenata krštenja, potvrde, prve ispovijedi i pričesti, vjenčanja. Također, može se iskoristiti božićne, uskršne i patronske ispovijedi i pričesti za prigodnu pouku o vjeri.



U „Godini vjere“ trebamo svakako još više praktificirati obiteljsku molitvu, jutarnju i večernju, prije i poslije jela. U svom osobnom životu trebamo se odlučno truditi promijeniti neku našu lošu naviku: uvesti mjesečnu ili barem godišnju „inventuru“ o tome kakvi smo to mi katolički vjernici! Ponavljamo ono što nam je uglavnom poznato: vjera se očituje u čestitu življenju, činjenju dobra, osobnom rastu, plodonosnu primanju sakramenata. Vjeru ne živimo niti proživljavamo sami za sebe, nego je svjedočimo pred drugima ne rijetko i pred drugačijima.

Draga braćo i sestre,

pred nama je još jedna milosna Godina, „Godina vjere“. Sveti Otac nas poziva da, poput apostola, i mi molimo Gospodina Isusa da nam umnoži vjeru, da nas naša vjera u Trojedinoga Boga, koja je poglavito njegov – Božji dar – nadahnjuje u vršenju dobra, hrani u trajanju životne sreće i podržava u prevladavanju životnih nevolja i poteškoća; da nam ova „Godina vjere“ bude istinska obnova u vjeri, nadi i ljubavi.

Ovo naše pastirsko pismo nije imalo nakanu obrađivati neka druga važna pitanja pred kojima se danas nalazi naša Crkva u ovoj zemlji. Svi smo mi svjesni potrebe obnove – osobito one duhovne – našega naroda, naše Crkve i naše zemlje. Također smo svjesni, da samo iz osobne, osvjedočene vjere u Trojedinoga Boga, Oca i Sina i Duha Svetoga, može doći i do istinske i potrebne obnove Crkve, a onda i društva. Samo u zajedništvu s Trojedinim

Bogom bit ćemo u stanju živjeti i jedni s drugima i jedni za druge. Samo tako ćemo moći biti svjedočka Kristova Crkva, koja će – unatoč mnogim i raznovrsnim poteškoćama – moći donositi one plodove koje od nje očekuje i Bog i buduće generacije.

Drugi vatikanski koncil stavlja nam Gospu, Isusovu majku, kao uzor vjere i vjernice. Za nju on reče da je „napredovala na putu vjere i vjerno je sačuvala svoje sjedinjenje sa Sinom“. [9] Blažena Djevica Marija u vjeri nam je ne samo uzor nego i pomoć. Njoj, svojoj duhovnoj Majci, povjeravamo ovu Godinu da se što više približimo i povežemo s njezinim Sinom, našim Otkupiteljem.

„A Bog, izvor nade, neka vam dadne potpunu radost i mir u vjeri da napredujete u nadi snagom Duha Svetoga“ (Rim 15,13).

Sarajevo, početkom listopada 2012.

Vaši biskupi:

Vinko kardinal Puljić, nadbiskup metropolit

Mons. Franjo Komarica, biskup banjolučki i predsjednik BK BiH

Mons. Ratko Perić, biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski

Mons. Tomo Vukšić, vojni biskup

Mons. Pero Sudar, pomoćni biskup vrhbosanski

Mons. Marko Semren, pomoćni biskup banjolučki

[1] Benedikt XVI., *Porta fidei – Vrata vjere* – Kongregacija za nauk vjere, *Nota s pastoralnim smjernicama za Godinu vjere*, Zagreb, 2012., KS, Dokumenti, br. 160.

[2] *Katekizam Katoličke Crkve*, Zagreb, 1994., str. 13; *Vrata vjere*, 11.

[3] *Vrata vjere*, 10.

[4] Posljednje izdanje na hrvatskom: Drugi vatikanski koncil, *Dokumenti*, Zagreb, 2008.

[5] *Vrata vjere*, 5.

[6] *Katekizam* je na latinskom jeziku doživio 550 izdanja (posljednji u Vatikanu, 1989.), i preko 350 izdanja u prijevodima na 18 jezika, među ostalima i na hrvatskom: „Katekizam rimski“, Mleci, 1775.

[7] Latinsko izdanje *Catechismus Catholicae Ecclesiae*, Vatikan, 1997.; Hrvatsko izdanje, HBK, Zagreb, 1994.

[8] *Obiteljski molitvenik*, izdanje BK BiH, Sarajevo, 2010.

[9] Drugi vatikanski koncil, Dogmatska konstitucija o Crkvi *Lumen gentium*, 58.



Priopćenje s 56. redovnog zasjedanja Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine

Biskupi Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine održali su od 5. do 7. studenog 2012. u prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog u Sarajevu svoje 56. redovno zasjedanje pod predsjedanjem biskupa banjolučkog mons. dr. Franje Komarice, predsjednika BK BiH, a sudjelovali su svi članovi Biskupske konferencije BiH. Biskupi su primili na znanje da ne mogu doći delegati triju pozvanih Biskupskih konferencija zbog istovremenog zasjedanja odnosno zbog nacionalnog zahvalnog hodočašća u Rim.

Osvrćući se na prošlo zasjedanje, biskupi su konstatali da su sve preuzete obveze izvršene. Također su razmotrili sve pristigle dopise i odredili svoje delegate i termine za predstojeće susrete tijekom naredne godine.

Biskupi su saslušali izvješće biskupa Komarice s plenarnog zasjedanja Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE) održanog u St. Gallenu (Švicarska) od 27. do 30. rujna 2012. tijekom kojeg se raspravljalo o aktualnim izazovima za Crkvu i o njezinom poslanju na europskom kontinentu. Zahvalni su da je tijekom zasjedanja dana mogućnost i za predstavljanje situacije Katoličke Crkve u Bosni i Hercegovini kao i za iskazanu potporu da i katolici sa svima drugima jednako uživaju sva ljudska prava i slobode u ovoj zemlji.

Biskupi su saslušali izvješće biskupa Semrena koji je bio njihov delegat na XIII. redovitoj Biskupskoj sinodi o novoj evangelizaciji i prenošenju vjere održanoj od 7. do 28. listopada 2012. u Vatikanu. Saslušali su i osvrt kardinala Puljića kojeg je papa Benedikt XVI. imenovao sinodalnim ocem. Tijekom Sinode je, između ostalog, naglašeno da se Kristovo evanđelje ne nameće nego nudi kao poruka mira, ljepote, istine i nade, ali i istaknuta vjerska sloboda kao temeljno ljudsko pravo koje obuhvaća slobodu savjesti. Biskupi potiču sve vjernike, a osobito sve svećenike, redovnike i redovnice, da prouče sinodalnu Poruku narodu Božjem u kojoj je naglašena žurna potreba u svim regijama svijeta „voditi muškarce i žene našeg vremena Isusu“.

Pomno razmotrivši „Notu s pastoralnim smjernicama za Godinu vjere“, koju je izdala Kongregacija za nauk vjere 6. siječnja 2012.,

biskupi su razmišljali o načinima njezina provođenja na razini Biskupske konferencije, pojedinih biskupija te župa i zajednica. Osim raznih pastoralnih akcija u skladu s Godinom vjere, nastojat će poticati akademski svijet i svijet kulture da prepozna ovu Godinu vjere kao novu prigodu za kreativni dijalog između vjere i razuma putem simpozija, skupova i studijskih dana.

Razmišljajući o Godini vjere u društvenom kontekstu u Bosni i Hercegovini, biskupi su naglasili da nema ozdravljenja bosansko-hercegovačkog društva bez ozdravljenja čovjeka u čemu i svi članovi Katoličke Crkve u Bosni i Hercegovini trebaju vidjeti izazov za svoje poslanje utemeljeno na čvrstoj vjeri da Bog vodi povijest svakog čovjeka i cijelog čovječanstva. Pozivaju sve katolike u Bosni i Hercegovini da vole svoj dom, zavičaj i svoju domovinu. A vjeru svojih predaka, tako čvrsto ukorijenjenu kroz stoljeća, još dublje upoznaju, još više zavole i prihvate je u osobnom životu otvarajući se drugima i drugačijima u zajedničkoj izgradnji cijele društvene zajednice. Svjesni brojnih poteškoća i neriješenog stanja na raznim razinama društva, potiču članove svojih biskupijskih zajednica da se, produbljujući i osnažujući življenu vjeru, ne boje izazova te da se, javnim svjedočenjem vlastite vjere, još odlučnije uključuju u sve sfere ovog društva i istinski budu „sol zemlje i svjetlo svijeta“ u ovom vremenu i na ovim prostorima.

Biskupi su osnovali Stalno vijeće Biskupske konferencije BiH koje će djelovati u skladu sa Statutom BK BiH.

Biskupe je tijekom zasjedanja pohodio provincijal Franjevačke provincije Bosne Srebrene fra Lovro Gavran koji je svakom članu BK BiH darovao vrijednu knjigu pod naslovom „Franjevački izvori“ u izdanju Vijeća Franjevačkih zajednica Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

Biskupi su odobrili formular „Obiteljski list“ te dali smjernice za njegovu izradu i tiskanje.

Biskupi su slavili Svete mise: 4. studenog na Dan zahvalnosti u katedrali Srca Isusova, 5. studenog u sjemenišnoj crkvi sv. Ćirila i Metoda za pokojnog svećenika Miju Josipovića te 6. studenog u kapeli Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa u Sarajevu.



Poruka predsjednika Caritasa BKBiH za Nedjelju Caritas – 2012.

„Gledajte: čovjek se opravdava djelima, a ne samom vjerom.

Jer, kao što je tijelo bez duha mrtvo, tako je i vjera bez djela mrtva“

(Jak 2,24.26).

Draga braćo svećenici, dragi Kristovi vjernici, „Godina vjere“ u kojoj se – kao članovi Katoličke Crkve nalazimo, poziva svakog od nas da ne samo obnovimo i produbimo svoje znanje o glavnim istinama naše vjere, nego da sebi posvijestimo veliku i prevažnu istinu, koju nam je navijestio sam Isus Krist, a onda i njegovi apostoli. Ta istina u najkraćem obliku glasi: „Vjera bez djela je mrtva“, kao što je to naglasio i apostol Jakov u svojoj poslanici (usp. 2,17.26.), a što smo uzeli kao moto ovogodišnje poruke i razmišljanja na „Nedjelju Caritas“.

„Nedjelja Caritas“, koju obilježavamo, svake godine na 3. nedjelju Došašća jedna je od prikladnih prigoda da ispitamo i svoje znanje o nužnosti djelotvorne vjere i da sebe upitamo: je li moja osobna vjera doista djelotvorna.

U našoj zajedničkoj poslanici na početku „Godine vjere“ mi smo biskupi uzeli sebi za zadaću da ćemo tijekom ove godine zajedno sa svima vama, članovima naših nad/biskupijskih zajednica, posvješćivati i službeni nauk naše Crkve, koji se nalazi u Katekizmu Katoličke Crkve.

Kad Katekizam govori o čovjeku pojedincu i i ljudskom društvu, on naglašava da svaki „čovjek – uz osobni poziv na blaženstvo, kao bitnu sastavnicu svoje naravi i svoga poziva, ima i društvenu dimenziju. Svi su ljudi pozvani k istoj svrsi, samome Bogu. Ljubav prema bližnjemu neodjeljiva je od ljubavi prema Bogu“ (KKC, 401). Govoreći o nužnosti ljudske solidarnosti, Katekizam ističe najprije da solidarnost „izvire iz ljudskog i kršćanskog bratstva“. Onda tumači da se ona „izražava ponajprije u pravednoj razdiobi dobara, u pravičnoj plaći za rad i u zalaganju za pravedniji društveni poredak. Krjepost solidarnosti ostvaruje i uzajamnost duhovnih dobara vjere, koja su još važnija od onih materijalnih“ (KKC, 414).

Naš život protječe u vremenu, koje nam je dodijeljeno, da ono što svaki od nas posjeduje, učinimo ne samo za sebe nego i za druge što

korisnijim i tako ujedno doprinesemo općem dobru čovječanstva. Naša je zadaća kao Kristovih učenika i suradnika da u svome životu dadnemo konkretni oblik, izgled djelima naše vjere, naše nade, naše ljubavi, naše radosti, naše istinoljubivosti, naša pravednosti, naše miroljubivosti, jer prema svim tim vrijednostima čezne svako ljudsko srce. U svjetlu kršćanske poruke i kršćanske vjere, mi trebamo znati da je naš život na zemlji vrijeme milosti Božje, u kojem nas naš Stvoritelj stavlja na kušnju i ispituje naše srce i dušu u svakodnevnom ispunjavanju zadaća koje ima i naša vjera i nada i ljubav. Ako naša vjera ne proživljava naše djelovanje, onda je ona beskorisna za naše spasenje; ona je mrtva. Naš narod veli: vjera bez djela je kao zdjela bez jela. Vjernici bez življene i djelotvorne vjere su zapravo živi mrtvaci. Takvima će se Gospodin, koji će, kako je obećao, doći kao Sudac obratiti: „Nosite se od mene, nikada vas nisam poznao“ (MT 7,23), iako se oni kao kršćani kite njegovim imenom i njemu se obraćaju s „Gospodine“!

Što će taj isti Gospodar svega stvorenog, pa i svakog od nas – tada reći nama? To nam ne može niti smije nikako biti svejedno!

Nama je dobro poznato da svaki čovjek za svoj život potrebuje materijalna i duhovna dobra. Također lako možemo uočiti da jedni trebaju više jedno, drugi drugo, a treći i jedno i drugo. Svaki od nas možda i za sebe može reći da je on u usporedbi s nekim drugima siromah. Ali, ako ja znam da ima – čak i u mojoj životnoj sredini – ljudi koji daleko više oskudijevaju nego ja, onda to meni kao kršćaninu ne može niti smije biti svejedno, i ja nemam pravo samo tužiti se na svoju situaciju. Posjedovanje određenih duhovnih ili materijalnih dobara jest obveza i prema sebi i prema drugima. Nije dovoljno da samo neki materijalni dar udijelim nekome tko je u potrebi, kako bih umirio svoju savjest. Onaj, koji je u nevolji treba puno više nego samo taj moj materijalni dar. On želi da ga ja kao osobu uzmem ozbiljno, da se pobrinem za njegovu konkretnu situaciju, da se zauzmem za njega. Svaki takav čovjek je čovjek kao i ja i zato ga ne smijem prepustiti da sam rješava svoje pro-



bleme, jer ih on redovito neće sam moći riješiti. Takva naša braća i sestre trebaju našu pomoć, našu naklonost i skrb.

Upravo je to područje djelovanja gdje se i naši župni Caritasi, biskupijski Caritasi ili Caritas naše Biskupske konferencije još više moraju angažirati svojim ustrajnim, nenadomjestivim i sustavnim radom. Caritas, kao organizirano djelovanje naših crkvenih zajednica, mora ispunjavati tu svoju zadaću u senzibiliziranju i izgrađivanju savjesti svih naših vjernika katolika, kako bi svakome od njih bilo jasno kako Kristovo Evanđelje i kršćanska vjera nalažu da je bezuvjetno nužno biti osjetljiv za druge, i drugima se – prema svojim mogućnostima posvetiti, sa sviješću da svaki takav postupak ujedno doprinosi rastu i plodnosti kršćanske vjere, vjerodostojnosti nas kršćana u našem životom okruženju i ostvarenju općeg dobra.

A kad je u pitanju sudjelovanje nas katolika u ostvarenju općeg dobra, Katekizam nas ovako poučava: „Svako, prema svome položaju i ulozi, sudjeluje u promicanju općeg dobra poštivanjem pravednih zakona i prihvaćenjem zaduženja za područja u kojima je osobno odgovoran kao što su skrb za vlastitu obitelj i zalaganje na vlastitome poslu. Nadalje, koliko je moguće, građani moraju aktivno sudjelovati u javnome životu“ (410), osobito u „poštivanju i promicanju temeljnih prava ljudske osobe, u razvijanju duhovnih i vremenitih dobara osoba i društva, u izgradnji, čuvanju i promoviranju mira i sigurnosti za sve“ (408).

Nauk naše svete Crkve je jasan: svi smo mi ljudi stvoreni na sliku i priliku Božju. Svi smo pozvani na život vječni. Radi svih nas ljudi i radi našega spasenja jedinorođeni Sin Božji

Isus Krist sišao je s Nebesa, utjelovio se i postao čovjekom, našim bratom po tijelu. To slavimo na najradosniju našu svetkovinu – Božić. Svi smo mi bez razlike djeca jednog nebeskog Oca i svi međusobno braća i sestre u istom Isusu Kristu. Blaženi papa Ivan XXIII. rekao je: „Bog nije ljude stvorio kao neprijatelj, nego kao braću i sestre.“ To je temelj jednakosti i prava na punu ravnopravnost svih ljudi i svih naroda.

Ako bi se ta nauka stvarno provela u djelo – barem kod nas katolika pa i kršćana u našoj zemlji – onda bi se sigurno pružila kvalitetna pomoć u pravednom rješavanju naših domaćih mnogobrojnih aktualnih društvenih i gospodarskih problema. Nema nikakve dvojbe da današnja politička, socijalna i gospodarska bijeda u našoj zemlji ima mnogo uzroka. Ali, glavni je uzrok otpad mnogih naših sugrađana od Boga, ili nedovoljno poznavanje objavljenog i među nama prisutnog Boga – Čovjekoljupca i nedovoljne naše suradnje s njime, čak i od strane nas, koji tvrdimo da u njega vjerujemo.

Ako je tako, ne mora tako biti! Poduzmimo – uz Božju pomoć – svi mi, svaki najprije kod sebe, da bude više vjerodostojnosti u našem kršćanskom imenu i našem ponašanju, pa će nam i život biti sadržajnije, ispunjeniji, sretniji i za vječnost plodniji. A proslavljanje Božića, Rođenja našeg Spasitelja i Spasitelja svih ljudi, bit će nam istinitije i radosnije. Amen!

Banja Luka, 10. 12. 2012.

*Franjo Komarica, biskup banjolučki,
predsjednik Caritasa Biskupske konferencije
Bosne i Hercegovine*

Poruka biskupa Semrena za Dan života 2013.

Zaštita života i pravo na život od samog začeca

Predsjednik Vijeća za obitelj mons. dr. Marko Semren, pomoćni biskup banjolučki, uputio je Poruku za Dan života, koji se obilježava u nedjelju 3. veljače 2013., pod naslovom „Zaštita života i pravo na život od samog začeca“.

U Godini vjere, a pod vjerom mislimo na djelatnu vjeru, koja nas potiče na evangelizaciju i prenošenje vjere bližnjima i potrebnima,

možemo je svjedočiti ako smo evangelizirani, ako smo prihvatili Isusovu Radosnu vijest i ako smo prihvatili život kao vrhunski Božji dar. – Život smo dobili besplatno, nismo ga zaslužili, pa se zato život kao Božji dar umnaža daljnjim davanjem drugima. Da je život Božji dar i da je ljubav Božji dar, to se najjasnije očituje u obitelji, koja veliku ulogu ima u



prenošenju vjere djeci. I otac i majka na to su pozvani kao i bliži rođaci koji žive u obitelji. I ovo je prigoda da jasno i javno iskažemo svoje opredjeljenje, da razmotrimo bitne elemente u našim nastojanjima oko zaštite i razvoja ljudskog života u svim njegovim etapama, te da pritom razvidimo mogućnosti o udruživanju svojih akcija i napora s akcijama i naporima koje imaju i provode ljudi i institucije u našoj zemlji koji su izvan Katoličke crkve.

Prihvaćanje i svjedočenje "Evandjelja obitelji" nudi svjetliju perspektivu društvu u različitim krizama, jer nema budućnosti čovječanstva bez obitelji. Napose djeca i mladi, da bi usvojili vrijednosti koje daju smisao životu, trebaju se radati i stasavati u onoj zajednici života i ljubavi koju je sam Bog htio za muškarca i ženu: *to je zajednica ljubavi, utemeljena na braku i pozvana biti svetištem života, mala Crkva, stanica društva.* Sretne obitelji šalju poruku nade, koja je srž njihovih iskustava: moguće je i radosno, premda u isti mah i zahtjevno, živjeti trajno vjernu ljubav, otvorenu životu; kao takve sudjeluju u poslanju Crkve i u izgradnji društva. Djeca po roditeljima upoznaju ljubav i po toj ljubavi upoznaju Boga koji je sama Ljubav. Neka s Božjom pomoći i posebnom zaštitom Presvete Marije, Kraljice obitelji, iskustvo stečeno u obitelji donese obilne plodove na putu Crkve i neka bude zalogom sve veće pozornosti prema obitelji, koja je samo izvorište čovjeka i društva.

Od trenutka začeća počinje novi život koji nije ni očevo ni majčino, nego *život novoga ljudskog bića* koje se samo za sebe razvija. Suvremena genetika je utvrdila da je tu od prvog časa utvrđen program onoga što će to biće biti – čovjek. To biće nikada neće postati ljudsko ako to nije već od tada. Prema tome, od prvog časa svog postojanja, to biće zahtjeva, u svojoj cjelokupnosti, bezuvjetno poštovanje koje dugujemo prema svakom čovjeku. Stoga je život svet i nepovrediv od prvoga časa začeća. A čovjeka se vrednuje kao osobu i ljubi ga se takvoga kakav jest, bez obzira na njegovo fizičko ili mentalno zdravstveno stanje i bez obzira na njegove osobine.

Dijete nije preslika roditelja. Razlikuje se od njih. I od svakog pojedinačno i od njihova zbroya. Ipak, gledajući u svoje dijete roditelji traže svoje tragove. I kada ih nađu, moraju priznati svoje nerazumijevanje. Ono što vide

je njihovo, ali oni ne znaju ni kako su se njihove crte našle izvan njih niti što će njihovo dijete od njih učiniti. Postavljeni su pred tajnu koja je veća od njihova znanja. Otkrićem svoga nerazumijevanja došli su mu bliže i njihov je odnos postao dublji.

Mnogi zahtijevaju da se u nacionalnim i međunarodnim zakonodavstvima točno odredi da *život počinje začećem i da država jamči i štiti ljudski život od samog početka, a to znači od začeća.* Time je rečeno da je pravo na život bitno čovjekovo pravo, a moglo bi ga se potvrditi i ustavnim odredbom koja bi glasila: „zaštita života i pravo na život od samog začeća“, obranu života od začeća do prirodne smrti (C. Mirabelli).

U zemljama gdje je drukčija obiteljska politika, državne ustanove brane i podupiru obitelj u rješavanju problema s kojima se sučeljavaju, jer se obitelj smatra izvorom bogatstva. Političari to nikako ne žele shvatiti premda sve činjenice govore u prilog obitelji. Obitelj nosi teret sadašnje krize, a jedino obitelj može pridonijeti izlasku iz nje.

Suočavamo se danas sa sve većim „pobačajnim mentalitetom“- narodom nerođenih. Ako čovjek ne poštuje život u majčinoj utrobi, ako ne poštuje vlastito nerođeno dijete, što će nas onda spriječiti da se ubijamo oružjem? Kakvu vrijednost ima život? Je li čovjek gospodar života? Carlo Casini, predsjednik Povjerenstva za ustavne poslove Europskog parlamenta i predsjednik Talijanskog pokreta za život, dodijelio je 10. 12. 2012. nagradu „Majka Tereza iz Kalkute“ Chiari Corbello Petrillo koja je žrtvovala život da rodi živo dijete. Casini je rekao da *u današnjoj Europi ima više od milijun dragovoljnih prekida trudnoće te da se time očituje „poraz Europe“.* U ovome kontekstu Europska nagrada za život, dodijeljena majkama Europe, okrenuta je budućnosti, jer bez djece nema budućnosti te bezbrojne i tihe europske majke šire i promiču vrijednosti koje Europa proglašava, ali ih često ne uvažava. Ne zaboravimo da je Europa srce humanizma, gdje se proglašavaju prava i jednakost, nadahnuti na općoj *Povelji ljudskih prava*, ali i gdje je očita proturječnost glede *začete i nikad rođene djece.* Kao što je Europi, tako je i našoj domovini potreban život ako želi biti luč čovječanstva i prava u svijetu.

Ako se osvrnemo na gospodarski vidik te tragedije, moramo priznati da smo izgubili



golemi potencijal blagostanja. A istražimo li uzroke toga, uvjerit ćemo se da se s malo dobre volje mogla izbjeći katastrofa. Iskustvo nas uči da je obitelj stožer društvenoga sustava. Mladi su jamci naše bezbrižne starosti. Iz krize nas može izvući samo čvrsta obitelj jer je ona siguran jamac društvenoga sustava.

Obitelj kao sustav odnosa između muškarca i žene, roditelja i djece, ne valja miješati s drugim oblicima suživota, koji pak nastaju po drugoj logici: iz slaganja pojedinačnih interesa koji su više ili manje nesigurni, i više ili manje trajni. Bog želi da ljudi, koji su stvoreni na njegovu sliku, budu pojedinci ali u međusobnom zajedništvu, kao božanske osobe. A to se vidi počevši upravo od obitelji: *obitelj je prva slika Trojstva.*

Moramo se suočiti s *denatalitetom*, koji je velika opasnost za gospodarsku, društvenu i kulturnu budućnost europskih naroda. Stoga se, polazeći od toga, počinje razmišljati o tomu što se može učiniti kako bi se omogućila smjena naraštaja, a to već dovodi do nekih promišljanja koja podupiru majčinstvo, obitelj i odgoj djece.

Ovom prigodom u ime svih katoličkih biskupa Bosne i Hercegovine upućujem iskrenu zahvalnost svima vama, svećenicima i drugima oko vas, koji se na razne načine trudite oko izgradnje kulture života, civilizacije života, a protiv civilizacije smrti.

Posebno zahvaljujem i izražavam veliko poštovanje svima onima u našoj domovini koji s velikom sviješću o odgovornosti prema Bogu, prema svojoj savjesti i prema svome narodu štite ljudski život i visoko cijene dostojanstvo pojedinca, braka i obitelji.

Zahvaljujem svim pomagačima zaklade „*Da životu*“, koju smo ustanovili prije više godina, a koja pomaže naše hrabre bračne druge, koji su spremni imati više djece.

Zahvaljujem i raznim karitativnim i molitvenim skupinama koje se mnogo trude oko pružanja pomoći mladim bračnim parovima kao i siromašnijim obiteljima.

Zahvaljujem također svim liječnicima i bolničkom osoblju, kao i članovima obitelji koji su se istakli u spašavanju nerođenih života.

Sve Vas molim: bdijte i dalje nad svakim ljudskim životom! Branite i štite i ubuduće ljudski život u njegovoj sveobuhvatnosti! To je veliki zadatak i veliko poslanje za sve nas koje nam je povjerio sam Bog, Životvorac. Neka Vas On nagradi svojim blagoslovom i svojim mirom!

Banja Luka, 03. 01. 2013.

*Dr. Marko Semren, pomoćni biskup banjolučki
i Predsjednik Vijeća za obitelj BK BiH*



Duhovna obnova ministranata 2012.

Nadbiskupsko sjemenište "Petar Barbarić" u Travniku
od 22. do 24. lipnja 2012.

Datum: 4. lipnja 2012.
Broj: 872/2012

"Duh potpomaže našu nemoć" (Rim 8,26)

"Čudesna Božja djela, dana vjernicima po sakramentima Crkve, donose plodove u novom životu, u Kristu, po Duhu" (KKC 740). To znači da vjera nije samo nutarnji stav, nego i odnos čovjeka prema nadnaravnoj stvarnosti, koji se hrani naročito sakramentima. Po njima se, kao svetim vezama, vjernici ujedinjuju i povezuju s Isusom Kristom te njihova vjera tako oživljuje i postaje "ljubavlju djelotvorna" (Gal 5,6). U Godini vjere želimo sebi i svojim vjernicima dublje posvijestiti otajstvenu povezanost između Krista - Glave i svih njegovih vjernika – udova, kojima su sakramenti dani kao učinkovito sredstvo rasta sve do "punine Kristove" (Ef 4,13) te ujedno kao spasonosni lijek u njihovim slabostima.

U tu svrhu organiziramo i ove godine *Duhovnu obnovu ministranata* u travničkom sjemeništu. Srce toga programa su ovoga puta sakramenti Crkve, kako bi u tim mladim ljudima osnažili sposobnost življenja iz vjere i po vjeri, čime pripadnost vjerničkoj zajednici prestaje biti samo formalna, jer postaje sve životnija i svjedočka.

Stoga pozivam sve župnike i njihove suradnike da ovom pastoralnom programu poklone dostatnu pažnju te da na vrijeme organiziraju i pripreve sve ono što na njih spada.

A da bi njegova priprava i realizacija bila svima olakšana, donosim ovdje propozicije za sudjelovanje te očekujem da ih se pridržavaju svi na koje se odnose:

Termin održavanja: **22. do 24. lipnja 2011.** (dolazak je 22. lipnja – petak između 16⁰⁰ i 19⁰⁰ sati, a može i do 21⁰⁰ za one koji su toga dana u popodnevnoj smjeni u školi; odlazak 24. lipnja – nedjelja poslije ručka, koji je u 13⁰⁰ sati).

Mjesto održavanja: **Nadbiskupsko sjemenište Petar Barbarić u Travniku.**

Sadržaji: program je **duhovno-rekreativnog** karaktera.

Dob sudionika: samo **dječaci koji su završili VI. ili VII. razred** osnovne škole (mlađi će imati priliku idućih godina, a stariji su je već imali).

Materija za kviz znanja: **Sakramenti** (prema vjeronaučnom udžbeniku za VI. razred OŠ "Pozvani na slobodu", VI. tematska cjelina "Sakramenti – znakovi susreta s Bogom i ljudima", str. 91-116).

Prijavlivanje: **ime župe i popis sudionika** na priloženom obrascu prijaviti najkasnije do srijede 20. lipnja uključivo i to na slijedeće telefonske brojeve: **030/518-823** (porta sjemeništa) ili na fax broj **030/511-845** (rektor).

S obzirom na ciljeve koje ovim pastoralnim programom želimo postići, razumije se samo po sebi da je prikladno ponašanje među glavnim kriterijima odabira sudionika.

Na sve sudionike pripreve i realizacije ovoga našeg pastoralnog programa zazivam obilje Božjega blagoslova.

Vinko kard. Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Ilija Orkić, kancelar



Župama i redovničkim zajednicama u VN

Predmet: Poziv na molitvu za uspjeh Sinode Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 17. srpnja 2012.

Broj: 1232/2012

Draga braćo misnici, dragi redovnici i redovnice

Draga braćo i sestre!

Dostavljam *Molitvu za uspjeh Sinode vrhbosanske nadbiskupije*. Neka se redovno moli u zajednicama, a u svim župskim zajednicama nakon svake svete Mise. Toplo preporučite da se moli i u obiteljima, kao i u osobnoj molitvi. Snagom molitve pripravimo Sinodu, kako bi je uspješno slavili.

Za početak ćete dobiti nekoliko primjeraka, a naknadno možete naručiti veći broj obrasca Molitve za Sinodu, kojeg ćete dostaviti u svaku obitelj.

Želeći vam obilje revnosti u molitvi iskreno vas pozdravljam i blagoslivljam!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Svim župskim uredima i svim zajednicama u Vrhbosanskoj nadbiskupiji

Predmet: Zabrana Zbirnih misa na području Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 19. srpnja 2012.

Broj: 1236/2012

Biskupi naše Metropolije su donijeli odluku o primjeni Dekreta „Mos jugiter“ o Zbirnim Misama. U Vrhbosanskoj Nadbiskupije je ta odluka proglašena dekretom br. 1135/91 od 23. srpnja 1991. godine. U više navrata sam ponovo tumačio provedbu tog dekreta i upozoravao na manipulaciju koja se pojavila. Kako nisam uspio pozivom, i upozorenjima stvar ispraviti, dogovorno s biskupima naše Metropolije ovim ZABRANJUJEM ZBIRNE MISE NA PODRUČJU VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE. Ne dolazi u obzir nikakav način kojim bi se prikriveno skupljale nakane i novac osim redovno primanje manualnih intencija i Gregorijana prema Taksovníku ove mjesne Crkve.

Upozoravam na odgovornost prema Misnim nakanama i primljenim priložima prema odredbi zakonika kanonskog prava, kan: 199,5; 945-946, 948-950. 952 § 1, 953. Svi koji primaju priloge za nakane Misne, a ne mogu apsolvirati dužni su predati Ordinarijatu, odnosno Provincijalatu.

Tko ne bude obdržavao ove odredbe, gubit će povjerenje za pastoralnu službu i slijedit će kanonske posljedice.

U želji odgovornog obdržavanja crkvenih propisa prema intencijama za Mise iskreno pozdravljam zazivajući Božji blagoslov!

M. P.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar



Sedmo hodočašće u hrvatsko nacionalno marijansko svetište Vrhbosanske nadbiskupije i Banjolučke biskupije

Marija Bistrica, subota 13. listopada 2012.

Datum: 17. rujna 2012.

Broj: 1621/2012

I ovu godinu pozivam svećenike i vjernike da uzmu učešća u našem godišnjem hodočašću u Nacionalno Marijansko svetište - Marija Bistrica. Ovo je naše sedmo hodočašće. Ove godine je to 13. listopada, jer je uobičajeno da to bude druga subota u mjesecu listopadu.

Iako su skromne mogućnosti u ovoj ekonomskoj krizi, ali gdje ima dobre volje, i u skromnim mogućnostima će se naći načina da barem iz svake župe bude onih koji će hodočastiti u svetište u pratnji svećenika koji to mogu.

U ovoj godini vjere, a pravo reći, uvijek je drag i blagoslovljen susret s našom Nebeskom Majkom u molitvi, pokori i djetinjim pouzdanjem. Divan je to prizor međusobni susret vjernika raspršenih diljem različitih krajeva. Brojni naši vjernici koji žive u R. Hrvatskoj, gdje su našli svoj novi dom, a korijenom su iz naših župa rado dođu kako bi kod Gospe susreli svoje rođake, nekadašnje susjede i prijatelje. Blagoslovljen je susret radosti kada nas Majka Marija okuplja.

Nadam se da će ova poruka stići do svih onih koji su zainteresirani biti zajedno 13. listopada 2012. u Mariji Bistrici.

Već je uhodan program. Dobro je organizirana hodočašća prijaviti direktno u Svetište ili u svojem Ordinarijatu. Dobro je uplanirati da organizirana hodočašća stignu prije kako bi svi mogli obaviti svetu ispovijed prije Mise, a uz to i osobnu pobožnost.

U 11 sati počinje sveta Misa na otvorenom.

U 14 sati zajednički križni put, kojeg završimo u crkvi pozdravom čudotvornom Gospinu liku.

Ovogodišnje hodočašće će biti pod mišlju vodiljom: UMNOŽI NAŠU VJERU. U ovom agresivnom relativizmu i sekularizmu, potrebno nam je umnožiti vjeru u osobnom životu, životu naših obitelji, te u našem životu u javnosti.

Uz iskreni pozdrav svima, želim uspješnu organizaciju hodočašća, te neka nas prati zagovor naše nebeske Majke i blagoslov Božji.

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup metropolit vrhbosanski

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Listopad – mjesec Gospine krunice

Datum: 25. rujna 2012.

Broj: 1695/2012

1. Iako je već u brojnim našim župskim zajednicama zaživjela molitva krunice prije slavlja svete Mise, ovim potičem da se u ovom Gospinom mjesecu na poseban način organizira molitva krunice u župskoj zajednici, u obitelji i osobnoj molitvi. Kako se nalazimo u **Godini vjere putem Nove evangelizacije i pripreme za našu Nadbiskupijsku sinodu**, to su snažni izazovi i nakane da se zdušno ujedinito u molitvi na tu nakanu.

U ovom mjesecu se održava i Biskupska sinoda u Rimu upravo kada se otvara Godina vjere za cijelu Katoličku crkvu povodom 50. godina II: vatikanskog koncila i 20. godina Katekizma Katoličke Crkve, zato se i naša Mjesna Crkva ujedinjuje s Općom Crkvo na tom putu.

2. U tom duhu ćemo obaviti i naše Nadbiskupijsko hodočašće u nacionalno Marijansko svetište u Mariji Bistrici, 13. listopada ove godine.



3. Također i naše hodočašće na Bobovac, kada posebno molimo za Domovinu, neka se proslavi i dogodi u tom istom duhu 20. listopada ove godine.

4. Uvjeren sam da će Misijska središnjica poslati svima župama materijale za proslavu Misijske nedjelje koja se slavi 21. listopada. Ovim pozivam da se u svakoj župskoj zajednici i svim drugima zajednica u nadbiskupiji animira misijska nedjelja i prikupljeni prilozi cjelovito dostave u ekonomat Vrhbosanske nadbiskupije čim prije kako bi mogli na vrijeme proslijediti.

Ovim pozivam sve pastoralne djelatnike da se iskreno zauzmu kako bi ovaj Gospin mjesec molitve krunice istinski izmolio sve potrebne milosti na nakane koje sam naveo, a ujedno nas učvrstio u hodu vjere u ovim vremenima.

Sve vas iskreno pozdravljam i na sve zazivam obilje Božjeg blagoslova!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

preč. Ilija Orkić, kancelar

Redovna sjednica zbora konzultora VN

Sarajevo, ponedjeljak - 12. studenoga 2012.

Datum: 27. rujna 2012.

Broj: 1700/2012

Ovim sazivam redovnu sjednicu Zbora konzultora Vrhbosanske nadbiskupije objavljenim u Vrhbosni br. 2/2012 str. 146/147 u skladu Zakonika kanonskog prava (502 §§ 1-4). Sjednica će se održati u ponedjeljak 12. studenoga 2012. s početkom rada u 15 sati. Razlog premještanja termina je održavanje Biskupske Sinode u Rimu, na kojoj trebam sudjelovati.

Prijedlozi za strukture potrebne za Nadbiskupijsku Sinodu

Upravni odbor ili nadzorni odbor – kreira cjelokupnu politiku i daje smjernice za pripremu Sinode

Tajništvo Sinode – tijelo koje provodi sve radnje pripreme, a kasnije i održavanja Sinode

Povjerenstva Sinode – ovisi od tema koje se pakupe i pripreme za Sinodu.

Vijeće Sinode – sačinjavaju članovi Tajništva i svih Povjerenstava – izrađuju nacрте ...

Pravno povjerenstvo – ono djeluje samostalno kao savjetodavno tijelo Upravnom odboru i Tajništvu.

Prijedlozi za SV – o pitanju preustroja pastorala župa s malim brojem vjernika.

Razmišljanje o pripremljenoj godini za Bogosloviju za one koji dolaze iz vanjskih škola.

Razno

Nadam se da će svaki član imati dovoljno vremena da se pripremi za sjednicu kako bi sjednica bila učinkovita. Unaprijed zahvaljujem i iskreno pozdravljam uz blagoslov Božji.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić

Poslano svim članovima Zbora konzultora VN



II. Redovna Sjednica Svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

Sarajevo, utorak – 13. studenoga 2012. s početkom rada u 9 sati.

Datum: 27. rujna 2012.

Broj: 1701/2012

Obavještavam sve članove Svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije (SVVN) da se termin sjednice prebacuje s 10. listopada na **13. studenoga 2012.**, radi održavanja XIII. Biskupske Sinode u Rimu, na kojoj trebam sudjelovati. Popis članova svećeničkog vijeća se nalazi u Vrhbosni 2/2012 na str. 144-145.

Dnevni red:

Zapisnik sa I. redovne sjednice SVVN od 6. lipnja 2012. (tajnik SVVN)

Izvešće s XIII. Biskupske Sinode u Rimu (kardinal)

Prijedlog preustroja pastorala na župama gdje je malo vjernika (dr. Mirko Šimić)

Važnost pastoralnog programa za 2013. i uvažavanje termina (mons. mr. Luka Tunjić)

Nadbiskupijska Sinoda – tijek priprave (dr. Mario Bernadić)

Razno

Početak II. redovne sjednice SVVN je u utorak u 9. sati s molitvom Trećeg časa. Kratka pauza je u 10.30 sati. Zajednički ručak je u 12.30 h nastavak rada nakon ručka dok ne završimo predviđene teme. U svaku temu predviđen je uvodničar.

Iskreno vas pozdravljam i radujem se našem radnom susretu.

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Svim članovima SVVN

Ordinarijatu Vrhbosanske nadbiskupije

Ordinarijatu Mostarsko – Duvanjske i Trebinjsko – Mrkanske biskupije

Ordinarijatu Banjalučke biskupije

Predmet: Uspjehi na Seminaru za ovlast ispovijedanja 2012.

Datum: 23. listopada 2012.

Broj: 1865/2012

Seminar za ovlast ispovijedanja je održan 3. i 4. rujna 2012. godine u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu. Predavači i ispitivači su bili: prof. dr. Mirko Šimić iz moralne teologije, prof. mr. Željko Marić iz pastoralne teologije i prof. mr. Marko Tomić iz kanonskog prava. Trećem Seminaru i usmenom ispitu je pristupilo 7 svećenika, drugom Seminaru i pismenom testu 6 te prvom Seminaru i pismenom testu 8 svećenika. Na Seminaru je sudjelovao ukupno 21 mladi svećenik.

Treći seminar

Vlč. Dražan Mirčić, Banjalučka biskupija

Vlč. Davor Topić, Vrhbosanska nadbiskupija



Vlč. Mladen Kalfić, Vrhbosanska nadbiskupija
 Vlč. Ivo Kopic, Vrhbosanska nadbiskupija
 Fra Stipan Klarić, Provincija hercegovačkih franjevaca
 Fra Slaven Brekalo, Provincija hercegovačkih franjevaca
 Fra Ivica Baketarić, Provincija Bosne Srebrene

Navedeni svećenici su nazočili treći put Seminaru za ovlast ispovijedanja i pozitivno prošli na usmenom ispitu te Komisija predlaže da im nadležni Ordinariji podijele trajnu ovlast ispovijedanja.

Drugi seminar

Fra Josip Filipović, Provincija Bosne Srebrene
 Fra Goran Ćorluka, Provincija hercegovačkih franjevaca
 Vlč. Đuro Arlović, Vrhbosanska nadbiskupija
 Fra Branimir Novokmet, Provincija hercegovačkih franjevaca
 Don Ivan Marčić, Mostarsko – Duvanjska i Trebinjsko – Mrkanska biskupija
 Vlč. Mario Ćosić, Vrhbosanska nadbiskupija

Navedeni svećenici su nazočili drugi put Seminaru za ovlast ispovijedanja, pozitivno prošli pismeni test i Komisija predlaže da im nadležni Ordinariji produže ovlast ispovijedanja na jednu godinu.

Prvi seminar

Don Pero Milićević, Mostarsko – Duvanjska biskupija
 Fra Josip Mihael Matijanić, Provincija Bosne Srebrene
 Fra Davor Dominović, Provincija Bosne Srebrene
 Fra Josip Jukić, Provincija Bosne Srebrene
 Fra Dalibor Milos, Provincija hercegovačkih franjevaca
 Fra Domagoj Šimić, Provincija Bosne Srebrene
 Fra Tomislav Svetinović, Provincija Bosne Srebrene
 Fra Tihomir Bazina, Provincija hercegovačkih franjevaca

Navedeni svećenici su prvi put nazočili na Seminaru za ovlast ispovijedanja, pozitivno prošli pismeni test i Komisija predlaže da im nadležni Ordinariji podijele ovlast ispovijedanja na jednu godinu.

Svećenici: fra Ivo Bošnjak i fra Željko Barbarić su se pismeno ispričali da ne mogu nazočiti Seminaru i Komisija predlaže da im njihovi Ordinariji produže ovlast ispovijedanja na jednu godinu.

Fra Marinku Baotiću, fra Vini Ledušiću, fra Iliji Alandžaku i fra Miroslavu Jeliću je ovo trebao biti treći Seminar, ali se nisu ispričali ni pojavili na Seminaru. Komisija predlaže da njihovi Ordinariji s njima osobno riješe ovlast ispovijedanja do slijedećeg Seminara.

Koristim prigodu zahvaliti uzoritom gospodinu Vinku kardinalu Puljiću, nadbiskupu vrhbosanskom na predvođenju sv. Misa i prigodnim pastirskim riječima. Zahvaljujem i članovima Komisije na održanim predavanjima i spremnosti ta dva dana Seminara biti na raspolaganju. Zahvaljujem također upravi Bogoslovije na čelu s preč. Markom Zupkom, rektorom na otvorenom srcu i vratima kuće te logističkoj potpori. I na kraju zahvaljujem svim svećenicima koji su sudjelovali na ovogodišnjem seminaru. Bila je to prigoda još bolje i dublje se upoznati, nešto novo čuti i naučiti te u Euharistiji učvrstiti svoje zajedništvo.

Želeći svako dobro i uspjeh iskreno pozdravljam u Gospodinu.

*Mr. Luka Tunjić,
 predsjednik Komisije*



Ovlasti ispovijedanja

Datum: 23. listopada 2012.
Broj: 1866/2012

Na temelju izvještaja predsjednika Komisije za ovlast ispovijedanja mons. Luke Tunjića, ovim podjeljujem ovlast ispovijedanja u Vrhbosanskoj nadbiskupiji sljedećim svećenicima:

Svećenicima koji su nazočili trećem Seminaru i položili usmeni ispit podjeljujem trajnu ovlast ispovijedanja:

Vlč. Davor Topić
Fra Ivica Baketarić
Vlč. Mladen Kalfić
Vlč. Ivo Kopic

Svećenicima koji su nazočili drugom Seminaru i položili pismeni ispit produžujem ovlast ispovijedanja na godinu dana:

Fra Josip Filipović
Vlč. Đuro Arlović
Vlč. Mario Ćosić

Svećenicima koji su nazočili prvom Seminaru i položili pismeni ispit produžujem ovlast ispovijedanja na godinu dana:

Fra Josip Mihael Matijanić
Fra Davor Dominović
Fra Josip Jukić
Fra Domagoj Šimić
Fra Tomislav Svetinović

Pismeno se ispričao fra Ivo Bošnjak i Komisija predlaže da mu se produži ovlast ispovijedanja na godinu dana.

Prema knjizi Examina pro iurisdictione III. i Vrhbosni broj 3/2011. str. 244 fra fra Marinko Baotić, fra Ilija Alandžak i fra Miroslav Jelić su sudjelovali na dva Seminaru, ovaj Seminar im je trebao biti treći i završni ali se nisu pojavili ni ispričali. Ovlast ispovijedanja ovisi od dogovora s njihovim redovničkim poglavarom.

Svima koji su na bilo koji način pomogli u organizaciji Seminaru od srca zahvaljujem i na sve zazivam obilje Božjeg blagoslova.

*Vinko kard. Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar



Održan XVII. susret dijecezanskih svećenika Vrhbosanske nadbiskupije

Sedamnaesti redovni godišnji susret dijecezanskih svećenika Vrhbosanske nadbiskupije održan je, 19. rujna u prostorijama Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa u Sarajevu. Sudjelovalo je oko 130 svećenika inkardiniranih u Vrhbosansku nadbiskupiju na čelu s nadbiskupom vrhbosanskim kardinalom Vinkom Puljićem.

Susret je započeo zajedničkim Misnim slavljem u sjemenišnoj crkvi sv. Ćirila i Metoda. Euharistiju je predslavio kardinal Puljić koji je istaknuo da svećenici i ovim zajedništvom na Misi kao i svojim okupljanjem izgrađuju mjesnu Crkvu vrhbosansku i svjedoče vjeru u Godini vjere.

U prigodnoj propovijedi kardinal Puljić je govorio na temu svećeničkog identiteta, posebno se osvrćući na pastoralnu skrb u župama. Kazao je kako mu je, iz osobnog župničkog iskustva, poznata mogućnost da se svećenici osjete osamljenima te da se otuđe i na određeni način zapuste. Istaknuo je da svećenik, unatoč okruženju u kojem se nalazi, treba nastojati na najbolji način izvršiti svoje poslanje u povjerenoj mu službi. Ukazao je na važnost međusobne svećeničke povezanosti ističući da svećenici mogu nabolje razumjeti jedan drugoga. „Zapamtimo: Tvoj uspjeh je moj uspjeh; Tvoja sramota je moja sramota, jer smo mi jedno mistično Tijelo Kristovo.“, kazao je kardinal Puljić izražavajući zajedništvo riječima: „Mi živimo jedan s drugim, jedan za drugoga i jedan uz drugoga“. Kazao je i kako je svjestan da nije jednostavno biti vjerodostojan pastir jer vjernici očekuju da svećenik uvijek bude raspoložen i raspoloživ, ali i istaknuo da ljudi prije svega očekuju od svećenika da zrači molitvom i otajstvima koja čini u ime Crkve. Potaknuo je svećenike da raspolažu crkvenim dobrima i sredstvima na način da uvijek bude na prvom mjestu crkvena dimenzija kako bi vjernici osjetili da svojim doprinosom služe Crkvi, a ne u privatne svrhe. Naglasivši na kraju da svećenik, pored svoje otvorenosti i poslanja za sve, ne smije biti i stranački opredijeljen, potaknuo je okupljene da ih osjećaj zajedništva ojača kako bi se s ovog susreta vratili osnaženi u povjerenoj službi, razbijajući predrasude i radosnije doživljavajući svojega subrata.

Na početku radnog dijela susreta rektor Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa preč. Marko Zubak predstavio je „Pastoralne smjernice za promociju svećeničkih zvanja“ koje je izdalo Papinsko djelo za svećenička zvanja Kongregacije za katolički odgoj. Podsjetio je da je Plenarna skupština Kongregacije za katolički odgoj obrađivala ovu temu na zasjedanjima od 2005. do 2008. godine te da je napravljeno Istraživanje o pastoralu za pripravu na svećenički poziv. Spomenuo je da je dokument s pastoralnim smjernicama potpisao kardinal Zenon Grocholewski, pročelnik Kongregacije za katolički odgoj, na Blagovijest 2012. godine te da, osim uvoda i zaključka, sadrži tri poglavlja: pastoral zvanja za svećeničku službu u svijetu, poziv i identitet ministerijalnog svećeništva te prijedlozi za pastoral svećeničkih zvanja. „Skrb za duhovna zvanja je trajni izazov Crkve. Najpovoljniji ambijent za zvanja je svaka kršćanska zajednica koja sluša Riječ Božju, slavi liturgiju i svjedoči ljubavlju. Ovaj dokument želi poduprijeti nastojanja svake crkvene zajednice oko novih zvanja“, kazao je rektor Zubak ističući važnost molitve za duhovna zvanja.

Nakon diskusije svećenici su saslušali izvješća o djelovanju: Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa (ekonom vlč. Damir Ivanović), Nadbiskupijskog sjemeništa „Petar Barbarić“ u Travniku (rektor preč. Marijan Pejić), Svećeničkog doma i Međupomoći (ravnatelj vlč. Faboijan Stanušić) te uspostavljanju ureda Generalnog tajništva Sinode Vrhbosanske nadbiskupije (generalni tajnik vlč. dr. Mario Bernadić).

U završnoj riječi kardinal Puljić je istaknuo kako za nova zvanja jako puno znači osoba i život svećenika koji govori i onda kada šuti. Napominjući da mladi danas imaju puno informacija, ali malo onih informacija koje će ih formirati u cjelovitu osobu, kazao je kako je potrebno mladima pomoći da izrastu u zrele ljude, a ne osuđivati ih. Istaknuo je važnost dobre suradnje i povezanosti na svim razinama Vrhbosanske mjesne Crkve koja nije organizacija nego živi organizam te rekao da je kod odgoja novih zvanja nužna uvezanost obitelji, župe i sjemeništa. Zahvalio je svećenicima za njihovo zauzimanje i rad oko odgoja novih zvanja.

(kta)



Susret dijecezanskih svećenika Vrhbosanske nadbiskupije

Sarajevo, 19. IX. 2012.

Svećenici koji su nazočili Susretu

broj	Župa- mjesto	Ime i prezime	služba
1.	Lug- Branković	Matija Šimić	župnik
2.	Bogoslovija	Marko Zubak	rektor
3.	Ordinarijat-Sa	Davor Topić	tajnik
4.	Ordinarijat-Sa	Ante Meštrović	kanonik
5.	Ordinarijat-Sa	Darko Tomašević	kanonik
6.	Brčko	Veselko Župarić	župnik
7.	Maglaj	Jakov Filipović	župnik
8.	KBF-Sa	Mario Bernadić	profesor
9.	Ordinarijat-Sa	Luka Kesedžić	ekonom VN
10.	Posavska Mahala	Ivan Ravlić	župnik
11.	Sjemenište-Travnik	Marijan Pejić	rektor
12.	Ordinarijat-Sa	Pero Pranjic	kanonik
13.	Svećeničko dom	Mijo Nikolić	umirovljnik
14.	Gromiljak	Marko Perić	župnik
15.	BK BiH	Ivo Tomašević	tajnik
16.	Glavice	Josip Lubar	župnik
17.	Svećenički dom	Marijan Kopic	umirovljenik
18.	Sveta Obitelj-Kupres	Marko Tomić	župnik
19.	Sjemenište-Travnik	Marko Majstorović	ekonom-sjemeništa
20.	Bogoslovija	Damir Ivanović	ekonom VBS
21.	Čemerno	Pero Brkić	župnik
22.	Bogoslovija	Drago Župarić	profesor
23.	Bogoslovija	Božo Odobašić	profesor
24.	Par selo	Anto Stjepić	župnik



25.	Travnik	Mato Janjić	župnik
26.	Gradačac	Miroslav Agostini	župnik
27.	Deževica	Mladen Kalfić	župnik
28.	Borovica	Đuro Arlović	župnik
29.	Gradačac	Ivo Kopic	župnik
30.	Teslić	Ivo Tomić	župnik
31.	Kakanj	Marijan Marjanović	župnik
32.	Kandija	Pavo Nikolić	župnik
33.	Gorice	Đuro Živković	župnik
34.	MC VN	Josip Vajdner	Katolički tjednik
35.	Vogošća	Alberto Zornada	župnik
36.	Turić	Vladimir Borić	župnik
37.	Bogoslovija	Petar Jukić	Pročelnik KUVN-a
38.	Bogoslovija	Niko Ikić	profesor
39.	Breza	Anto Čosić	župnik
40.	Husino	Marinko Mrkonjić	župnik
41.	Bistrica kod Uskoplja	Vinko Trogrlić	župnik
42.	Vogošća	Michele Capasso	rektor
43.	Žepče	Milano Blaha	župni vikar
44.	Sarajevo katedrala	David Trujillo	župni vikar
45.	Komušina	Anto Čosić st.	župnik
46.	Bistrica kod Žepča	Dominko Bilić	župnik
47.	Novo selo-Balegovac	Pavo Brajinović	župnik
48.	Čajdraš	Ilija Karlović	župnik
49.	Bogoslovija	Marko Stanišić	profesor
50.	Bosanski Šamac	Josip Janjić	župnik
51.	Čardak	Pavo Kopic	župnik
52.	Oštra Luka-Bok	Bartol Lukić	župnik
53.	Bijeljina	Marijan Brkić	župnik



54.	Bogoslovija	Juro Babić	profesor
55.	Skopaljsla Gračanica	Tadija Ivoš	župnik
56.	Rostovo	Ilija Ivoš	župnik
57.	Krepišić	Mato Mikičić	župnik
58.	Novi Travnik	Stipo Knežević	župnik
59.	Svećenički dom	Fabijan Stanišić	Ravnatelj sveć. doma
60.	Jelaške	Ivan Mandić	župnik
61.	Živinice	Vlado Jagustin	župnik
62.	Prud	Zdenko Spajić	Župnik i prof. na KBF-u
63.	Globarice	Marko Mikić	župnik
64.	Radunice	Andrija Janjić	župnik
65.	Prozor	Franjo Ivandić	župnik
66.	Ministarstvo obrane	Josip Tadić	Past. suradnik u N. Sa
67.	Pećnik	Mirko Ikić	župnik
68.	Kolibe	Ilija Marinović	župnik
69.	Sjemenište Travnik	Boris Salapić	prefekt
70.	Crkvice	Anto Dominiković	župnik
71.	Korićani	Viktor Šošić	Upravitelj župe
72.	Morančani	Marijan Orkić	župnik
73.	Kulina-Bukovica	Marinko Filipović	župnik
74.	Cer	Josip Batinić	župnik
75.	Sarajevo-Katedrala	Ivo Jezidžić	Direktor Radio Marije
76.	KŠC-Sarajevo	Mario Čosić	odgojitelj
77.	Otinovci-Kupres	Miodrag Brkan	župni vikar
78.	Bosanski Brod	Marinko Grubešić	župnik
79.	Žabljak	Bono Tomić	župnik
80.	Sarajevo-Katedrala	Pavo Šekerija	župnik
81.	Jelaške	Ivan Mandić	župnik



82.	Derventa	Filip Maršić	župnik
83.	Bežlja	Željko Vlajić	župnik
84.	Nadb. Centar za mlade-Sarajevo	Šimo Maršić	profesor
85.	Lovnica	Marko Lacić	župnik
86.	Žepče	Zlatko Ivkić	župnik
87.	Stup-Sarajevo	Josip Budimir	Župni vikar
88.	Žepče	Goran Kosić	Župni vikar
89.	Ordinarijat -Sa	Luka Tunjić	Generalni vikar
90.	Ordinarijat -Sa	Bosiljko Rajić	kanonik
91.	Svećenički dom	Danijel Jakovljević	umirovljenik
92.	Bogoslovija	Marinko Perković	profesor
93.	Novo Sarajevo	Josip Lebo	župnik
94.	Zavidovići	Miro Bešlić	župnik
95.	Jelah	Ivan Bošnjak	župnik
96.	Turbe	Nikola Lovrić	župnik
97.	Sarajevo-Sv. Josip	Luka Brković	župnik
98.	Slatin	Marko Stipić	župnik
99.	Rankovići	Jure Gavranić	župnik
100.	Novi Travnik-Pres. Trojstvo	Žarko Vujica	župnik
101.	OS BiH	Jakov Pavlović	Vojni kapelan
102.	Bogoslovija	Franjo Topić	profesor
103.	Uzdol	Miljenko Džalto	župnik
104.	Bogoslovija	Pavo Jurišić	Dekan na KBF-u Sa
105.	Boće	Ivan Paradžik	župnik
106.	Vojni kapelan Livno	Marcel Babić	Vojni kapelan
107.	Dragunja	Perica Majić	župnik
108.	Haljnići	Josip Šimunović	župnik
109.	Vukanovići	Predrag Stojčević	župnik



110.	Obri-Sol. Kula	Josip Majić	župnik
111.	Brijašće	Miroslav Karatović	župnik
112.	Stup-Sarajevo	Miroslav Čavar	župnik
113.	Ilijaš	Pero Tunjić	župnik
114.	KBC-Koševo	Pero Brajko	Bol. kapelan
115.	Prozor	Josip Jelić	Past. suradnik
116.	Doboj	Pero Iljkić	Župnik
117.	Zenica	Slaviša Stavnjak
118.	Banja Luka	Josip Grubišić	Vojni kapelan
119.	Zenica	Vladimir Pranjić	župnik
120.	Ordinarijat Sa	Ilija Orkić	kancelar
121.	Poljaci	Mato Majić	župnik

Ispricali se:

Dr. Ivo Balukčić, Odžak
 Donald Marković, Pećine
 Franjo Tomić, Dubrovnik
 Filip Brajinović, Garevac
 Dr. Mirko Šimić, Caritas - Sarajevo
 Dr. Pero Sudar, biskup
 Mr. Tomo Knežević, Sarajevo
 Jakov Kajinić, Travnik
 Josip Senjak, Vidovice
 Ilija Miškić, Ularice
 Anto Jelić, Sarajevo
 Željko Čturić, Sarajevo
 Ivan Tolj, Sijekovac
 Marko Hrskanović, Brusnica
 Anto Ledić, Zenica
 Dr. Mato Zovkić, Sarajevo
 Vlatko Rosić, Tuzla



Potpuni oprost uz Dušni dan

Datum: 27. rujna 2012.
Broj: 1702/2012

Uz spomen Svih vjernih mrtvih, Crkva omogućava po odredbi mjesnog Ordinarija postići potpuni oprost namijenjen za duše u čistilištu. Potpuni oprost na području Vrhbosanske nadbiskupije može se dobiti uključujući svetkovinu Sviju Svetih (1. XI.) te kroz sedam dana slijedom uključujući i 6. studenoga.

Taj potpuni oprost namijenjen za duše pokojnika, može se dobiti u svim crkvama i na svim grobljima uz redovne uvjete: biti u milosti tj. ispovjeđen i pričešćen, te pohoditi crkvu ili groblje te izmoliti Očenaš, Vjerovanje i molitvu na nakanu Svetog Oca.

Uvjeren sam da će svećenici uznastojati staviti se na raspolaganje za ispovijed, kako bi vjernici mogli postići povlasticu vezanu uz Spomen svih vjernih mrtvih, te namijeniti je za pokojne.

Ujedno podsjećam na odredbu pape Benedikta XV. iz 1915. godine da svaki svećenik na Dušni dan može slaviti tri mise u različito vrijeme: za jednu može uzeti stipendij, drugu slavi za sve vjerne mrtve, a treću slavi na nakanu Svetog Oca.

Uz iskreni pozdrav zazivam na vas Božji blagoslov!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Članovi Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 27. rujna 2012.
Broj: 1704/2012

I. Članovi PVVN snagom službe:

Predsjednik: Vinko kardinal Puljić, nadbiskup vrhbosanski
mons. Dr. Pero Sudar, pomoćni biskup
mons. Mr. Luka Tunjić, generalni vikar
mons. Bosiljko Rajić, biskupski vikar za pastoral
mons. Petar Jukić, pročelnik katehetskog ureda
fra Lovro Gavran, provincijal
prof. dr. Mario Bernadić, tajnik nadbiskupijske Sinode

II. Izabrani i potvrđeni članovi PVVN

Dva dekana:

Preč. Bartol Lukić, dekan šamačkog dekanata
Preč. Zlatko Ivkić, dekan žepačkog dekanata

Trinaest izabranih članova PVVN po dekanatima :

Brčanski dekanat:	Luka Marić
Bugojanski dekanat:	Magdalena Maleta
Derventski dekanat:	s. Zorislava Katić
Doborski dekanat:	Blaž Madžarević



Kreševski dekanat:	Ivica Beblek
Ramski dekanat:	Luca Babić
Sarajevskog dekanat:	Anto Ivić
Šutješki dekanat:	Miroslav Pejčinović
Šamački dekanat:	Magdalena Mišković
Travnički dekanat:	Ivica Cvitanović
Tuzlanski dekanat:	Jelena Andrić
Usorski dekanat:	Drago Komušanac
Žepački dekanat:	Perica Jukić

III. Imenovani članovi

<i>Dva profesora iz pastoralne teologije:</i>	dr. Šimo Maršić fra Danimir Pezer
<i>Za crkveno pravo:</i>	mons. mr. Marko Tomić
<i>Za civilno pravo:</i>	g-đa Vlatka Pušakrić
<i>Dva župnika:</i>	dr. Ivo Balukčić , Odžak fra Zdravko Anđić, Zenica
<i>Dva župna vikara:</i>	vlč. Josip Budimir, Stup Fra Domagoj Šimić, Fojnica
<i>Dvoje vjeroučitelja:</i>	gosp. Dragan Tolić (Sarajevo) g-đa Vanja Džambas (Travnik)
<i>Dvije redovnice iz župnog pastorala:</i>	s. Samuela Markanović (Žepče) s. Dragica Ljubas (Brestovsko)
<i>Dvoje mladih:</i>	gosp. Zvonko Zlović g-đica Kristina Grubešić
<i>Jedan predstavnik kat. medija:</i>	gosp. Brane Vrbić
<i>Jedan predstavnik svjetovnih kat. udruga i ustanova:</i>	gosp. Anto Bilić

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Ilija Orkić, kancelar

Članovi Svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije – izmjene

Datum: 28. rujna 2012.
Broj: 1722/2012

Poštovani,
ovim Vas obavještavamo o izmjeni – Vašem imenovanju za člana Svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije. Ove izmjene se odnose za sljedeće članove:

Umjesto fra Mirka Filipovića – novi župnik fra **Ilija Kovačević**
Umjesto fra Joze Marinčića – novi župnik fra **Antun Perković**



Umjesto župnog vikara fra Marinka Baotića – župni vikar fra **Zvonko Zečević**

Umjesto dekana fra dr. Mile Babića – novi dekan Franjevačke teologije fra **Vili Radman**

Tako su sada članovi SVVN:

Izabrani i potvrđeni članovi - predstavnici župnika:

Fojnički arhiđakonat: fra **Nikica Vujica** i vlč. **mr. Josip Lebo**;

Gučogorski arhiđakonat: fra **Antun Perković** i vlč. **Marko Lacić**;

Plehanski arhiđakonat: fra **Ilija Kovačević** i vlč. **Marinko Grubešić**;

Toliški arhiđakonat: fra **Pero Baotić** i vlč. **Josip Senjak**.

Izabrani i potvrđeni župni vikari: Fojnički i Gučogorski arhiđakonat:
fra **dr. Stjepan Duvnjak** i vlč. **Ivo Jezidžić**

Plehanski i Toliški arhiđakonat: fra **Zvonko Zečević**

Izabrani i potvrđeni predstavnici KBF-a i Franjevačke teologije:
vlč. **mr. Božo Odobašić** i fra **dr. Anto Popović**.

Dijecezanski svećenici izvan Nadbiskupije: vlč. **mr. Slavko Rajič** i vlč. **dr. Mato Drljo**

Predstavnik ostalih dijecezanskih svećenika: **mons. Pero Jukić**

Članovi SVVN snagom službe:

Mons. dr. Pero Sudar, pomoćni biskup; **Mons. mr. Luka Tunjić**, generalni vikar

Mons. Bosiljko Rajić, bisk. vikar za pastoral; **Fra Lovro Gavran**, provincijal Bosne Srebrene;

Mons. mr. Marko Tomić, sudski vikar; **Preč. Ilija Orkić**, kancelar

Mons. Luka Kesedžić, ekonom; **Preč. Marko Zubak**, rektor VBS

Fra dr. Vili Radman, dekan Franjevačke teologije

Imenovani članove SVVN (čl. 12 Statuta SVVN i kan. 497 §3 ZKP):

Mons. dr. Pavo Jurišić, dekan KBF-a; **Vlč. dr. Šimo Maršić**, povjerenik za pastoral mladih VN; **Vlč. dr. Mirko Šimić**, direktor Caritasa VN; **Preč. Marijan Pejić**, rektor Sjemeništa u Travniku; **Prof. dr. Mario Bernadić**, generalni tajnik 1. Sinode VN

U prilogu je poziv na Sjednicu SVVN.

Bratski pozdrav u Kristu!

Ilija Orkić, kancelar



Članovima Pastoralnom vijeća Vrhbosanske nadbiskupije (PVVN)

Predmet: Sjednica PVVN

Datum: 5. listopada 2012.

Broj: 1785/2012

Ovim pozivamo, u novom sazivu, sve članove PVVN na sjednicu koja će se održati **u subotu, 01. prosinca 2012.** - u prostorijama Vrhbosanskog ordinarijata.

Dnevni red:

09.30 sati Dolazak i osvježenje

10.00 sati Zapisnik sa prošle sjednice

Sinoda Vrhbosanske nadbiskupije: prof. dr. Mario Bernadić

Godina vjere - nova evangelizacija: Vinko kardinal Puljić

Duhovna zvanja - centar za duhovna zvanja u Vrhb. nadbiskupiji:

- uvod u raspravu - fra Danimir Pezer

Razno

12.30 sati zajednički ručak

Napominjemo, ukoliko ne dovršimo sjednicu do ručka, bit će nastavljena u 14.00 sati.

Ova pastoralna godina u Vrhbosanskoj nadbiskupiji proglašena je Godinom vjere. Posebno je naglašeno slavljenje svete Euharistije, sakrament pomirenja, čitanje Biblije i molitva. Sveti Otac objavio apostolsko pismo u kojem najavljuje Godinu vjere za cijelu Crkvu i to od 11. listopada 2012. do 24. studenog 2013. godine. U svom apostolskom pismu Benedikt XVI. upozorava na potrebu „ponovnog otkrivanja hoda vjere, da se otkrije draž Božje Riječi“.

Nadamo se punom sastavu svih članova i aktivnom sudjelovanju na sjednici prema predviđenim temama.

Radujući se našem susretu iskreno Vas pozdravljamo u Gospodinu

mons. Luka Tunjić
generalni vikar

Ilija Orkić, kancelar

Održana sjednica Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

Tijekom sjednice kardinal Puljić je upoznao vijećnike o nakani da osnuje Centar za duhovna zvanja Vrhbosanske nadbiskupije

U prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog u Sarajevu, 1. prosinca održana je Sjednica Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije (PVVN) u novom sazivu.

Nakon uvodne molitve, pozdrav i dobrodošlicu svima članovima Vijeća uputio je nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić. Pošto je usvojen zapisnik s prošle sjednice, za tajnika Vijeća izabran je fra Zdravko Anđić, a za članove Poslovnog odbora: preč. Zlatko Ivkić, gospodin Perica Jukić i gospođica Magdalena Mišković.

Na početku radnog dijela sjednice vlč. dr. Mario Bernadić, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Sarajevu i generalni tajnik Sinode Vrhbosanske nadbiskupije, govorio je o značenju Sinode i o njezinoj pripravi u Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Kazao je da u Crkvi postoji kontinuitet ideja i rada te da u tom smislu teče i priprava za prvu Sinodu Vrhbosanske nadbiskupije. Prikazujući ukratko povijesni pregled napretka ljudskog društva koje se u svom hodu mijenjalo,



dotaknuo je pitanje (dilemu) Crkve prema novim izazovima: demokraciji i otvorenosti svijetu ističući da Sinoda ima za cilj jačanje zajedništva i vjere. Smatra jako važnim da svi članovi mjesne Crkve dadnu svoj doprinos kako bi Sinoda uspjela. Naglasio je da je za Sinodu uzeto geslo: „Sve obnoviti u Kristu“ (usp. Ef 1, 10), a u duhu poziva pape Benedikta XVI cijeloj Crkvi na put nove evangelizacije. Nakon izlaganja slijedila je kratka rasprava.

Potom je kardinal Puljić održao izlaganje na temu: Godina vjere – nova evangelizacija. Ukratko je upoznao vijećnike s tijekom i najvažnijima naglascima Biskupske sinode koja je održana od 7. do 28. listopada 2012. u Rimu ističući da su sudionici Sinode, tijekom zasjedanja i brojnih izvješća o životu Crkve u raznim dijelovima svijeta, mogli doživjeti Crkvu iznutra. Izdvojio je i neke važne naglaske sa Sinode koja smatra jako važnim ozbiljnije pristupiti temeljnim vidovima pastoralnog djelovanja kao što su župni vjeronauk, pastoral obitelji s ciljem da se kod vjernika pobudi želja za boljim poznavanjem vjere. Kazao je kako su sinodalni oci preporučili čitanje Katekizma Katoličke Crkve i dokumenata Drugog vatikanskog sabora. Kazao je da su vjernici pozvani ići u svijet, ali ne dopustiti da ono što u svijetu nije dobro uđe u njih nego da oni evangeliziraju svijet za što je potrebno što više unijeti Bibliju u obitelji i društvo. Nakon izlaganja slijedila je kratka rasprava.

Dr. fra Danimir Pezer, profesor na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu, izlagao je na temu: Duhovna zvanja – centar za duhovna zvanja u Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Naglasio je da je jedan od ciljeva svećeničkog poziva traženje Boga imajući u vidu da u isto vrijeme dok čovjek traži Boga, Bog traži čovjeka. „Naš zadatak je otkrivati i prepoznavati Božje tragove u osobnoj i kolektivnoj povijesti i ljude voditi Bogu“, kazao je fra Danimir podsjećajući na riječi apostola Pavla da se vjera rađa iz propovijedanja i da su zato vrlo važni navjestitelji i propovjednici. Postavivši pitanje, zašto je danas sve manje duhovnih zvanja i je li Bog prestao pozivati, kazao je da Bog sigurno i danas zove u svoju službu. Navodeći kao primjer poziv dječaku Samuelu kojemu stari svećenik Eli pomaže raspoznati Božji govoru, fra Danimir je kazao i danas odgojitelje u sjemeništima i bogoslovijama kao i župnici i župni vikari te roditelji imaju poslanje pomoći mladima prepoznati Božji poziv i Božji govor kako bi svi dali svoj doprinos svjedočeći svojim životnim oduševljenjem. Na kraju je iznio mišljenje da su svećenici danas previše pastiri, a premalo ribari podsjećajući na Isusove riječi upućene apostolima da će ih učiniti ribarima ljudi. Istaknuo je da svećenici trebaju biti najprije ribari pa onda pastiri.

Tijekom diskusije bilo je riječi o poteškoćama s kojima se susreće u radu oko duhovnih zvanja u današnjem društvu među kojima je nerijetko i poteškoća s onim roditeljima koji su zapreka svojoj djeci kad se odluče za duhovna zvanja. Jedan od vijećnika je podsjetio na zgodnu usporedbu da se, ako u vrtu nema cvijeća, nema što ubrati za oltar.

Kardinal Puljić je upoznao vijećnike o nakani da osnuje Centar za duhovna zvanja Vrhbosanske nadbiskupije. Također je zahvalio na sudjelovanju svim članovima Pastoralnog vijeća te najavio slijedeću sjednicu u listopadu 2013. godine.

(*кта/з. а.*)

Održana Sjednica Zbora konzultora VN

12. studenoga 2012.

Usljed Biskupske Sinode održane u Rimu tijekom mjeseca listopada i sudjelovanja vrhbosanskog nadbiskupa Vinka kard. Puljića, planirani termin Sjednice je premješten za 12. studenoga tekuće godine. Na početku redovne Sjednice ZKVN, prisutne članove pozdravio je nadbiskup Vinko. Zapisnik je pročitan i usvojen. Potom je Nadbiskup uveo u pripremni dio Sinode, iznoseći ritam rada i način priprema prijedloga.

Generalni tajnik nadbiskupijske Sinode, dr. Mario Bernadić, nazočne članove je informirao o potrebnim strukturama za Sinodu – Pripravnom odboru, koji treba pripremiti upute i Statut. U tom tijelu bi trebali biti sljedeći članovi: pastoralni teolog, crkveni pravnik, liturgičar, moralni teolog, iskusni župnik, kao i neki laici. Postoje upute iz Vatikana kako se sve organizira. Cilj je što više ani-



mirati mjesnu crkvu.

Nakon iznesenog uvoda u temu, pristupilo se predlaganju članova za Pripravni odbor Sinode. Od predloženih članove će biti potrebno odabrati odbor, koji će s vremenom postati upravni odbor.

Drugi dio sjednice je bio rezerviran za prijedloge za Svećeničko vijeće. Posebno je bilo riječi o pitanju preustroja pastorala župa s malim brojem vjernika. Jedan od vijećnika je konstatirao da se na ovim župama testira naša crkva. Ti vjernici – najčešće povratnici su upućeni na župnike, koji su više socijalni djelatnici nego pastoralni radnici.

U razmišljanju o propedeutskoj godini izneseni su različiti stavovi: od mišljenja da je mala razlika između onih koji su bili ili nisu bili u sjemeništu, do stava da je jako potrebna i čak neopodnožna. Čulo se i mišljenje da je potrebno odlučiti od slučaja do slučaja.

Jedan vijećnik je naglasio važnost vježbanja govorništva, kao i potrebu tečaja nenasilne komunikacije. Kao i potrebu rada cijelo vrijeme na vlastitoj izobrazbi i vježbanju u krepostima.

Izvešće priredio: Ilija Orkić, kancelar

Sjednica svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije (SVVN)

Sarajevo, 13. studenoga 2012.

Druga redovna ovogodišnja sjednica Svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije, održana je u prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog u Sarajevu, 13. studenoga 2012. godine. Sjednici je predsjedao kardinal Vinko Puljić, nadbiskup metropolit vrhbosanski, a sudjelovali su: pomoćni biskup vrhbosanski mons. dr. Pero Sudar, provincijal Franjevačke provincije Bosne Srebrne fra Lovro Gavran i ostali svećenici koji su izabrani ili imenovani članovima Svećeničkog vijeća. Budući da je kardinal Puljić u listopadu sudjelovao na Biskupskoj sinodi, sjednica je, umjesto početkom listopada, odgođena za 13. studenoga, a na dnevnom redu bilo je nekoliko točaka.

Na početku Sjednice je kardinal Puljić iznio svoje dojmove s Biskupske sinode u Rimu te upoznao ovaj gremij s nekim podacima vezanim za Sinodu i samo odvijanje rada Sinode. Iznio je i neke zanimljive podatke od broja sudionika (262 sinodalna oca) preko tema koje su bile stavljene na raspravu do nastanka samih sinodalnih dokumenata. Na Sinodi je bio naglasak na novoj Evangelizaciji – evangelizaciji evangelizatora.

Nakon Kardinalovog izlaganja, tajnik Vijeća vlč. Mirko Šimić referirao je na temu „Prijedlog preustroja pastorala na župama gdje je malo vjernika“. U svom izlaganju dotaknuo je temu priprave novih bogoslova sa ovim stanjem, nezaštićenost svećenika, pitanje mladih i starijih svećenika, svećenika graditelja, svećenika čuvara ognjišta i napravljenih objekata.

Iznijevši svoje izlaganje, uslijedila je diskusija tijekom koje se razmišljalo o ovoj teškoj i bolnoj temi za Vrhbosansku nadbiskupiju te se pokušalo naći odgovore na pitanja: koji je najbolji način za pastoralno djelovanje u župama s malo vjernika, kako se i dalje brinuti i skrbiti za one koji tu žive, kako se brinuti za svećenike na takvim župama... Svećenici vijećnici su imali priliku iznijeti svoj stav i dati sugestije. Predlagalo se organiziranje jednog tijela, koje bi ponudilo konkretne modele rada i reorganizacije pastorala u ovim župama. Postavljalo se pitanje kako će svećenici ostati prisutni u tim župama a istovremeno biti učinkovitiji. Predlagano je i više susreta na terenu s naglaskom o većoj brizi za svećenike.

U popodnevnom dijelu sastanka, generalni tajnik Sinode Vrhbosanske nadbiskupije, profesor dr. Mario Bernadić, upoznao je sudionike ove sjednice s tijekom priprave za nadbiskupijsku Sinodu. Otvorena je kancelarijau Ordinarijatu, te će trebati još dva uposlenika za rad u njoj. Generalni tajnik je kroz jesenske korone već upoznao mnoge dekanate i svećenike sa ovim velikim događanjem koje obuhvaća rad Sinode i njen pripremni dio. Otisnuta je i molitva za nadbiskupijsku Sinodu, koju već moli većina svećenika nakon svete mise.

(kta/I. Orkić)



Imenovanje Savjetničkog vijeća «Međupomoći»

Datum: 5. studenoga 2012.
Broj: 1914/2012

Nakon što sam čuo mišljenje svećenika Vrhbosanske nadbiskupije, izraženo na Saboru dijecezanskih svećenika održanom u Sarajevu 19. rujna 2012. godine, sukladno Članku 2, §§ 2 i 3 Pravilnika Fonda svećeničke solidarnosti «Međupomoć», ovim imenujem Savjetničko vijeće na mandat od pet godina u slijedećem sastavu:

- Vlč. Filip Maršić, župnik
- Preč. Bartol Lukić, dekan i župnik
- Vlč. Mladen Kalfić, župnik
- Preč. Mato Zovkić, umirovljeni kanonik i profesor.

Savjetničko vijeće ima zadatak sastati se najmanje jednom godišnje i svojim savjetima i prijedlozima pomagati Ravnatelju «Međupomoći» u vođenju Fonda.

Zahvaljujući imenovanim članovima Savjetničkog vijeća na spremnosti da dadnu svoj doprinos u ovoj tako važnoj stvari za dobrobit svećenika Vrhbosanske nadbiskupije, sve iskreno pozdravljam i zazivam Božji blagoslov.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Dostavljeno:

1. Imenovanima
2. Ravnatelju «Međupomoći»
3. Arhivu

Predmet: Imenovanje Odbora za obnovu Vile Salvator u Dubrovniku

Datum: 06. studenoga 2012.
Broj: 1923/2012

Ovim imenujem građevinski odbor za rekonstrukciju i obnovu nadbiskupijske kuće Vila Salvator u Dubrovniku, ul. Žrtava s Dakse br. 8, RH - 20 000 Dubrovnik, u sljedećem sastavu:

Članovi Odbora :

1. **Mons. Bosiljko Rajić, predsjednik odbora**
2. **Mons. Luka Kesedžić, član**
3. **Vlč. Franjo Tomić, član**

Voditelj obnove i rekonstrukcije mons. Rajić će, u dogovoru s ostalim članovima odbora, sazivati sjednice i iste voditi, te prikupljati sredstva za gradnju. A samu obnovu, zbog udaljenosti mons. Rajića, će voditi vlč. Franjo Tomić.

Odbor je dužan za važne dogovore uvijek biti usuglašen s Ordinarijem.

Želeći Božji blagoslov u radu te uspješnu izgradnju, iskreno pozdravljam.

*Vinko kard. Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Dostavlja se: Članovima odbora, arhivu



Dekanska konferencija Vrhbosanske nadbiskupije

Sarajevo, utorak 4. prosinca 2012. u 9.30h

Datum: 15. studenoga 2012.

Broj: 2005/2012

Radi moje odsutnosti u listopadu 2012. radi održavanja Biskupske Sinode u Rimu, mnogi termini su morali biti premješteni. Tako je izostao termin održavanja redovne Dekanske konferencije. Ovi sazivam sve Dekane u Vrhbosanskoj nadbiskupiji na redovnu Dekansku konferenciju, koja će se održati u Sarajevu, u prostorijama Ordinarijata 4. prosinca 2012. s početkom rada u 9.30 sati.

Dnevni red:

1. Pozdrav i uvodna Nadbiskupova riječ
2. Osvrt dekana na održane jesenske korone i sugestije svećenika s terena.
3. Osvrt na Godinu vjere i najava Nadbiskupijske sinode (prof. Mario Bernadić i kardinal)
4. Pastoralni programi, napr. priprava za brak, pastoralni kalendar, župski karton (mons. Luka Tunjić i mons. Bosiljko Rajić)
5. Razno

Nakon svake teme predviđena je mogućnost izmjene naših razmišljanja i prijedlozi. Zajednički objed je predviđen u 12.30 h. Radujući se našoj suradnji iskreno pozdravljam i blagoslivam!

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Dostavlja se: Dekanima, arhiđakonima, gen. vikaru, kancelaru, ekonomu i tajniku Sinode.

Ovlast za binacije i trinacije u 2013. godini

Datum: 12. prosinca 2012.

Broj: 2152/2012

Za 2013. godinu dajem ovlast binacije i trinacije svima koji su tu ovlast imali u 2012. godini.

Važno je držati se uputa objavljenih u *Vrhbosni* br. 4/98, str. 680.

Neka se svi svećenici pridržavaju upozorenja objavljenog u *Vrhbosni* br. 4/99, str. 485, a **posebno pravila o binacijama i trinacijama Vrhbosna br. 2/2011, str. 172-173** (Izvadak iz *Direktorija za pastoral sakramenata u župnoj zajednici*, BK BiH 2008., str. 73-75) u vezi takse za binacije i trinacije. Ovim još jednom potičem na savjesno i odgovorno postupanje s misnim nakanama.

Za kvadrinaciju nitko nema dopuštenje u Vrhbosanskoj nadbiskupiji.

Na sve misnike zazivam obilje Božjeg blagoslova i iskreno pozdravljam.

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Ilija Orkić, kancelar



Prijepis matica i crkvenih računa

Datum: 12. prosinca 2012.
Broj: 2153/2012

Dužnost je svakoga župnika dostaviti u Ordinarijat prijepise matica i crkvenih računa, najkasnije dolaskom na dekanatske susrete u veljači 2013. godine. Zato pozivam sve župnike da i za 2012. godinu donesu uredno prepisane i zaključene matice najkasnije do 22. veljače 2013. godine. Podsjećam da je potrebno dostaviti prijepise matice krštenih, umrlih i vjenčanih te prijepise crkvenih računa i knjige gradnje.

Ukoliko neka župa nije imala krštenja, vjenčanja ili umrlih u 2012. godini, onda u matici naznačiti *prema Uputama u Vrhbosni br. 1/2009. str. 54 – 55*. Knjiga gradnje i Blagajnički dnevnik crkvenih računa mogu biti kopirani i ovjereni pečatom. Također, ukoliko neka župa nije imala gradnje, dužna je dostaviti obavijest o tome.

Molim župnike da ovu obvezu shvate odgovorno i ozbiljno, te je na vrijeme izvrše. **Prijepise matica predati u kancelariju a prijepise računa u ekonomat.**

Svima najiskrenije zahvaljujem na trudu i na sve zazivam obilje Božjeg blagoslova te iskreno pozdravljam.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Prve subote u mjesecu Molitveni dan za duhovna zvanja

Datum: 12. prosinca 2012.
Broj: 2154/2012

Uobičajena je praksa u našoj Nadbiskupiji da prve subote u mjesecu molimo za duhovna zvanja.

Zato ovim molim i potičem župnike i pastoralne djelatnike da se u svim župama i zajednicama organiziraju molitve na prvu subotu u mjesecu s posebnom nakanom za duhovna zvanja. U mnogim našim župama se već obavljaju pobožnosti prvih subota u čast Bezgrješnom srcu Marijinu, pa je to prigoda za molitveni poticaj na tu nakanu.

Kao i prijašnjih godina, u akovu izdaju priručnik za tu prigodu koji može poslužiti za animiranje molitve. Potičite sve obitelji da se taj dan u obiteljima po mogućnosti zajednički moli na tu nakanu. Time ćemo stvarati molitveno ozračje i izvršavati Isusovu zapovijed: «Molite dakle gospodara žetve da pošalje radnika u žetvu svoju!» (Mt 9, 38).

Neka ova molitva bude i zahvala Gospodinu za postojeća duhovna zvanja, kao blagoslov Božji ove mjesne Crkve.

Iskreno pozdravljam u Gospodinu!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar



Međunarodni molitveni dan mira

Nedjelja, 1. siječnja 2013. godine

Datum: 12. prosinca 2012.
Broj: 2155/2012

Prvog dana Mladog ljeta 2013. Crkva slavi svetkovinu **Svete Marije Bogorodice**, a po odredbi Svetog Oca taj dan molimo s cijelom Crkvom za **mir u svijetu**. Cijela Nadbiskupija u svim zajednicama neka se pridruži ovoj molitvi na veliku nakanu mira. Za taj dan Sveti Otac redovno uputi svoju poruku, pa se nadamo da će dospjeti do svih župa u prijevodu, te ćete prenijeti vjernicima u bitnim porukama ili je pročitati.

Mi, koji još duboko osjećamo posljedice rata te nosimo tolike rane na duši i tijelu, znamo dobro što znači mir. Posebno smo u posljednje vrijeme uvidjeli kako je i ovaj mir, koji nije pravedan, na krhkim nogama. Potrebno je moliti i uspostavljati stabilan i trajan mir koji će počivati na pravednosti i jednakopravnosti. Molimo zdušno za taj Božji dar u našim dušama, obiteljima, našem hrvatskom narodu i u ovoj zemlji BiH, kao i u cijelom svijetu.

Neka nas prati zaštita i zagovor Kraljice mira da budemo iskreni molitelji i graditelji mira.

U toj nadi Vas iskreno pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

B O G O J A V L J E N J E

Dan Papinskih misijskih djela za sveto Djetinjstvo

Nedjelja, 6. siječnja 2013. godine

Datum: 12. prosinca 2012.
Broj: 2156/2012

Tijekom godine sudjelujemo u dva navrata s redovnim prikupljanjima za Misije i misionare. U listopadu je prikupljanje prigodom Misijske nedjelje, a u siječnju na svetkovinu Bogojavljenja prikupljamo milostinju za Papinska djela svetog Djetinjstva. Tu milostinju treba čim prije dostaviti Ordinarijatu, kako bi je predali Misijskoj središnjici koja će prikupljena sredstva proslijediti Kongregaciji. Htjeli bismo biti učinkoviti da ne zatežemo s predavanjem misijske milostinje, jer prigodom izvješća nije ugodno ako je naša rubrika prazna. Prigodom dolaska u Ordinarijat za dekanatske susrete je prekasno za dostavu te milostinje pa bi stoga molili da se to prije dostavi.

Redovno se u Radosnoj vijesti, a i u Katoličkom tjedniku objave poruke i prigodni tekstovi za taj dan, a imate materijale i od lanjske godine koji Vam mogu poslužiti.

Uz iskreni pozdrav želim Vam svako dobro od Gospodina.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar



Molitvena osmina za jedinstvo kršćana

18. - 25. siječnja 2013.

Datum: 12. prosinca 2012.

Broj: 2157/2012

Isus je u svojoj Velikosvećeničkoj molitvi vapio «da svi budu jedno» (Iv 17, 21). Njegova molitva postaje molitva Crkve koja kroz svu povijest doživljava bolna iskustva ugrožavanja jedinstva Kristovih učenika. Zato kao vjernici moramo biti svjesni da jedinstvo Crkve valja izgrađivati, čuvati i za to moliti. Kroz osam dana Crkva na poseban način moli za jedinstvo kršćana od petka 18. do petka 25. siječnja. I mi ćemo se u našim župnim zajednicama uključiti u tu Kristovu molitvu «da svi budu jedno», te tako ostvarivati živu Crkvu.

Živeći s drugim kršćanskim zajednicama u ovoj zemlji, neka nas molitva osposobi da, čuvajući svoj identitet, budemo otvoreni za ekumenski dijalog i zajednički vapaj za dar jedinstva.

Ova molitvena osmina završava na blagdan Obraćanja sv. Pavla apostola. Dok ispovijedamo vjeru u jednu, svetu, katoličku i apostolsku Crkvu, želimo to svjedočiti i za to moliti.

Srdačan pozdrav u Gospodinu!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Molitveni dan za mir u BiH

Nedjelja, 27. siječnja 2013.

Datum: 12. prosinca 2012.

Broj: 2158/2012

Svećeničko vijeće Vrhbosanske nadbiskupije je predložilo i prihvaćeno je da posebno molimo za mir u Bosni i Hercegovini. Određeno je da to bude posljednja nedjelja u siječnju. Predlažemo da se uoči tog dana u subotu, 26. siječnja, pozove na dobrovoljnu pokoru ili post za pravedni mir u BiH. U nedjelju s vjernicima zajedno molimo i razmišljajmo o miru, a jedan od oblika toga razmišljanja može biti nastavak čitanja Papine poruke upućene za Dan mira na Novu godinu.

Želeći mir svakom srcu i svim obiteljima, kao i svim narodima žiteljima ove zemlje Bosne i Hercegovine.

Iskren pozdrav u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar



DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA

Svijećnica – prikazanje Gospodinovo u framu

Subota, 2. veljače 2013.

Datum: 12. prosinca 2012.
Broj: 2159/2012

Već je postalo uobičajeno da na blagdan Prikazanja Gospodinova slavimo Dan posvećenog života u našoj Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Također je već ustaljen program slavljenja tog dana.

Ovim podsjećam da će se i ove godine taj dan obilježiti u našim redovničkim zajednicama, posebno slaveći svetu Misu u katedrali u 10.30 sati sa već uhodanim popodnevnim programom. Budući da je ova godina proglašena Godinom vjere, preporučam da tema tog obilježavanja bude u duhu rasta u vjeri i molitvom za uspjeh naše Sinode.

Želeći što bolju pripravu i doživljaj proslave Dana posvećenog života, iskreno pozdravljam i zazivam obilje Božjeg blagoslova na sve Bogu posvećene osobe.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

DAN ŽIVOTA

Nedjelja, 3. veljače 2013.

Datum: 12. prosinca 2012.
Broj: 2160/2012

Po odluci Biskupa BK BiH, a na prijedlog Svetog Oca, svake godine na prvu nedjelju u veljači posebno razmišljamo i molimo za dar života.

Za ovaj dan pročelnik Vijeća za obitelj upućuje poruku koja se može pročitati ili svojim riječima prenijeti vjernicima. Živimo u složenom vremenu izazova, destrukcije, nesigurnosti i opasnosti od različitih katastrofa. Sve je manje onih koji se usude glasno govoriti o kulturi života utemeljenoj na općeljudskim i kršćanskim načelima. Tim više je zadaća Crkve biti „glas u pustinji“ koji se ne smije dati ušutkati bez obzira na pritiske i cijenu. Kršćanski život je Krist koji za sebe posvjedoči da je Put, Istina i Život. Neka se dar života prihvati i živi s vjerom u Krista raspetoga i uskrsloga.

Obilježavajući Dan života molimo Ga da omekša naša tvrda srca te da se ne bojimo života. Hoditi s Kristom je najčešće trnovit put, ali vodi u sigurnu budućnost.

S tom sigurnošću i molitvom iskreno vas pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar



Međunarodni dan bolesnika i zdravstvenih djelatnika

Ponedjeljak, 11. veljače 2013. godine

Datum: 12. prosinca 2012.

Broj: 2161/2012

Po želji Svetog Oca na spomendan Gospe Lurdske, 11. veljače, svake godine molimo za sve zdravstvene djelatnike i sve one koji skrbe o bolesnicima, kao i za sve bolesnike. Ovim pozivam sve svećenike i sve pastoralne djelatnike da za taj dan organiziraju u svim župama molitveni dan i animiranje javnosti za posebno vrednovanje skrbi za bolesnike. Također, potrebno je u svima nama odgajati plemenite osjećaje prema bolesnicima kako bi u svakom čovjeku prepoznali Isusa koji trpi. Tamo gdje postoje medicinski centri i bolnice, neka se organizira animacija i pastoralni program obilježavanja ovog molitvenog dana.

U mnogim našim župama i obiteljima sve se više zanemaruje ona bitna utjeha vjere naših bolesnika. Ovaj je dan posebna prigoda odgajanja svijesti i savjesti kako bi svi odgovornije postupali s našim bolesnicima omogućujući im primanje sakramenta bolesničkog pomazanja. Vjera daje utjehu i novu nadu bolesnicima a snagu i poticaj zdravstvenim djelatnicima za što savjesnije služenje.

Srdačan pozdrav u Gospodinu!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Preč. Ilija Orkić, kancelar

Post i nemrs u 2013. godini

Datum: 12. prosinca 2012.

Broj: 2162/2012

Dani posta i nemrsa u 2013. godini su: Pepelnica (Čista srijeda) – 13. veljače i Veliki petak, 29. ožujka.

Post i nemrs na ta dva dana obvezuje sve one koji su punoljetni do započete šezdesete godine (usp. kan. 1249-1253 i KKC br. 1430, 1434-1439; 2043).

Nemrs je ujedno propisan u sve petke u godini, ali se izvan korizme mogu zamijeniti drugom pokorom. Nemrs obvezuje sve koji su navršili četrnaest godina do kraja života.

Uz ove crkvene propise, trajno ostaje potreba odgajanja u pokori i obraćenju. Zato želim da u pastoralu i katehezi istinski bude prisutna formacija u duhu pokore. Post i nemrs doprinose jačanju i rastu u vjeri.

Iskren pozdrav i blagoslov želi

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar



Nedjelja solidarnosti

Nedjelja, 3. ožujka 2013.

Datum: 12. prosinca 2012.

Broj: 2163/2012

Na Svećeničkom vijeću Vrhbosanske nadbiskupije je odlučeno uvesti jednu nedjelju svećeničke solidarnosti. Prevelike su socijalne razlike među svećenicima, zato želimo pomoći onim svećenicima koji su u težem materijalnom stanju.

Na treću korizmenu nedjelju, 3. ožujka 2013. godine, skupljat će se milostinja u svim župama kao izraz naše solidarnosti sa župama koje imaju skromnije mogućnosti.

Župe koje imaju svoju partnersku župu dostavljaju prikupljena sredstva direktno toj župi, ostale župe trebaju dostaviti milostinju Ekonomatu. Godina vjere je posebna prigoda senzibilizirati svoju solidarnost i prepoznati Krista u poniženima i potrebnima, onima koji će po nama osjetiti Božju ljubav.

U toj vjeri i nadi vas iskreno pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Obnova svećeničkih obećanja i posveta ulja

Velika Srijeda, 28. ožujka 2013. godine u 10.30 sati

Datum: 12. prosinca 2012.

Broj: 2164/2012

Ustaljena je tradicija da svećenici naše Nadbiskupije na Veliku Srijedu slave sa svojim Ordinarijem sv. Misu posvete ulja u kojoj obnavljaju svoja svećenička obećanja. Na ovo liturgijsko zajedništvo pozivam svećenike da se sa svojim dekanima priključe ovom zajedničkom slavlju i da preuzmu posvećeno ulje za svoje dekanate.

Ova sv. Misa u kojoj obnavljamo svoja svećenička obećanja na poseban način učvršćuje naše zajedništvo i potiče na solidarnost među svećenicima. Trebalo bi nas također vratiti na naše početke kada je svaki osobno izrekao „**Evo me Onome kome sam povjerovao**“. Stoga bi bilo logično da svi svećenici upravo na toj Misi zahvale na daru svećeništva i poslanja u Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Obnova svećeničkih obećanja, uz vraćanje na početke – dan našeg svećeničkog ređenja, pokazuje nam put, daje snagu i sigurnost našim krhkim nastojanjima.

Na ovaj dan svećenici iskazuju i svoju solidarnost (Djela sv. Petra) pomažući svojim prilozi- ma školovanje svećenika u misijskim zemljama. Svoje priloge možete predati osobno u ekonomatu Nadbiskupije ili preko dekana. Nadam se da će ta solidarnost posebno doći do izražaja u Godini vjere.

U toj nadi vas iskreno pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar



Statistički podaci za 2012. godinu

Datum: 12. prosinca 2012.
Broj: 2165/2012

Poštovani gosp. Župniče!

Dostavljamo vam formular *Statistički podaci za 2012. godinu*. **Molim da se podaci dostave tokom mjeseca siječnja 2013. godine.** Zato vas potičem da ovom pristupite odgovorno i dostavite formulare do naznačenog roka.

Ispunjeni formular možete poslati poštom, faxom (a poslije original poštom). Važno je da ispunjeni formular stigne čim prije zbog slanja podataka u Vatikan. **A dok svi župnici ne dostave podatke ne možemo kompletirati statistiku.** Stoga molim odgovorno precizno i blagovremeno dostavljanje traženih podataka.

Već sada zahvaljujem i iskreno pozdravljam u Gospodinu.

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Ilija Orkić, kancelar

Raspored termina za krizmu u Vrhbosanskoj nadbiskupiji 2013. godine

Datum: 12. prosinca 2012.
Broj: 2166/2012

07. travnja 2013. nedjelja	- 11h Busovača - Sudar
13. travnja 2013. subota	- 11 h Šćit i 17 h Rumboci - kardinal
13. travnja 2013. subota	- 11 h Žepče- Sudar - Žabljak 17 h- Sudar
14. travnja 2013. nedjelja	- 11 h Gračac – kardinal
14. travnja 2013. nedjelja	- 11 h Zenica – biskup Sudar
20. travnja 2013. subota	- 17 h Doljani – kardinal
20. travnja 2013. subota	- 17 h Jelah – biskup Sudar
20. travnja 2013. subota	- 17 h Ban Brdo – biskup T. Vukšić
21. travnja 2013. nedjelja	- 11 h Zavidovići i 16 h Glogarice - biskup Sudar
21. travnja 2013. nedjelja	- 11 h Uzdol – kardinal
21. travnja 2013. nedjelja	- 11 h Kiseljak - biskup T. Vukšić
27. travnja 2013. subota	- 11 h Brčko u 16 h Orašje – biskup Sudar
27. travnja 2013. subota	- 17 h Fojnica kardinal
28. travnja 2013. nedjelja	- 11 h Domaljevac i 16 h Grebnice – biskup Sudar
28. travnja 2013. nedjelja	- 11 h Kupres kardinal
28. travnja 2013. nedjelja	- 11 h Prozor biskup T. Vukšić
04. svibnja 2013. subota	- 11 h Gorniljak – i Brestovsko 17 h biskup T. Vukšić
04. svibnja 2013. subota	- 11 h Vitez –i Kandija 17 h - kardinal
04. svibnja 2013. subota	- 11 h Oštra Luka – Bok i 16 h Sivša - biskup Sudar
05. svibnja 2013. nedjelja	- 11 h Novo Sarajevo – biskup Sudar
05. svibnja 2013. nedjelja	- 11 h Kreševo – biskup Vukšić
05. svibnja 2013. nedjelja	- 11 h Uskoplje– kardinal



09. svibnja 2013. Spasovo	- 11 h – Skopaljska Gračanica – kardinal
11. svibnja 2013. subota	- 11 h Tolisa – i Vidovice 17h kardinal
18. svibnja 2013. subota	- 17 h Bugojno – kardinal
19. svibnja 2013. Duhovi	- 10.30 h katedrala i Stup 17 h kardinal
25. svibnja 2013. subota	- 17 h kardinal
26. svibnja 2013. nedjelja	- 11 h – Suho Polje kardinal
01. lipnja 2013. subota	- 11 h Podmilačje i Dobretići 17h biskup Sudar
01. lipnja 2013. subota	- 11 h Glavice T. Vukšić
02. lipnja 2013. nedjelja	- 11 h Bistrica k/Uskoplja – biskup Sudar
02. lipnja 2013. nedjelja	- 11 h Grbavica - T. Vukšić
08. lipnja 2013. subota	- 17 h – Tarčin - kardinal
08. lipnja 2013. subota	- 11h Deževica - biskup Sudar

Kvatre u 2013. godini

Datum: 12. prosinca 2012.

Broj: 2167/2012

Kvatre su osobiti dani kada Crkva poziva vjernike na molitvu, djela pokore i ljubavi na određenu nakanu. U kvatrenu subotu slavi se misa koja će odgovarati duhovnom usmjerenju kvatri, velike nakane Crkve (v. *Red euharistijskih procesija, kvatri i prosnih dana*, str. 33-51).

Proljetne kvatre: u prvom tjednu Korizme (20. veljače - 23. veljače):

OPROŠTENJE GRIJEHA.

Ljetne kvatre: u prvom tjednu po Duhovima (22. svibnja - 25. svibnja):

POSVEĆENJE LJUDSKOG RADA;

Jesenske kvatre: sredinom mjeseca rujna (18. - 21. rujna):

SVEĆENIČKA ZVANJA;

Zimske kvatre: iza druge nedjelje Došašća (11. - 14. prosinca):

ZAHVALA I DJELOTVORNA LJUBAV.

Neka nas prati milost obraćenja i rasta u vjeri, ljubavi i nadi kroz ove milosne dane.

U tom duhu iskren pozdrav u Gospodinu!

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

Ilija Orkić, kancelar

Duhovne vježbe za svećenike

18. – 21. veljače 2013. u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu

Datum: 12. prosinca 2012.

Broj: 2168/2012

Duhovne vježbe za svećenike, prema već ustaljenoj praksi, održat će se od 18. do 21. veljače 2013. godine u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu sa početkom u 19.00 sati, kada je predviđena zajednička večera i dogovor za početak razmatranja. Duhovne vježbe završavaju u četvrtak, 21. veljače s ručkom. Voditelj duhovnih vježbi će biti mosn. Ratko Perić, biskup.

Crkva određuje obvezu svakom svećeniku odvojiti vrijeme za duhovne vježbe jedan put svake godine. I ove duhovne vježbe u Godini vjere će biti prigoda produbiti i osnažiti svoju vjeru te učvrstiti prezbiterialno zajedništvo naše mjesne crkve.



Potrebno je da svaki svećenik najavi svoj dolazak ekonomu Bogoslovije vlč. Damiru Ivanoviću na telefon 033/538-935 ili preko porte 033/236-764.

Razumljivo je da će svaki svećenik dati svoj doprinos za troškove kuće.

Iskreno Vas pozdravljam i želim svako dobro od Gospodina.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Susret animatora liturgijskog pjevanja Vrhbosanske nadbiskupije

Subota, 23. veljače 2013.

Datum: 12. prosinca 2012.

Broj: 2169/2012

U subotu, 23. veljače 2013. godine, u dvorani Pavla VI. u Vrhbosanskoj katoličkoj bogosloviji, održat će se susret animatora liturgijskog pjevanja Vrhbosanske nadbiskupije s početkom u 9.30 sati. Papa nas sve poziva u ovom milosnom vremenu Godine vjere za cijelu crkvu da sve što činimo bude prožeto osobnom vjerom i svjedočanstvom te da i na taj način sudjelujemo u novoj evangelizaciji.

Termin i program susreta liturgijskih zborova bit će objavljen naknadno.

Koristim prigodu i zahvaljujem voditeljima liturgijskih zborova i svim pjevačima, koji i na taj način iskazuju svoju privrženost Crkvi i obogaćuju liturgiju u svojim zajednicama.

Uz zahvalu iskreno vas pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Susret župnih ekonomskih vijeća i župnih pastoralnih vijeća

Sarajevo, subota - 9. ožujka 2013.

Datum: 12. prosinca 2012.

Broj: 2170/2012

Pozivam sve članove Župnih ekonomskih vijeća i Župnih pastoralnih vijeća Vrhbosanske nadbiskupije na redovni godišnji radni susret u subotu 9. ožujka 2013. godine s početkom u 10.00 sati. Ovaj puta će biti zajedno oba vijeća, na prijedlog više svećenika i dekana. Susret će započeti u prostorijama Vrhbosanske katoličke bogoslovije. Tema ovogodišnjeg susreta je u duhu *Godine vjere* „Biskupijska sinoda naše Nadbiskupije pred izazovom nove evangelizacije“.

Kao što Vam je poznato u našoj Nadbiskupiji je počele priprema Biskupijske sinode a papa Benedikt XVI. je za cijelu crkvu proglasio Godinu vjere u kojoj razmišljamo, molimo i nastojimo promicati upoznavanje i jačanje naše vjere u Boga kao naš konačni cilj života. Osim važnosti poznavanja svoje vjere nastojat ćemo produbiti sakramentalno življenje, osobnu i obiteljsku



molitvu, kao i nedjeljnu svetu misu. Preporučam ponovno proučavanje Katekizma Katoličke Crkve u kojem je sadržan "polog naše vjere" kojeg treba čuvati i ostvarivati u životu. Tako će nam i ovogodišnja tema pomoći da što dublje otkrivamo i ostvarujemo naše poslanje u svijetu. Župna ekonomska vijeća i Župna pastoralna vijeća su važna u pastoralnom radu i vođenju dobara u odgovornosti u radu.

U 11.30 sati ćemo poći u katedralu gdje će biti prilika za Sv. ispovijed te ćemo slaviti Svetu misu. Poslije Mise će uslijediti zajednički susret u Bogosloviji.

Radujući se susretu iskreno vas pozdravljam.

*Vinko kard. Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Papin dan

19. travnja 2013. godine

Datum: 12. prosinca 2012.

Broj: 2171/2012

Današnji Petrov nasljednik, Benedikt XVI, je izabran za Papu 19. travnja 2005. godine. Tradicija je da se nedjelja po danu izbora slavi kao Papin dan. Posebno je to prigoda potaknuti na jedinstvo sa Svetim Ocem i moliti za Njega i Njegove nakane. Katolici cijeloga svijeta uvijek iznova trebaju zahvaljivati Bogu za dar Svetoga Oca Crkvi. Duh Božji koji vodi Crkvu, „koju ni vrata paklena neće nadvladati“, neka vodi i Petra naših dana da joj pomogne razbistravati puteve zamagljene različitim izumima.

Naš narod je kroz svoju dugu povijest iskazivao vjernost Petrovim nasljednicima, a naša generacija im na poseban način ima na čemu zahvaljivati. Stoga molimo da ostanemo vjerni Bogu i Svetom Ocu.

Pozivajući na molitvu za Svetoga Oca i naš narod iskreno vas pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

XIX. Sabor prezbitera Vrhbosanske nadbiskupije

Sarajevo, srijeda 10. travnja 2013.

Datum: 12. prosinca 2012.

Broj: 2172/2012

Već je ustaljen termin susreta svih svećenika Vrhbosanske nadbiskupije, dijecezanskih i redovničkih, u srijedu nakon druge uskrsne nedjelje. Praksa je da se na ovom susretu obradi novi crkveni dokument bilo da ga je izdala Sveta Stolica ili naša Mjesna crkva. Ova godina je proglašena Godinom vjere za cijelu crkvu pa će i sam susret biti u tom duhu a program će biti poslan naknadno.



Papa Benedikt XVI. poziva posebno nas svećenike da u Godini vjere još više uranjamo u otajstvo trojedinoga Boga i da iz tog osobnog susreta crpimo snagu te budemo spremni za novu evangelizaciju i na našim prostorima.

Koristim prigodu i na ovaj način zahvaliti svim svećenicima naše Nadbiskupije koji hrabro i nesebično žive i naviještaju Riječ Božju.

Svećenici koji eventualno ne mogu doći na naš godišnji susret neka svoju pismenu ispričnicu dostave ovom Ordinarijatu.

Uz zahvale iskreno vas pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kard. Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Dekanatski susreti u nadbiskupskom ordinarijatu

Datum: 12. prosinca 2012.

Broj: 2173/2012

Prema uobičajenom planu i programu najavljujemo plan i program dekanatskih susreta u Nadbiskupskom Ordinarijatu.

Donosim raspored susreta za 2013. godinu:

04. veljače (ponedjeljak)	- Travnički dekanat
05. veljače (utorak)	- Kreševski dekanat
06. veljače (srijeda)	- Šamački dekanat
07. veljače (četvrtak)	- Brčanski dekanat
08. veljače (petak)	- Ramski dekanat
09. veljače (subota)	- Sutješki dekanat
11. veljače (ponedjeljak)	- Žepački dekanat
12. veljače (utorak)	- Tuzlanski dekanat
14. veljače (četvrtak)	- Doborski dekanat
15. veljače (petak)	- Sarajevski dekanat
16. veljače (subota)	- Bugojanski dekanat
18. veljače (ponedjeljak)	- Derventska dekanat
22. veljače (petak)	- Usorski dekanat

Radni susret počinje u 10.00 i traje do 12.30 sati te završava zajedničkim objedom.

Ova pastoralna godina je proglašena Godinom vjere. Kako prenijeti polog vjere razumljivim jezikom i u novim prilikama pitanje je od velike važnosti u našem pastoralnom radu. Imajući u vidu 50-tu obljetnicu II. Vatikanskog koncila i 20-tu obljetnicu Katekizma Katoličke Crkve na našim susretima ćemo razmišljati i govoriti o izazovima vremena u kojem živimo i prenošenju vjere u našem pastoralnom radu.

Razumljivo je da su važni i vaši prijedlozi i sugestije na razini zajedničkih programa u nadbiskupiji.

Radujući se našem radnom susretu, iskreno pozdravljam i na sve zazivam obilje Božjeg blagoslova!

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar



XVI. susret ministranata

Sarajevo, subota 20. travnja 2013.

Datum: 12. prosinca 2012.

Broj: 2174/2012

Ovogodišnji susret ministranata bit će u subotu, 20. travnja 2013. godine u Sarajevu. Tema susreta će biti u duhu ove pastoralne godine koja je proglašena Godinom vjere za cijelu crkvu.

Svjedoci smo kako znanost na svim područjima života raste. Posebno je to evidentno u zadnjih 50 – ak godina. Svake se godine dodjeljuje Nobelova nagrada za razvoj znanosti iz medicine, fizike, kemije, knjiženosti... Izuzetno je važno da taj rast znanja prati i znanje u vjeri. Opasno je za nas i našu pastoralnu praksu ako ostanemo na prvopričesničkom znanju jer tada stvaramo vlastite vrijednosti i kriterije koji su češće bliži poganskim nego evanđeoskim vrijednostima. Papa nam stavlja na srce Katekizam katoličke crkve iz kojega trebamo obnovljati i produbljivati svoju vjeru kako bismo je mogli svakodnevno živjeti i svjedočiti.

Točnu materiju iz kviza znanja, dnevni raspored susreta kao i konkretne upute objavit ćemo naknadno.

Zahvaljujući na dosadašnjem pastoralnom zalaganju iskreno pozdravljam u Gospodinu.

*Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar

Profjetna dekanatska korona 2013. godine

Datum: 12. prosinca 2012.

Broj: 2175/2012

Ove godine je Sveti otac proglasio Godinu vjere za cijelu crkvu. Crkva obilježava 50. -tu obljetnicu II. Vatikanskog koncila i 20. -tu obljetnicu objavljivanja Katekizma Katoličke Crkve. Papa Benedikt XVI je najavio temu "nova evangelizacija za prenošenje vjere" za Sinodu biskupa u listopadu 2012. godine.

O ovoj temi govori i II Vatikanski koncil a tome su posvećene i dvije Sinode o kojima govore dokumenti *Evangelii Nuntiandi* i *Catechesi Tradendae*.

Nova evangelizacija se odnosi na prenošenje vjere razumljivim jezikom i odgovarajućom metodom kako u kršćanskim zemljama tako i u onim u kojima nema kršćanskih korijenja.

Na našim koronama bi bila poželjna upravo ta tema o novoj evangelizaciji a nadahnuće možemo naći u spomenutim dokumentima i dokumentima II Vat. koncila.

Kako mi možemo u našem pastoralnom radu odgovoriti izazovima vremena u kojem živimo, pitanje je koje traži od nas odgovore.

U nadi da je Krist temelj svih naših nastojanja iskreno pozdravljam u Gospodinu

*Vinko kardinal Puljić
Nadbiskup vrhbosanski*

Ilija Orkić, kancelar



Održana dekanska konferencija Vrhbosanske nadbiskupije

Sarajevo, 4. prosinca 2012.

Pod predsjedanjem nadbiskupa metropolita vrhbosanskog kardinala Vinka Puljića, 4. prosinca 2012. u prostorijama Vrhbosanskog ordinarijata održana je redovna Dekanska konferencija Vrhbosanske nadbiskupije. Na sjednici su, osim kardinala i članova Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog, sudjelovali dekani iz 11 od 13 dekanata Vrhbosanske nadbiskupije. Jedan dekan se ispričao za nedolazak zbog bolesti, ali je poslao svoje izvješće.

Najprije su dekani iznijeli svoje osvrte na dekanatske korone i stanje u dekanatu, stavljajući naglasak na pojedina zbivanja. U mnogim dekanatima je jesenska korona bila na temu Sinode VN, a predavač je bio dr. Mario Bernadić, generalni tajnik Sinode. Spomenuti su problemi u nadbiskupiji kao što su pojedini paralelizmi i novi pokreti, te pitanje kako te nove pokrete prihvaćati. Nadbiskup je na to odgovorio da je dopustio pokrete koje je crkva odobrila, a problem je vodstva. Glede istovremenih termina – nadbiskup je ponovio da se pastoralni kalendar pošalje početkom godine, a neki termini se znaju i od ranije, tako da se na vrijeme može planirati.

Tema radnog dijela susreta je bila *Osvrt na Godinu vjere i Nadbiskupijska sinoda*. U temu su uveli prof. Mario Bernadić, generalni tajnik i kardinal. Za Sinodu je potrebno izraditi Statut i čuti razmišljanja s terena. Od svećenika se traži radosnija angažiranost u crkvi. Od svih vjernika, zajedno s pastirima se očekuje hod u vjeri, bez forsiranja; uvezivati strukture; uvezivati caritas, župska i biskupijska vijeća; vjeronauk i kateheza trebaju voditi Euharistiji. Rečeno je da širitelji vjere trebaju rasti u vjeri. Prisutno je i vjersko neznanje, o vjeri se premalo razgovara. Potrebno je mijenjati mentalitet; a ako se ne slažemo u nečemu – ne znači da smo neprijatelji. Naglašena je važnost obnove vjere kroz obnovu zajedništva i istiskivanje rivalstva, te vraćanje korijenima.

U zadnjem dijelu konferencije predstavljen je Pastoralni kalendar, župski karton, te se progovorilo o terminima za pripravu za brak. Dekani su postavljali pitanja o potrebi i korisnosti župnog kartona. Uslijed obaveza, najupućeniji u izradu kartona, mons. Rajić, nije bio prisutan na sastanku, te su dekani ostali uskraćeni za pojedine odgovore. Rečeno je da će se na kartonu još morati vršiti korekcije.

Na kraju konferencije nadbiskup Puljić je progovorio o postizanju potpunog oprostata u godini vjere, te o vremenu adventa, Božića, korizme i uskrsnom vremenu kao privilegiranom vremenu, u kojem se može puno učiniti na obnovi vjere.

Ilija O.



Broj: KUVN - 145-08/2012.

Sarajevo, 5. kolovoza 2012.

POD VODSTVOM DUHA SVETOGA
Poruka Vinka kard. Puljića, nadbiskupa vrhbosanskog
na početku katehetske i školske 2012/2013. godine

Draga braćo i sestre!

Ovom se svojom Porukom na početku katehetske i školske 2012/2013. godine, radosna srca i s velikim povjerenjem obraćam svima zauzetima u našoj katehezi (poučavanju i odgoju mladih u vjeri). U prvom redu zajednicama: našim obiteljima, župnim zajednicama, školskim i svim drugim odgojno-obrazovnim ustanovama. Pojedinačno svakom roditelju i skrbniku, svakom župniku i njegovim suradnicima, svećeniku, redovnici, vjeroučitelju i vjeroučiteljici, svakom ravnatelju i ravnateljici, svakom djelatniku u prosvjeti. Obraćam se s velikim povjerenjem i nadom mladim generacijama: dragoj djeci, našim osnovcima i srednjoškolcima, mladima, studentima i svim skupinama u župi u kojima se okupljate, evandeoske vrjednote prihvaćate, živite i pred svima s ljubavlju vjerodostojno svjedočite.

Novo nadahnuće Duha Svetoga

Crkva Katolička, zahvaćena Duhom Svetim i pod vodstvom Duha, na poziv i poticaj Petrovih nasljednika našega vremena, danas je sve više zauzeta na promicanju Nove evangelizacije, a naša mjesna - sukladno motu naše Sinode - i posvemašnjom obnovom u Kristu. Ponovnim naviještanjem evandeoskih vrjednota Crkva se okreće ponajprije svojim već krštenim sinovima i kćerima, jer je u nekima *malaksala vjera*, da ih osveži i obnovi u evandeoskoj istini i kršćanskom životu. Ali istovremeno je zauzeta i evangelizacijom suvremene ljudske zajednice, odnosno čovjeka današnjice, svakog pojedinca bez izuzetka na kojem prostoru živi, kojem rodu i narodu, kakvoj određenosti i kojoj grupaciji pripada ili ne pripada. Crkva, a svi mi kršteni smo Crkva, nastoji ozbiljnije shvatiti, prihvatiti i ispuniti Gospodinov nalog i poslanje za sveopće spasenje: *Podite po svem svijetu, propovijedajte Evanđelje svemu stvorenju. (Jer samo) Tko uzvjeruje i pokrsti se, spasit će se, a tko ne uzvjeruje, osudit će se* (Mk 16, 15-16).

Slika lica zemlje

Slika *lica zemlje* slika je čovjekovog lica. Obnova lica zemlje je u obnavljanju čovjeka, njegove osobnosti i svijesti o njegovom ljudskom dostojanstvu, stanju i poslanju te njegovoj savjesti i vlastitoj odgovornosti za samoga sebe, druge ljude i čitav stvoreni svijet. Slika lica današnjega čovjeka počesto je toliko izobličena, da u njoj više ne prepoznaje samoga sebe i osjeća se zbunjenim i izgubljenim. Dok s jedne strane, *odviše opterećen brigama ovoga svijeta* u - od određenih svjetskih i domaćih centara moći - sračunato nametnutoj gospodarskoj i društvenoj krizi u koju sve dublje pada i propada, s druge, istovremeno obmanut bajnim lažnim obećanjima - tih istih *krojača isplaniranog svjetskog kaosa* - o mogućnosti brze i visoke zarade bez truda i rada, s neodoljivim, osobito putem medija, svakovrsnim ponudama lagodnog života na visokoj nozi, gubi zdrav razum i sposobnost ispravnog prosuđivanja, odbacuje i gazi i sama božanska načela nepromjenjivog naravnog zakona, gubi normalan i jasan pogled na život i svijet, i svoju vjerničku i kršćansku životnu orijentaciju. Tako dezorijentiran čovjek olako postaje žrtvom *novoga ateizma* što ga protuvjerski određeni svjetski moćnici, poglavito sa zapada, planski i orkestrirano, propagiraju, šire i nameću, osobito financiranjem, putem raznolikih nevladinih organizacija,



zatvorenih ili otvorenih društava, utjecajnih a zabludjelih skupina i pojedinaca, krivih učitelja, lažnih proroka i zavodnika.

U ovakvom *novom ateizmu* pokušava pronaći svoj oslonac i mogućnost preživljavanja i *stari još ne odumrli ateizam* iz komunizma. Djelovanje im je pod maskom *pokreta za građanska prava*, slobodu mišljenja i ravnopravnost svih ljudi, dok već na prvom koraku uskraćuju ta ista prava čovjeku vjerniku i diskriminiraju svakog tko sam trijezno misli svojom glavom.

Pod vodstvom Duha Svetoga

Kako danas prepoznati ove širitelje bezboštva, bezdušne zavodnike, rušitelje moralnoga reda i svakoga sklada i mira u svijetu? Isus ih je jednom za sva vremena razotkrio: *Po njihovim čete ih plodovima prepoznati* (Mt 7, 16)

Danas ih prepoznajemo po njihovom svjesnom i namjernom izazivanju krize na svim područjima života. Njihovi „plodovi“ su: nezaposlenost i siromaštvo, prezir mladih, bezosjećajnost i nebriga za čovjeka bolesnika, umirovljenika, osamljenika i samrtnika. Razaraju sveto obiteljsko gnijezdo i svetost braka, jer je obitelj najbolja i najjača čuvarica istinskih životnih vrijednosti i graditeljica zdrave ljudske zajednice. Mlade trgaju iz obiteljskog i školskog odgoja, školama pod krinkom stalnih reformi nameću sumnjive i upitne sadržaje i programe kojima dobru djecu i čaše maloljetnike svode u ovisnike, nemoral i nasilnike. Najžešće napadaju Crkvu Katoličku bijesni što posjeduje i navješćuje Evanđelje Božje i što je zbog Evanđelja ne mogu srušiti. Eto, to su samo neki od „plodova“ po kojima ih prepoznajemo.


Svjesni da je čovjeku današnjice, da bi se pribrao i došao k sebi, najpotrebnija Evangeoska istina, vjera, nada i ljubav, osjećamo se pozvanima na novu Evangelizaciju s novim žarom pod vodstvom Duha Svetoga, koji *obnavlja lice zemlje* (usp. Ps 104, 30). Stoga se i mi u našoj Vrhbosanskoj nadbiskupiji na početku katehetske i školske 2012/2013. godine povjeravamo vodstvu Duha Svetoga u provođenju i ostvarivanju naših značajnijih već zacrtanih programa i zadataka, posebice vezanih uz sadržaje kao što su: 1. *Nova Evangelizacija*; 2. *Najavljeni Godina vjere* s početkom 11. listopada 2012.; 3. *Promulgirana Sinoda Vrhbosanske nadbiskupije* pod motom „*Sve obnoviti u Kristu*“ (usp. Ef 1, 10); 4. *130. obljetnica ponovne uspostave redovne crkvene uprave u Bosni i Hercegovini* i 5. *značajna 20. obljetnica uvođenja vjeronauka u školi u BiH*.

XVI. Katehetski dan i Katehetska nedjelja

I naš će se **redovni godišnji seminar - XVI. Katehetski dan** - za sve vjeroučitelje i vjeroučiteljice u župi i školi održati na temu „Pod vodstvom Duha Svetoga“ u Sarajevu, 1. rujna o.g., a želim da u svim župama, uz moguće sudjelovanje i škola, organizirate i **slavlje Katehetske nedjelje 16. rujna** sa *Zazivom Duha Svetoga*, stavljajući spremno svatko sebe, sve skupine u župnoj katehezi i sve naše učenike po školama, pod Njegovo vodstvo moleći za sve njegovu pomoć i darove.

Svima vama želim sretan početak i dovršetak katehetske i školske godine što je započinjemo. Srdačno vas pozdravljam i, po zagovoru najvjernije suradnice Duha Svetoga i Majke Crkve, zazivam obilje božjeg blagoslova na vas i vaš rad, osobito u svakom vašem zalaganju na Novoj evangelizaciji u sredini u kojoj živite i djelujete.


Mons. Petar Jukić,
pročelnik KUVN-a


Vinko kardinal Puljić
nadbiskup vrhbosanski

(Ova Poruka neka se pročita u misnim slavljinama na Katehetsku nedjelju 16. 9. 2012.)



Imenovanja i premještaji

Vlč. gosp. Ilija Marković, razrješen službe župnog vikara u župi Uznesenja BDM – Stup i poslan na studij crkvenog prava u Rim (dekret br. 916/2012. 18. lipnja 2012.)

Vlč. gosp. Nikica Tomas, OFM, mladomisnik imenovan župnim vikarom u župi sv. Ante Padovanskog u Bugojnu (dekret br. 986/2012. 29. lipnja 2012.)

Vlč. gosp. Nikola Kozina, OFM, mladomisnik imenovan župnim vikarom u župi sv. Ante Padovanskog u Busovači (dekret br.987/2012. 29. lipnja 2012.)

Vlč. gosp. Miroslav Jonjić, OFM, mladomisnik imenovan župnim vikarom u župi Uznesenja BDM u Osovi (dekret br. 988/2012. 29. lipnja 2012.)

Vlč. gosp. Jurica Periša, OFM, mladomisnik imenovan župnim vikarom u župi sv. Ivana Krstitelja u Podmilačju (dekret br. 989/2012. 29. lipnja 2012.)

Vlč. gosp. Željko Nikolić, OFM, mladomisnik imenovan župnim vikarom u župi sv. Ante Padovanskog u Sivši (dekret br. 990/2012. 29. lipnja 2012.)

Vlč. gosp. Ivica Tomas, OFM, mladomisnik imenovan župnim vikarom u župi sv. Petra i Pavla u Tuzli (dekret br. 991/2012. 29. lipnja 2012.)

Vlč. gosp. Stjepan Pavličević, OFM, mladomisnik imenovan župnim vikarom u župi sv. Juraja mučenika u Vitezu (dekret br. 992/2012. 29. lipnja 2012.)

Vlč. gosp. Josip Budimir, mladomisnik imenovan župnim vikarom u župi Uznesenja BDM – Stup (dekret br. 993/2012. 29. lipnja 2012.)

Vlč. gosp. Miodrag Brkan, mladomisnik imenovan župnim vikarom u župi sv. Ivana Krstitelja u Otinovicima i Kupresu (dekret br. 994/2012. 29. lipnja 2012.)

Vlč. gosp. Goran Kosić, mladomisnik imenovan župnim vikarom u župi sv. Ante Padovanskog u Žepču (dekret br. 995/2012. 29. lipnja 2012.)

Vlč. gosp. David Lenin Tujillo Regalado, mladomisnik imenovan župnim vikarom u župi Presvetog Srca Isusova u Sarajevu (dekret br. 996/2012. 29. lipnja 2012.)

Vlč. gosp. Alberto Zornada, mladomisnik imenovan župnikom u župi blažene Majke Terezije u Vogošći (dekret br. 997/2012. 29. lipnja 2012.)

Vlč. gosp. Hrvoje Radić, OFM, razriješen službe župnika u župi sv. Ante Padovanskog u Busovači (dekret br. 1018/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Dominko Batinić, OFM, razriješen službe župnika u župi Svetog Duha u Novoj Biloj i imenovan župnikom u župi sv. Ante Padovanskog u Busovači (dekret br. 1019/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Stipan Radić, OFM, imenovan župnikom u župi sv. Ane u Banbrdu – Lepenica (dekret br. 1020/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Damir Pavić, OFM, imenovan župnikom u župi Rođenja BDM u Brestovskom (dekret br. 1021/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Zoran Tadić, OFM, imenovan župnikom u župi sv. Ante Padovanskog u Bugojnu (dekret br. 1022/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Vinko Sičaja, OFM, razriješen službe župnika u župi sv. Ante Padovanskog u Bugojnu (dekret br. 1023/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Zoran Livančić, OFM, razriješen službe župnika u župi sv. Franje Asiškog u Gučoj Gori i imenovan župnikom u župi Uznesenja BDM u Docu (dekret br. 1024/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč.gosp. Pero Baotić, OFM, razriješen službe župnika u župi sv. Ane u Domaljevcu i imenovan župnikom u župi Gospe od Anđela u Gornjoj Tramošnici (dekret br. 1025/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč.gosp. Blaž Marković, OFM, razriješen službe župnika u župi sv. Josipa u Špionici i imenovan župnikom u župi sv. Ane u Domaljevcu (dekret br. 1026/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč.gosp. Jure Aščić, OFM, imenovan župnikom u župi sv. Ante Padovanskog u Drijenči (dekret br. 1027/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Marko Antić, OFM, razriješen službe župnika u župi sv. Ante Padovanskog u Drijenči i imenovan župnikom u župi Bezgrešnog začeca BDM u Dubravama (dekret br. 1028/2012. 02. srpnja 2012.)



Vlč. gosp. Mato Topić, OFM, imenovan župnikom u župi sv. Ante Padovanskog u Gračacu (dekret br. 1029/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Drago Pranješ, OFM, razriješen službe župnika u župi Uznesenja BDM u Docu i imenovan župnikom u župi sv. Franje Asiškog u Gučoj Gori (dekret br. 1030/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Mato Cvjetković, OFM, razriješen službe župnika u župi sv. Ane u Banbrdu i imenovan župnim vikarom u župi sv. Mihovila arkandela u Ovčarevu (dekret br. 1031/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Ilija Božić, OFM, razriješen službe župnika u župi sv. Ivana Krstitelja u Kraljevoj Sutjesci i imenovan župnikom u župi Svetišta Majke Božje u Olovu (dekret br. 1032/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Zoran Jaković, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi sv. Ivana Krstitelja u Kraljevoj Sutjesci i imenovan župnikom u istoj župi (dekret br. 1033/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Mijo Rajič, OFM, imenovan župnikom u župi Uznesenja BDM u Kreševu (dekret br. 1034/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Slavko Petrušić, OFM, razriješen službe župnika u župi sv. Ilije proroka i imenovan župnikom u župi Svetoga Duha u Novoj Biloj (dekret br. 1035/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Josip Tomas, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi sv. Mihovila arkandela u Ovčarevu i imenovan župnikom u župi sv. Ilije proroka u Novom Šeheru (dekret br. 1036/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Antun Perković, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Uznesenja BDM u Osovi i imenovan župnikom u istoj župi (dekret br. 1037/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Ilija Kovačević, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi sv. Marka Evanđelista u Plehanu i imenovan župnikom u istoj župi (dekret br. 1038/2012. . 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Ilija Stipić, OFM, imenovan župnikom u župi sv. Ivana Krstitelja u Podmilačju (dekret br. 1039/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Jure Perić, OFM, razriješen službe župnika u župi sv. Ante Padovanskog u Gračacu i imenovan župnikom u župi sv. Franje Asiškog u Rumbocima (dekret br. 1040/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Niko Petonjić, OFM, imenovan župnikom u župi sv. Ante Padovanskog u Sivši (dekret br. 1041/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Marko Jukić, OFM, imenovan župnikom u župi Uznesenja BDM u Suhom Polju (dekret br. 1042/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Petar Andrijanić, OFM, razriješen službe župnika u župi sv. Ante Padovanskog u Sivši i imenovan župnikom u župi Ime Marijino u Svilaju (dekret br. 1043/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Miroslav Ikić, OFM, razriješen službe župnika u župi Bezgrešnog začeca BDM u Dubravama i imenovan župnikom u župi sv. Josipa u Špionici (dekret br. 1044/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Mirko Filipović, OFM, razriješen službe župnika u župi sv. Marka Evanđelista i imenovan župnim vikarom u istoj župi (dekret br. 1045/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Stjepan Živković, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi sv. Ante Padovanskog u Sivši i imenovan župnikom u župi Materinstva BDM u Tišini (dekret br. 1046/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Mario Divković, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi sv. Petra i Pavla u Tuzli i imenovan župnikom u istoj župi (dekret br. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Mirko Majdandžić, OFM, imenovan župnikom u župi sv. Mihovila arkandela u Varešu (dekret br. 1048/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Vjeko Tomić, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi sv. Mihovila arkandela u Varešu i imenovan župnikom u župi Bezgrešnog začeca BDM u Vijaci (dekret br. 1049/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Zdravko Anđić, OFM, razriješen službe župnika u župi sv. Petra i Pavla u Tuzli i imenovan župnikom u župi sv. Ilije proroka u Zenici (dekret br. 1050/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Marko Stjepanović, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi sv. Ante Padovanskog u Busovači i imenovan župnikom u župi sv. Franje Asiškog u Zoviku (dekret br. 1051/2012. 02. srpnja 2012.)



Vlč. gosp. Zvonko Miličić, OFM, imenovan župnim vikarom u župi Rođenja BDM u Brestovskom (dekret br. 1052/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Vinko Tomas, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Rođenja BDM u Brestovskom i imenovan župnim vikarom u župi sv. Ante Padovanskog u Busovači (dekret br. 1053/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Miro Jelečević, OFM, imenovan župnim vikarom u župi sv. Ante Padovanskog u Busovači (dekret br. 1054/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Nikola Matanović, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Bezgrešnog začeca BDM u Dubravama i imenovan župnim vikarom u župi Uznesenja BDM u Docu (dekret br. 1055/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Bono Kovačević, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi sv. Josipa u Gornjoj Dubici i imenovan župnim vikarom u župi sv. Ane u Domaljevcu (dekret br. 1056/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Ivo Bošnjak, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Uznesenja BDM u Krleževu i imenovan župnim vikarom u župi Bezgrešnog začeca BDM u Dubravama (dekret br. 1057/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Mika Jozić, OFM, imenovan župnim vikarom u župi Bezgrešnog začeca BDM u Dubravama (dekret br. 1058/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Petar Matanović, OFM, razriješen službe župnika u župi sv. Franje Asiškog u Zoviku i imenovan župnim vikarom u župi Bezgrešnog začeca BDM u Dubravama (dekret br. 1059/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Domagoj Šimić, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Svetoga Duga u Novoj Biloj i imenovan župnim vikarom u župi Duha Svetoga u Fojnici (dekret br. 1060/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Blažen Lipovac, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi sv. Josipa u Špionici i imenovan župnim vikarom u župi sv. Josipa u Gornjoj Dubici (dekret br. 1061/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Drago Prgomet, OFM, imenovan župnim vikarom u župi sv. Josipa u Gornjoj Dubici (dekret br. 1062/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Josip Filipović, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi sv. Ante Padovanskog u Bugojnu i imenovan župnim vikarom u župi sv. Franje Asiškog u Gučoj Gori (dekret br. 1063/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Velimir Valjan, OFM, imenovan župnim vikarom u župi sv. Franje Asiškog u Gučoj Gori i kao ispomoć u župi sv. Mihovila arkanđela u Ovčarevu (dekret br. 1064/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Drago Perković, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi sv. Ilije proroka u Zenici i imenovan župnim vikarom u župi sv. Ilije proroka u Kiseljaku (dekret br. 1065/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Zoran Vuković, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Uznesenja BDM u Rami-Šćitu i imenovan župnim vikarom u župi sv. Ilije proroka u Kiseljaku (dekret br. 1066/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Ivan Bubalo, OFM, imenovan župnim vikarom u župi sv. Ilije proroka u Kiseljaku (dekret br. 1067/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Željko Brkić, OFM, razriješen službe župnika u župi Bezgrešnog začeca BDM u Vijaci i imenovan župnim vikarom u župi sv. Ivana Krstitelja u Kraljevoj Sutjesci (dekret br. 1068/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Mario Jurić, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi sv. Ilije proroka u Kiseljaku i imenovan župnim vikarom u župi Uznesenja BDM u Kreševu (dekret br. 1069/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Ilija Dević, OFM, imenovan župnim vikarom u župi Uznesenja BDM u Kreševu (dekret br. 1070/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Dario Udovičić, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Bezgrešnog začeca BDM u Dubravama i imenovan župnim vikarom u župi Svetoga Duha u Novoj Biloj (dekret br. 1071/2012. 02. srpnja 2012.)



Vlč. gosp. Ivan Pervan, OFM, razriješen službe župnika u župi Uznesenja BDM u Kreševu i imenovan župnim vikarom u župi sv. Ilije proroka u Novom Šeheru (dekret br. 1072/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Gabrijel Tomić, OFM, upravitelj svetišta Gospe Olovske imenovan župnim vikarom u Olovu (dekret br. 1073/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Miljenko Petričević, OFM, imenovan župnim vikarom u župi Uznesenja BDM u Rami-Šćitu (dekret br. 1074/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Stjepan Lovrić, OFM, imenovan župnim vikarom u župi Uznesenja BDM u Rami-Šćitu (dekret br. 1075/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Anto Zrakić, OFM, razriješen službe župnika u župi Gospe od Anđela u Gornjoj Tramošnici i imenovan župnim vikarom u župi sv. Ante Padovanskog u Sivši (dekret br. 1076/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Ivan Opačak, OFM, imenovan župnim vikarom u župi sv. Josipa u Špionici (dekret br. 1077/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Marijan Oršolić, OFM, imenovan župnim vikarom u župi Uznesenja BDM u Tolisi (dekret br. 1078/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Marko Oršolić, OFM, imenovan župnim vikarom u župi Uznesenja BDM u Tolisi (dekret br. 1079/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Zvonko Zečević, OFM, imenovan župnim vikarom u župi sv. Petra i Pavla u Tuzli (dekret br. 1080/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Branko Malekinušić, OFM, imenovan župnim vikarom u župi Uznesenja BDM u Uskoplju (dekret br. 1081/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Marinko Štrbac, OFM, imenovan župnim vikarom u župi sv. Mihovila arkandela u Varešu (dekret br. 1082/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Anto Cvitković, OFM, imenovan župnim vikarom u župi sv. Mihovila arkandela u Varešu (dekret br. 1083/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Ivica Vidak, OFM, razriješen službe župnika u župi Imena Marijina u Svilaju i imenovan župnim vikarom u župi sv. Juraja u Vitezu (dekret br. 1084/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Ivan Kasalo, OFM, imenovan župnim vikarom u župi sv. Juraja u Vitezu (dekret br. 1085/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Mijo Šuman, OFM, imenovan župnim vikarom u župi sv. Ilije proroka u Zenici (dekret br. 1086/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Ivo Marković, OFM, imenovan župnim vikarom u župi sv. Ilije proroka u Zenici (dekret br. 1087/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Bono Tomić, OFM, razriješen službe župnika u župi sv. Mihovila arkandela u Varešu (dekret br. 1088/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Ilija Alandžak, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Duha Svetoga u Fojnici (dekret br. 1089/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Ivica Baketarić, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi sv. Ante Padovanskog u Bugojnu (dekret br. 1090/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Kazimir Dolić, OFM, razriješen službe župnika u župi Uznesenja BDM u Suhom Polju (dekret br. 1091/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Joso Oršolić, OFM, razriješen službe župnika u župi Materinstva BDM u Tišini (dekret br. 1092/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Jozo Marinčić, OFM, razriješen službe župnika u župi Uznesenja BDM u Osovi (dekret br. 1093/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Marinko Baotić, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi sv. Petra i Pavla u Tuzli (dekret br. 1094/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Mario Jelić, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi sv. Ilije proroka u Novom Šeheru (dekret br. 1095/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Mišo Sirovina, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi sv. Juraja mučenika u Vitezu (dekret br. 1096/2012. 02. srpnja 2012.)



Vlč. gosp. Pero Oršolić, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Uznesenja BDM u Tolisi (dekret br. 1097/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Zoran Mandić, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi sv. Ivana Krstitelja u Podmilačju (dekret br. 1098/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Zoran Vuković, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Uznesenja BDM u Rami – Šćitu (dekret br. 1099/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Bono Tomić, OFM, razriješen službe dekana sutješkog dekanata (dekret br. 1100/2012. 02. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Ivo Jurišić, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi sv. Ante Padovanskog u Busovači i imenovan župnim vikarom u župi sv. Franje Asiškog u Zoviku (dekret br. 1127/2012. 06. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Mirko Bobaš, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi sv. Juraja mučenika u Vitezu (dekret br. 1135/2012. 07. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Ivanko Vuka, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi sv. Ante Padovanskog u Bugojnu (dekret br. 1136/2012. 07. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Boris Salapić, razriješen službe župnika u župi Žalosne Gospe u Čardaku i imenovan prefektom u nadbiskupijskom sjemeništu „Petar Barbarić“ u Travniku (dekret br. 1137/2012. 07. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Pavo Nikolić, razriješen službe župnika u župi sv. Ane u Podkraju i imenovan župnikom u župi sv. Ilije proroka u Kandiji (dekret br. 1138/2012. 07. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Viktor Šošić, razriješen službe župnika u župi Presvetog Srca Isusova u Glavicama i imenovan župnikom u župi sv. Ane u Podkraju i upraviteljem župe sv. Ilije proroka Korićani (dekret br. 1139/2012. 07. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Pero Tunjić, razriješen službe župnika u župi sv. Ivana Krstitelja u Tarčinu i imenovan župnikom u župi sv. Marka Evanđelista u Ilijašu (dekret br. 1140/2012. 07. srpnja 2012.)

Mons. prof. Anto Ćosić, imenovan župnikom u župi sv. Barbare u Brezi (dekret br. 1141/2012. 07. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Anto Dominković, razriješen službe župnika u župi sv. Marka Evanđelista u Ilijašu i imenovan župnikom u župi Bezgrešnog Začeca BDM u Crkvici – Zenica (dekret br. 1142/2012. 09. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Josip Lubar, razriješen službe župnika u župi Bezgrešnog Začeca BDM u Crkvici – Zenica i imenovan župnikom u župi Presvetog Srca Isusova u Glavicama (dekret br. 1143/2012. 09. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Ilija Miškić, razriješen službe župnika u župi sv. Ilije proroka u Kandiji i imenovan župnikom u župi sv. Ilije proroka u Ularicama (dekret br. 1144/2012. 09. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Ilija Miškić, razriješen službe dekana bugojanskog dekanata (dekret br. 1145/2012. 09. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Marinko Grubešić, razriješen službe župnika u župi sv. Ilije proroka u Ularicama i imenovan župnikom u župi sv. Ilije proroka u Bosanskom Brodu (dekret br. 1146/2012. 09. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Marinko Grubešić, razriješen službe dekana usorskog dekanata (dekret br. 1147/2012. 09. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Anto Perić, razriješen službe župnika u župi sv. Ilije proroka u Bosanskom Brodu i imenovan župnikom u župi Rođenja BDM u Modriči (dekret br. 1148/2012. 09. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Pavo Kopic, razriješen službe župnika u župi sv. Roka u Prudu i imenovan župnikom u župi Žalosne Gospe u Čardaku (dekret br. 1149/2012. 09. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. prof. Zdenko Spajić, imenovan župnikom u župi sv. Roka u Prudu (dekret br. 1150/2012. 09. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Dragan Jurić, razriješen službe župnog vikara u župi sv. Ivana Krstitelja u Otinovcima i Kupresu i poslan na postdiplomski studij povijesti u Graz (dekret br. 1151/2012. 09. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Miroslav Karatović, imenovan župnikom u župi sv. Leopolda Bogdana Mandića u Brijesću – Sarajevo (dekret br. 1152/2012. 09. srpnja 2012.)



Vlč. gosp. Pero Brajko, razriješen službe župnika u župi sv. Leopolda Bogdana Mandića u Brijesću – Sarajevo i imenovan stalnim bolničkim vikarom (dekret br. 1153/2012. 09. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Mladen Kalfić, razriješen službe prefekta u nadbiskupijskom sjemeništu „Petar Barbarić“ u Travniku i imenovan župnikom u župi Snježne Gospe u Deževicama (dekret br. 1155/2012. 09. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Slaviša Stavnjak, stavljen u inozemnu pastvu u Detroit – SAD na pet godina (dekret br. 1209/2012. 11. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Mario Radman, OFM, razriješen službe župnika u župi sv. Franje Asiškog u Rumbocima (dekret br. 1228/2012. 14. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Alberto Zornada, imenovan odgovornim za poslanje „Missio ad gentes“ neokatekumenskog puta (dekret br. 1233/2012. 18. srpnja 2012.)

Preč. prof. Darko Tomašević, imenovan kanonikom Vrhbosanske nadbiskupije (dekret br. 1235/2012. 18. srpnja 2012.)

Msgr. Luka Kesedžić, imenovan župnikom u župi sv. Ivana Krstitelja u Tarčinu (dekret br. 1244/2012. 21. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Ivo Kopic, razriješen službe župnika u župi Rođenja BDM u Modriči i imenovan župnikom u župi sv. Marka Evanđelista u Gradačcu (dekret br. 1245/2012. 21. srpnja 2012.)

Vlč. gosp. Ivo Jezidžić, razriješen službe župnog vikara u župi Presvetog Srca Isusova u Sarajevu – Katedrala i imenovan pastoralnim suradnikom u župi sv. Luke Evanđeliste u Novom Gradu – Sarajevo (dekret br. 1463/2012. 14. kolovoz 2012.)

Vlč. gosp. Pero Brajko, imenovan dušobrižnikom u KBC-u Sarajevo (dekret br. 1464/2012. 14. kolovoz 2012.)

Vlč. gosp. Pero Brajko, razriješen službe župnika u župi sv. Leopolda Bogdana Mandića u Brijesću – Sarajevo (dekret br. 1465/2012. 14. kolovoz 2012.)

Vlč. gosp. Gabrijel Tomić, OFM, razriješen službe župnika u Svetištu Majke Božje u Olovu i imenovan župnim vikarom u župi Rođenja BDM u Brestovskom (dekret br. 1467/2012. 14. kolovoz 2012.)

Vlč. gosp. Stjepan Matijević, SDB, voditelj oratorija u Žepču (dekret br. 1485/2012. 16. kolovoz 2012.)

Mons. mr. Marko Tomić, župnik u Kupresu, imenovan Bugojanskim dekanom na mandat od pet godina (Dekret br. 1726/2012 od 01. listopada 2012.)

Preč. gosp. Bono Tomić, župnik u Žabljaku, imenovan Usorskim dekanom na mandat od pet godina (Dekret br. 1727/2012 od 01. listopada 2012.)

Preč. gosp. Marijan Marijanović, župnik u Kaknju, imenovan Sutješkim dekanom na mandat od pet godina (dekret br. 1728/2012 od 01. listopada 2012.)

Preč. gosp. Mato Janjić, župnik u Travniku, imenovan Travnički dekanom na mandat od pet godina (dekret br. 1729/2012 od 01. listopada 2012.)

Vlč. gosp. Stipo Knežević, župnik u župi Uzašašća Gospodinova – Novi Travnik, razriješen službe Travničkog dekana (dekret br. 1730/2012 od 01. listopada 2012.)

Vlč. gosp. Miroslav Agostini, razriješen župničke službe u Gradačcu i stavljen u svećeničku mirovinu (dekret br. 1739/2012 od 1. listopada 2012.)

Vlč. gosp. Ivo Kopic, razriješen službe pastoralnog suradnika u župi Imena Marijina – Oštra Luka/Bok i imenovan župnikom u župi Sv. Marka Evanđeliste u Gradačcu (dekret br. 1740/2012 od 1. listopada 2012.)

Vlč. gosp. Hrvoje Radić, OFM, imenovan župnim vikarom u župi Uznesenja BDM – Breške (dekret br. 1850/2012 od 20. listopada 2012.)

Vlč. gosp. Luka Lučić, DI, imenovan pastoralnim suradnikom u župi Sv. Ignacija – Grbavica, Sarajevo (dekret br. 1926/2012 od 06. studenoga 2012.)

Vlč. gosp. Pero Brajko, imenovan članom Komisije HBK i BK BIH za Hrvatski martirologij (dekret broj 1939/2012 od 8. studenoga 2012.)

Vlč. gosp. Jakov Filipović, razriješen službe župnika sv. Leopolda Mandića u Maglaju i imenovan župnikom župe Sv. Ivana Glavosjeka u Odžaku (dekret br. 1960/2012 od 12. studenoga 2012.)



Vlč. gosp. Josip Jelić, razriješen službe pastoralnog suradnika u župi Presvetog Srca Isusova u Prozoru i imenovan župnikom u župi Sv. Leopolda Mandića u Maglaju (dekret broj 1961/2012 od 12. studenoga 2012.)

Vlč. gosp. Josip Budimir razriješen službe župnog vikara na Stupu i imenovan župnim vikarom u župi Presvetog Srca Isusova u Prozoru (dekret br. 1962/2012 od 12. studenoga 2012.)

Vlč. gosp. Josip Vajdner imenovan pastoralnim pomoćnikom u župi Uznesenja BDM – Stup, Sarajevo (dekret br. 1963/2012 od 12. studenoga 2012.)

Vlč. gosp. Jakov Filipović, župnik u Odžaku, imenovan v.d. dekanom Doborskog dekanata (dekret br. 2007/2012 od 15. studenoga 2012.)

Vlč. gosp. Ivan Karača, đakon, poslan na đakonski praktikum u župu Sv. Josipa – Marindvor, Sarajevo (dekret br. 2100/2012 od 3. prosinca 2012.)

Vlč. gosp. Ivan Butum, đakon, poslan na đakonski praktikum u župu Sv. Luke Evanđeliste – Novi Grad, Sarajevo (dekret br. 2101/2012 od 3. prosinca 2012.)

Vlč. gosp. Damjan Soldo, đakon, poslan na đakonski praktikum u župu Sv. Ivana Krstitelja – Lug-Brankovići (dekret br. 2102/2012 od 3. prosinca 2012.)

Vlč. gosp. Marin Marić, đakon, poslan na đakonski praktikum u župu Presvetog Srca Isusova – katedrala Sarajevo i kao pomoćnik u nadbiskupijskoj kancelariji (dekret br. 2103/2012 od 3. prosinca 2012.)

Vlč. gosp. Marko Jukić, đakon, poslan na đakonski praktikum u župu Uznesenja BDM – Stup, Sarajevo (dekret br. 2104/2012 od 3. prosinca 2012.)

Vlč. gosp. Branko Jurić, đakon, poslan na đakonski praktikum u Sjemenište „Petar Barbarić“ – Travnik, te stavljan na raspolaganje župniku u Travniku (dekret br. 2105/2012 od 3. prosinca 2012.)

Vlč. Gosp. Marcel Babić, vojni kapelan, stavljen na raspolaganje za pastoralno djelovanje u banjalučkoj biskupiji (dekret br. 2111/2012 od 3. prosinca 2012.)

Vlč. gosp. Jozo Šarčević, OFM, đakon, imenovan na đakonski u župu Sv. Ivana Krstitelja u Podmilačju (dekret br. 2213/2012. 18. prosinca 2012.)

Vlč. gosp. Vjekoslav Matić, OFM, imenovan župnim vikarom u župi Duha Svetoga – Nova Bila (dekret br. 2214/2012 od 18. prosinca 2012.)

Vlč. gosp. Bruno Ćubela, OFM, đakon, imenovan na đakonski praktikum u župu Sv. Mihovila arkandela – Ovčarevo (dekret br. 2215/2012 od 18. prosinca 2012.)

Dozvole

Dekret broj: 909/2012 od 13. lipnja 2012.: Daje se dozvola blagoslova kipa Sv. Ivana Krstitelja u Matićima – župa Tolisa župniku u Tolisi fra Marijanu Živkoviću

Dekret broj: 1120/201 od 6. srpnja 2012.: Daje se dozvola za gradnje kapelice na groblju u Hadžićima – župa Uzašašća Gospodinova – Novi Travnik

Dekret broj: 1113-1/2012 od 26. srpnja 2012.: Daje se dozvola izvođenja radova na stubištu do crkve u župi Srca Marijina – Skopaljska Gračanica

Dekret broj: 1118/2012 od 6. srpnja 2012.: Daje se dozvola blagoslova filijane crkve u Zoricama – župa Sv. Josipa Gornja Dubica; blagoslov će obaviti mons. Luka Kesedžić

Dekret broj: 1119/2012 od 6. srpnja 2012.: Daje se dozvola blagoslova filijane crkve u Vojskovi – župa Sv. Josipa Gornja Dubica; blagoslov će obaviti mons. Luka Tunjić

Dekret broj: 1125-1/2012 od 26. srpnja 2012.: dozvola radova u crkvenom dvorištu i asfaltiranje parkinga ispred župne crkve u Skopaljskoj Gračanici

Dekret broj: 1207/2012 od 11. Srpnja 2012.: Dozvola za uporabu naziva Vrhbosanska nadbiskupija Udruzi HKD PD VN (Hrvatsko katoličko prosvjetno društvo Vrhbosanske nadbiskupije) kod registracije i ostvarivanju ciljeva djelatnosti Udruge

Dekret broj 1212/2012 od 12. srpnja 2012.: Konvalidiranje gradnje kapelice na Bošnjakovom groblju – župa Gornji Vakuf/Uskoplje



Dekret broj 1213/2012 od 12. srpnja 2012.: Dozvola blagoslova kapelice na Bošnjakovom groblju – župa Gornji Vakuf/Uskoplje; blagoslov će obaviti mons. Luka Kesedžić

Dekret broj 1301/2012 od 1. kolovoza 2012.: Dozvola blagoslova križa na spomen obilježju u G. Obodnici – župa Breške

Dekret broj 1303/2012 od 1. kolovoza 2012.: Dozvola unutarnjeg uređenja župne crkve Svetog Josipa - Zavidovičića

Dekret broj: 1500-1/2012 od 13. rujna 2012.: Dozvola trinacija u župi Sv. Franje Asiškoga – Rumboci

Dekret broj: 1619/2012 od 15. rujna 2012.: Dozvola blagoslova novog molitvenog prostora u župi Sv. Franje Asiškoga – Dobrinja/Sarajevo

Dekret broj: 1625-1/2012 od 18. rujna 2012.: Daje se dozvola gradnje kapelice na groblju u Krupi, župa Sv. Terezije

Dekret broj: 1672/2012 od 21. rujna 2012.: Odobrenje izdavanja priručnika dr. Nike Ikića „Teologija sakramenata: Gorući grm – sakramentalne milosti“ za poučavanje iz dogmatike

Dekret broj: 1687-1/2012 od 25. rujna 2012.: Dozvola uvođenja centralnog grijanja u župnu kuću – župa Svete Ane – Radunice

Dekret broj 1689-1/2012 od 25. rujna 2012.: Dozvola gradnje kapelice na groblju u selu Barići – župa Svetog Josipa – Teslić

Dekret broj: 1711-1/2012 od 3. listopada 2012.: Dozvola gradnje grobljanske kapele u Doknju – župa Uznesenja BDM – Breške

Dekret broj: 1752/2012 od 2. listopada 2012.: Dozvola izgradnje pomoćnog objekta u župi Sv. Ante Padovanskoga u Bukovici

Dekret broj: 1798/2012 od 10. listopada 2012.: Odobrenje tiskanja Litanija sv. Roka, župa Sv. Roka - Prud

Dekret broj: 1848/2012 od 19. listopada 2012.: Dozvola blagoslova kapele Sv. Petra i Pavla na groblju u Boću – župa Sv. Ante Padovanskoga - Boće

Dekret broj: 1930/2012 od 6. studenoga 2012.: Dozvola binacija i trinacija u župi Sv. Ivana Krstitelja – Podmilačje

Dekret broj: 2055/2012 od 27. studenoga 2012.: Dozvola binacija i trinacija u župi Uznesenja BDM – Stup, Sarajevo

Novi pečati





Nadbiskupova kronika

01. lipnja – 30. studenoga 2012.

1. lipnja 2012.

Nadbiskup je u popodnevnim satima otputovao za Innsbruck.

2. i 3. Lipnja

Nadbiskup je bio u Innsbrucku.

4. lipnja

U 8.45 Nadbiskup je primio tajnicu sarajevske provincije Družbe SMI s. Ljilju Marinčić. U 9.00 sati Nadbiskup je primio župnika u župi Brijesće vlč. Peru Brajku; u 9.30 župnika u župi Crkvice vlč. Josipa Lubara; u 10.00 sati vlč. Dubravka Turaliju; u 10.30 župnika u župi N.Bila fra Dominka Batinića; u 11.00 župnika u župi Kandija vlč. Iliju Miškića; a u 11.30 primio je župnika u župi Tarčin vlč. Peru Tunjića. U 15.30 Nadbiskup je primio gosp. Darjana Babića, FTV; a u 16.00 sati primio je prof. Vedrana Đido.

5. lipnja

Nadbiskup je imao susret sa slušateljima *Pastoralne godine* na KBF-u. u 14.30 Nadbiskup je primio ekonomu i prefekta u nadbiskupijском sjemeništu *Petar Barbarić* vlč. Marka Majstorovića, a u 15.00 sati primio je župnika u župi Dragunja vlč. Pericu Majića. U 19.30 u dvorani katedralnog župnog ureda Nadbiskup je predvodio Obred predaje časoslova za I. zajednice neokatekumenskog puta iz Sarajeva i Žepča.

6. lipnja

U 9.00 sati Nadbiskup je sudjelovao na *Prezbiterском vijeću*. U 16.00 sati Nadbiskup je primio gđu. Ljerku Miljanović iz Piacenze. U 17.30 Nadbiskup je pohodio samostan Karmel.

7. lipnja

Nadbiskup je predvodio Euharistijsko slavlje o svetkovini *Tijelova* u katedrali. U 17.00 sati Nadbiskup je pod Euharistijskim slavljem podijelio sakrament krizme u župi Gorice, a Misi je prethodio susret s krizmanicima.

8. lipnja

Nadbiskup je u 10.00 sati pohodio općinu Modrića, te se susreo s načelnikom općine. U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u župnoj crkvi u Modrići, te podijelio sakrament krizme. U 18.00 sati u katedrali Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje sa članovima malonogometne katoličke lige.

9. lipnja

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje te podijelio sakrament krizme

u župi Vitez, a slavlju je prethodio susret s krizmanicima. U 17.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje te podijelio sakrament krizme u župi Brajkovići, a slavlju je prethodio susret s krizmanicima.

10. lipnja

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje te podijelio sakrament krizme u župi Rankovići, a slavlju je prethodio susret s krizmanicima. U 15.00 sati Nadbiskup je nazočio završetku HKNL u Skenderiji.

11. lipnja

U 11.00 sati Nadbiskup je s gener. vikarom mons. Tunjićem i ekonomom nadbiskupije mons. Kesedžićem pogledao gradnju svetišta na brdu Kondžilo.

12. lipnja

U 11.30 Nadbiskup je primio povjerenika za pastoral mladih vlč. dr. Šimu Maršića. U 14.30 Nadbiskup je primio vlč. Vranu. U 18.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje uoči blagdana Sv. Ante Padovanskog u župi Busovača.

13. lipnja

U 19.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje o blagdanu Sv. Ante Padovanskog u župi Sv. Ante na Sv. Duhu u Zagrebu.

14. lipnja

Nadbiskup je imao radni doručak u samostanu otaca konventualaca na Sv. Duhu sa potpredsjednikom Vlade RH mr. Nevenom Mimicom i ministrom zdravstva dr. Rajkom Ostojićem. U 16.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u župi Stup, te u 17.00 sati nazočio prigodnom koncertu na Stupu koji je organizirao Caritas VN.

15. lipnja

U 9.00 sati Nadbiskup je primio gradonačelnika grada Bjelovara gosp. Antuna Korušec i gđu. Đurđu Adlešić. Nadbiskup je u sarajevskoj zračnoj luci dočekaо nadprezbitera bazilike Sv. Pavla izvan zidina u Rimu kardinala Francesca Monterizia. U 20.00 sati Nadbiskup je s kardinalom Monteriziom nazočio predstavljanju dokum. filma o sluzi Božjem dr. Josipu Stadleru u KŠC sv. Josip.

16. lipnja

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje prigodom proslave patrona sv.



Ante i 175. obljetnice župe Gračac. U večernjim satima Nadbiskup je bio s gostima na Palama.

17. lipnja

Nadbiskup je bio u katedrali na Euharistijskom slavlju koje je predslavio kardinal Francesco Monterizi prigodom vanjske proslave zaštitnika nadbiskupije Srca Isusova. U 12.15 Nadbiskup je otvorio službenu web stranicu Nadbiskupije. U 16.00 sati Nadbiskup je imao susret s biskupa BK BiH. U večernjima satima Nadbiskup je s biskupima BK BiH bio na večeri kod apostolskog nuncija.

18. lipnja

U 15 sati Nadbiskup je započeo Duhovne vježbe pred prezbitersko ređenje za đakone na Palama.

19. lipnja

DV na Palama. U 16.00 na Palama Nadbiskup je primio Sadnu Smoljo, studenticu na postdiplomskom u Rimu.

20. lipnja

DV na Palama. Nadbiskup je u 10 sati na Palama primio župnika u Busovači fra Hrvoja Radića i župnog vikara u Fojnici fra Iliju Alandžaka.

21. lipnja

DV na Palama. U 10 sati Nadbiskup je primio generalnog tajnika *Sant Egidia* prof. Alberta Quattruccia.

22. lipnja

Nadbiskup je primio u 11 sati djelatnicu MRV-a Božanu Ivelić Katava, a u 11.30 primio je veleposlanika Malteškog reda u BiH gosp. Fritzena. U 17.00 sati Nadbiskup je predslavio Misu zadušnicu za pokojnog svećenika Zdravka Mandića. U 20.30 Nadbiskup je imao susret s ministrantima u travničkom sjemeništu.

23. lipnja

U 11.00 sati Nadbiskup je podijelio sakrament krizme za jednog krizmanika u župi Pećine. U 18.00 sati Nadbiskup je predslavio Misu bdijenja u svetištu Sv. Ive u Podmilačju.

24. lipnja

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio Misu o proslavi patrona Sv. Ivana Krstitelja u župi Lug Brankovići. U 17.00 sati Nadbiskup je primio mons. prof. Franju Topića.

25. lipnja

U 9.30 Nadbiskup je primio vlč. prof. Zdenka Spajića, a u 12 sati primio je vlč. prof. Dragu Župarića. U 15.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Miroslava Čavara.

26. lipnja

U 8.45 Nadbiskup je primio vlč. prof. Dragu Župarića. U 9.00 sati Nadbiskup je primio bogoslova iz VBS-a Marka Sliškovića. U 10.00 sati Nadbiskup je primio provincijala Bosne Srebrenice fra Lovru Gavrana. U 18.00 sati Nadbiskup je predslavio Misu u katedrali s članovima Malteškog reda prigodom proslave zaštitnika sv. Ivana Krstitelja.

27. lipnja

U 10.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Svjetlana Stanića iz Kreševa. U 12.15 Nadbiskup je imao intervju za Radio Mir Međugorje. U 18.00 sati Nadbiskup je predslavio Misu u katedrali prigodom završetka diplomatske misije u BiH nadbiskupa Alesandra DErrica, a potom je u 20 sati uslijedio prijem u Svećeničkom domu.

28. lipnja

U 9.00 sati Nadbiskup je primio u nastupnu posjet novog grčkog veleposlanika u BiH gosp. Karolosa Gadisa. U 15.00 sati Nadbiskup je primio franjevačke đakone uoči prezbiterskog ređenja. U 19.30 Nadbiskup je primio vojnog ordinarija mons. dr. Tomu Vukšića.

29. lipnja

U 10.30 Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u katedrali prigodom prezbiterskog ređenja.

30. lipnja

Nadbiskup je prigodom 20 godina Frame u BiH predslavio Euharistijsko slavlje – Humac.

1. srpnja

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u župi Gradačac te podijelio sakrament krizme. U popodnevnom satima Nadbiskup je primio vladiku mons. Kira Stojanova.

Od 2. do 4. srpnja

Nadbiskup je boravio u Piacenzi.

5. srpnja

U 9.45 Nadbiskup je primio rektora NMM sjemeništa *Redemptoris Mater* don Michela s bogoslovima prigodom završetka akademske godine i odlaska na ljetni odmor. U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje prigodom patrona sjemenišne crkve Sv. Ćirila i Metoda u VBS-u. U 17.00 sati Nadbiskup je primio generalnog tajnika zajednice *Sant Egidia* prof. Alberta Quattruccia, a potom je primio bogoslova Ljubu Zadrića.

6. srpnja

U 9.00 sati Nadbiskup je primio generalnog tajnika BK BiH mons. Ivu Tomaševića. U 10.00



sati Nadbiskup je primio gosp. Vinka Jakića iz Ministarstva rad FBiH.

7. srpnja

U 10.00 sati Nadbiskup je primio 23 studenata i 2 profesora iz *Northeastern University* – Boston, koji su na studijskom putovanju kroz BiH.

8. srpnja

Nadbiskup je pohodio župu Dragunja te dvije filijale, te tom prigodom predslavio Euharistijsko slavlje i susreo se s vjernicima. U 18.00 sati Nadbiskup je primio vojnog ordinarija u BiH mons. Tomu Vukšića.

9. srpnja

U 17.30 Nadbiskup je primio gđu. Lelu Maček i gosp. Vedrana Džidu.

10. srpnja

U 10.00 sati Nadbiskup je primio stručni tim glade kliničkog centra sv. Vinko. U 11.00 sati Nadbiskup je primio grupu katoličkih vjernika iz Nazareta. U 14.30 Nadbiskup je primio rabina Arthura Schreiera iz SAD-a.

11. srpnja

U popodnevnom satima Nadbiskup je otputovao za Banjaluku na zasjedanje BK BiH.

Od 12 do 15. Srpnja

Nadbiskup je boravio u Banja Luci na zasjedanju BK BiH.

16. srpnja

U 9.00 sati Nadbiskup je primio mons. Slađana Ćosića. U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje prigodom *Gospa Karmelske* u samostanu Karmel na Stupu. U 15.00 sati Nadbiskup je primio gener. tajnika zajednice Sant Egidio prof. Alberta Quattruccia.

17. srpnja

U 10.00 sati Nadbiskup je primio rektora NMM sjemeništa Redemptoris Mater don Michela Capasso. U 17.00 sati Nadbiskup je primio vlč. prof. Antu Ćosića.

18. srpnja

Nadbiskup je u jutarnjim satima bio u obilasku nadbiskupijskim institucijama u Sarajevu s djelatnicima iz Kirche in not.

19. srpnja

U 10.00 sati Nadbiskup je primio prof. Franju Marića, a u 11.00 sati primio je vlč. Miroslava Ćavara. U večernjim satima Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u Vidovicama prigodom 100 godina rođenja Šime Ivkića.

20. srpnja

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje o proslavi patrona *sv. Ilije* u Tar-

ačin dolu (Čemerno) te blagoslovio temelje zavjetne crkve.

22. srpnja

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u samostanu Marija Zvijezda kod otaca trapista, prigodom 25 godišnjice misništva o. Topića i mons. Božinovića. U popodnevnom satima Nadbiskup je otputovao na godišnji odmor.

Od 23. srpnja do 8. kolovoza

Nadbiskup je bio na godišnjem odmoru na području Riječke nadbiskupije.

9. kolovoza

U 8.30 Nadbiskup je primio gosp. Adelia Bergamaschia. U 9.30 Nadbiskup je primio mons. Petra Jukića, a u 12 sati primio je mons. prof. Antu Ćosića. U popodnevnom satima Nadbiskup je predsjedao sjednici ordinarijata.

10. kolovoza

U 10 sati Nadbiskup je pohodio provincijalat franjevačke provincije, prigodom imendana od provincijala fra Lovre Gavrana. U 14.30 Nadbiskup je primio sarajevskog dekana i katedralnog župnika preč. Pavu Šekeriju. U 18.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje za svoga prethodnika pokojnog nadbiskupa Marka Jozinovića.

11. kolovoza

U 11.00 sati Nadbiskup je u župi Komušina pod Euharistijskim slavljem podijelio sakrament krizme. U 18.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u župi Zavidovići prigodom obnove bračnih jubileja.

13. kolovoza

U 11.00 sati nadbiskup je primio župnika župe Briješće vlč. mr. Peru Brajku. U 11.30 Nadbiskup je primio bogoslova iz VBS Damjana Soldu, a u 12 sati primio je ravnatelja Ureda od reis-u-leme Cerića. U 15.00 sati Nadbiskup je primio ravnateljicu Marije BiH vlč. Ivu Jezidžića.

14. kolovoza

U 9.00 sati Nadbiskup je primio djelatnicu MRV-a gđu Božanu Ivelić Katava. U 18.00 sati Nadbiskup je predslavio Misu bdijenja *Uznese-nja BDM* u Komušini.

15. kolovoza

U 19.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje *Uznese-nja BDM* u sarajevskom svetištu Stup.

16. kolovoza

U 9.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Iliju Markovića. U 11.00 sati Nadbiskup je pred-



slavio Euharistijsko slavlje u dječjem domu Egipat.

17. kolovoza

U 11.30 Nadbiskup je primio župnika župe Rumboci fra Juru Perića. U popodnevnom satima Nadbiskup je primio vlč. Ivana Lovrića.

18. kolovoza

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio Misu posvete crkve u župi Krepšić o 40 obljetnici župe.

19. kolovoza

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u župi Zovik prigodom obljetnice župe. U 20.00 sati Nadbiskup je nazočio svečanom prijemu kod reisa Cerića.

21. i 22. kolovoza

Nadbiskup je nazočio susretu generacije u Lepoglavi.

23. kolovoza

U 10.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Josipa Kneževića, a u 11.30 vlč. prof. Maria Bernadića. U 14.30 Nadbiskup je primio vlč. prof. Šimu Maršića.

24. kolovoza

U jutarnjim satima Nadbiskup je primio vladiku bačkog gosp. Irineja, vladiku hercegovačkog gosp. Grigorija i generalnog tajnika zajednice *Sant Egidio* prof. Quattruccia. U 17.00 sati Nadbiskup je primio s. Davorku Šarić, predstojnicu sestarske zajednice na Banjskom Brijegu.

25. kolovoza

U 15.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Željka Kalfića iz Vijake. U 19.00 sati Nadbiskup je nazočio koncertu zagrebačke filharmonije i akadem. zbora iz Zagreba I. G. Kovačić s članovima zbora sarajevske opere koji su izveli Mozartov Requiem u crkvi sv. Jurja u Derventi.

26. kolovoza

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje na Plehanu prigodom Dva desetljeća izgnanstva Hrvata.

27. do 30. kolovoza

Prije dolaska u Sloveniju u jutarnjim satima Nadbiskup je imao sastanak s odgojiteljima u Travničkom sjemeništu.

Nadbiskup je predvodio duhovne vježbe za svećenike slovenskih biskupija u Murskoj Soboti.

31. kolovoza

U 12.00 sati Nadbiskup je imao intervju za BHT1 prigodom Međunarodnog mirovinskog susreta u organizaciji Sant Egidia. U 14.00 sati Nadbiskup je predslavio Misu zadušnicu i ob-

red pokopa za pokojnu s. Francisku u samostanu Karmel. U 17.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Claude Grbeša iz MVP RH.

1. rujna

Nadbiskup je sudjelovao na Katehetskom danu na KBF-u.

3. rujna

U 12.00 sati Nadbiskup je slavio Euharistiju u zajedništvu sa svećenicima koji su nazočili seminaru za jurisdikciju na KBF-u. u 16.00 sati Nadbiskup je primio gđu. Katu Senjak.

4. rujna

U prijepodnevnom satima Nadbiskup je nazočio seminaru za jurisdikciju. U 14.30 Nadbiskup je primio vlč. Olivera Jurišića. U 15.30 Nadbiskup je imao susret glede vile *Salvator*. u 16.30 Nadbiskup je primio gener. tajnika zajednice *Sant Egidio* prof. Alberta Quattruccia.

5. rujna

Nadbiskup je primio u 10. sati veleposlanika malteškog reda gosp. Fritzena, a u 11.00 sati primio je vlč. Tomu Mlakića. U 16.00 sati Nadbiskup je imao intervju za Dnevnik TV 1.

6. rujna

U 11.30 Nadbiskup je primio gener. tajnika zajednice Sant Egidio prof. Alberta Quattruccia.

7. rujna

U 9.30 Nadbiskup je primio tajnika apostolske nuncijature mons. Josepha Arshada u pratnji njegovih roditelja. U večernjim satima Nadbiskup je pohodio župu Husino i predslavio Euharistijsko slavlje.

8. rujna

U 18.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u katedrali u zajedništvu s kardinalima i nad/biskupima, svećenicima prigodom međunarodnog susreta za mir na temu „Naša je budućnost živjeti zajedno“. U katedrali je nazočio patrijarh SPC gosp. Irinej i drugi vjerski lideri iz Europe.

9. rujna

U 9.00 sati Nadbiskup je nazočio liturgiji u pravoslavnoj prvostolnici zajedno s ostalim kardinalima, nad/biskupima, svećenicima i vjerskim liderima prigodom međunarodnog susreta za mir. U 15.00 sati Nadbiskup je primio predsjednika RH gosp. Ivu Josipovića, u pratnji veleposlanika RH u BiH gosp. Staničića te ostalih suradnika. U 17.00 sati Nadbiskup je sudjelovao na svečanom otvaranju međunarodnog susreta za mir u Skenderiji na temu „Naša je budućnost živjeti zajedno“. Nakon



svečanog otvaranja Nadbiskup je imao susrete u zgradi Parlamenta BiH te hotelu Europa.

10. rujna

U 10.00 sati Nadbiskup je imao susret s grupom mladih iz Italije iz pokreta „Mladi za mir“. U 15.00 sati Nadbiskup je primio iz sjemeništa Redemptoris Mater bogoslova Jošta Mezega, prigodom njegova odlaska u itineranciju u Afriku. U 16.30 Nadbiskup je sudjelovao na Panelu 11 (*Mir je gradilište otvoreno svima..*) u Kazalištu prigodom međunarodnog susreta za mir.

11. rujna

U 9.30 Nadbiskup je sudjelovao na Panelu 25 (*Sarajevo poslije dvadeset godina: Od konflikta do susreta*) na KBF-u. U 17.00 sati Nadbiskup je sudjelovao na Molitvi za mir ispred katedrale Presv. Srca Isusova, gdje su bili nazočni i ostali kršćani sa svojim poglavarima. Potom je uslijedila „Procesija mira“ prema trgu Doma oružanih snaga. U 19.00 sati bila je završna ceremonija na trgu Doma (Zaključni referati; Svjedočanstva; Čitanje potpisivanje i izručivanje Apela za Mir 2012; Razmjena mira i završna procesija).

12. rujna

U 9.00 sati Nadbiskup je primio američkog veleposlanika pri Sv. Stolici gosp. M. Diaza. U 10.00 sati Nadbiskup je imao intervju prigodom završetka međunarodnog susreta za mir. U 14.30 Nadbiskup je primio djelatnicu MRV-a gđu. Božanu Ivelić Katava, a u 16.00 sati primio je prof. Vedrana Džido. U 18.00 sati Nadbiskup je predslavio svečano Euharistijsko slavlje u katedrali te pod misom uveo u kano-ničku službu preč. dr. Darku Tomaševića.

13. rujna

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio Misu zaziv Duha Sv. na početku nove šk.godine u KŠC *Petar Barbarić* u Travniku. Nadbiskup je imao susret sa sjemeništarcima i odgojiteljima.

14. rujna

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje prigodom patrona župe Uzvišenje Sv. Križa u Ogulinu, potom je nazočio svečanosti u općini grada Ogulina.

15. rujna

U 10.00 sati Nadbiskup je imao intervju ispred katedrale za emisiju *Mir i Dobro* glede održanog Međunarodnog susreta za mir u Sarajevu. U 12.00 sati Nadbiskup je primio gosp. Predraga Praštalo iz EU pokreta. U 15.00 sati Nadbiskup je primio s. Katu i s. Te-reziju, FDC.

16. rujna

U 10.00 sati Nadbiskup je primio delegaciju iz Kanadskog parlamenta na čelu sa predsjednikom Senata dr. Noelom Kinsellom. U 17.00 sati Nadbiskup je primio župnika iz Ovčareva.

17. rujna

U 9.00 sati Nadbiskup je primio tajnicu iz ureda BK BiH s. Emanuelu. U 10.30 Nadbiskup je imao susret s odgojiteljima VBS-a. U 14.30 Nadbiskup je primio vlč. Miroslava Čavara. U 17.30 Nadbiskup je primio vojnog ordinarija u BiH mons. dr. Tomu Vukšića.

18. rujna

U 11.00 sati Nadbiskup je primio predsjednicu državnog ureda za Hrvate izvan HR gđu. Dariju Krstičević. U 15.30 Nadbiskup je primio dr. Reschea iz Klagenfurta.

19. rujna

U 9.30 Nadbiskup je nazočio susretu dijece-zanskih svećenika u VBS i tom prigodom predslavio Euharistijsko slavlje. U 19.00 sati Nadbiskup je primio župnika Ivana Bošnjaka.

20. rujna

U 10.30 Nadbiskup je primio provincijala Družbe Isusove p. Antu Tustonjića. U 12.00 sati Nadbiskup je imao ručak u privatnoj reziden-ciji veleposlanika SAD-a. U 16.30 Nadbiskup je primio dekana KBF-a mons. Pavu Jurišića.

21. rujna

U 8.45 Nadbiskup je imao intervju za Radio Mir Međugorje. U 10.00 sati Nadbiskup je primio u nastupni posjet novog veleposlanika R. Indonezije. U 11.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Hrvoja Kalema. U 14.30 Nadbiskup je primio vlč. dr. Šimu Maršića.

22. rujna

U 10.00 sati Nadbiskup je primio župnika u Čemernom vlč. dr. Peru Brkića. U 11.00 sati Nadbiskup je nazočio Skupštini HKD Napretka. U 15.00 sati Nadbiskup je primio ravnatelja SD vlč. Fabijana Stanušića.

23. rujna

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u Goraždu prigodom Prve obljetnice beatifikacije bl. Drinskih mučenica.

24. rujna

Nadbiskup je sudjelovao na sjednici MRV-a. U 17.00 sati Nadbiskup je nazočio molitveno meditativnom programu u crkvi Kraljice sv. Krunice te potom predslavio Euharistijsko slavlje prigodom Prve obljetnice beatifikacije bl. Drinskih mučenica.



25. rujna

U 8.30 Nadbiskup je primio studenta KBF-a Vedrana Lešića. U 10.00 sati Nadbiskup je primio pročelnika KUVNa mons. Petra Jukića. U 14.00 sati Nadbiskup je primio šefa delegacije EU i predstavnika EU u BiH veleposlanika Petera Sorensa. U 15.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici uredničkog vijeća KT.

26. rujna

U 9.00 sati Nadbiskup je primio ravnatelja Caritasa VN vlč. dr. Mirka Šimića. U 10.00 sati Nadbiskup je primio djelatnicu MRV-a Božanu Ivelić Katava. U 15.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici uredničkog vijeća KT.

27. rujna

U 11.00 sati u organizaciji Nadbiskupijskog centra za mlade – konferencijom za tisak, Nadbiskup je otvorio volontersku akciju „72 sata bez kompromisa“. U 14,15 Nadbiskup je primio župnika iz Kostajnice vlč. Jozu Majića. U 15.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici ordinarijata. U 17.00 sati Nadbiskup je pohodio samostan Karmel.

28. rujna

U 14.30 Nadbiskup je primio djelatnicu MRV-a Božanu Ivelić Katava. U 15.00 sati Nadbiskup je primio župnika u Krepšiću vlč. Matu Mikičića.

29. rujna

U 8.30 Nadbiskup se susreo s grupom mladih neokatekumenskog Puta iz zagrebačke nadbiskupije u župi Vogošća. U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio Misu posvete crkve u župi Ovcarevo.

30. rujna

U 10.30 Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u katedrali, prigodom susreta Paneuropske unije u Sarajevu. U 17.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u župi Stup prigodom zatvaranja akcije „72 sata bez kompromisa“, te nazočio prigodnom programu.

1. listopada

U 8.30 Nadbiskup je primio župnika u Prudu vlč. dr. Zdenka Spajića, a u 10.00 sati primio je tajnika apostolske nuncijature mons. Arshada. U 12.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje prigodom početka nove akademske godine na KBF-u. u 14.30 Nadbiskup je primio bogoslova iz VBS-a Marina Marića.

6. listopada

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio Misu posvete crkve u župi Sv. Franje - Srednja Slat-

ina. U večernjim satima Nadbiskup je iz beogradske zračne luke otputovao u Rim.

Od 7. listopada do 28. listopada

13. listopada Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u svetištu Mariji Bistrici prigodom hodočašća vjernika vrhbosanske nadbiskupije i banjolučke biskupije.

Nadbiskup je kao sinodalni otac boravio na Sinodi biskupa cijeloga svijeta u Rimu, koja se održavala na temu Nova evangelizacija.

29. listopada

U 15.30 Nadbiskup je imao susret s provincijalom Bosne Srebrene fra Lovrom Gavranom i dekanima mons. Pavom Jurišićem, KBF i fra Viliom Radmanom, FT.

30. listopada

U 12.00 sati Nadbiskup je predslavio Misu zadušnicu za pokojnog svećenika preč. dr. Ivu Balukčića u Komušini, te obred pokopa u groblju Slatina.

31. listopada

U 10.00 sati Nadbiskup je primio župnika u župi Grbavica – SA, p. Krešimira Dijakovića DI. U 11.00 sati Nadbiskup je imao press konferenciju glede Sinode biskupa. U 15.00 sati Nadbiskup je primio djelatnicu MRV Božanu Ivelić Katava, a u 16 sati župnika u Novom Gradu – SA, don Antu Jelića.

1. studeni

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio Misu na Stupskom groblju, a u 15.00 sati na groblju sv. Josip.

2. studeni

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio Misu na groblju Bare.

3. studeni

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio Misu u župi Ulice.

4. studeni

U 15.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Miru Karatovića. U 16.00 sati Nadbiskup je primio biskupa Ratka Perića. U 18.00 sati Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u katedrali prigodom početka zasjedanja BK BiH.

5. studeni

Zasjedanje BK BiH. U 12.00 sati Nadbiskup je predslavio Misu zadušnicu za pokojnog svećenika Miju Josipovića u sjemenišnoj crkvi sv. Ćirila i Metoda. U 19.30 Nadbiskupa je zajedno s ostalim članovima BK BiH imao večeru u Caritasu VN.

**6. studeni**

Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje zajedno s biskupima BK BiH u VBS-u.

Zasjedanje BK BiH.

7. studeni

U 12.00 sati Nadbiskup je zajedno s Predsjednikom BK BiH sudjelovao na press konferenciji prigodom završetka zasjedanja BK BiH. U 17.00 sati Nadbiskup je primio ravnatelja caritasa vlč. dr. Mirka Šimića.

8. studeni

U 10. 00 sati nadbiskup je primio novog predstavnika CRS-a u BiH gosp. Marca DSilve. U 15.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici ordinarijata. U 17.00 sati Nadbiskup je primio rektora VBS-a preč. Marka Zubaka, a u 17.30 Nadbiskup je primio ekonomu i prefekta u nadbiskupijском sjemeništu u Travniku vlč. Marka Majstorovića.

9. studeni

U 9.30 Nadbiskup je primio vlč. Miroslava Čavara. U 15.00 sati Nadbiskup je imao susret s uredničkim vijećem KT.

10. studeni

U prijepodnevnim satima Nadbiskup je imao susret s odgojiteljima, sjemeništarima i njihovim roditeljima u nadbiskupijском sjemeništu u Travniku, i tom je prigodom predslavio Euharistiju.

11. studeni

U 11.00 sati Nadbiskup je predslavio Misu u Sebešiću, a u 13.00 sati u župi Rostovo.

12. studeni

U 9.00 sati Nadbiskup je primio župnog vikara sa Stupa vlč. Josipa Budimira. U 11.30 Nadbiskup je imao intervju za Radio Mir Međugorje. U 15.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici Vijeća konzultora.

13. studeni

U 9.00 sati Nadbiskup je predsjedao sjednici Svećeničkog vijeća. U 16.00 sati Nadbiskup je primio novu veleposlanicu BiH pri Sv. Stolicu gđu. Slavicu Karačić.

14. studeni

U 8.30 Nadbiskup je primio rektora sjemeništa „Petar Barbarić“ preč. Marijana Pejića. U 9.30 Nadbiskup je imao susret sa župnicima od bogoslova u VBS-u. u 14.00 Nadbiskup je kao Predsjednik sudjelovao na proslavi 15. obljetnice MRV-a u BiH, u Domu oružanih

snaga. U 18.00 Nadbiskup je primio prof. Šamiju iz Zagreba.

15. studeni

U 10.30 Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje u mostarskoj katedrali te nazočio akademskom činu 25 obljetnice osnutka i djelovanja teološko katehetskog instituta. U 15.00 sati Nadbiskup je nazočio svečanom činu inauguracije novo reisa IZ ef. Kavazovića u hotelu Bristol.

16. studeni

U 10.00 sati Nadbiskupu je primio ravnatelja Caritasa iz Duisburga u pratnji vlč. dr. Mirka Šimića. U 11.00 sati Nadbiskup je primio vlč. Slavišu Stavnjaka. U popodnevnim satima Nadbiskup je primio dr. Mihaela Szentmartonia.

17. studeni

U 10.00 sati Nadbiskup je predsjedao studijskom danu Vijeća za odgojitelje pri BK. U večernjim satima Nadbiskup je imao večeru s gostima na Palama.

18. studeni

U 15.30 Nadbiskup je pohodio samostan Karmel.

19 do 24 studenog

23-eg Nadbiskup je primio priznanje Akademije *Bonificijana* za promicanje kulture, mira i jednakopravnosti u gradu Anagni –IT.

Nadbiskup je bio u Italiji te potkraj tjedna sudjelovao na konzistoriju u Rimu.

25. studeni

U 10.30 Nadbiskup je predslavio Euharistijsko slavlje na svetkovinu Krista Kralja u katedrali, a potom je ugostio članove katedralnog zbora u nadbiskupskoj rezidenciji.

26. do 29. studeni

Nadbiskup je predvodio duhovne vježbe za svećenike beogradske nadbiskupije u Subotici.

30. studeni

U 8.30 Nadbiskup je primio vlč. Vitomira Šošića. U 10.00 sati Nadbiskup je primio HR veleposlanika u BiH gosp. Staničića. U 11.00 sati Nadbiskup je primio rektora VBS-a preč. Marka Zubaka. U 14.30 Nadbiskup je primio ravnatelja Caritasa don Renza, ravnatelja Caritasa u biskupiji Volterra – IT. U 15.00 sati Nadbiskup je imao pojedinačne razgovore s kandidatima za đakoniat.

Kroniku zabilježio: Davor Topić, tajnik



Bogoslovi 2012. / 2013.

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Ime	Prezime	Bisk.	Župa	Tečaj	Rođendan
1. Mario	Grbavac	BL	Sv. Josip, Drvar	I.	20. 2. 1993.
2. Ivan	Injić	VB	Uzašašće Gospodinovo, Novi Travnik	I.	9. 11. 1993.
3. Juro	Juroš	VB	Sv. Marko ev., Potočani	I.	28. 12. 1989.
4. Stipica	Lešić	VB	Presveto Trojstvo, Novi Travnik	I.	26. 12. 1993.
5. Željko	Pasković	KO	Sv. Matej, Dobrota	I.	3. 5. 1991.
6. Slaven	Boban	MO -DU	Sv. Ivan ap. i ev., Mostar	II.	30. 9. 1991.
7. Ivan	Duspara	MO -DU	Sv. Franjo Asiški, Gradac Posuški	II.	18. 10. 1991.
8. Josip	Erjavac	ĐA - OS	Sv. Filip i Jakov, Odvorci	II.	3. 4. 1991.
9. Velimir	Frgić	VB	Sv. Ana, Kupusina	II.	25. 8. 1987.
10. Marin	Krešić	MO -DU	Sv. Marko – Cim, Mostar	II.	6. 12. 1992.
11. Davor	Madžarević	VB	Glavosjek sv. Ivana krstitelja, Odžak	II.	5. 10. 1991.
12. Robert	Perić	MO -DU	Presveto Trojstvo, Blagaj - Buna	II.	19. 5. 1992.
13. Josip	Šimić	VB	Uznesenje BDM, Kreševo	II.	19. 3. 1992.
14. Ante	Vrhovac	VB	Uzašašće Gospodinovo, Novi Travnik	II.	6. 2. 1993.
15. Marko	Župarić	VB	Sv. Mihovil ark., Kopanice	II.	17. 5. 1993.
16. Ivan	Ivančević	VB	Presv. Srce Isusovo, Prozor	III.	1. 11. 1991.
17. Petre	Kalev	SKOP	Uznesenje BDM, Nova Mala	III.	30. 9. 1991.
18. Dražen	Kustura	VB	Sv. Josip, Zenica	III.	14. 3. 1991.
19. Ivica	Lekić	VB	Sv. Juraj, Vitez	III.	5. 7. 1985.
20. Željko	Matijević	VB	Radunice	III.	19. 5. 1990.
21. Marko	Slišković	VB	Sv. Ivan Krstitelj, Lug-Brankovići	III.	17. 6. 1991.
22. Anto	Zubak	VB	Sv. Petar i Pavao, Kulina	III.	12. 11. 1991.
23. Stjepan	Didak	VB	Turbe	IV.	15. 8. 1989.
24. Vedran	Lešić	VB	Presveto Trojstvo – N. Travnik	IV.	6. 11. 1990.
25. Andrej	Lukanović	VB	Lukavac	IV.	27. 8. 1989.
26. Ljubo	Zelenika	VB	Presv. Srce Isusovo, Prozor	IV.	6. 7. 1990.



27. Branimir	Birčić	VB	Zavidovići	V.	19. 10. 1989.
28. Predrag	Ivandić	BL	Ljubija	V.	17. 10. 1988.
29. Bojan	Ivešić	VB	Zavidovići	V.	17. 3. 1990.
30. Oliver	Jerković	VB	Rostovo	V.	4. 5. 1988.
31. Gabrijel	Jukić	VB	Žepče	V.	25. 9. 1974.
32. Boris	Ljevak	BL	Sv. Josip, Drvar	V.	10. 10. 1988.
33. Stjepan	Mostarac	VB	Sv. Ilija, Kandija	V.	12. 10. 1988.
34. Marko	Škraba	VB	Bistrica kod Uskoplja	V.	22. 11. 1989.
35. Vlado	Vrebac	VB	Stup, Sarajevo	V.	12. 8. 1989.
36. Ivan	Butum	VB	Uzašašće Gosp., N. Travnik	VI.	21. 6. 1988.
37. Marko	Jukić	VB	Sv. Ivan Krstitelj, Lug-Brankovići	VI.	9. 2. 1989.
38. Branko	Jurić	VB	Presv. Srce Isusovo, Prozor	VI.	8. 10. 1988.
39. Ivan	Karača	VB	Prozor	VI.	6. 1. 1988.
40. Marin	Marić	VB	Otinovci, Kupres	VI.	29. 8. 1987.
41. Zlatko	Matić	BL	Sv. Josip, Drvar	VI.	7. 12. 1987.
42. Damjan	Soldo	VB	Skopaljska Gračanica	VI.	27. 3. 1986.



VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA
NADBISKUPSKO SJEMENIŠTE „ŠETAR BARBARIĆ“ - TRAVNIK

Školska 1, 72270 Travnik, BiH
Tel/Fax: ++387 30 511 845

E-mail: rektor_tr@bih.net.ba Web: www.ksc-travnik.net

POPIS SJEMENIŠTARACA
na početku školske godine 2012/13

IV. razred

1. Goran Galić, Gromiljak, SA
2. Ante Jukić, Posušje, MO
3. Mario Jurković, Studenci, MO
4. Ivan Kapetanović, Fojnica, SA
5. Davor Krajinović, Zavidovići, SA
6. Nikola Nikolić, Sk. Gračanica, SA
7. Tomislav Šimunović, Jajce, BL

6. Domagoj Matijević, Globarica, SA
7. Ivan Matijević, Globarica, SA
8. Ivan Mijač, ZE – sv. Josipa, SA
9. Vinko Nenadić, Vinjani, MO
10. Marin Polić, Vinjani, MO
11. Tomislav Rajič, Jablanica, MO
12. Mato Šamardžić, Vinjani, MO
13. Stipo Škoro, Gromiljak, SA
14. Dario Vukančić, Gromiljak, SA
15. Josip Zeman, Drvar, BL

III. razred

1. Josip Antukić, Lug-Brankovići, SA
2. Marin Babić, Maglaj, SA
3. Josip Dedić, Prozor, SA
4. Tunjo Đorđić, O. Luka-Bok, SA
5. Sandro Jurešić, ZE – sv. Josipa, SA
6. Frano Marijanović, Vukanovići, SA
7. Josip Širić, Maglaj, SA
8. Marcel Tunjić, Vukanovići, SA
9. Danijel Zadrić, Prozor, SA
10. Matias Zečević, G. Dubica, SA

I. razred

1. David Bebek, Šipovača-Vojnići, MO
2. Jurica Bešker, Prozor, SA
3. Josip Bojić, Glavice, SA
4. Ante Čališ, Prozor, SA
5. Danijel Dedić, Prozor, SA
6. Mateo Duvnjak, Žabljak, SA
7. Ante Grubeša, Prozor, SA
8. Robert Grubeša, Prozor, SA
9. Matej Jurčević, Glavice, SA
10. Ilija Jurić, Prozor, SA
11. Marko Lončar, Prozor, SA
12. Bruno Mišić, Prozor, SA
13. Josip Papak, Prozor, SA
14. Matej Škarica, Prozor, SA
15. Matej Žulj, Glamoč, BL

II. razred

1. Branimir Bevanda, MO – sv. Mateja, MO
2. Nikola Bevanda, Bos. Grahovo, BL
3. Mateo Kepić, Gromiljak, SA
4. Zvonimir Kosić, O. Luka-Bok, SA
5. Josip Marković, Lug-Brankovići, SA

Rekapitulacija po dijecezama: BL – 4; MO – 8; SA – 35.

don Marijan Pejić, rektor

1. Nadbiskupski ordinarijat vrhbosanski, Sarajevo;
2. Biskupski ordinarijat, Banja Luka
3. Biskupski ordinarijat, Mostar



NADBISKUPIJA VRHBOSANSKA - SARAJEVO
ŽUPA KRALJICE SV. KRUNICE - KREPŠIĆ

POVELJA

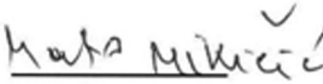
O POSVETI ŽUPNE CRKVE

NA ČAST PRESVETOGA TROJSTVA, POD ZAŠTITOM KRALJICE SV. KRUNICE
ZA PONTIFIKATA PAPE BENEDIKTA XVI. ORDINARIJA VINKA KARD. PULJIĆA.

ŽUPA KRALJICE SV. KRUNICE, KREPŠIĆ ODIJELJENA JE 1972. god. KAO SAMOSTALNA
KAPELANIJA OD ŽUPE GORICE. CRKVA JE DEVASTIRANA ZA VRIJEME DOMOVNSKOG
RATA 1991 - 1995, OBNOVA CRKVE ZAPOČINJE POVRAJKOM ŽUPNIKA
I MJEŠTANA 2000. god. vlč. JAKOV PAVLOVIĆ, vlč. MARTIN ANIĆ, vlč. NIKOLA PRANJIĆ
I SADAŠNJI ŽUPNIK vlč. MATO MIKIČIĆ, UZ POMOĆ DONATORA
I ŽUPLJANA KREPŠIĆA, DOPRINIJELE SU IZGRADNJI ŽUPNE CRKVE.
ZA VRIJEME POSVETE ŽUPA BROJI 116 VJERNIKA.

U OLTAR SU UGRAĐENE RELIKVIJE SV. ŠIMUNA STOCKA.
KUMA CRKVE JE SLAVA JOVANOVIĆ rođ. ŠEMOVČAN
CRKVI JE POSVETIO UZORITI VINKO KARD. PULJIĆ
18. KOLOVOZA 2012. GODINE


POSVETITELJ


ŽUPNIK




KUMA



U IME PRESV. TROJSTVA, OCA, SINA I DUHA SVETOGA.

**ZA PONTIFIKATA PAPE BENEDIKTA XVI.,
ORDINARIJA VRHBOSANSKOG VINKA KARD. PULJIĆA,
PRESJEDAVAJUĆEG PREDSEDNIŠTVA BiH BAKIRA IZEBEGOVIĆA,
NAČELNIKA OPĆINE ILJAŠ NUSRETA MAŠIĆA,
ŽUPNIKA ŽUPE ČEMERNO DR. PERE BRKIĆA,**

**ŽUPA SV. ILIJE PROROKA ČEMERNO
POČE GRADITI NA TARAČIN DOLU, STAROM SJEDIŠTU ŽUPE
ZAVJETNU CRKVU SV. ILIJE PROROKA.**

**STARA CRKVA I ŽUPNA KUĆA,
KAO I KUĆE VJERNIKA PORUŠENE SU U RATU 1993. GODINE,
A ŽUPNIK I VJERNICI PROGNANI.**

**KAMEN TEMELJAC BLAGOSLOVI VINKO KARD. PULJIĆ
ILINDAN, DANA 20. SRPNJA, GODINE GOSPODnje 2012.,
NA 130. OBLJETNICU ŽUPE ČEMERNO.**

Vinko Kard. Puljić
**ORDINARIJ VRHBOSANSKI
VINKO KARD. PULJIĆ**

Dr. Pero Brkić
**ŽUPNIK ČEMERNO
DR. PERO BRKIĆ**





VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA - SARAJEVO
ŽUPA »SV. FRANJO ASIŠKI« - SREDNJA SLATINA

POVELJA

O POSVETI ŽUPNE CRKVE

*Na slavu i čast Presvetog Trojstva,
a pod zaštitom svetog Franje Asiškog,
župljani župe Srednja Slatina izgradiše,
uz pomoć mnogobrojnih dobročinitelja diljem svijeta,
u domovinskom ratu potpuno razrušenu crkvu,
te Providnošću i Milošću Božjom,
za Pontifikata pape Benedikta XVI,
za upravljanja Vrhbosanskom Nadbiskupijom
msgr. Vinka kardinala Puljića,
i upravljanja župom župnika Marka Stipića,
tako obnovljenu crkvu u Srednjoj Slatini*

POSVETI

*6. listopada godine Gospodnje 2012.
nadbiskup Vinko kardinal Puljić
i ugradi u oltar moći blažene Marije Propetog Petković.
Za izgradnju ove crkve posebno su zaslužni:
vlč. Ilija Orkić, tadašnji župnik, gosp. Juro Kuprešak, kum crkve,
te projektant crkve gosp. Petar Lušo iz Kornice.*

Vinko kardinal Puljić
Posvetitelj

Vinko kardinal Puljić

Marko Stipić
Župnik, Marko Stipić



Juro Kuprešak
Kum crkve, Juro Kuprešak



SEGRETERIA DI STATO

Da Castel Gandolfo, 4 settembre 2012

IZ KORESPONDENCIJE

Signor Cardinale,

sono particolarmente lieto di far pervenire il cordiale saluto e apprezzamento del Santo Padre Benedetto XVI agli illustri Rappresentanti delle Chiese e Comunità cristiane, e delle grandi Religioni mondiali, come pure alla popolazione di Sarajevo, a Lui particolarmente cara, e a tutti coloro che sono radunati per celebrare il XXVI Incontro Internazionale per la Pace, organizzato dalla Comunità di Sant'Egidio.

E' motivo di gioia e di conforto vedere che questo pellegrinaggio di pace, iniziato ad Assisi nell'ottobre del 1986 dal beato Giovanni Paolo II, continui a portare frutto. Lo stesso Sommo Pontefice ne ha voluto sottolineare il significato, lo scorso anno, a venticinque anni di distanza, recandosi pellegrino nella città di san Francesco, insieme a tanti credenti e a tanti uomini e donne di buona volontà, che sono in sincera ricerca della verità e per questo si impegnano per costruire la pace. In quella occasione Egli osservò come la causa della pace sia oggi minacciata da un duplice rischio: da un lato la strumentalizzazione della religione come motivo di violenza, dall'altro il «no» a Dio in nome di una visione del tutto secolarizzata dell'uomo, che a sua volta è capace di produrre una violenza senza misura. Gli effetti del convergere di queste due forze negative si sono, fra l'altro, sperimentati in misura drammatica, anche nella città di Sarajevo, in quella guerra che ha avuto inizio venti anni fa, portando morte e distruzione nei Balcani.

. / .

A Sua Eminenza Reverendissima
Il Sig. Card. VINKO PULJIĆ
Arcivescovo di Vrhbosna-Sarajevo
SARAJEVO



Come antidoto a tale minaccia sempre ricorrente, Papa Benedetto XVI ha rilanciato ad Assisi l'alleanza tra persone religiose e persone che non si sentono appartenenti ad alcuna tradizione religiosa, ma sono in sincera ricerca della verità, nella convinzione che da un dialogo profondo e sincero possa scaturire: per i primi l'impegno ad una sempre necessaria purificazione della religione vissuta, per i secondi il mantenersi aperti alle grandi domande dell'umanità e al Mistero che avvolge la vita dell'uomo.

In tal modo, il comune pellegrinaggio verso la verità potrà tradursi anche nel comune pellegrinaggio verso la pace. Di esso sono espressione gli Incontri Internazionali per la Pace promossi dalla Comunità di Sant'Egidio. Uno speciale valore assume l'incontro di quest'anno a Sarajevo. Come ebbe modo di affermare il Beato Giovanni Paolo II, che si sentiva così profondamente legato a questa città, «Non si può dimenticare che Sarajevo è diventata simbolo della sofferenza di tutta l'Europa in questo secolo. Essa lo è stata all'inizio del Novecento, quando la prima guerra mondiale ebbe qui il suo inizio; lo è stata in un modo differente la seconda volta, quando il conflitto si è consumato totalmente in questa regione» (*Omelia a Sarajevo*, 13 aprile 1997).

Oggi, da Sarajevo, vuole partire un messaggio di pace, grazie all'incontro di tanti uomini e donne di religioni diverse. La pace ha bisogno di essere sostenuta da cuori e menti che cercano la verità, si aprono all'azione di Dio, tendono le mani agli altri. E' importante allora allargare lo sguardo al mondo intero e alle realtà problematiche per la convivenza, la riconciliazione e la pace, che ancora lo caratterizzano, con speranza e impegno: continua, infatti, la minaccia del terrorismo, tante guerre insanguinano la terra, la violenza contro il fratello sembra non avere fine. Il nostro mondo ha veramente bisogno di pace! Anzi, dal nostro mondo si alza sempre più forte il grido «Venga la pace!». Il pensiero del Santo Padre va, in questi giorni, in modo particolare, al Medio Oriente, alla drammatica situazione in Siria e al Viaggio Apostolico che si accinge a realizzare in Libano. L'augurio è che quelle terre, e tutte le terre bisognose di riconciliazione e di tranquillità, trovino presto la pace in una serena convivenza, nella stabilità e nel rispetto dei diritti dell'uomo.



La lunga esperienza di dialogo, vissuta anche in questi Incontri, mostra quanto sia fallace la cultura dello scontro, mentre risalta il valore del dialogo impostato sui binari saldi della verità, dalla quale sgorga la pace: «Il vivere insieme è in fondo una semplice predisposizione, che deriva direttamente dalla nostra condizione umana. E' dunque nostro compito darle un contenuto positivo. Il vivere insieme può trasformarsi in un vivere gli uni contro gli altri, può diventare un inferno, se non impariamo ad accogliere gli uni gli altri, se ognuno non vuole essere altro che se stesso. Ma aprirsi agli altri, offrirsi agli altri, può essere anche un dono» (BENEDETTO XVI, *Messaggio all'Incontro Internazionale per la Pace di Monaco*, 1° Settembre 2011). E' una consapevolezza che deve allargarsi nelle coscienze degli uomini e dei popoli.

«Vivere insieme è il futuro!» Questa visione per noi cristiani si radica nella fede: «il Dio in cui crediamo è il Creatore e Padre di tutti gli uomini, a partire dal quale tutte le persone sono tra loro fratelli e sorelle e costituiscono un'unica famiglia. La Croce di Cristo è per noi il segno del Dio, che al posto della violenza, pone il soffrire con l'altro e l'amare con l'altro» (BENEDETTO XVI, *Discorso ad Assisi*, 27 ottobre 2011).

Il Santo Padre, mentre auspica un fruttuoso incontro, si unisce spiritualmente a tutti i presenti, nella certezza che il Signore, Padre di tutti gli uomini, continuerà a guidarci sulla via della pace e dell'incontro pacifico tra i popoli, beneducendo ogni nostro impegno.

Mi associo anche io all'augurio del Sommo Pontefice e profitto dell'occasione per manifestarLe, Signor Cardinale, i sentimenti della mia considerazione e della mia stima in Cristo

✠ Tarcisio Card. Bertone
Segretario di Stato



SECRETARIA STATUS

Summus Pontifex

BENEDICTUS XVI

in proximum Tertiumdecimum Coetum Generalem Ordinarium Synodi
Episcoporum Sodalem cooptavit Eminentissimum ac Reverendissimum
Dominum Cardinalem

VINCENTIUM PULJIČ

Archiepiscopum Vrhbosnensem

Id in notitiam ipsius Eminentissimi Domini Puljič perfertur, ut ea de re
opportune certior fiat ad eiusdemque normam se gerat.

Ex Aedibus Vaticanis, die VIII mensis Septembris, anno MMXII.

Secretarius Status



NADBISKUP VRHBOSANSKI
ARCHIEPISCOPUS VRHBOSNENSIS

Natale 2012.

Santo Padre
Benedetto XVI
Città del Vaticano

Santo Padre!

Durante quest'Anno di fede in cui celebriamo il mistero della Natività di Gesù Cristo, lo celebriamo nella fede, ma nella Festa cerchiamo l'opportunità di rafforzare la nostra fede. Mentre celebriamo questo Mistero gioioso, in modo particolare ricordiamo tutti quelli che ci sono cari e ci stanno vicino nel cuore. Proprio questo è il motivo per cui a Voi Santo Padre, nel nome di tutta la Chiesa dell'arcidiocesi di Vrhbosna (Sarajevo) e in modo particolare nel proprio nome, invio i più sinceri auguri e desideri per la celebrazione di Natale.

Sappiate che siete con noi a Sarajevo e in Bosnia ed Erzegovina, perché preghiamo per Voi e mostriamo la nostra devozione e fedeltà.

Auguriamo che nell'anno 2013 La accompagna luce e forza dello Spirito Santo per il bene della Chiesa cattolica e il mondo intero.

Tra molti auguri che Lei riceverà, desideriamo che si trovi anche questo modesto augurio ma scritto dal profondo di cuore, perché, con i sacrifici quotidiani, veramente paghiamo il prezzo della fedeltà alla Chiesa e al Cristo Redentore.

Mentre La saluto con la lealtà filiale, confermo la mia fedeltà e umilmente chiedo benedizione apostolica!

Vinko card. Puljić
Vinko cardinale Puljić

L'arcivescovo metropolita di Vrhbosna

poslano paketu 21. XII. 0039 +6/69885088

KAPTOL 7, SARAJEVO - TELEFON ++387 33 225 501 - TELEFAKS ++387 33 218 824



Dal Vaticano, 4 gennaio 2013

N. 206.000

Signor Cardinale,

in occasione del Santo Natale e per il Nuovo Anno, Ella, anche a nome di codesta Comunità diocesana, ha fatto pervenire al Sommo Pontefice fervide espressioni augurali, avvalorate dalla preghiera.

Sua Santità desidera manifestare viva riconoscenza per la premurosa testimonianza di affetto ed auspica che la nascita di Gesù Cristo, «il Dio potente, apparso come bambino e mostratosi a noi come Colui che ci ama e mediante il quale l'amore vincerà» (Benedetto XVI, Omelia, Notte di Natale 2011), aiuti a riscoprire la vera gioia e la vera luce del Natale.

Con tali voti il Santo Padre, mentre invoca la celeste intercessione dell'Immacolata Madre del Salvatore, è lieto di inviare a Vostra Eminenza e a quanti sono affidati alle sue cure pastorali l'implorata Benedizione Apostolica.

Mi valgo della circostanza per confermarmi con sensi di distinto ossequio

dell'Eminenza Vostra Rev.ma

dev.mo nel Signore

✠ Tarcisio Card. Bertone

Segretario di Stato

A Sua Eminenza Reverendissima
il Signor Cardinale Vinko PULJIĆ
Arcivescovo di Vrhbosna
Kaptol, 7 BiH-71000 Sarajevo
BOSNIA ED ERZEGOVINA



Poruka narodu Božjem s XIII. redovnog zajedanja Biskupske sinode

PRILOZI

Tijekom 26. opće kongregacije u petak 26. listopada, sinodalni su oci jednoglasno prihvatili Poruku narodu Božjem na završetku XIII. redovnog zajedanja Biskupske sinode.

Braćo i sestre,

„Milost vam i mir od Boga, Oca našega, i Gospodina Isusa Krista“ (Rm 1,7). Mi biskupi cijelog svijeta okupljeni, na poziv Rimskog biskupa u Vatikanu, da bi promišljali o „novoj evangelizaciji za prenašanje kršćanske vjere“, prije nego što ćemo se vratiti mjesnim crkvama, želimo se obratiti svima vama, da bi podržali i usmjerili služenje Evanđelju u različitim kontekstima u kojima svjedočimo danas.

1. Kao Samarijanka na zdencu

Nadahnmimo se stranicom Evanđelja: susretu Isusa sa Samarijankom (Iv 4, 5-42). Nema muškarca ili žene, koji se u svojem životu ne nađe, kao žena iz Samarije, pored zdenca sa praznim krčagom u nadi da će naći ispunjenje najdublje želje srca, koja jedino može dati potpuno značenje bivstvovanja. Danas, postoje mnogi zdenci koji se pružaju žeđi čovjeka, ali ih treba razlikovati da bi se izbjegle zagađene vode. Žurno je usmjeriti traženje, da se ne padne u zamke razočarenja, koja mogu biti pogubna.

Kao Isus na zdencu Sihar i Crkva osjeća potrebu sjesti pored muškaraca i žena ovog vremena da bi uprisutnili Gospodina u njihovom životu, tako da ga mogu susresti, jer samo njegov Duh je voda koja daje istinitu i vječni život. Samo je Isus sposoban prozrijeti dubinu našeg srca i objaviti nam našu istinu: *„Kazao mi je sve što sam počinila.“*, povjerila je žena svojim sugrađanima. Ova riječ naviještanja - kojoj se pridružuje pitanje koje se otvara vjeri: *„Da to nije Krist?“* – pokazuje kako tko je jednom primio novi život u susretu sa Isusom, ne može ne postati navjestitelj istine i nade za druge. Obraćena grješnica postaje navjestiteljica spasenja i vodi k Isusu cijeli grad. Od prihvaćanja svjedočanstva ljudi će prijeći na osobno iskustvo susreta: *„Sada više ne vjerujemo zbog tvoga kazivanja; ta sami smo čuli i znamo: ovo je uistinu Spasitelj svijeta“.*

2. Nova evangelizacija

Voditi muškarce i žene našeg vremena Isusu, susretu sa njime, žurna je potreba koja je prisutna u svim regijama svijeta, drevne i novije evangelizacije. Svugdje se osjeća potreba oživljavanja vjere koja je u opasnosti zatamnjenja u kulturnim kontekstima koji sprečavaju osobno ukorijenjenje i društvenu prisutnost, jasnoću sadržaja i dosljednost plodova.

Ne radi se o započinjanju svega iznova, već – apostolskom gorljivošću Pavla, koji kaže: *„Jao meni ako evanđelja ne navješćujem!“* (1 Kor 9,16) – uključiti se u dugi hod naviještanja Evanđelja koje je, od prvih stoljeća kršćanske ere do danas, prošlo kroz povijest i izgradilo zajednice vjernika na svim stranama svijeta. Male ili velike one bile, plod su predanosti misionara i ne malog broja mučenika, naraštaja Isusovih svjedoka kojih se sa zahvalnošću sjećamo.

Promijenjeni socijalni, kulturni, ekonomski, politički i vjerski scenariji pozivaju nas na nešto novo: živjeti na obnovljeni način naše zajedničko iskustvo vjere i naviještanja, preko evangelizacije *„nove u svom žaru, metodama i izričajima“*, (Ivan Pavao II, Govor XIX zasjedanju CELAMA, Port-au-Prince 9. ožujka 1983., br. 3) kako je rekao Ivan Pavao II, evangelizacije, kako je podsjetio Benedikt XVI, koja je namijenjena *„provenstveno osobama koje su se, iako krštene, udaljile od Crkve i žive bez da se nadahnjuju na kršćanskoj praksi [...], da se pomogne tim ljudima u ponovnom susretu s Gospodinom, koji jedini daje duboki smisao i mir našem bivstvovanju; za omogućiti ponovno otkrivanje vjere, izvora milosti koja donosi radost i nadu u njihov osobni, obiteljski i društveni život“*. (Benedikt XVI., Homilija na misi svečanog otvaranja XIII redovnog zasjedanja Biskupske sinode u Rimu, 7. listopada 2012.)

3. Osobni susret s Isusom Kristom u Crkvi

Prije nego se nešto kaže o oblicima koji trebaju obilježiti novu evangelizaciju, osjećamo potrebu reći vam, s dubokim uvjerenjem, da je za vjeru odlučan odnos koji se uspostavlja s osobom Isusa, koji nam prvi dolazi ususret. Djelo nove evangelizacije se sastoji u ponov-



nom predlaganju srcu i umu, ne tako rijetko smetenim i zbunjenim, muškarca i žena naše-ga vremena, ali najprije nama samima, ljepotu i vječnu novost susreta s Kristom. Pozivamo sve vas da razmotrite lik Gospodina Isusa Krista, uđete u tajnu Njegova bića, kojeg je dao za nas na križu, potvrđenog kao dar Oca u Njegovom uskrsnuću od mrtvih i priopćenog nama po Duhu. U osobi Isusa Krista, otkriva se tajna ljubavi Boga Oca za cijeli ljudsku obitelj, koju on nije htio pustiti na nemilost vlastite nemoguće samostalnosti, već ju je pridružio sebi u obnovljenom savezu ljubavi.

Crkva je mjesto kojeg Krist pruža kroz povijest da Ga se može susresti, jer On joj je povjerio svoju Riječ, krštenje koje nas čini djetecom Božjom, Njegovo tijelo i krv, milost oprostjenja grijeha, osobito u sakramentu Pomirenja, iskustvo zajedništva koje je odraz otajstva Presvetog Trojstva, snage Duha koji rađa ljubav prema svima.

Potrebno je osmisлити gostoljubljive zajednice, u kojima bi svi marginalizirani trebali pronaći svoj dom, konkretna iskustva zajedništva, koja bi snagom goruće ljubavi - "*Vidi kako se ljube međusobno*" (Tertulijan, Apologetik 39, 7) –privukla izgubljeni pogled suvremenog čovječanstva. Ljepota vjere mora zasjati, posebno u svetoj liturgiji, nedjeljnoj Euharistiji iznad svega. Upravo u liturgijskim slavljinama, Crkva otkriva vlastiti lik djela Božjeg i čini vidljivim, s riječima i činima. značenje Evandjelja.

Danas mi moramo učiniti pristupačnim praktična iskustva Crkve, umnožiti zdence na koje pozivati žedne muškarce i žene, i da tamo mogu susresti Isusa, ponuditi oaze u pustinjama života. Zato su odgovorne kršćanske zajednice, a u njima svaki Gospodinov učenik pojedinačno: svakome je povjereno nezamjenjivo svjedočanstvo, kako bi Evandjelje moglo susresti bivstvovanja svih; stoga se smo pozvani na svetost života.

4. Prigode za susret s Isusom i slušanja Pisma

Netko će upitati kako sve to ostvariti. Ne radi se o izmišljanju tko zna kakvih novih strategija kao da je Evandjelje proizvod koji se stavlja na tržište religija, već otkriti načine kako su se osobe približile Isusu i kako ih je On pozvao, da bi isti način primijenili u uvjetima našeg vremena.

Podsjećamo na primjer kako se je Isus pozvao Petru, Andriji, Jakovu i Ivanu u kontekstu njihova posla, kako je Zakej mogao preći od puke znatiželje do topline zajedničkog obroka s Učiteljem, kako je rimski satnik zatražio pomoć tijekom bolesti voljene osobe, kako Ga je slijepac od rođenja zazvao kao osloboditelja vlastite odbačenosti, kako su Marta i Marija bile nagrađene za gostoprimstvo doma i srca Njegovom nazočnošću. Mogli bi smo ići dalje, listanjem stranica Evandjelja i pronalaženjem tko zna kolikih načina kojima su se onim što Pisma govore o misionarskim iskustvima apostola u prvoj Crkvi.

Često čitanje Svetog Pisma, osvjetljenog Predajom Crkve, koja nam ga povjerava i autentično tumači, nije samo obvezan korak u poznavanju sadržaja Evandjelja, odnosno osobe Isusa Krista u kontekstu povijesti spasenja, već pomaže otkriti prostore susreta sa Njime, pomaže otkriti susretu mjesta sa Njime, uistinu evanđeoske načine, ukorijenjene u osnovnim dimenzijama ljudskog života: obitelji, poslu, prijateljstvu, siromaštvu i kušnjama života, itd..

5. Evangelizirati sebe i otvoriti se obraćenju

Međutim, jao onome koji misli da se nova evangelizacija ne odnosi na njega. Ovih dana među nama biskupima dignuli su se glasovi podsjećajući, da za moći evangelizirati svijet, Crkva mora oslušivati Riječ. Poziv na evangeliziranje se pretvara u poziv na obraćenje.

Iskreno osjećamo da moramo prvenstveno obratiti nas same moći Krista, koji je jedino sposoban činiti novo, prije svega naša bijedna bića. Ponizno moramo priznati da siromaštvo i slabost Isusovih učenika, posebno njegovih poslužitelja, opterećuju vjerodostojnost poslanja. Zasigurno smo svjesni, kao prvi mi biskupi, da nećemo moći nikada biti na razini Gospodinova poziva i povjerenog nam Evandjelja za naviještanje ljudima. Znamo da ponizno moramo priznati našu ranjivost u ranama povijesti i ne ustručavamo se priznati naše osobne grijehe. Međutim, uvjereni smo i da snaga Gospodnjeg Duha može obnoviti njegovu Crkvu i učiniti sjajnom njegovu haljinu, ako ćemo se pustiti od Njega oblikovati. To pokazuju životi svetaca čiji život i spomen je povlašteni instrument nove evangelizacije.



Kada bi ova obnova bila povjerena našim snagama, bilo bi razloga za sumnju, ali obraćenje kao i evangelizacija u Crkvi nema u glavnim ulogama nas bijedne ljude, već Dug samog Gospodina. Tu je naša snaga i naša sigurnost da zlo neće imati posljednju riječ ni u Crkvi ni u povijesti: " *Neka se ne uznemiruje vaše srce i neka se ne straši*" (Iv 4,27).

Djelo nove evangelizacije se oslanja na ovu vedru sigurnost. Uvjereni smo u nadahnuće i snagu Duha, koje nas uči što moramo reći i što moramo raditi i u najtežim trenucima. Stoga je naša dužnost pobijediti bojazan vjerom, obeshrabrenja nadom i ravnodušnost ljubavlju.

6. Iskoristiti nove mogućnosti u današnjem svijetu evangelizacije

Ova vedra hrabrost također podržava naš pogled na suvremeni svijet. Ne osjećamo se zastrašeni uvjetima vremena u kojem živimo. Naš je svijet prepun proturječnosti i izazova, međutim on ostaje Božje djelo ranjeno zlom, i još uvijek svijet koga Bog voli, njegovo polje, na kojem se može obnoviti sjetvu Riječi, kako bi ponovno urodila plodom.

Nema mjesta za pesimizam u glavama i srcima onih koji znaju da je njihov Gospodin pobijedio smrt i da Njegov Duh snažno djeluje u povijesti. S poniznošću, ali i odlučnošću - koja dolazi iz sigurnosti da istina na kraju pobjeđuje - pristupamo ovom svijetu, i želimo vas vidjeti da na poziv Uskrsloga budete svjedoci Njegovog imena. Naša je Crkva živa i suočava se izazovima povijesti hrabrošću jezine djece.

Znamo da se u svijetu moramo suočiti sa bitkom „*protiv Vrhovništava, protiv Vlasti*“ i „*protiv zlih duhova*“, (Ef 6,12). Ne krijemo probleme koje ti izazovi nameću, ali oni nas ne plaše. To se odnosi prije svega na fenomen globalizacije, koja mora biti za nas mogućnosti za širenje prisutnosti Evanđelja. Isto tako, migracije - unatoč tereta patnji koje donose i kojima želimo biti bliski prihvaćajući našu braću - su prigode, kao što se dogodilo u prošlosti, širenje vjere i zajedništva u različitosti njegovih oblika. Sekularizacija, ali i kriza hegemonije politike i države, zahtijevaju od Crkve da promisle svoju prisutnost u društvu, bez odustajanja. Mnogi i novi oblici siromaštva otvaraju nove neviđene prostore u službi ljubavi: naviještanje Evanđelja obvezuje Crkvu da bude sa siro-

mašnima i brine za njihove patnje, kao što je činio Isus. Također, i u najkrutijim oblicima ateizma i agnosticizma osjećamo da možemo prepoznati, čak i na proturječne načine, ne prazninu, već nostalgiju, iščekivanje koje čeka odgovarajući odgovor.

Pred pitanjima koje dominantne kulture stavljaju pred vjeru i Crkvu obnavljamo naše povjerenje u Gospodina, znajući da je i u tim kontekstima Evanđelje nositelj svjetla i da je sposobno zacijeliti svaku slabost čovjeka. Nismo mi ti koji vodimo djelo evangelizacije, već Bog, kako je podsjetio Papa: " *Prva riječ, pravi poticaj, pravo djelovanje dolazi od Boga i samo uključujući se u ovu Njemu - evangelizatori* ". (Benedikt XVI., Meditacija na prvom kongregaciji XIII redovnoj općeg zasjedanja Biskupske sinode u Rimu, 8. listopada 2012.)

7. Evangelizacija, obitelj i vjerski život

Već od prve evangelizacije u slijedu naraštaja prenošenje vjere je našlo svoje prirodno mjesto u obitelji. U njoj - s posebnom ulogom žena, ali ovime ne želimo omalovažiti lik oca i njegovu odgovornost - znakovi vjere, prenošenje temeljnih istina, odgoj u molitvi, svjedočanstvo plodova ljubavi bili su utisnuti u život djece i mladih u kontekstu skrbi koju svaka obitelj njeguje za rast svoje djece. Iako u različitosti geografskih, kulturnih i društvenih situacija, svi su biskupi na Sinodi potvrdili ovu temeljnu ulogu obitelji u prenašanju vjere. Ne može se zamisliti novu evangelizaciju bez osjećaja odgovornosti za naviještanje Evanđelja obitelji i ne pružajući im potporu u zadaći odgoja.

Ne prikrivamo činjenicu da svaka obitelj, koju čini brak muškarca i žene, i time postajući " *jedno tijelo*" (Mt 19,6) otvorena za života, svugdje prolazi čimbenike krize, okružena je modelima života koji je penaliziraju, zanemarena je od strane politika društva kojeg je osnovna jedinica, nije uvijek poštovana i podržana u svojim ritmovima ni od crkvene zajednice. Upravo to nas potiče reći da moramo posebno brinuti o obitelji i za njeno poslanje u Crkvi i društvu, razvijajući podrške praćenja prije i nakon vjenčanja. Također, želimo izraziti našu zahvalnost mnogim ženama i kršćanskim obiteljima, koje svojim svjedočenjem, pokazuju svijetu iskustvo zajedništva i služenja koji je sjeme jednog mirnijeg i bratskijeg društva.



Razmišljali smo i o onima čije obiteljske situacije i suživot da ne odražavaju sliku jedinstva i ljubavi za cijeli život koju im je Gospodin povjerio. Postoje parovi koji žive zajedno bez sakramentalne veze braka; umnažaju se nepravilne obiteljske situacije kao posljedica neuspjeha prethodnih brakova; bolni događaji u kojima također pati odgoj vjere vlastite djece. Svima njima želimo reći da ljubav Gospodina ne napušta nikoga, da Crkva ih ljubi i da je gostoljubivi dom za sve, da ostaju članovi Crkve, iako ne mogu primati sakramentalno odriješene i Euharistiju. Katoličke zajednice neka budu otvorene prema onima koji žive u takvim situacijama i neka podržavaju hod obraćenja i pomirenja.

Obiteljski život je prvo mjesto u kojoj se Evanđelje susreće sa redovitim životom i pokazuje svoje sposobnosti transformacije temeljnih uvjeta bitstvovanja na horizontu ljubavi. Nije manje važno za svjedočanstvo Crkve pokazati kao taj život s vremenom ima svoj završetak koji ide preko povijesti ljudi i ulazi u vječno zajedništvo s Bogom. Samarijanki se Isus ne predstavlja jednostavno kao onaj koji život daje, već onaj koji daruje „život vječni“ (Iv 4,14). Božji dar, koga vjera uprisutnjuje nije samo jednostavno obećanje boljih uvjeta u ovom svijetu, već navještaj da je krajnji smisao života izvan ovog svijeta, u punom zajedništvu s Bogom koje nas čeka na kraju vremena.

Posebni svjedoci tog vanzemaljskog horizonta smisla ljudskog bivstvovanja su u Crkvi i svijetu oni koje je Gospodin pozvao na posvećeni život, život koji jer je upravo potpuno posvećen njemu, u ostvarivanju siromaštva, čistoće i poslušnosti, je znak budućeg svijeta koji relativizira svako dobro ovoga svijeta. Od članova Biskupske sinode neka dođe našoj braći i sestrama zahvalnost za njihovu vjernost Gospodino-
vom pozivu i za doprinos koji su dali i daju poslanju Crkve, poticaj na nadu u situacijama koje nisu lake za njih u ovim vremenima promjena, poziv da se potvrde kao svjedoci i promicatelji nove evangelizacije u različitim područjima života ovisno o karizmi koju im postavlja njihova pojedinačna ustanova.

8. Crkvene zajednice i mnogi djelatnici evangelizacije

Djelo evangelizacije nije zadatak nekoga u Crkvi već crkvenih zajednica kao takvih, gdje

se ima pristup potpunosti instrumenata susreta sa Isusom: Riječi. Sakramentima, bratska zajednica, služba milosrđa, poslanje.

U tom vidiku izlazi na vidjelo uloga župe, kao prisutnost Crkve na teritoriju na kojem ljudi žive, „vodoskok naselja“, kako je volio nazivati Ivan XIII, na kojem se svi mogu napiti, pronaći svježinu Evanđelja. Njene uloge se ne može odreći, iako su se promijenile uvjeti koji mogu zahtijevati stvaranje manjih zajednica ili povezivanje u širim kontekstima. Potičemo naše župe da tradicionalnom župnom pastoralu naroda Božjega pridruže nove oblike poslanja koje zahtijeva nova evangelizacija. One moraju obuhvatiti različite izričaje pučke pobožnosti.

U župi nastavlja biti odlučujuća svećenička služba, oca i pastira svog naroda. Biskupi ovog zasjedanja izražavaju svim svećenicima zahvalnost i bratsku blizinu za njihovu ne laku zadaću i pozivaju na čvršće veze između biskupijskog svećenstva, na sve intenzivniji duhovni život, stalnu formaciju koja ih osposobljava suočiti se sa promjenama.

Pored svećenika neka se podržava prisutnost đakona, kao i pastoralno djelovanje kateheta i drugih ministerialnih i animacijskih uloga na polju naviještanja i kateheze, liturgijskog života, karitativne službe, kao i različiti oblici sudjelovanja i suodgovornosti vjernika, muškaraca i žena, kojima zbog njihovog višestrukog služenja u našim zajednicama ne možemo nikad biti dovoljno zahvalni. I svih njih molimo da budu prisutni i služe Crkvi u perspektivi nove evangelizacije brinući se za vlastitu kršćansku i ljudsku formaciju, poznavanje vjere i osjetljivost na današnje kulturne fenomene.

Gledajući na laike posebna riječ ide različitim oblicima starih i novih udruga, kojei zajedno se crkvenim pokretima i novim zajednicama, su izričaj bogatstva darova Duha Crkvi. I ovim oblicima života i zauzetosti u Crkvi izražavamo našu zahvalnost, potičući ih na vjernost vlastitoj karizmi i uvjerenog crkvenog zajedništva, posebno u konkretnom kontekstu mjesnih Crkvi.

Svjedočiti Evanđelje nije privilegij ikoga. Radosno prepoznavamo prisutnost tolikih muškaraca i žena koji su svojim životom znak Evanđelja u svijetu. Prepoznavamo ih i u toliko naše kršćanske braće i sestara s kojima jedinstvo nažalost još uvijek nije potpuno, ali koji



su također obilježeni Gospodinovim Krštenjem i Njegovi su navjestitelji. Ovih je dana bilo dirljivo iskustvo za nas čuti glasove toliko utjecajnih lidera Crkava i crkvenih zajednica, koji su svjedočili svoju žeđ za Kristom i njihovu predanost naviještanju Evanđelja, koji su također uvjereni da svijetu je potrebna nova evangelizacija. Zahvalni smo Gospodinu za ovo jedinstvo o potrebi poslanja.

9. Da bi mladi mogli susresti Krista

Mladi ljudi su nam posebno pri srcu, jer su važan dio čovječanstva i Crkve, a oni su također budućnost. Pogled biskupa na njih je daleko od pesimističnog. Zabrinut da, ali ne i pesimističan. Zabrinuti jer upravo prema njima su usmjerene najagresivniji poticaji vremena; međutim, ne pesimisti jer prije svega, ponajviše, Kristova ljubav je ona što pokreće kotač povijesti, ali i zato što smo vidjeli u našim mladima težnje mladih za autentičnost, istinu, slobodu, velikodušnost, za koje vjerujemo da je Krist odgovor koji ispunja.

Želimo ih podržati u njihovom traženju i potaknuti naše zajednice da ih sti, zainteresiranih za trošenje energije i velikodušnosti mladih u njihovu korist, oduzimajući im bilo zahvalno sjećanje na prošlost i svaku duboku viziju budućnosti.

Nova evangelizacija u svijetu mladih je izazovno područje, ali je također osobito obećavajuće, kao što pokazuju ne mala iskustva, od velikih okupljanja, kao što je Svjetski dan mladih do onih prikrivenijih ali zato ne jelu evangelizacije osobito prema njihovu svijetu.

10. Evanđelje u dijalogu s kulturom, ljudskim iskustvom i religijama

Nova evangelizacija ima u svojem središtu Krista i pozornost prema ljudskoj osobi, da bi se ostvario susret s Njim. No, Njegovi su horizonti široki kao svijet, i ne završavaju sa nijednim ljudskim iskustvom. To znači da ona njeguje s posebnom pažnjom dijalog s kulturama, u uvjerenju da se može naći u svakoj od njih "sjeme Riječi" o kojem su pričali drevni oci. Napose, novoj evangelizaciji je potreban obnovljeni savez između vjere i razuma, u uvjerenju da vjera ima svoje resurse da prihvati svaki plod zdravog razuma otvorenog

transcendenciji i ima snagu sanirati granice i proturječnosti u koje razum može pasti. Vjera ne zatvara oči ni pred bolne upite prisutnosti zla u životu i povijesti čovječanstva, crpeći svjetlo nade u Kristovu uskrsnuću.

Susret između vjere i razuma njeguje i zauzetost kršćanskih zajednica na ogromnom polju odgoja i kulture. Tu posebno mjesto zauzimaju obrazovne i istraživačke ustanove: škole i sveučilišta. Gdje god se razvijaju spoznaje čovjeka i odgaja, Crkvi je drago doprinijeti svojim iskustvom i vlastitim doprinos formiranju osobe u njenoj cjelokupnosti. U tom kontekstu, posebnu pažnju treba posvetiti katoličkim školama i katoličkim sveučilištima, u kojima otvaranje transcendenciji, vlastitoj svakom iskrenom, istinskom kulturnom i odgojnom hodu, mora biti dovršen u susretu s Isusom Kristom i njegovom Crkvom. Biskupi su zahvalni onima koji se, u često teškim situacijama, zato zauzimaju.

Evangelizacija zahtijeva da se posveti djelotvorna pozornost svijetu društvenih komunikacija, putu na kojemu se, osobito u novim medijima, križaju toliko životi, pitanja i očekivanja. Mjesto gdje se često formira savjest i određuju vremena i sadržaj življenog života. Nova su prigoda za doći do srca čovjeka.

Posebno područje susreta između vjere i razuma danas je u dijalogu s znanstvenim spoznajama. One, same po sebi nisu daleko od vjere, kao manifestacija duhovnog načela koga je Bog stavio u svoja stvorenja, a koja omogućavaju da shvati racionalne strukture koje su u temelju stvaranja. Kada znanost i tehnologija ne zatvaraju shvaćanje čovjeka i svijeta u nasušni materijalizam, postaju dragocjeni saveznik u razvoju humanizacije života. I onima koji su sudjelovali na ovom osjetljivom frontu spoznaje zahvaljujemo.

Veliko hvala također muževima i ženama koji se bave drugim izričajem ljudskog genija, umjetnosti u svojim različitim oblicima, od najstarijih do najnovijih. U svojim djelima, jer žele oblikovati stremljenje čovjeka prema ljepoti, prepoznajemo posebno značajan izričaj duhovnosti. Zahvalni smo im kada sa svojim ostvarenjima ljepote pomažu učiniti jasnim ljepotu Božjeg lica i njegovih stvorenja. Put ljepote je posebno učinkovit način u novoj evangelizaciji.

Osim umjetnika i cijelokupan rad čovjeka privlači našu pozornost, kao prostor u kojem kroz rad, on postaje suradnik Božjeg stva-



ranja. Svijet gospodarstva i rada želimo podsjetiti da svjetlo Evanđelja upozorava: osloboditi rad od uvjeta koji često puta postaju nepodnošljivi teret i neizvjesnom perspektivom, kojoj često prijete nezaposlenost, posebno među mladim ljudima; staviti osobu u središte ekonomskog razvoja; osmisliti taj isti razvoj kao prigodu za rast čovječanstva u pravdi i jedinstvu. Čovjek radom s kojim preobražava svijet je pozvan i zaštititi biljeg kojega je Bog dao svome stvaranju, i zbog naše odgovornost za naraštaje koji dolaze.

Evanđelje osvjetljava stanje patnje u bolesti, u kojoj kršćani trebaju prenijeti blizinu Crkve onima koji su bolesni ili invalidi i zahvalnost onima koji rade s puno profesionalizma i humanosti za njihovu njegu.

Jedno od područja u kojima svjetlo Evanđelja može i treba sjati da rasvijetliti korake čovječanstva je politika, od koje se traži zauzetost u velikodušnoj i transparentnoj skrbi za opće dobro, poštujući puno dostojanstvo ljudske osobe, od njegove začeca do naravne smrti, obitelji utemeljene na braku između muškarca i žene, slobodu obrazovanja, promicanje vjerske slobode; otklanjanje uzroka nepravdi, nejednakosti, diskriminacije, rasizma, nasilja, gladi i rata. Traži se jasno svjedočanstvo kršćana da u političkom djelovanju žive zapovijed ljubavi.

Dijalog Crkve ima prirodnog sugovornika u sljedbenicima religija. Evangelizira se jer smo uvjereni u istinitu Krista, a ne protiv nekoga. Isusovo Evanđelje je mir i radost, i njegovi učenici radosno prepoznaju ono što je istinski i dobri vjerski duh ljudi znao vidjeti u svijetu koga je stvorio Bog, te ga je izrazio u oblikovanju različitih religija.

Dijalog između vjernika različitih religija želi biti doprinos miru, odbacuje sve oblike fundamentalizma i osuđuje sve oblike nasilja koji se dešavaju vjernicima, kršenja ljudskih prava. Crkve diljem svijeta su bliske u molitvi i bratstvu braći koja pate i traže da oni koji drže sudbine naroda zaštite prava svih na slobodu izbora, ispovijedanja i svjedočenja vjere.

11. Godina vjere, spomen na Drugi vatikanski koncil i uporište u Katekizmu Katoličke Crkve

Na otvorenom putu nove evangelizacije možemo se koji puta osjećati kao u pustinji, okruženi opasnostima i bez uporišta. Sveti

Otac Benedikt XVI. u homiliji na misi otvorenja Godine vjere, govorio je o „širenju duhovne pustinje“ koja napreduje u posljednjim desetljećima, ali nas je i ohrabrio ustvrdivši da „upravo polazeći od iskustva te pustinje, od te praznine možemo iznova otkriti radost vjerovanja, njezinu bitnu važnost za nas muškarce i žene. U pustinji se iznova otkriva vrijednost onoga što je bitno za život“, (Propovijed na misi za otvaranja Godine vjere, Rim 11. listopada 2012.) U pustinji, poput Samarijanke, traži se voda i bunar da se je može crpsti: blago onomu koji susreće Krista!

Zahvaljujemo Svetom Ocu za dar Godine vjere, dragocjen uvod u hod novog evangelizacije. Također mu zahvaljujemo što je povezo ovu Godinu sa zahvalnim spomenom na pedesetu obljetnicu otvaranja Drugog vatikanskog sabora, čiji nauk, temeljan za naše vrijeme, blista u Katekizmu Katoličke Crkve, ponovno predloženom dvadeset godina nakon objavljivanja kao sigurno uporište vjere. Važne obljetnice, omogućavaju da ponovimo ustvrdimo našu snažnu privrženost Saboru i našu čvrstu predanost da se nastavi punom primjenom.

12. Razmatranje otajstva i blizu siromašnih

U tom vidiku želimo naznačiti svim vjernicima dva izričaja života vjere koja se čine osobito važnim za svjedočenje u novoj evangelizaciji.

Prvi dar je razmatranje otajstva. Samo iz klanjajućeg pogleda na otajstvo Boga, Oca, Sina i Duha Svetog, samo iz dubine šutnje koja se nameće kao maternica koja prihvaća jedinstvenu Riječ koja spašava, može niknuti vjerodostojan svjedok za svijet. Samo ova molitvena tišina može spriječiti da riječ spasenja bude pobrkana sa mnogim zvukovima svijeta koji je napadaju.

Na našim usnama ponovno se pojavljuju riječi zahvale, prema onim muževima i ženama koji provode svoje živote u samostanima i samotištima, u molitvi i razmatranju.

Međutim potrebno je da se kontemplativni trenuci isprepliću i sa svakodnevnim životom običnih ljudi. Mjesta duše, ali i područja, koja upućuju na Boga; unutarnja svetišta i hramovi od kamena, neka budu obvezna raskršća za tok iskustva u kojemu smo u opasnosti se izgubiti. Prostori gdje se svatko može osjećati do-



brodošao, čak i oni koji još ne znaju točno što i koga treba tražiti.

Drugi simbol vjerodostojnosti nove evangelizacije ima lik siromaha. Biti pored onih koji su ranjeni životom nije samo vježba u društvenom životu, nego iznad svega duhovni čin. U liku siromašnih sja Kristovo lice: "Što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste!" (Mt 25,40).

Siromašnima treba dati povlašteno mjesto u našim zajednicama, mjesto koje ne isključuje nikoga, već želi biti odraz kako je Isus bio s njima povezan. Prisutnost siromašnih u našim zajednicama je čudesno snažno: mijenja ljude više nego govor, uči vjernosti, uči nas razumijevanju krhkost života, traži molitvu; ukratko, vodi Kristu.

Čin ljubavi, pak, zahtijeva da bude praćen i zauzetosti za pravdu, s pozivom koji se odnosi ma sve, bogate i siromašne. Stoga i uključivanje socijalnog nauka Crkve na putu nove evangelizacije i briga za obuku kršćana koji se zauzimanju za ljudski suživot u društvenom životu i politici.

13. Riječ Crkvama u različitim dijelovima svijeta

Pogled biskupa okupljenih na zajedanju Sinode obuhvaća sve crkvene zajednice raširene po cijelom svijetu. Pogled koji želi biti jedinstven, jer je jedan poziv na susret s Kristom, ali ne zaboravlja različitosti.

Posebnu pažnja, punu bratske ljubavi i zahvalnosti, biskupi okupljeni na Sinodi daju kršćanima Istočnih katoličkih crkava, koje ste nasljednice prvog širenja Evanđelja, iskustva koga negujete s ljubavlju i vjernošću, kao i onim prisutnim na istoku Europe. Danas Evanđelje predlaže vama novu evangelizaciju kroz liturgiju, kateheze, svakodnevne obiteljske molitve, postove, solidarnost među obiteljima, sudjelovanju laika u životu zajednice i dijaloga s društvom. U ne malo konteksta, vaše su Crkve usred iskušenja i nevolja, u kojima svjedoče sudjelovanje u Kristovu križu; neki su vjernici prisiljeni emigrirati, i zadržavajući živu pripadnost svojim zajednicama od kuda dolaze, mogu doprinijeti pastoralnoj skrbi i evangelizaciji u zemljama koje su ih prihvatile. Neka Gospodin nastavi blagoslivljati i dalje vašu vjernost i neka se nad vašom budućnosti otvore horizonti spokojnog ispovije-

danje i prakticiranja vjere u uvjetima mira i vjerske slobode.

Gledamo prema vama kršćani, muževima i ženama, koji živite u zemljama Afrike izražavajući našu zahvalnost za svjedočanstvo Evanđelja u često ljudski teškim životnim situacijama. Potičemo vas da date poticaj evangelizaciji nedavno primljenoj da se izgradite kao Crkva „Božja obitelj“, ojačate identitet obitelji i podržite zauzetost svećenika i keteheta, posebno u malim kršćanskim zajednicama. kršćanskim zajednicama. Također je potrebno da se razvija susret Evanđelja sa drevnim i novim kulturama. Iščekivanje i snažan poziv svijetu politike i vladama raznih zemalja u Africi, da u suradnji sa svim ljudima dobre volje, promiču temeljna ljudska prava i da kontinent bude slobodan od nasilja i sukoba koji ga još uvijek muče.

Biskupi Biskupske sinode pozivaju vas kršćane Sjeverne Amerike da radosno odgovorite na poziv za novu evangelizaciju, dok sa zahvalnošću gledaju kako njihova još uvijek mlada povijest kršćanske zajednice je dala velikodušne plodove vjere, ljubavi i poslanja. Moramo priznati da se mnogi izričaji sadašnje kulture u vašim zemljama danas su daleko od Evanđelja. To zahtijeva poziv na obraćenje, iz koga proizlazi obveza koja vas ne stavlja izvan vaših kultura, već u njihovo središte da bi pružili svjetlost vjere i životne snage. Dok prihvaćate u svojim velikodušnim zemljama nove populacije imigranata i izbjeglica, budite također spremni otvoriti vrata svojih domova vjeri. Vjerni obvezama preuzetim na sinodalnom zasjedanju za Ameriku, budite solidarni sa Latinskom Amerikom u stalnoj evangelizaciji zajedničkog kontinenta.

Isti osjećaj zahvalnosti zasjedanje Sinode upućuje Crkvama Latinske Amerike i Kariba. Posebno je upečatljivo kako su se tijekom stoljeća razvili u vašim zemljama oblici pučke pobožnosti, još ukorijenjenim u srcima mnogih, služba milosrđa i dijaloga s kulturama. Sada, suočeni s mnogim izazovima sadašnjice, prvenstveno siromaštvom i nasiljem. Crkva u Latinskoj Americi i na Karibima pozvana je živjeti u trajnom stanju poslanja, navješćujući Evanđelje radosno snadom, formirajući zajednicu pravih učenika misionara Isusa Krista, koji pokazuju predanost njegove djece kako Evanđelje može biti izvor novog praved-



nog i bratskog društva. Vjerski pluralizam zapitkuje vaše Crkve i zahtijeva ponovno naviještanje Evanđelja.

I vama kršćani Azije želimo pružiti riječ ohrabrenja i poticaja. Mala manjina na kontinentu koji okuplja gotovo dvije trećine svjetskog stanovništva, vaša je prisutnost plodno sjeme povjereno snazi Duha, koje raste u dijalogu s različitim kulturama, s drevnim religijama, sa mnogo siromašnih ljudi. Iako se često nalazi na marginama društva, na različitim mjestima, čak je i progone, Crkva u Aziji, s čvrstom vjerom je dragocjena nazočnost Kristova Evanđelja koji naviješta pravdu, život i sklad. Kršćani Azije, čujte bratsku blizinu kršćana u drugim zemljama svijeta, koji ne mogu zaboraviti da se na vašem kontinentu, u Svetoj Zemlji rodio, živio, umro i uskrsnuo Isus.

Riječ zahvalnosti i nade biskupi upućuju Crkvama na europskom kontinentu, koji je djelom danas obilježen snažnom sekularizacijom, ponekad agresivnom, a djelom još ranjen od dugih desetljeća vlasti ideologija neprijatelja Boga i čovjeka. Zahvalni smo prošlosti, ali i sadašnjosti, gdje je Evanđelje stvorilo u Europi svijest i iskustva vjere odlučujuće za evangelizaciju cijeloga svijeta, često prepune svetosti: bogatstvo teološke misli, različiti karizmatski izričaji, najrazličitiji oblici službi ljubavi prema siromašnima, duboko kontemplativna iskustva, stvaranje humanističke kulture je pomoglo dati lice dostojanstvu osobe i izgradnji zajedničkog dobra. Teškoće sadašnjice neka vas ne utuku dragi europski kršćanski: neka budu shvaćene kao izazov koga treba prevladati i prigoda za radosniji i življi navještaj Krista i njegovog Evanđelja Života.

Biskupi Biskupske sinode na kraju pozdravljaju narode Oceanije, koji žive pod zaštitom Južnog križa, i hvala im za njihovo svjedočanstvo Evanđelja Isusa. Molimo za vas da bi poput Samarijanke na zdencu, i vi osjetite žeđ za novi život i da možete čuti

riječ Isusovu koja kaže: "Kad bi znala dar Božji" (Iv 4,10). Još osjećate obvezu naviještanja Evanđelja i predszavljanja Isusa današnjem svijetu. Pozivamo vas da Ga susretnete u vašem svakodnevnom životu, da slušate Njega i otkrijete milost, putem molitve i meditacije, da možete reći: "Znamo: ovo je uistinu Spasitelj svijeta" (Iv 04,42).

14. Zvijezda Marije osvjetljava pustinju

Stigavši do kraja ovog iskustva zajedništva između biskupa iz cijelog svijeta i suradnje u službi Petrova nasljednika, čujemo da odjekuje danas za nas naredba Isusa apostolima: "Pođite dakle i učinite mojim učenicima sve narode [...]. I evo, ja sam s vama uvijek, sve do svšetka svijeta" (Mt 28,19.20). Poslanje Crkve se ne odvija na geografskim širinama, već zahvaća najskrivnije dijelove suvremenih srdaca, da ih dovedu u susret s Isusom, Životvorcem koji je prisutan u našim zajednicama.

Ta prisutnost ispunjava radošću naša srca. Zahvalni za darove koje smo od njega primili ovih dana, uzdižemo pjesmu hvale: "Veliča duša moja Gospodina, [...] jer učini velike stvari Svesilni" (Lk 1,46.49). Marijine riječi su i naše: Gospodin je učinio uistinu velike stvari kroz stoljeća za svoju Crkvu u različitim dijelovima svijeta i mi Ga veličamo, sigurni da će pogledati na naše siromaštvo da bi pokazao snagu Svoje ruke i u naše vrijeme i podržao nas na putu nove evangelizacije.

Lik Marije nas vodi na našem putu. Taj put, kao što je rekao Benedikt XVI., moći će izgledati kao putovanje kroz pustinju; znamo da ga moramo prijeći noseći sa sobom bitno: dar Duha, Isusovo društvo, i istinu Njegove riječi, euharistijski kruh koji nas hrani, bratstvo crkvenog zajedništva, polet ljubavi. To je voda zdenca koja čini da pustinja procvjeta. I kao što su noću u pustinji zvijezde sjajnije, tako na nebu našeg putu snažno sja svjetlo Marije, zvijezde nove evangelizacije, kojoj se s povjerenjem povjeravamo.



Kardinalova propovijed na Misi bdijenja Sv. Ivana Krstitelja

Podmilačje, 23. lipnja 2012.

*Mnogopoštovani Oče provincijale,
draga braćo misnici,
draga braćo i sestre štovatelji sv. Ive,
dragi hodočasnici.*

Već je tradicija da u ovu uočnicu kad slavimo svetkovinu rođenja Ivana Krstitelja, dođem s vama, kao hodočasnik, bolje reći vozačnik, jer nisam pješke došao kao mnogi od vas, nego se dovezao. Došao sam zajedno s vama Boga slaviti, moliti, i kao pastir ove mjesne Crkve uputiti vam pastirsku riječ.

Vi svi znadete da smo u našoj Vrhbosanskoj nadbiskupiji ovu godinu proglasili Godinom vjere, a onda ćemo nastaviti zajedno sa cijelom Crkvom u desetom mjesecu slaviti Godinu vjere. Vjerujem da ste svi vi s vjerom došli ovdje, jer ste donijeli svoje rane, svoje potrebe, svoje zavjete, i ovo je trenutak da čovjek doživi odricanje zloga, onog što me zatrovalo, što me udaljilo od Boga. Zato je ovo mjesto posebno drago, jer ovdje toliki pokoru donesu i obave čestitu životnu ispovijed, ali upravo taj moment, doživljaj obraćenja želim upravo vezati uz ovo svetkovanje rođenja Ivana Krstitelja.

Malo prije ste čuli taj navještaj, što mi zapravo slavimo ovom svetkovinom, kako se to dogodilo. Vidimo da je Bog svoj narod pripravlja na dolazak Isusa Krista šaljući mu proroke, koji su proricali i u vjeri utvrđivali svoj narod, a onda je odlučio poslati preteču koji će ga pokazati. Ali taj dolazak zbio se Božjim zahvatom, roditelji u poodmakloj dobi na čudesan način dobivaju dar, svako je dijete dar, ali posebno ovaj Ivan Krstitelj jeste dar.

Dolazi na svijet da pripravi svijet na dolazak Isusa Krista, to je upravo uloga Ivana Krstitelja. Moram priznati razmišljajući o njemu divim se njegovoj vjeri, on je rastao u obitelji i jednostavno zahvaćen duhom odlazi u pustinju činiti pokoru, neobično. Onda dolazi na rijeku Jordan da propovijeda obraćenje. Upravo i ono što nas je ovdje okupilo, ne na rijeku Jordan, nego na rijeku Vrbas. Ovdje smo da doživimo obraćenje, kao da i nama propovijeda, kao da i nama govori upravo da nas pri-

pravi na susret s Isusom Kristom. To je bit obraćenja, okretanje od zla, i okrenut se Bogu, otvoriti srce Bogu, otvoriti srce Božjoj ljubavi, to je upravo i poziv Ivana Krstitelja.

Dopustite mi da upotrijebim njegova usta s rijeke Jordana da ovdje prenesem na rijeku Vrbas. On svim srcem svim staležima poručuje to obraćenje, da se upravo okrenu od zla. Što mislite što bi on danas progovorio, što bi nama različitim stupnjevima i staležima progovorio.

Probajmo razmišljati, recimo starima, koji broje mnogo godina, možda bi im rekao: Promislite što ste propustili u svome životu, vidite kako ćete završiti svoj život, valja pred Boga. I čovjek mora o tome razmisliti, mora čovjek biti svjestan, idemo pred Boga, nitko još nije uspio izmaći tom trenutku, da se životna svijeća gasi. Ali možda bi poručio roditeljima, starima, nemojte proklinjat svoju djecu ako vas nisu slušali, ako su vas napustili, ako su vas zaboravili, nemojte ih proklinjati. Te stare godine utrošite moleći za njih, utrošite da se vaša djeca ne izgube, molite za njih. Ono što ste propustili i doživljavate kao opterećenje, okajte. Okajte jer ne može se više popraviti, ali može se za tu djecu moliti, pokoru činiti, možda bi to rekao.

Možda bi vama očevi i majke rekao: Svijajte to gnijezdo u ljubavi, bračno zajedništvo i obiteljsko zajedništvo, jer obitelj je slika Presvetoga Trojstva. Bog trojedini jest ljubav i na sliku Božju čovjek je stvoren i zato bračno zajedništvo i obiteljska zajednica jeste slika Boga ljubavi. Možda bi rekao čuvajte tu ljubav, vjerujem da bi možda neko od vas rekao: "Moj Ivane, nije lako jedno drugo trpjeti", a on bi odgovorio, ma dobro, razumijem ljudske slabosti, i kad se posvađate, ne vrijeđajte se, jer vrijeđanje rane otvara koje teško zarastaju. Kad se svađate ne uvrijedite jedno drugo, nego razbistrite ono što je ne jasno među vama. Ali bi rekao nemojte se nikad svađati pred djecom, neka djeca dožive da ste vi zajednica ljubavi, da se vi volite. Rekao bi sveti Ivan: Ne bojte se života, jer kao što sam na početku rekao, svako dijete je dar Božji, i nikad ne znamo što će biti od tog djeteta. Kad se rodi dijete i kad ga njišeš



u kolijevki, tko zna što će se u životu po njemu ostvariti, Bog ima planove sa svakim djetetom. Zato bi rekao oče, majko, ne bojte se djece, ne bojte se života, ne bojte se njihati kolijevku, jer to stvara budućnost i Crkve i naroda. Možda bi rekao: Oče, nemoj se toliko preokupirati, koliko ćeš zaraditi, koliko ćeš trošiti. Djetetu treba tvoje očinsko srce, ne samo tvoj kruh koji ćeš zaraditi i odjeću koju ćeš kupiti i kuću koju ćeš napraviti. Djetetu treba očinsko srce, da odraste, da ima osjećaj da u tebi prepozna Boga koji je otac. Koji puta danas kada govorimo da je Bog otac, djeca se stresu, ili oca ne znaju ili su ga doživjeli kao agresivnog, divljeg čovjeka u kući. Tebi majko rekao bi vjerojatno: Odgajaj srcem svoje dijete, jer majčino srce najjači je odgojitelj. Zato izmalena se trn oštri, dok mu mlijekom tijelo dojiš, goji ga molitvom prateći da raste u vjeri. Možda bi rekao i onim roditeljima koji su odgajali kolijevku obiteljsku, učinivši da se ne rodi dijete, možda bi rekao: Rana je to iako si ispovjedila, ispovjedio, taj grijeh ubojstva nerođenog djeteta. To te progoni, znaš dobro kako si nasjela ili nasjeo na tu jednostavnu riječ „čišćenje“, a ostaje trauma u duši. Samo majke znaju koja je to trauma, zato traži utjehu u Božjoj ljubavi. Ne prepusti se toj boli, nego povjeri se Bogu koji je ljubav.

Možda bi rekao i tebi mladiću i djevojko koji se spremaš za brak, da taj san ostvariš u ljubavi. Spremi se dostojno kršćanina, ne nasjedaj javnom mnijenju koje ti nameće kroz televiziju ili kroz tobože zakone koje se donose da se smije tijelo samo upotrebljavati radi užitaka. Spolnost je dar, koji se poklanja u braku. Svaka zloupotreba prije braka ostavlja prazninu duše jer se osjeća da kradeš Bogu ono što ti je darovao da ti daruješ u braku. Zato mladiću i djevojko čuvaj svoje mladenačko srce u dostojanstvu. Spremi se za brak da možeš vjerno ući u brak i vjerno živjeti u braku, ne vjeruj onima koji ti nude upravo da je vrednota u rastavi, nevjernosti i zloupotrebi spolnosti.

Tebi dijete koje rasteš, koje sanjaš o životu gladno si ljubavi, trpaju te svačim i mobitelom i internetom i televizijom. Svačim samo da ne dodijavaš u kući, a ti si željno srca. Ti dijete željno si pričati s tatom i mamom, a oni nemaju vremena s tobom pričati. Dadnu ti tamo televiziju da s njom pričaš, dadnu ti tko zna kakve druge filmove da s njima pričaš, a ti si željno tatinog i maminog srca. Zato nemoj osuđivati

svoje roditelje. Moli. Jer tvoja djetinja duša može izmoliti veliki blagoslov. Moli za svoje roditelje da se nađu. Moli kada doživiš da su oni izgubili ono što se zove obiteljska ljubav, pa unose u obitelj sumrak svađe i nesloge.

Sjećam se jednog pisma koje sam davno dobio kao župnik, jedna mala djevojčica koju sam učio na vjeronauku, piše mi: Zašto se ne vole oni, koje ja toliko volim. E tako moli: Bože zašto se ne vole oni koje ja toliko volim, i toliko trebam. Zato drago dijete, tvoja djetinja duša može izmoliti ponovnu ljubav, ponovnu slogu, može izmoliti da tvoj tata i mama imaju više vremena s tobom pričati, da ne bude kao što je onaj mali rekao: "Tata što bih ja volio biti auto". A zašto sine? Da se ti oko mene igraš kao oko svoga auta, dok ga tako uređuješ.

Nažalost zaboravili smo da je čovjek najvrjedniji, možda sveti Ivan Krstitelj ne bih po uzrastu govorio, možda bi rekao razni staleži, jer vi koji vodite poduzeća, nemojte uskratiti pravednu plaću. Taj radnik zaslužuje plaću, nemojte mu uskratiti, socijalno i zdravstveno osiguranje. Ako je država zakazala u svom zakonu budi dobar gospodar, koji će svome radniku učiniti da on s radošću radi kod tebe, da zavoli tvoje poduzeće pa ćeš i ti napredovati. Možda će gospodarstvenicima reći: Budi pravedan upravitelj svoga poduzeća.

Možda će radnicima reći: surađujte tako da zaradite dostojno svoju plaću. Jer sjećam se kako su za vrijeme komunizma znali govoriti: "Ne mogu oni nas tako malo platiti, kako mi možemo malo raditi." Jer tad se vara. Nažalost i danas bi morao Ivan Krstitelj reći: varanje, prijevara, nepravda, grijeh, i nema sreće među ljudima dok vlada takav osjećaj.

Možda bi onima koji vladaju državom i društvom, političarima, rekao: "Niste vi narod, države se mijenjaju, narod ostaje, služite tom narodu, zato čuvajte se nepravde, kako bi istinski omogućili da čovjek bude čovjek. Zato donosite pravedne zakone koji štite čovjeka koji služe čovjeku, a ne donositi zakone da se ozakoni nenaravni život, kao što je istospolni brak ili ne znam koje parade za koje se itekako pare daju. Ali itekako će kritizirati za nešto pozitivno ako se pare daju. Možda će i onima koji upravljaju ovim društvom sveti Ivan reći: "Nemojte odgajati kriminalce". Gledam kako je važno da imamo službu sigurnosti koja osigurava red na ulici, red u društvu. Ako ti ljudi



nemaju dostojnu plaću onda moraju varati, onda društvo odgaja kriminal, ovom društvu treba dostojanstvo vratiti, da ljudi koji rade svoj posao, da ga rade savjesno i da savjesno dobiju da imaju od čega živjeti, i od čega svoju obitelj uzdržavati. Možda bi Ivan Krstitelj progovorio zdravstvenim djelatnicima: Vi ste se zakleli da zdravlje čovjekovo čuvate, a ne da ubijate nerođenu djecu.

Da ja ne nabrajam još puno toga, dalo bi se još puno toga nabrojiti. Što je zapravo važno? Doživjeti obraćenje, to je smisao ovog okupljanja, to je smisao naše ispovijedi, to je smisao vaše pokore koju ste učinili. Divim se, gledao sam po onoj vrućini, naprtnjača na leđima i ide vrućim asfaltom. Što ga je natjeralo? To je čin vjere, to hodočašće koje nas je ovdje okupilo neka vas stvarno učini ljudima koji se pouzdajete u Boga. I kada se vratite doma donesite jednu živu vjeru, jedno hrabro svjedočenje za Isusa Krista, u ovom društvu ne smijemo se bojati pokazati i dokazati ono što jesmo srcem i dušom, da jesmo vjernici.

U ovoj Godini vjere, obnovimo tu vjeru, neka ta vjera ravna moj osobni život, neka ravna obiteljski život, neka ravna moj društveni život. Želim iz vjere ovo društvo izgrađivati. Nemojmo dozvoliti da nam drugi kapu

kroje, uvijek će biti tijesna, sami znajmo složno u solidarnosti graditi budućnost, zato s vama zajedno molim Sveti Ivane Krstitelju daj da ovdje svane jedna radosna vjera, jedna spremnost za život, jedna ljubav prema svome Bogu, svojoj Crkvi, svome narodu, svojoj grudi. Da se s tom ljubavlju vratim doma, kad dođete kući neka iz vaših očiju pročitaju upravo tu radosnu vjeru, tu utjehu koju vam Bog daje, ne daje čovjek. Po zagovoru svetoga Ive želim da svatko od vas doživi tu utjehu u svom srcu da možete biti utješeni, ojačani i spremniji vratiti se domu, svojoj svagdašnjici.

Ali sveti Ivane Krstitelju, ja te molim i za one posebno koji su izgubili nadu, koji su klonuli duhom, koji više nemaju pouzdanja u Boga. Danas te molim vrati to pouzdanje u Boga, tu nadu u život, tu spremnost svoj križ svagdanji nositi i ići za Isusom. Zato ova današnja molitva neka nas sve ponese s jednom radosnom nadom u život, neka se vidi da smo se obratili, drukčiji se kući vraćamo, drugačiji život želimo živjeti, želimo svjedočiti, svjedočiti svoje korijenje, svjedočiti svoje ime, svjedočiti da smo susreli Boga, da smo istinski zahvaćeni njegovom ljubavlju, zato neka vas prati na tom obraćenom putu Božji blagoslov. Amen.

Kardinalova propovijed na proslavi patrona sjemenišne crkve VBS-a slavenskih apostola Sv. Ćirila i Metodija

5. srpnja 2012.

*Draga braćo misnici,
draga braćo i sestre,
kao i svi vi braćo i sestre koji nas slušate putem
Radija Marije.*

Svetkovina sv. Ćirila i Metoda je znakovita za ovu instituciju u čijem se središtu nalazi ova crkva koja je posvećena slavenskim apostolima. Ovo je dan kad jedan vremenski period završava, time ne nestaje, nego se samo novi ritam uzima, onaj intelektualni, vjerski, i rast u zvanju.

Braća Ćiril i Metod koji su naučili slavenski jezik, bili su poslani na istok, i tamo su našli moći sv. Klementa. To je bilo vrijeme čašćenja

moćiju. Još je danas ostalo na istoku posebno čašćenje moćiju. Kod nas na zapadu kako smo sve relativizirali i sekularizirali, izgubili smo taj osjećaj za sveto. Ali i na zapadu u to doba bilo je vrlo posebno čašćenje svetih moćiju i svetica. Braća su uzela moći i dobiše zadatak da pođu među slavenske narode da tamo evangeliziraju. Vrlo znakovito u ovom vremenu nove evangelizacije. Trebali bi nam novi slavenski apostoli, da ponovno entuzijazmom naviještaju ohrabre vjeru koja je pomalo umorna i zamrla. Braća prevode liturgijske knjige, obrednik i Bibliju na jezik koji će slavenski narod razumjeti. Dali su izmislili ili prevodili? To prepuštam učenjacima neka proučavaju. Ali činje-



nica je da to pismo nosi naziv sv. Ćirila. Ćirilica. Nažalost, mi često mislimo da je to samo tuđe, da nije naše. To nije jedina stvar koje se mi lako odrekemo. Oni kroz to pismo i jezik pokušavaju učiniti riječ Božju razumljivom. To će reći prihvatljivom. Kad smo studirali filozofiju tada je bilo jasno postavljeno teza, i svaka riječ je bila tumačena. Tako da nismo mogli zamijeniti tu tezu nečim drugim. Danas te jasnoće više nema. Svaki dan izmisli se nova riječ engleskog korijena, riječ elektronske tehnike i teško je slijediti te nove izraze. Pogotovo kad se to upotrijebi u teologiji. Narod koji nije studirao teologiju teško koji puta može razumjeti značenje poruke Evanđelja. Zato bi nama trebalo toga duha slavenski apostola da učinimo riječ Božju razumljivom, prihvatljivim tumačenjima riječi Božje, ne prilagođavanje ovom svijetu, te pomoći da se razumje značenje riječi. Danas u tradiciji Crkve i pučke pobožnosti mnoge se stvari obavljaju da ljudi ne znaju što to znači. Zaboravili smo da moramo dati tumačenje jer sva je simbolika pomalo izgubila onaj sadržaj i značenje, iako je upotrebljavamo. Trebalo bi nam duha slavenskih apostola da Isus bude prihvatljiv, da ne bude prihvatljiv onima samo koji su studirali teologiju. Prihvatljiv u duhu vjere, razumljiv kroz poruku i da budemo sposobni slijediti Isusa Krista. Uvijek će biti u Crkvi i u svijetu političkih igara kao u doba Ćirila i Metodija kada su uveli liturgiju na narodni jezik. Tada je itekako politika iskoristila crkvene ljude da se pobune, jer to smeta. Postoje za njih samo tri sveta jezika i svi drugi su ne sveti jezici. To je latinski, grčki i židovski. Oni uvode na slavenski jezik liturgiju, i to izaziva zavist moćnika koji žele osvojiti svijet. Zato je dospjela pritužba u Rim. Te njih dvojica putuju u Rim papi Hadrijanu II koji ih prima i odobrava liturgiju. Papa Duhom Svetim nadahnut vidi da je to put naviještanja i nastojanja približiti Isusa čovjeku, da čovjek svojim jezikom Boga slavi i Bogu služi. Zato je itekako važno shvatiti to vrijeme. Mi ne znamo ni vrednovati tu veličinu koja se dogodila u to doba. Sv. Ćiril umire u Rimu i na svečani način biva sahranjen u crkvi sv. Klementa, tamo gdje su i moći, a Metodija papa redi za biskupa i šalje u Panoniju među slavenske narode. Putujući je proživio poniženja. Jednom zgodom u prepirci kažu mu: „Zašto se znojíš Metodije u ovoj raspravi? Ma kako se ne znojiti kad s tak-

vim ljudima raspravljam“. Često puta je bila glupa rasprava, kad nije lako sačuvati razboritost duha. Pretrpio je zatvore. Papa ponovno intervenira. Ali ono što je učinio to su prepoznali kad je umro. Došli su toliki odati počast i priznanje njegovom djelovanju.

Vraćam se k nama. Znajmo zahvaliti Ivanu Pavlu II. koji je Ćirila i Metodija učinio su zaštitnicima Europe. Ne postoji samo zapadna Europa, postoji i istočna. Pogotovo u doba željezne zavjese kada smo bili pod komunizmom. Papa je shvatio da ti ljudi koji trpe trebaju zagovor i zagovornika. Zato je govorio o dva krila pluća, desno i lijevo. To je istok i zapad. Htijući pokazati da se Crkva nikad ne smije zatvoriti u male interese, pogotovo ne interese politike, ne interese sebičnih nakana. Nego ono što Evanđelje kaže treba poći tamo gdje Isus kani doći, a Isus kani doći svakom čovjeku. Idite i propovijedajte svim narodima. Svaki čovjek je vrijedan čuti riječ Božju; svaki čovjek je vrijedan upoznati Isusa Krista; svaki čovjek treba prepoznati da je otkupljeno i voljeno Božje stvorenje.

Ovdje u ovoj kući se odgajaju apostoli. Oni koji će donijeti Isusa ljudima. Zato je prevažno da se formacija apostola, evangelizatora, svjedoka vjere, događa iz istinske vjere i osposobljava da bude hrabra vjera. Poći „duc in altum“, zaveslaj na dublje. Ne ostani u plitkom. A poći na dublje znači tamo se samo na Boga osloniti, jer dubine mora ne daju nikakvu sigurnost. Zato je prevažno ostaviti plićak interesa, sebičnosti, i imati hrabrosti reći Bogu „evo me“ za te dubine. Za dubine Božje isitne, ljubavi i milosti za spasenje. Zato svi mi koji smo suodgovorni u formaciji da ne mjerimo prema našim kriterijima. Nego Krist je onaj koji je glavni kriterij koji formira i poučava.

Vama dragi mladići koji ste pošli na put, često promatram vaše nesigurne korake, vaše kolebljivosti odgađanja odluke. Želim vas ohrabriti, ne bojte se povjerovati Isusu. On nikada još nikog nije prevario. Znam reći će te da to često ponavljam. Govorim to iz uvjerenja. Kad sam mu god povjerovao imao sam nevjerovatnu utjehu i snagu života. Onog trenutka kad sam kalkulirao svojom pameću nisam bio ispunjen. Zato vam kažem ne bojte se povjerovati. Gospodin nikoga nije prevario. Onda povjerujte da vas treba. On ne gleda koliko ste vi sposobni, nego koliko ste se za njega opredijelili. To



što imate, to mu dajte i stavite na raspolaganje, da on time što jeste može se poslužiti da dođe do čovjeka. Bojim se da smo izgubili tu vjeru, da je svaki čovjek vrijedan našeg poslanja. Počinjemo mjeriti drugim mjerilima jer nismo imuni od infekcije ovozemaljskog gledanja na svijet, sebičnog, materijalnog, koristoljubivog, uživalačkog. Teško se odvojiti od toga i dozvoliti da me prožme Evanđelje. Treba nam apostolski duh slavenskih apostola. Ne gledati na svoj zavičaj i udobnost. Idi s povjerenjem u Gospodina koji ima s tobom planove. Zato želim da ovo slavljenje sv. Ćirila i Metodija pomogne nam prepoznati sebe u svom posla-

nju, opredjeljenju, raspoloživosti i vjeri. Koliko imam vjere u njega? On sa mnom planira. Zato želim da shvatimo onaj vapaj „žetva je velika, a radnika malo“. Isus ne gleda na broj nego na oduševljenje. Papa Grgur je rekao jednom zgođom „Imam svećenika ali nemam radnika.“ Potrebno je shvatiti, Crkvi trebaju radnici. Ne koji će samo fizički raditi, nego evanđeoskim žarom poći čovjeku u susret. Žetva je velika, a radnika malo.

Sveti Ćirile i Metodije isprosrite nam taj žar evangeliziranja u ovom vremenu i na ovom prostoru. Amen.

Kardinalova propovijed na svetkovinu Uznesenja BDM – Velika Gospa

Stup, 15. kolovoza 2012.

*Draga braćo misnici,
draga braćo i sestre okupljeni ovdje u svetištu
na Stupu,
kao i vi braćo i sestre koji nas pratite putem radio
valova radija Marije BiH.*

Kad je anđeo došao Gospi uputio joj je riječi pozdrava „Zdravo, milosti puna! Gospodin je s tobom“ (Lk 1,28). Mi smo ljudski gledano nekako naučili da mi pozdravljamo anđela, jer je on veći od nas ljudi. Ovdje vidimo da anđeo pozdravlja jedno ljudsko biće. Sv. Toma tumači da anđeo u toj nazaretskoj djevojci vidi biće veće od sebe. I jeste veće, jer je od samog začeca bila očuvana od grijeha. I ne samo da je rođena bez grijeha, već je i živjela bez grijeha, jer je surađivala s milošću Božjom. S pravom ju je anđeo mogao pozdraviti milosti puna. Evo u današnjem Evanđelju čujemo kako Mariju pozdravlja Elizabeta, „Blagoslovljena si ti među ženama, i blagoslovljen je plod utrobe tvoje“ (Lk 1,42). Blagoslovljena je, jer je puna milosti, jer je Gospodin s njom. Tko je s Gospodinom, on stalno nosi blagoslov. Možemo reći da je familijarni odnos Marije i Boga, jer je Gospodin bio s njom od samog začeca, a posebno u ovom trenutku kad je začet sin Božji. Bog ju je sačuvao unaprijed od svakog grijeha. Ona postaje suradnica s Isusom, donosi ga na ovaj svijet, rađa ga, a onda

ga prati do križa. S križa preuzima ulogu koju joj daje Isus „Evo ti sina“ (Iv 19,26). Dakle, postaje svima nama majka. Zato se oko nje i okupljamo jer nam je majka. Ali ono što danas slavimo jeste da ona nije trunula u zemlji, nju je Isus dušom i tijelom uzeo u nebo, u otajstvo Presvetoga Trojstva. Sada je Kraljica anđela i cijeloga svijeta, jer je posrednica milosti.

Danas ovu svetkovinu možemo doživjeti kao svetkovinu nade. Današnji čovjek je opterećen beznađem, koje je niklo u ljudskom ozračju. Čovjek je izgubio orijentaciju, i kao da sve manje znamo zašto smo na ovom svijetu. Koji puta djeluje to kao da smo slučajno. Ova svetkovina nama otkriva da smo mi od Boga zamišljeni, od Boga stvoreni, otkupljeni, posvećeni i pozvani. Poput Marije, i mi s Bogom surađujemo. Kako je ona surađivala? Sinoć u Evanđelju, pod misom bdijenja, čuli smo kad je Isus bio među narodom i jedna žena povika „Blažena utroba koja te nosila i prsa koja su te došla“ (Lk 11,27). Tako su neke žene povikale kad su vidjele da je Isus sama dobrotu. A Isus ispravlja. Nije moja majka blažena samo što me rodila, nego zato što je Božju prihvatila, slušala, a još blaženiji oni koji Božju riječ čuju i vrše (usp. Lk 11,28). Tu je tajna blažene Djevice Marije. I danas kad se borimo protiv ovoga beznađa, kako ga nadići? Potrebno nam je otvori-



ti srce Božjoj riječi. Da Božja riječ probije našu sebičnost, našu oholost. Neka Božja riječ zasvijetli u našim srcima i otvori nam srce Bogu. I ako čovjek nađe Boga, naći će sebe. Zašto je danas čovjek izgubljen? Izgubio je suradnju s Bogom. Kad čovjek Boga sluša, onda Božja ulazi u naša srca. Pučki to kažemo, puna mi je duša. Puna mi je duša, kad me Božja milost ispuni i zahvati.

Mi svi vidimo ovu ljudsku ograničenost i krhkost. Svi mi nosimo svoje rane i poteškoće. I nema ovdje nikoga, a da ne nosi ili ožiljke rana ili rane, na tijelu ili duši. Tako malo treba da se čovjek shrva. Svi oni koji su tako veliki bogovi ovoga svijeta, i njih zahvati ta krhkost i lomljivost. I oni dožive da smo mali. Kako u tom prolaznom svijetu prepoznati da mi vrijedimo. Možemo prepoznati u tome, kako otkrivamo u Mariji da nas Bog ljubi. Po njoj je postao dijete i nas učinio djecom Božjom. I mi po Mariji otkrivamo svoju ljepotu, veličinu i vrijednost. Bog kad je htio stvarati ovaj svijet htio je imati čovjeka za suradnika, da surađuje u izgradnji toga svijeta. Međutim, čovjek u svojoj oholosti ne računa na Božji zakon. Boga potisne iz svoje sredine. I što se događa? Onda je čovjek ugrožen i zahvati ga beznade. Mi smo vrlo zabrinuti što čujemo vijesti o samoubojstvu. To je posljedica beznade, slomljene duše. Društvo se ne brine za to. Zabrinuti smo što takva agresivnost vlada među ljudima. Ljudi olako posegnu za oružjem. I događa se takva strašna agresija u obitelji, ulici, školi. Vidimo da takvi strahota svugdje ima. I oguglali smo, slušajući te vijesti. Zašto se rat vodi? Nečiji je to interes. Ratovi nikad nisu išli da donesu dobro, nego da unište. Nikad neću zaboraviti u ratno vrijeme onaj župnikov telefonski poziv sa dvanaestog na trinaesti svibnja 1992., „Nadbiskupe, crkva gori“. Sav sam drhtao u tom trenutku, pitajući ga dali ste svi živi. Gdje je slika, pitao sam ga? Odgovorio je da je s njima. Dok je žive glave bit će crkvi. Tad sam to njemu odgovorio, ali u meni je ostala rana. To je mržnja učinila. Palila i uništavala. Kamo sreće da je to prestalo. Rat je prestao, ali nije završen, jer ljudi i dalje igraju igru s ljudima. Nanosi se nepravda. I osjećamo, čovjek ne surađuje s Bogom, i gazi Božji zakon. A čim društvo i javno mnijenje počne gaziti Božji zakon, tada je čovjek ugrožen. Mi doživljavamo nesigurnost. Vlada strah. Pogledajte nakon toliko godina rata, igraju se s nama. Bit će, i

neće biti države. Imate prava i nemate prava. I svi, ne samo domaći, nego i međunarodni. Više od trinaest godina tražimo dozvolu za gradnju crkve na Grbavici. Dali je to međunarodnoj zajednici interes, itekako bi bilo. Ali nije interes da katolici ostanu ovdje. I dižemo glas hoćemo biti jednaki s drugim građanima, jer ovo je i naša zemlja u kojoj smo nikli i u njoj želimo opstati. Zato želimo zajedno s drugima to živjeti. Svoje želimo voljeti, a tuđe poštivati. To što mi vjerujemo i volimo nikoga neće ugroziti, samo može donijeti da izgrađujemo pravedni mir. Toliki predstavnici su ovdje, koji dobre pare beru, a vi Bosanci i Hercegovci, vi Hrvati, Bošnjaci i Srbi, koljite se. Mi želimo izmoliti pravedni mir, koji će pomoći da čovjek čovjeku bude brat, a ne vuk. Zato danas ovdje na Stupu, u Sarajevu i BiH, na ovu svetkovinu Velike Gospe želimo biti ljudi s dostojanstvom i pravima, koji žele voljeti ovu zemlju. Kad mi kažu da ovu zemlju vole. Gledam u ovom jadu suše što od naše vode uradiše. Nema gdje nije prljava. Zemlju treba čuvati, obrađivati, a ne zagađivati. I tu želimo sudjelovati svojim glasom. Nažalost, ali moramo sa žalosti priznati da ovo što mi tražimo nisu se naši predstavnici u vlasti zauzeli. „Vi gore u Sarajevu niste dobri Hrvati.“ Tako nas gledaju. Želimo im poručiti, da nam vi nećete određivati kakvi ćemo biti, bit ćemo ono što jesmo u srcu i duši na svojoj rodnoj grudi. Želimo jasnu poruku poslati da nitko nema mandat nama propisivati kakvi ćemo biti, nitko nema mandat otpisivati, križati ili prava oduzimati. Taj mandat je naše naravno pravo, biti vjernik kršćanin, zajedno s drugima i drugačijima na ovim prostorima.

Gospe, u ovoj Godini vjere izmoli nam čvrstu vjeru da se ne bojimo života i da nadiđemo svaki strah. U ovoj Godini vjere, neka vjera u nama izgrađuje to uvjerenje, da to uvjerenje ugrađujemo u društvo s našim glasom i doprinosom, srcem i dušom. Kako izgleda, da mi ne znamo voliti ovu zemlju? Zato želim da pokažemo da je volimo jer ju je Bog povjerio nama, i od nas traži odgovornost da u ovom društvu odgovorno radimo. Želim pozvati sve vas vrijeme je solidarnosti. Moramo biti solidarni, i to prvo u obitelji, među supružnicima, solidarni u zajedništvu i nošenju križa, solidarni u župnoj zajednici, solidarni u ovom gradu, i u ovoj zemlji. Solidarnost nas treba ojačati da plemenitost pobjedi ovo bolesno društvo i da ozdra-



vimo, jer smo bogobožni, jer s Bogom računamo. Zato želim da ona riječ anđelova upućena Mariji „Gospodin s tobom“, večeras bude i nama poruka, Gospodin je s nama. Marija moli za nas, i mi s njom želimo poći u život da mijenjamo ovo društvo unoseći ono što je ljudski plemenito i što je Božje. Neka vas braćo

i sestre, ova večer molitve oslobodi od svake gorčine. Ne nosite gorčinu u svom srcu. Nosite ljubav i plemenitost. I to neka vas učini jakim, a onda da zračite time što u srcu nosite.

Gospe, izmoli nam čvrstu i postojanu vjeru da je svjedočimo, živimo i budućim pokoljenjima namremo. Amen.

Kardinalova propovijed pod svečanim Euharistijskim slavljem prigodom obilježavanje dva desetljeća izgnanstva Hrvata katolika iz Derventskog dekanata pod geslom: „Dani molitve i nade“

Plehan, 26. kolovoz 2012.

*Draga braćo u biskupstvu,
draga braćo misnici,
drage redovnice,
draga braćo i sestre koji živite na ovim prostorima kao i vi koji volite ove prostore pa ste se zato danas i okupili na poziv vaših svećenika Derventskog dekanata,
drugi medijski djelatnici - i tiskovnih i elektronskih medija – posebno djelatnici HRT-e koji izravno prenosite ovaj susret i ovo Misno slavlje!*

Prvo, zahvaljujem braći u biskupstvu na njihovu sudjelovanju kojim izražavaju solidarnost i potporu vama svima koji ste nikli na ovim prostorima i koji nosite još i danas veliku ljubav prema svom kraju i svom zavičaju. Zahvaljujem svećenicima ovog dekanata, na čelu s dekanom, što su došli na ideju da se okupimo i zajedno molimo za sve žrtve rata na ovim prostorima. Za pokojne molimo svjetlost vječnu, a živima hrabrost za izazove koji nas pozivaju da uporni budemo u obrani istine i čuvanja svojih korijena.

Okupili smo se da sačuvamo pamćenje o sebi, o svojim korijenima. Prije nego sam došao ovdje, dobio sam jednu sms poruku u kojoj se navodi, koga trebam napasti. Nikoga neću napasti nego ću govoriti istinu i iznositi činjenice, a istina neka izazove savjest odgovornih. Želimo očistiti memoriju i srce od svake mržnje. Ali želimo jasno reći istinu iz poštovanja prema našim precima, ali i istinu za naša buduća pokoljenja. Središte našeg oku-

pljanja je slavlje nedjeljne Mise. Naviještena Riječ Božja nas hrani, liječi i hrabri. Prorokova riječ o buđenju kostiju mrtvih na život jest slika onoga, a to i sam dekan u uvodnoj riječi reče, što mi želimo ovim skupom i molitvom – probuditi odgovornost i zauzetost za život vjernika na ovim prostorima.

Poruka sv. Pavla o povezanosti muža i žene vezom ljubavi je odlomak koji se čita na obredu vjenčanja. Ovdje je to slika Krista i Crkve; nas žive Crkve i naše ukorijenjenosti u Kristu, našoj Glavi.

Evandjelje zbunjuje, ali i ohrabruje. Nakon izložene nauke, Krist traži prihvaćanje. Hoćete li i vi otići, pita Isus jer je to tvrd govor. Možda će i ovaj govor biti malo tvrd. Što kažu učenici? Kamo ćemo, Gospodine, od Tebe; Ti imaš riječ života vječnoga? Okupili smo se da se nađemo sa sobom, s Tobom, Isuse, i ovim našim rodnim krajem, rodnom grudom, s ovim korijenom gdje su nas u toj vjeri odnijehali, hranili i u život uputili.

Kad sam preuzeo vođenje ove nadbiskupije, u ovom Derventskom dekanatu 1991. godine, kako ste već čuli, u 15 župa bilo je skoro 50 000 katolika (48.481). A danas, svećenici na terenu imaju kontakt s 1.072 vjernika koji tu žive. Puno je onih koji rado dolaze. Dvadeset je godina od progonstva. Mi ne možemo tu gorku istinu staviti „pod tepih“, a šutnja o toj krutoj stvarnosti bila bi teški grijeh. Previše je onih koji su zakazali da se nepravda ispravi. U ovaj dan molitve i buđenja ljubavi prema svo-



jim korijenima, nije smisao izricati sudove i osude, ali se mora ukazati na činjenice.

Kad se govori o zlu koje je dovelo do ovog rata, onda znaju neki ukazivati na Jasenovac i na kolektivnu krivnju hrvatskog naroda. Većina nas nije mogla slijediti, što je tada bilo. Neki tada nisu bili ni rođeni. Ostaje pitanje, kako to da se uporno govori da krivnja nije kolektivna nego osobna odgovornost, a samo Hrvati moraju nositi kolektivnu krivnju? Svi dobro znamo kako su nakon drugog svjetskog rata „pročešljani“ ovi tereni od tadašnje vlasti koja se osvetila nad Hrvatima ako su išta značili: pobijeni su, noć ih je progutala ili su otčamili godine i godine u zatvorima radi te političke osvete kolektivnoj krivnji. To spominjem zato što skoro da nema obitelji koja nakon rata nije oplakala radi gubitka kojeg člana. To se ne spominje nego se stalno nabija kompleks Jasenovca; ne spominju se druga stratišta, druga mjesta tuge i boli počevši od Vukovara preko Srebrenice do svih drugih bolnih stratišta. Valja i druge žrtve poštivati! Nije mjesto da ih sve nabrajamo, ali ne smijemo zaboraviti poštivanje svih tih žrtava, bez obzira koji bili. Ne smijemo više dopustiti manipuliranje žrtvama.

Pitam se, koliko nas treba nestati da se jednom prestane opravdavati zločin? Pitanje je, smije li se ili može li se zločin zločinom pravdati? Predugo se s mrtvima manipulira. Bez istine se ne gradi pravedan i stabilan mir. Ovdje, na prostorima Bosne i Hercegovine, tri su povijesti koje se pišu. Međunarodne snage žele zanjekati našu različitost i identitet te nas žele integrirati ili asimilirati. Primjenjuju pristrana mjerila: prema jačima diplomatskim razgovorima, a prema slabijima silom i nametanjem.

Sada, kada su toliki ostali bez svoga doma, bez prava na svoj zavičaj i svoj kraj, pitamo se, što su ti nevini ljudi krivi da nemaju pravo na svoju rodnu grudu – biti tu na toj grudni jednaki s drugima i drugačijima?

Naši ljudi, koji su se busali da zastupaju svoj narod, zatrovani su interesom i, umjesto da podupru povratak, ganjali su interes koji nas je trovao u nemiloj neslozi i razilaženju. Prvi koji su se vratili bili su hrabri svećenici kao simbol povratka i opstanka. To ja kao biskup mogu posvjedočiti. Biskup Komarica i ja zajedno smo tada pisali Europi odnosno gospodinu Buseku moleći potporu. Dobili smo odgovor da oni Katoličku Crkvu ne uzimaju

za partnera. Tako je propala naša želja i nastojanje da novac ide izravno povratnicima. Moćnici svijeta davali su novac, ali taj novac nije stizao našim povratnicima jer je prolazio kroz mnogo ruku pa se istopilo, a povratniku nije došlo. Ne bih o tome više govorio u propovijedi iako puno toga, i previše, znam.

Vlast na ovim prostorima je zakazala dati sigurnost, a granice su često bile teško premostive jer su postojale razne administrativne igre, kao i danas, koje su priječile ili, bolje reći, obeshrabrile da se borimo za svoje. Danas je došlo vrijeme da sami postanemo svjesni sebe, svoga prava i svoga dostojanstva. Moramo se odgovornije postaviti prema svojim korijenima, grobovima svojih predaka i kolijevki koja nas je odnjihala.

Prisjećam se riječi blaženog Ivana Pavla II. koje je uputio nama biskupima: „Časna braćo, budite revni u očuvanju zajedništva s biskupima cijelog svijeta, počevši od biskupa s ovog područja, i to navlastito s biskupima iz Hrvatske. Budite postojani u uzajamnoj ljubavi, u otvorenom i srdačnom dijalogu, u međusobnoj pomoći...“. Zato i jesam pozvao sve biskupe radi te solidarnosti. Hvala biskupu Mrzljaku iz Varaždina i pokazao solidarnost. Većina je biskupa poslala pismenu ispriku. Jedan je u velikoj zauzetosti poslao SMS poruku da ne može doći. „Prvi zadatak, kazao je Papa tom prigodom nama biskupima, koji vas očekuje u ovom mučnom hodu jest liječenje srdaca izmučenih bolima i katkada ranjenih osjećajima mržnje“. Poziva nas da budemo graditelji nove kulture na temeljima istine, pravde i ljubavi te da iz nepresušnog vrela Evanđelja stvaramo preporod uljuđenog življenja. Zato nam je Papa rekao: „Dižite proročki glas i ukazujte na nasilja, raskrinkavajte nepravde, nazovite zlo pravim imenom, svim zakonitim sredstvima branite svoje zajednice“.

Tako nam Papa daje nalog. Zato mi biskupi dižemo svoj glas u obranu svojih prava. Kako da ne progovorim kad je od pedeset tisuća vjernika spalo na tisuću? Kako da ne progovorim da ti ljudi imaju pravo na svoju grudnu? Kako da ne pozovem na odgovornost?

Vas, dragi vjernici, hrabrim. Kad ste vidjeli da se nemate na što osloniti jer je interes prejak, oslonite se na ovu svoju vjeru koja vam je davala snage da izdržite i ustrajete. Ove Papine riječi hrabre i mene u izgradnji zajed-



ništva, u liječenju rana. Nemojmo napuštati Gospodina i Njegovu Riječ! Kamo ćemo, Isuse, od Tebe jer Ti imaš riječi života vječnoga? Tu smo rođeni kao Crkva i tu kolijevku, koja nas je odnjehala u vjeri, ne želimo napustiti i ne smijemo je zaboraviti. Želimo da te suhe kosti prohodaju i opstanu na ovoj grudi. Zato dižemo glas protiv svakog zla, bez obzira tko ga činio: u ime vjere, Boga i morala štitimo čovjeka, njegova prava, njegovo dostojanstvo. Nema budućnosti bez tih temelja. Zato ovo evan-

đeosko - što želimo sebi, želimo i drugima. Ne tražimo samo sebi, nego priznajemo i drugima ono što za sebe tražimo.

Danas molimo u prvom redu da se ohrabrimo; u drugom redu da složni budemo; u trećem redu da nas se ne stide naši pokojnici pored čijih grobova hodamo te da im pokažemo svoj žar, svoju vjernost, svoju postojanost i svoju ustrajnost. S Kristom ne širimo mržnju nego ljubav i vjernost za opstanak i budućnost na ovim prostorima. Amen.

Kardinalova propovijed u katedrali Presv. Srca Isusova pred početak Svjetskog mirovnog susreta u organizaciji zajednice Sant Egidia

Sarajevo, 9. rujna 2012.

*Uzorita gospodo,
braćo u biskupstvu,
braćo misnici, draga braćo i sestre!*

Večeras smo zajedno u molitvi slaveći Euharistiju uoči nedjelje, za mir u ovom gradu, u ovoj zemlji, u cijelom svijetu. To je glavni razlog našeg okupljanja i zajedništva u molitvi. Hvala Vam na Vašoj prisutnosti, koja nosi poruku mira.

Vaša prisutnost u molitvi je kao poruka Izaie proroka: „Budite jaki, ne bojte se!“ U ovoj pustinji koju je rat napravio, ponovo treba procvjetati život zajedništva u našoj različitosti te na temelju vjere u Boga jedni druge prihvatiti i poštivati i uvažavati u jednakopravnosti.

U vapaju za jednakim prvima, želimo da nam Riječ Božja koju sv. Jakov poručuje, ohrabri sve klonule, jer kod Boga nema pristranosti. Vapaj za istinom i pravdom, vapaj za jednakim pravima biva utemeljen u nadi da Božja je uvijek i istinita i pravedna i da je za Boga svaki čovjek važan. Ako nas vjera u Boga vodi, tada će i čovjek biti zaštićen i siguran.

Sv. Marko nam zapisa ozdravljenje gluhog mucavca. Stojimo pred tim istim Gospodinom vapijući da nam otvori oči vjere, da nam dadne pravu riječ mira i suživota, sposobnost dobro činiti.

Ova je zemlja i ljudi u njoj izranjeni ratom, gdje je posijano nepovjerenje te se živi s nesi-

gurnošću. Mnoge su se nedaće nadvile nad čovjeka ove zemlje. Danas molimo da Gospodin izliječi sve rane, vrati povjerenje u Boga, povjerenje u čovjeka i samopouzdanje u suradnju s Bogom i čovjekom.

Kao onaj koji je proživio i preživio ovaj nemili rat s posebnim osjećajima upućujem izraze dobrodošlice i srdačan pozdrav. Ne želim se zaustavljati na mračnim trenucima, nego zajedno s vama moliti za svjetliju budućnost, koja nije samo važna za ovu zemlju Bosnu i hercegovinu i narode u njoj nego i za cijelu Europu pa i svijet.

Molitva nam je bila snaga u izdržavanju strahota rata, a sada se sve više nadvija oblak beznađa, pa nam je važno da iz ovog grada krene poruka nade, poruka pozitivne energije da nije grijeh što smo različiti, nego potreba u različitosti stvarati život i suživot u toleranciji i nastojanjima izgradnje boljeg sutra.

Ovdje želim citirati blaženog Ivana Pavla riječi koje je trebao izreći vlasti u BiH 8. rujna 1994, a nije uspio doći, ali su nam poslane te riječi: „Deklaracija o pravima čovjeka“ bila je jedan od prvih čina na putu prema miru. Rat je protiv čovjeka. Ako se želi izbjeći rat, potrebno je osigurati poštivanje temeljnih prava ljudske osobe, među kojima je prvo mjesto zauzima pravo na život, koji svaki čovjek ima od trenutka začeća do naravne smrti.

Postoje i druga prava , na primjer vjerske



slobode i sloboda savjesti, koja određuju načela suživota ljudi u duhovnoj oblasti. Drugi vatikanski sabor posvetio je tim pravima posebnu deklaraciju Dostojanstvo ljudske osobe.

Suživot pojedinca i naroda treba, osim toga, temeljiti na „pravima naroda“. Kao svaki pojedinac, tako i svaki narod ima pravo na postojanje, na vlastiti razvoj, prema kulturnoj baštini naroda kojem pripada. Na njoj se nadahnjuju obitelji koje, odgajajući djecu, prenose budućim naraštajima kulturna dobra domovine.

Mir se tako rađa, u poštivanju prava osoba i prava naroda; tako se i gradi i brani.

Mi smo svjesni da je mir veliki zadatak. Svjesni smo da ne pripadamo sami sebi po Božjem zakonu, nego činimo jednu veliku obitelj. Od obitelji naše mjesne Crkve Vrhbosanske te Crkve katoličke u BiH, kao i sveopće katoličke Crkve, te obitelji Europske integracije.

Zato nam je potrebna solidarnost svijeta u izgradnji mira i otvaranja perspektive. U prvom redu se oslanjamo na onoga koji je MIR NAŠ – Krist Gospodin, uskrsli koji nam daruje svoj mir, ne kao što ga svijet daje, gdje je u pravu jači, nego mir u kojem je svako ljudsko biće voljeno biće, od Boga stvoreno, od Krista otkupljeno i činimo zajednicu vjernika na putu ljubavi i mira.

Zato sam vam zahvalan na Vašoj prisutnosti i zajedničkoj molitvi u kojoj molimo za mir, jednakopravnost, dostojanstvo svakog čovjeka. Hvala vam što ste s nama katolicima i svim žiteljima ove zemlje. Hvala na svakoj solidarnosti i gesti izgradnje mira.

Neka Bog primi naše molitve, blagoslovi zajedništvo i ugradi svoj mir u ljudska srca, obitelji narode i sve zemlje ove kugle zemaljske. Amen!

Kardinalova propovijed prigodom sedmog hodočašća Vrhbosanske nadbiskupije i Banjolučke biskupije u Hrvatsko nacionalno svetište pod geslom „Umnoži našu vjeru“

Marija Bistrica, 13. listopada 2012.

*Vaša Ekselencijo Apostolski Nuncij D'Errico,
brate u biskupstvu Franjo,
braćo misnici,
dragi hodočasnici!*

Čuli ste na početku ovog našeg hodočašća da sam upravo stigao iz Rima. Zamolio sam da me oprostite ovog današnjeg radnog dana na Sinodi kako bih danas bio s vama. Upravo dolazim s jednog iskustva gdje je Crkva zajedno okupljena. Predstavnici svih pet kontinenta, kardinali, biskupi, zajedno s papom. Razmišljamo o Novoj evangelizaciji. A onda bio sam radostan sudjelujući na trgu Sv. Petra gdje je papa za cijelu Crkvu otvorio Godinu vjere povodom 50. obljetnice Drugog Vatikanskog sabora i 20. obljetnice katoličkog katekizma. Bio je to divan i svečan trenutak. Dirljivo sjećanje, njih devet sudionika koncila, starci. Bili su prisutni biskupi, kardinali.

Godina vjere i Nova evangelizacija. Na Sinodi posebno je bio naglasak što učiniti da katolici budu hrabriji u vjeri, da hrabrije prenose vjeru budućim pokoljenjima. I tu su iznošena razna razmišljanja. Jedna od tih da je najvažnija obitelj. Obitelj, jer otac i mati prenose vjeru u srce, ono što žive. Zato je posebno potrebno sačuvati svetost braka i svetost obiteljskog ognjišta, da bi istinski otac i mati živeli s djecom uprisutnili radost vjere u svoju kuću, u obitelj i oni su najvažniji u prenošenju vjere za buduća pokoljenja i najsnažnija nova evangelizacija. Jasno da poslije obitelji, sigurno su među prvima župnici, ili svećenici u pastoralu, redovnici i redovnice, katehete i katehistice, jer oni nadograđuju ono što su kao temelje udarili roditelji. Oni nadograđuju da mladi susretnu Krista, jer tu je snaga vjere, ne u nekoj tehnici, mehanici, strategiji, nego u iskustvu Boga objavljenog i utjelovljenog, koji je



svojom mukom, svojim križem i Uskrsnućem donio hrabrost života i nadu osmišljene patnje. Zato je prevažno shvatiti da upravo želimo zajedno radosno navještat i uskrslog Krista, svjedočiti uskrslog Krista. Nova evangelizacija o kojoj mi na Sinodi govorimo jeste u prvom redu svjedočenje vjere. Ne samo govor, nagovor, nego svjedočenje vjere, a to svjedočenje vjere će biti hrabro i čvrsto iz one molitve gdje u molitvi Boga susrećemo. To svjedočenje vjere bit će hrabro i postojano iz sakramenata koje primamo, iz Euharistije koju nedjeljom slavimo. Tada odjedanput postaje prepoznatljiv naš identitet, identitet da smo Kristovi, jer po tome nas prepoznaju. Da li idu na misu ili ne idu. Tako drugi govore o nama i mi sad moramo postati svjesni, ali na poseban način ovdje želim spomenuti župsku zajednicu. Župa je jedna obitelj i prevažno je da se život jedne župske zajednice evangelizira. Ne u nekakvu organizaciju, nego u organizam žive vjere, gdje će svako osjetiti da je prihvaćen, da je primijećen, da je podržan, kako bismo ustrajali u vjeri, ali mi vidimo da se danas jako govori o krizi. Krizi morala, krizi obitelji, urušenom bračnom zajedništvu, slomljeni brakovi. Od toga najviše djeca trpe.

Vidimo da moramo obnoviti vjeru. Vjeru koja će učiniti da bračna veza bude sveta i trajna, vjeru koja će učiniti da se ne bojimo kada počnu prozivati, napadati i diskriminirati nas. Makar to zovu demokracija koja počiva na ljudskim pravima. Vidimo da je to propala demokracija, jer je sve manje ostvarenih ljudskih prava, gdje sve manje ima jednakosti u ljudskim pravima, a sve je više prihvatljivo i priznato tko je jači taj ima više prava. Kako u tome odgovoriti tim izazovima? Upravo time da katolici budu hrabri svjedoci da se ne prepandnu niti medijskih napadanja i prozivanja, niti ne znam kakvih provokacija, nego biti hrabri kao u prva kršćanska vremena. Za vjeru biti spreman i umrijeti. Ma, to se mi divimo našim precima iz vremena otomanskog carstva. Svaka naša obitelj je bila hrabra kad je vjeru sačuvala i prenijela do današnjih dana. Ma, brojni pamтите za tu hrabru vjeru kad je za vrijeme komunizma bila spremnost umrijeti, ali Boga se ne odreći. Pa, zar u ovoj lažnoj demokraciji da se postidimo vjere, da budemo kukavice. Kažem lažnoj, jer o njoj ću još kazati. Došli smo ovdje, Mariji. Čuli smo Isusa. On

Mariju proglašava velikom, ne zato što ga je rodila, nego zato što je začela u vjeri. Božju čula i Božju vršila. Tu je njezino blaženstvo. Došli smo Mariji da nam isprou vjeru, čvrstu vjeru kako bi se mi kući vratili hrabrij. Tu ću iznijeti jedno iskustvo. Na Sinodi tu smo razni biskupi sa svih pet kontinenata i to sam baš rekao jučer za ručkom: pogledajte, biskupi iz zemalja u kojima se bolje žive pesimističnije govore, a biskupi iz zemalja gdje je progonstvo, gdje je trpljenje optimistički govore. Zadioviam se. Vidim, snaga je u tome biti spreman na žrtvu. Gdje se uljulja u lagodan život vjera stradava. Tamo gdje su ljudi spremni na žrtvu ne gube nadu. Hrabro govore i svjedoče Isusa Krista. Zato i mi dok proživljavamo teška iskušenja kada svako smije napadati i Crkvu i ljude u Crkvi, smatraju da je to prosperitetno u javnosti, mi govorimo nećemo vas napadati ali tražimo jednaka i ista prava da i mi kažemo svoje stavove. Ne može se tražiti od Crkve da ona pogazi načela vjere, da pogazi načela Evandjelja, da pogazi načela morala. Niti će to biti niti smije biti. Zato mi njima želimo poručiti dajte nam makar takva prava da i mi isto smijemo govoriti kao i vi. A onda, ovdje ću dirnuti naše prilike u BiH. Nisam bio za vrijeme izbora doma. Dolaze glasovi i vidim s tugom. Vraćam se na jedan moj govor prije dvadeset godina kad sam u Parlamentu u Sarajevu govorio, kad je bilo moderno crtanje karata u BiH. Ja sam rekao: crtajte kako hoćete, ali nemojte nas precrtati. Mi bismo voljeli živjeti. Vidimo danas upravo tako ide i europska politika i domaća politika, pa i hrvatska politika u BiH da nas prekriže. Poručujem vam iz te hrabre vjere suočiti ćemo se i s tim izazovima. Crtajte te entitete kako hoćete, ali nemate pravo me izmjestiti iz mog rodnog kraja, iz moga zavičaja. Nemate pravo zanijekati da budem Hrvat i katolik s drugima i drugačijima. Nitko taj mandat nema.

Zato danas, kod Gospe ovdje želimo obnoviti tu hrabrost u vjeru, tu spremnost da ne posramimo naše djedove i pradjedove koji su za tu vjeru umirali i da mi ne budemo kukavice nego spremni ostatic i biti ono što jesmo na ponos i rodu i narodu i Crkvi u kojoj smo rođeni. Zato te, Gospe, molimo ako ne možemo mijenjati tu europsku politiku, tu američku politiku, tu politiku koju kroje velikaši da možemo biti ponosni i hrabri braniti svoja



prava. Neki dan u Briselu kada sam ulazio u Parlament pred vratima stoji jedan čovjek s upaljenim fenjerom i traži: dajte čovjeku ista prava kao psu. Eto, do čega je Europa došla. Da pas ima veća prava od čovjeka. Psa ne smiješ ubiti, a čovjeka, donosi se zakon, da se nerođeno dijete smije ubiti, da se čovjeka smije ubiti jer je ostario. Europo, zaboravila si da umireš, jer se bojiš života zato i mi ovdje želimo progovoriti pred Gospom. Zavjet činimo da korijene ne izdamo. Zavjet činimo da na svom korijenu opstanemo. Pomozi nam, Gospe, da se ne bojimo žrtava. Ljudi žrtve su sposobni graditi budućnost. Ohrabri nas, utje-

ši nas. Izliječi nam rane da hrabriji pođemo doma, da radosnije svjedočimo svoju vjeru, da istinski pokažemo svoju odanost Bogu, Crkvi, svome narodu i kraju iz kojega potječemo.

Svi ste vi donijeli svoje rane, poteškoće. O njima ćete sami pričati. Nakon ispovijedi i pričesti dobit ćete i oprost, potpuni oprost. Tu milost ponesite doma kao snagu vjere ponesite je kao zračenje nade. Neka iz vaših očiju čitaju: Ovi su ljudi bili s Bogom i s Gospom. Neka vide da se ne bojimo života, jer ne ovisi o nama nego Božjoj milosti i snazi. Zato želim da Gospin zagovor sve vas zagrlji, ohrabri, utješi i osposobi za budućnost. Amen!



Kardinal Puljić otvorio web stranicu Vrhbosanske nadbiskupije

U nedjelju, 17. lipnja, na dan vanjske proslave Presvetog Srca Isusova, nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, u zajedništvu s kardinalom Francescom Monterisijem i drugim biskupima, nakon svečanog Misnog slavlja u sarajevskoj katedrali, otvorio je novu internet stranicu Vrhbosanske nadbiskupije: www.vrhbosanska-nadbiskupija.org.

Iako je Vrhbosanska nadbiskupija do prije nekoliko godina imala svoju web stranicu, ipak ta stranica već nekoliko godina nije funkcionirala. Novu stranicu je izradio teolog Berislav Župarić. Uz standardne rubrike o nadbiskupiji, nadbiskupijskim tijelima, kratkim

povijesnim osvrtom o zbivanjima u ovim krajevima kroz prošla stoljeća, stranica će donositi informacije, slike, upute, najave najnovijih zbivanja u Vrhbosanskoj nadbiskupiji. Tu će se moći pronaći najvažnije informacije o Vrhbosanskoj nadbiskupiji.

Na pripremi internet stranice i razradi tekstova za pojedine teme, na prikupljanju i obradi materijala radili su mnogi suradnici, a ponajviše su zaslužni: prof. Franjo Marić, kancelar preč. Ilija Orkić, bivši vicekancelar vlč. Josip Jelić, mons. dr. Mato Zovkić, vikar za pastoral mons. Bosiljko Rajić i drugi. (kta/i.o.)

Održan simpozij o Šimi Ivkiću

Vidovice, 16. lipnja 2012.

U Vidovicama kod Orašja, u dvorani o.š. Antuna G. Matoša, dana 16. lipnja 2012. održan je znanstveni simpozij o stogodišnjici rođenja mladić Šime Ivkića, koji je umro na glasu svetosti. Na Simpoziju je nastupilo devet izlagača, a među nazočnima bili su brojni svećenici na čelu s dekanima iz Bosanskog Šamca i Brčkog te gvardijanom iz Tolise kao i predstavnici vlasti Posavske županije te gradonačelnik Orašja g. Đuro Topić i drugi.

U ime župe sv. Vida u Vidovicama, koja je i organizirala simpozij, sve nazočne pozdravio je župnik vlč. Josip Senjak ističući kako se ovim znanstvenim skupom želi osvjetliti lik Šime Ivkića. „Ovim skupom želimo na jednoj višoj razini, ne samo na razini pobožnosti, bez obzira kakva ona bila, osvjetliti Šimin lik i na neki način zacrtati ono što će biti u budućnosti“, istaknuo je župnik Senjak zahvaljujući predavačima, članovima Organizacijskog odbora i svima koji su pomogli održavanje ovog skupa te moderatorima: ravnateljici škole g. Janji Župarić, dr. Šimi Maršiću i g. Josipu Mikiću.

Profesor na Filozofskom fakultetu u Zadru dr. sc. Pavo Živković, u svom izlaganju govorio je o povijesti sela i župe Vidovice i tog dijela

Bosanske Posavine s posebnim naglaskom na razdoblje u kojem je živio pokojni Šimo. U svom predavanju bazirao se na podacima s kraja 19. i početka 20. stoljeća prikazujući političke, kulturne i gospodarske prilike toga vremena.

Župnik u Borovu naselju fra Vjenceslav Tunjo Janjić u svom je predavanju predstavio lik Šime Ivkića. Posebno je naglasio Šiminu strpljivost u patnji napominjući da modernom čovjeku patnja postaje sve veći egzistencijalni problem pa je želi izbjeći. Kazao je da je Šimo postao uzor u teškim vremenima kad je bilo puno manje lijekova i ublažujućih sredstava. Nazvao ga je Jobom naših dana.

Župnik susjedne župe Kopanice vlč. mr. Ilija Matanović govorio je o događanjima na grobu Šime Ivkića i o dostupnoj pisanoj građi na tu temu. Podsjetio je da je blaženi papa Ivan Pavao II. u svetoj 2000. godini pozvao cijelu Crkvu i sve lokalne zajednice da iznesu na vidjelo velikane svoje vjere kroz povijest kako bi ih se stavilo za uzor.

Profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Sarajevu vlč. dr. Drago Župarić govorio je na temu: *Pojam svetosti i štovanje svetaca u Katoličkoj Crkvi*. Nakon što je pojasnio znače-



nje pojma svetosti u semitskom svijetu kao i pojma kulta, progovorio je o svetosti oslanjajući se na Sveto Pismo. Poseban naglasak je stavio na pojam kršćanske svetosti i značenje svetaca. Kazao je da se u Crkvi svece štuje zbog njihove sličnosti Isusu Kristu odnosno radi njihova uzorna kršćanskog življenja.

Prepošt Vrhbosanskog kaptola preč. dr. Pero Pranjić imao je predavanje o pravnim aspektima štovanja svetih, pučkoj pobožnosti i postupku beatifikacije. Pojasnio je da je, ako dođe do pokretanja procesa za proglašenje blaženim, nužno prikupiti sva svjedočanstva i imenovati osobe u nadležna tijela koja će raditi u skladu sa svojim nadležnostima.

Kupreški župnik i profesor na KBF-u u Sarajevu, vlč. mr. Marko Tomić, postulator kauze za beatifikaciju Drinskih mučenica, govorio je o postupku za proglašenje blaženim.

Otac Zvonko Martić, karmelićanin iz samostana sv. Ilije na Buškom jezeru, izlagao je na temu: *Pučka pobožnost neproglašanim svecima na kulturnim grobovima u Bosni i Hercegovini*. Posebno se osvrnuo na specifičnosti koje su vezane uz grob Šime Ivkića. Naglasio je njegovu strpljivost u patnji, spremnost na praštanje i radost kojom je odisao napominjući da je Simo ta-

kođer svirao tamburu.

Predsjednik Udruge „Šimo Ivkić“ g. Ilija Knežević govorio je o djelovanju Udruge tijekom proteklih osam godina postojanja ističući važnost slavljenja Svetih misa svakog 19. u mjesecu odakle se crpi sva potrebna snaga za njihov rad.

Kancelar Vrhbosanske nadbiskupije preč. Ilija Orkić iznio je svjedočanstva o uslišanjima po zagovoru Šime Ivkića. Istaknuo je da je do sada prikupljeno dvadesetak pisanih svjedočanstava o čudesnim ozdravljenjima na tijelu i na duši. Posebno se osvrnuo na iskaz roditelja djevojčice Marije iz Vidovica koju je na svetkovinu sv. Petra i Pavla, 29. lipnja 2009. doživjela prometnu nesreću kad ju je udario auto te je završila u bolnici u vrlo teškom stanju.

Nakon svakog izlaganja bila je mogućnost za diskusiju, a prihvaćen je prijedlog da sva izlaganja budu objavljena. Svi sudionici pohađali su grob Šime Ivkića na Starom groblju.

Šimo Ivkić rođen je 9. prosinca 1911., a preminuo je 19. srpnja 1929. na glasu svetosti radi velikog pouzdanja u Boga i strpljivosti tijekom osmogodišnjeg nepokretnog bolovanja. Od njegove smrti do danas narod ga časti i grob mu pohađa tražeći duhovnu i tjelesnu utjehu u svojim potrebama. (kta/i.o.)

Molitva za Sinodu Vrhbosanske nadbiskupije

Na svetkovinu svetih Petra i Pavla, 29. lipnja 2012. tijekom Misnog slavlja u katedrali Srca Isusova u Sarajevu nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić najavio je pripremu za održavanje Sinode Vrhbosanske Nadbiskupije za koju je uzeto geslo: „Sve obnoviti u Kristu“ (usp. Ef 1, 10), a u duhu poziva pape Benedikta XVI cijeloj Crkvi na put nove evangelizacije. Pozvao je svećenike, redovnike i redovnice i sve vjernike na žarku molitvu za pripremu Sinode Vrhbosanske nadbiskupije.

Molitva za nadbiskupijsku sinodu

Gospodine Isuse, ti si nam po znaku križa bio prepoznatljiv stijeg u svim kušnjama, te smo bili i ostali tvoji vjernici. Danas proživljavamo nova iskustva i zato tražimo snagu i svjetlo Tvoega Duha kako bismo prepoznali ljubav Božju u ovom vremenu i na ovim prostorima. Vjerujemo da je Otac ne-

beski po tvojoj smrti i uskrsnuću zavolio sve narode i pojedince; molimo da nas ražari ljubav prema tebi i prema našoj mjesnoj Crkvi da kroz Sinodu hrabro pristupimo obnovi vjere, nade i ljubavi. Pohodi nas svojom milošću da revnim slušanjem Tvoje riječi i djelatnim vršenjem Očeve volje otkrijemo što nam je činiti u našim prilikama. Po zagovoru nebeske Majke želimo obnoviti krsni poziv te katolički činiti svjetlijim lice ove mjesne Crkve, razmišljajući po Sinodi o zajedničkom pozivu i poslanju i ugrađujući Radosnu vijest u svagdanji život ovoga društva, kako bi naši sunarodnjaci i drugi sugrađani otkrivali istinski smisao života u ljubavi prema Bogu i bližnjima te u čuvanju svega stvorenoga na zajedničko dobro.

Vjerujemo, Kriste, da si svojim uskrsnućem pobijedio smrt i zlo u ljudskoj zajednici. Neka nas ta vjera utvrđuje da Te zajedno slavimo i svaki dan radosno ispovijedamo Tvoju uskrsnu pobjedu. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.



Ciljevi sinode

Zakonik kanonskog prava kaže da je biskupijska Sinoda „skupština izabranih svećenika i drugih vjernika partikularne Crkve koji pomažu dijecezanskom biskupu na dobrobit sve biskupijske zajednice“ (k. 460). Nadalje: „Neka se sva predložena pitanja podvrgnu slobodnoj raspravi članova na sinodalnim sjednicama“ (k. 465). Vrhbosanska crkva, otvorena vodstvu Duha Svetoga, želi se okupiti na nadbiskupijskoj sinodi, upoznati dublje svoju stvarnost te u osluškivanju razmišljanja vjernika, svećenika, redovnika i redovnica prosuđivati znakove vremena. Promatrajući poratne prilike, našu katoličku tradiciju i velike utjecaje sekularizma tražit ćemo rješenja utemeljena na vjeri i nadi u Uskrslog Krista i cjelokupnom nauku Crkve. U sinodalnom razmišljanju tražit ćemo također rješenja za poteškoće koje proživljavamo, kako bismo kao nadbiskupijska zajednica živjeli i svjedočili nadu koja je u nama. Želimo da naše župe iznova otkriju svoje mjesto u Vrhbosanskoj mjesnoj Crkvi i aktivno sudjeluju u zajedničkom poslanju.

Uskrsli Krist, naša nada i snaga

O, Crkvo Vrhbosanska,
kroz dugu povijest opstala.
Danas tražiš putove nade
i moliš Krista uskrsnuloga.
U tijelu si Crkve sveopće
naša crkvo Vrhbosanska.
U tebi zajedno okupljeni
kličemo Kristu živome.
Uskrsli Kriste, naša nado i snago,
vjernike svoje okupi.
U svojoj ljubavi prosvijetli, ujedini,
da s ponosom hode i tvoju ljubav nose.
Tamu rasprši svojim svjetlom, da možemo
hrabro svjedočiti.
Nadahni biskupe, svećenike, redovništvo
što se u te uzdaje.
Obitelji obdari životom,
oduševi mlade za tobom.
Da hrabro oni svjedoče i tvojim putem kroče.
Duha nam svoga udijeli,
ojačaj srca u istini.
Krsni savez obnovi u nama, ražari srca naša.
Izlij svoga Duha da nas uvede u Istinu.
Da naše rane liječi na srcu i na tijelu.

(kta)

Pismo svećenika Derventskog dekanata prognanim župljanima

Svećenici Derventskog dekanata, u povodu dva desetljeća izgnanstva Hrvata katolika iz toga dijela Bosanske Posavine i prigodnog obilježavanja toga stradanja pod nazivom „Dani molitve i nade“, uputili su pismo svojim prognanim župljanima

Braćo i sestre,

Ove godine navršilo se dvadeset godina izgnanstva Hrvata-katolika iz velikog dijela Bosanske Posavine. Mi, svećenici derventskog dekanata, organiziramo obilježavanje te obljetnice. Sadržaj programa je isključivo duhovne naravi. Želimo kroz tri dana u zajedništvu s vama, drugim svećenicima i našim biskupima napojiti se na vrelu naše vjere. Vjerujemo da još uvijek ima smisla moliti, nadati se i stvarati mogućnosti za povratak i novi život na ovim našim prostorima. Nađite,

stoga, vremena za ovaj jedinstveni događaj na slavu Bogu, za dobro Crkve i za buđenje zavičaja iz obamrla stanja. Ovaj događaj je poruka prvenstveno vama, vjernicima koji su prisilno morali otići iz svoga kraja, ali i svima drugima koji su odlučivali i danas mogu odlučivati o našoj sudbini.

Narod koji je podnio veliko zlo - ubojstva, mučeništvo, progonstvo, pljačku, otimačinu - pa je zbog toga izgubio hrabrost i volju za svoje svetinje i ne vidi Boga i u takvim događanjima ne može imati utjehe ni mira u srcu, nego postaje najveći gubitnik s osjećajem vlastite krivice za svoju izgnaničku sudbinu.

Zavičaj nije blato, nije bezvrijedna prašina. Zavičaj ima dušu i srce. Zavičaj je poput stare majke, koju djeca sve više vole i sve više paze što je starija. Ne ostavljajmo je samu, ne prepuštajmo je drugome, ne trgujmo i ne prodajmo



jimo majku – grudu svoju. Ne brišimo svoje ime s tla na kojem smo došli na ovaj svijet, ni ime svoga oca, djeda, pradjeda, predaka svojih. Ne prezirimo utrobu u kojoj smo nastali i koja nas je hranila, ne brišimo sveto sjećanje koje je duša našeg života. Nemamo pravo na nebrigu, zaborav i odmetništvo od zavičaja i od predaka svojih koji su ovdje Boga slavili i od vjere živjeli.

Nemamo se čega plašiti, jer mi hoćemo graditi a ne rušiti; hoćemo saditi a ne čupati; hoćemo obnavljati, a ne zatirati. Hoćemo njezgovati i razvijati međuljudske odnose a ne mrziti i ratovati. Želimo živjeti sa svima u ovoj zemlji kao braća na baštini svojih predaka. Želimo da naš povratak bude blagoslov za domovinu iz koje smo privremeno izgnani. Ne smijemo se stidjeti svoga zavičaja, niti se ponašati kao stranci prema baštini praotaca!

Neka nestane bojazni na svim stranama!

Nek nastane povjerenje među svim ljudima!
Neka pobijedi ljubav!
Neka se opravda nada u srcima povratnika!

Dobro došli!

Program obilježavanja:

- Križni put prognanika - u petak, 24. kolovoza u 18 sati u župi Brusnica kod Bosanskog Broda, gdje će predstavnici petnaest župa dekanata moliti po jednu postaju posvećenu sudbini svoje župe.

- Koncert duhovne glazbe, u izvedbi Zagrebačke filharmonije i Akademskog zbora „Ivan Goran Kovačić“ - u subotu, 25. kolovoza u 19 sati u derventskoj župnoj crkvi sv. Juraja mučenika.

- Koncelebrirana Sveta misa - u nedjelju 26. kolovoza u 11 sati na Plehanu - predslavi kardinal Vinko Puljić, nadbiskup metropolit vrhbosanski.

Brojčano stanje katolika

	ŽUPA	BROJ KATOLIKA U GODINI	
		1991.	2011.
1.	BIJELO BRDO ŽUPA SV. IVANA KRSTITELJA	2191	33
2.	BOS. BROD ŽUPA SV. ILJE PROROKA	4780	83
3.	BRUSNICA ŽUPA ROĐENJA B.D.MARIJE	1350	30
4.	BUKOVICA ŽUPA SV. ANTE PADOVANSKOG	1250	5
5.	CER ŽUPA KRISTA KRALJA	2950	35
6.	DERVENTA ŽUPA SV. JURAJA MUČENIKA	8380	284
7.	FOČA ŽUPA PREČISTOG SRCA MARIJINA	3990	169
8.	G.MOČILA-SIJEKOVAC ŽUPA SV. ANTE PADOVANSKOG	1792	14
9.	KOLIBE ŽUPA SV. MIHOVILA ARKANĐELA	1950	9
10.	KORAĆE ŽUPA UZNESENJA B.D.MARIJE	3258	82
11.	KULINA ŽUPA SV. PETRA I PAVLA	950	11
12.	NOVO SELO ŽUPA PRESVETOG SRCA ISUSOVA	3050	105
13.	PLEHAN ŽUPA SV. MARKA EVANĐELISTA	8120	96
14.	SOČANICA ŽUPA SV. ANTE PADOVANSKOG	1750	6
15.	ŽERAVAC ŽUPA SV. FRANJE ASIŠKOG	2720	110
	UKUPNO	48481	1072



Održan XVI. Katehetski dan Vrhbosanske nadbiskupije

Na temu: „Pod vodstvom Duha Svetoga“, 1. rujna u prostorijama Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa u Sarajevu, u organizaciji Katehetskog ureda Vrhbosanske nadbiskupije, održan je XVI. Katehetski dan Vrhbosanske nadbiskupije. Na Katehetskom danu sudjelovali su župnici, župni vikari i časne sestre koji predaju vjeronauk u školama kao i vjeroučitelji i vjeroučiteljice koje vrše katehetsku službu na teritoriju Vrhbosanske nadbiskupije.

Nakon što je susret započeo molitvom Trećeg časa, pozdrav nadbiskupu metropolitu vrhbosanskom kardinalu Vinku Puljiću i svim sudionicima uputio je pročelnik Katehetskog ureda Vrhbosanske nadbiskupije mons. Petar Jukić koji je u uvodnoj riječi podsjetio da su se okupili na svoj redovni godišnji susret na početku školske godine s ciljem boljeg međusobnog upoznavanja, razmjene iskustava i dogovora o što boljem izvođenju vjeronauka u novoj školskoj godini. Pojasnio je da su za ovaj susret uzeli temu: „Pod vodstvom Duha Svetoga“ imajući u vidu da je u Vrhbosanskoj nadbiskupiji već u tijeku Godina vjere kao i nastojanje sveopće Crkve na planu nove evangelizacije. Podsjetio je da se ove godine obilježava i 20 godina vjeronauka u školi te da su počele pripreme za Sinodu Vrhbosanske nadbiskupije. Istaknuo je da je Duh Sveti životvorac, Onaj koji oživljava te pozvao da, pod Njegovim vodstvom i nadahnućem, radosni krenu u novu vjeronaučnu školsku godinu svjesni da kroz katehezu navješćuju radosnu vijest spasenja.

Kardinal Puljić je upoznao sudionike susreta s početkom priprema za Sinodu Vrhbosanske nadbiskupije te sve pozvao na molitvu za uspjeh Sinode. Potaknuo je sve dijecezanske strukture da budu otvorene za suradnju tijekom priprema Sinode te da se svi, u skladu sa svojom službom i mogućnostima, uključe u tijek priprema koje su bitne za uspješno odvijanje Sinode.

Profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu vlč. dr. Mirko Šimić održao je predavanje pod naslovom: „Naša kateheza i nova evangelizacija“. Najprije je podsjetio da se ideja o Godini vjere u Vrhbosanskoj nadbiskupiji rodila na sjednicama Pastoralnog i Svećeničkog vijeća jer se osjetila potreba drugačijeg navješćivanja Radosne vijesti kao odgovora na sve po-

vršnosti, pesimizme, gubitak osjećaja za čovjeka i za sveto. Spomenuo je i temeljne točke iz poslanice kardinala Puljića upućene prije početka Godine vjere te kazao da će papa Benedikt XVI. 11. listopada 2012., na 50. obljetnicu Drugog vatikanskog sabora, proglasiti otvorenim Godinu vjere na razini sveopće Crkve. Iznio je i važnije aspekte iz apostolskog pisma „Vrata vjere“ kojim je službeno najavljena Godina vjere. „Vjeronauk u školi i župna kateheza su temeljni stupovi naviješćanja vjere u današnjem svijetu“, kazao je dr. Šimić koji se potom osvrnuo na vjeronauk u vremenu komunizma te poteškoće s kojima se u poratnom razdoblju i danas susreće vjeronauk u školi. Istaknuvši da je vjera živi odnos prema Bogu, prema bližnjemu i prema samom sebi te da vjera nije samo osobna nego i zajednička, kateheta i katehisticama poželio je puno uspjeha u novoj školskoj godini.

Na temu: „Bioetika – teološki pogled na vrednote“ održao je vlč. dr. Tomislav Jozić, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Sarajevu. Napominjući da je bioetika svojevrsna nova znanost, pojasnio je da je ona nastala kao intelektualni odgovor na opće etičke probleme zbog nesporazuma oko znanstvenih dostignuća i etičkih vrednota te da je bioetika primjena etičkih načela u korist svih životnih oblika odnosno znanje kako primijeniti znanje. Spomenuo je da je 2006. zaživjelo i Bioetičko društvo BiH uz suradnju triju sarajevskih teologija, ANU BiH, Kliničkog centra, Fondeka i drugih. „Unatoč svim bioetičkim i teološkim opredjeljenjima o nedodirljivosti života, događa se baš suprotno – njegovo uništenje“, kazao je dr. Jozić koji je potom nabrojio četiri tipične protuživotne pojave: užasni zločin pobačaja, eutanaziju koja je zavodnički naziv za nasilnu i moralno neovlaštenu i nedopuštenu smrt i koju je zabranila Parlamentarna skupština Vijeća Europe, izvantjelesnu ili „umjetnu“ ili pot/pomognutu oplodnju koja, između ostalog, za posljedicu ima i uništavanje embrija, upotrebu embrionalnih matičnih stanica što je bioetički neprihvatljivo jer se uništavaju ljudski životi. „Bioetika s pravom upozorava na opasnosti od kulturnog i moralnog relativizma vrednota. Bioetika je ujedno alternativa i izazov za ravnotežu između agresivnog, umišljenog i



neograničenog napretka i dostojanstva ljudskog života“, kazao je dr. Jozić ističući da znanje i mudrost uvijek trebaju ići zajedno te da znanje i tehnološki napredak moraju služiti čovjeku, a ne gospodariti njime.

Predsjednik Hrvatskog katoličkog društva prosvjetnih djelatnika Vrhbosanske nadbiskupije gospodin Milas upoznao je nazočne s djelovanjem i ciljevima ovog laičkog vjerničkog društva te pozvao predavače školskog vjeronauka da se uključe u spomenuto društvo.

Nakon diskusije o aktualnim pitanjima i praktičnih informacije u vezi s početkom nove školske godine, uslijedilo je Misno slavlje u sjemenišnoj crkvi sv. Ćirila i Metoda. Euharistiju je predslavio kardinal Puljić uz suslavlje dvadesetak svećenika i sudjelovanje kateheta i katehista. U prigodnoj propovijedi kardinal Puljić je istaknuo da školski vjeronauk i župna kateheza treba voditi slavlju nedjelje kao dana Gospodnjega odnosno Euharistiji te da, ako

ne vode tome, nisu onakvi kakvi trebaju biti. Kazao je da vjeronauk i kateheza nemaju cilj samo djecu i mlade naučiti o svojoj vjeri nego da oni svoju vjeru zavole i da je žive za što je potrebno i da oni, koji ih uče, svojim primjerom to pokazuju. Ukazao je i za važnost obitelji u kojoj će djeca rasti u vjeri ističući kako je za djecu daleko važnije od riječi da roditelji žive u skladu sa svojom vjerom. Posvijestio je svima nazočnima da su pozvani kroz vjeronauk naviještati radosnu vijest Kristova evanđelja što nije moguće činiti „kisela“ lica.

Tijekom Mise svi nazočni su, pjevajući himan „O dođi, Stvorče, Duše Svet“, zazvali Duha Svetoga na novu školsku godinu. Katehetama i katehisticama podijeljena su kanonska poslanja, a kardinal Puljić je na njih zazvao Božji blagoslov. Susret je završen zajedničkim druženjem u prostorijama Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa. (kta)

Susret predsjednika Josipovića i kardinala Puljića

Predsjednik Republike Hrvatske dr. Ivo Josipović, koji je došao u Sarajevo kako bi sudjelovao na Međunarodnom susretu za mir koji se održava od 9. do 11. rujna, susreo se u nedjelju, 9. rujna u nadbiskupskoj rezidenciji u Sarajevu s nadbiskupom metropolitom vrhbosanskim kardinalom Vinkom Puljićem.

U pratnji predsjednika Josipovića bili: veleposlanik R. Hrvatske u BiH Tonči Staničić, predstojnik Ureda Predsjednika Vito Turšić, izaslanica Predsjednika za jugoistočnu Europu Romana Vlahutin, savjetnica Predsjednika za znanost, visoko obrazovanje i vjerske zajednice prof. dr. sc. Ankica Marinović, i zamjenica savjetnika Predsjednika za vanjsku politiku Mirjana Mladineo. Uz kardinala Puljić u razgovoru su sudjelovali: generalni vikar Vrhbosanske nadbiskupije mons. dr. Luka Tunjić, kardinalov osobni tajnik vlč. Davor Topić i generalni tajnik Biskupske konferencije BiH mons. Ivo Tomašević.

Središnja tema razgovora bila je trenutna situacija Hrvata katolika u Bosni i Hercegovini kao i traženje najboljih načina da se pomogne ostanak i, na osobit način, povratak u dijelovima odakle se osobito prognani i kamo su se vr-

atili u malom broju kao što je to slučaj u bosanskoj Posavini. Kardinal Puljić je istaknuo nastojanje Crkve da se ne povlači ni iz jednog dijela BiH u kojima su katolici živjeli te ukazao na potrebu jedinstvenog zauzimanja hrvatskih političara unutar Bosne i Hercegovine na planu opstanka i povrataka i to u svim dijelovima BiH kao i potpore države Hrvatske u izgradnji zemlje u kojoj će živjeti jednakopravni narodi i ljudi sa svim pravima i slobodama.

U svom obraćanju novinarima nakon susreta, kardinal Puljić je izrazio zahvalnost predsjedniku Josipoviću što ga je pohodio u njegovu nadbiskupskoj rezidenciji što je prvi pohod jednog predsjednika R. Hrvatske u njegovu sjedištu. „Zahvaljujem predsjedniku Josipoviću što je pronašao vremena da zajednički progovorimo o situaciji Hrvata katolika u Bosni i Hercegovini“, kazao je kardinal Puljić pojašnjavajući da su katolici najvećim dijelom Hrvati „Pred nama su lokalni izbori i važno nam je da se podupru ti lokalni izbori – ne stranački već nam je važno da Hrvati uđu u vlast u lokalnim zajednicama kako bi mogli kroz legalne strukture boriti se za svoja prava. Osim toga, vrlo je važna potpora R. Hrvatske u programima



kojima se podržava naš opstanak i to ne samo da se ljudi vrate u BiH nego da u njoj ostanu. Uvjeren sam da je na političkoj razini vrlo važan razgovor R. Hrvatske i Bosne i Hercegovine upravo u procesu ostvarenja jednakih prava“, kazao je kardinal Puljić.

Predsjednik Josipović je zahvalio kardinalu Puljiću za mogućnost da razgovaraju o položaju Hrvata u prijateljskoj Bosni i Hercegovini. „Razgovor se odlično nadovezao na razgovor koji sam vodio s predsjedateljem Predsjedništva BiH g. Bakirom Izetbegovićem. Zapravo su oba razgovora bila fokusirana na povratak svih onih koji su morali otići iz svojih domova i na programe koje imamo za ljude svih nacionalnosti, a ovdje smo konkretno razgovarali o Hrvatima. Postoje programi i u Bosni i

Hercegovini i u Hrvatskoj. Mislim da je svima u interesu da regionalni mir, koji ćemo na neki način zajedno zagovarati na otvorenju ovog skupa o miru, bude postignut tako da se svatko može vratiti na svoje ognjište. Mi smo sada dvije zemlje u fazi kada moramo napraviti još jedan korak prema naprijed odnosno da mnoge od onih problema, koje smo detektirali, počnemo i praktično rješavati. Siguran sam da ćemo vrlo brzo vidjeti i prve rezultate. Naše Vlade imaju uskoro sastanak za provedbu svih dosadašnjih sporazuma i pripremu onih sporazuma koji slijede. Današnji skup, koji je iniciran od vjerskih zajednica, teži ka onom što je najvrjednije, a to je mir jer bez mira nema sreće ni prosperiteta ni za čovjeka pojedinca ni za narode u Bosni i Hercegovini. (kta)

Ustanovljena služba bolničkog dušobrižnika u Kliničkom Centru Univerziteta Sarajevo

Dekretom nadbiskupa metropolite vrhbosanskog kardinala Vinka Puljića, u mjesecu kolovozu 2012., ustanovljena je služba bolničkog dušobrižnika u Kliničkom Centru Univerziteta Sarajevo. Ova služba formirana je na temelju Zakona o slobodi vjere i pravnom položaju Crkava i vjerskih zajednica u BiH i Temelnog ugovora između Svete Stolice i BiH, posebno čl. 15. istog Ugovora, a bolničkim dušobrižnikom imenovan je vlč. Pero Brajko. Ovim imenovanjem vlč. Pero postao je prvi svećenik koji obnaša službu bolničkog dušobrižnika nakon II. svjetskog rata na

području Vrhbosanske nadbiskupije.

Katolička kapela i dušobrižnikov ured nalaze se na odjelu DIP-a bolnice „Koševo“. Svake nedjelje slavi se Sveta misa u bolničkoj kapeli u 10 sati.

U mjesecu rujnu i listopadu 2012. godine je završeno tehničko opremanje ureda uz mogućnosti izravne komunikacije s bolničkim dušobrižnikom putem e-mail adrese: pbrajko@hotmail.com, mobitela 061 483 657, telefona 033/298-513 ili fax-a: 033/298-233. (kta/i.o.)

Poruka s plenarnog zasjedanja Vijeća europskih biskupskih konferencija

Predsjednici europskih biskupskih konferencija, okupljeni na plenarnom zasjedanju od 27. do 30. rujna 2012. u St. Gallenu u Švicarskoj, suočili su se s izazovom evangelizacije uoči Godine vjere koju je proglasio Sveti Otac Benedikt XVI. Biskupi su ponovno izrazili svoju zahvalnost i osjećaje blizine njegovoj osobi, njegovom učenju i cjelokupnoj njegovoj služ-

bi Petrova nasljednika.

Svjesni smo da je navještaj Isusa Krista veliki „da“ Boga životu čovjeka, slobodi i ljubavi. Evanđelje, u stvari, objavljuje istinu o Boga-Ljubavi i otkriva pravo lice čovjeka, spašava ga od moralnog zla i dovodi do punine njegovu čovječnost. Uzimajući u obzir činjenicu teških zastranjenja gospodarskog sustava slobodne



trgovine i etičkog libertalizma, želimo podsjetiti da je kršćanstvo aktualnije nego ikada i nudi svima baštinu svoje neprolazne aktualnosti jer promiče osobni i zajednički humanizam. Gledajući Krista, Crkva naviješta čovjeka otkupljenog od grijeha, otvorenog drugima i Bogu Stvoritelju, čvrsto usidrenog u Njemu, izvoru i jamcu vrijednosti koje usmjeravaju djelovanje pojedinaca i naroda. Svjetovne kulture, koje se sučeljavaju s različitim antropološkim gledanjima, ne trebaju gledati sumnjičavo kršćansku poruku koja oduvijek otvara krilo vjere i krilo razuma. Dva krila pripadaju čovjeku i europskoj povijesti i temelji su naše civilizacije. Crkva, dajući svjedočanstvo istine vjere, sudjeluje u kulturnoj i društvenoj raspravi s vlastitom baštinom znanosti i kulture predstavljajući elaborat razumskog pravca. Ne smatra se slučajnim nakana redizajniranja prirodnih temelja društva kao što su obitelj ili suživot različitih povijesnih i religijskih tradicija.

Pitamo se u vezi s ciljem stavova smetanja i sustavnog diskreditiranja koji izražavaju netoleranciju, a ponekad i diskriminaciju i poticanje na mržnju prema vjeri i kršćanskom nauku i, dakle, prema kršćanima. Njihov glas poneki sm-

atraju neugodnim i optužuju ih za netoleranciju i mračnjaštvo: u stvari, smatra ga opasnim jer je slobodan glas koji se ne povija prema interesima i ne popušta pred ucjenama. Destabiliziranje pojedinca i društva nije za dobro čovjeka nego predstavlja parcijalne interese.

Cijenimo na poseban način, i u svjetlu učena Drugog vatikanskog koncila, ljudsku slobodu koja treba biti korištena poštivajući prava osoba i u njihovom religijskom uvjerenju.

Posvijestili smo si teško stanje katolika Bosne i Hercegovine. Želimo solidarnom pozornošću pratiti njihovu sudbinu i nadamo se da će njihova sloboda biti zajamčena.

U europskom kontekstu, u kojem živimo, izražavamo puno poštovanje i raspoloživost za dijalog bez predrasuda i arogancije. Kršćani imaju osjećaj svoje odgovornosti kao građani i imaju baštinu istine koju, tijekom dvije tisuće godina svoje povijesti, pokazuju kroz plodove služenja, dobra i uljudbe. Naše poslanje nas obvezuje da budemo mudri pastiri zajednica nazočnih u povijesti kao kvasca u tijestu i kao svjetiljki koje blistaju Kristovim svjetlom za dobro svih.

Proslavljena 15. obljetnica Međureligijskog vijeća u BiH

Međureligijsko vijeće u Bosni i Hercegovini, 14. studenog u Domu oružanih snaga BiH proslavilo je 15. obljetnicu svoga postojanja. Na proslavi su sudjelovali svi članovi Skupštine Međureligijskog vijeća: nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, predsjedatelj, episkop zvrničko-tuzlanski Vasilije, muftija sarajevski Husejin ef. Smajić i predsjednik Hebrejske zajednice BiH Jakob Finci. Na proslavi su bili i djelatnici Izvršnog odbora i Tajništva Međureligijskog vijeća kao i uzvanici iz društveno-političkog, vjerskog i kulturnog života te predstavnici medija.

Riječi dobrodošlice svim nazočnima uputio je predsjedatelj Vijeća kardinal Puljić ukratko podsjetivši na njegovo značenje.

Gospodin Finci je prikazao kako je došlo do osnutka Vijeća 1997. godine, kada je potpisana Izjava o zajedničkoj moralnoj obvezi i zauzimanju, ističući da su vjerskim poglavarima u BiH u tome pomogle pojedine osobe i asocijacije iz

inozemstva. Također je podsjetio na neke važnije zajedničke susrete članova Međureligijskog vijeća u inozemstvu napominjući da su njihovi domaćini u Briselu i drugim mjestima bili ugodno iznenađeni vidjevši ih zajedno jer su nerijetko dobivali krive informacije prema kojima je u Bosni i Hercegovini vođen vjerski rat.

Najvažnije aktivnosti Međureligijskog vijeća BiH od 2004. do danas predstavio je muftija Smajić istaknuvši da je Vijeće zahvalno Svjetskoj konferenciji religija za mir na njihovoj prvobitnoj pomoći te da su jako ponosni i sretni što od 2004. godine Vijeće djeluje samostalno kao domaća nevladina organizacija. Govoreći o najvažnijim projektima, naglasio je da je Međureligijsko vijeće uradilo jako puno kako bi zaživio vjeronauk u državnim školama i kako bi vjeroučitelji imali izjednačen status kao i drugi prosvjetni radnici ističući važnost Radne grupe za obrazovanje. Također je podsjetio da 1999. godine formirana Pravna ekspertna



grupa je na čiji je prijedlog usvojen Zakon o slobodi vjere i pravnom položaju Crkava i vjerskih zajednica kao i Pravilnik o registru vjerskih zajednica. Spomenuo je da Pravna ekspertna grupa jako puno radila i na pitanjima restitucije i pomoći za vjerske zajednice radi uplata za osiguranje vjerskih službenika ističući da ta pitanja, na žalost, do danas nisu riješena osim što jedino Distrikt Brčko uplaćuje pomoć vjerskim zajednicama za mirovinsko i zdravstveno osiguranje vjerskih službenika. Muftija Smajić je kratko prikazao i projekte: Monitoring napada na vjerske objekte u BiH, Susret mladih teologa, Religijski kalendar, Grupa za mlade „Svi zajedno“, Grupa za žene i Odbor za međureligijski suradnju.

O budućnosti Međureligijskog vijeća u BiH govorio je episkop Vasilije koji je istaknuo da je ovo Vijeće nastalo kao jedan od primjera pomirenja poslije rata te da je preraslo u jedan od aktivnih nositelja razvoja građanskog društva kroz međureligijski dijalog. „Crkve i vjerske zajednice su neotuđivi dio građanskog društva! Međureligijsko vijeće u BiH je konkretno pokazalo što znači biti aktivni sudionik u građanskom društvu, kako istom doprinositi na dobrobit države i svih građana“, kazao je episkop Vasilije koji je izrazio nadu da će u cijeloj BiH osnovati odbore za međureligijsku suradnju i da će s državom surađivati o pitanjima slobode vjeroispovijesti kao i da će razviti mrežu žena vjernica u cijeloj BiH te pospješiti suradnju vjeroučitelja svih konfesija. „Naša budućnost ovisi

od nas i od naše volje, entuzijazma. Mi imamo i volje i entuzijazma pogotovo danas kada se okrenemo i vidimo što je Vijeće do sada uradilo“, rekao je episkop Vasilije naglasivši da „moraju, žele i hoće surađivati“ kako bi pomogli izgradnju društva imajući na umu da „međureligijski dijalog nema alternativu“.

Uslijedilo je predstavljanje monografije pod naslovom „Religije u Bosni i Hercegovini“ u kojoj su predstavnici Islamske zajednice, Srpske Pravoslavne i Katoličke Crkve te Hebrejske zajednice u BiH predstavili svoje Crkve i zajednice donoseći brojne važne podatke kao i prigodne fotografije. O nastanku spomenute monografije govorili su njezini autori: g. Ifet Mustafić, o. Vanja Jovanović, mons. Mato Zovkić i g. Boris Kožemjakin.

Kardinal Puljić je potom podijelio zahvalnice donatorima.

Tijekom programa prigodne skladbe otpjevali su: Hor Medžlisa Islamske zajednice Sarajevo (ilahija „Zvao bih te Gospodaru“), Muški hor Muzičke akademije iz Istočnog Sarajeva s odsjeka za Crkvenu muziku i pojanje pod vodstvom dirigenta Stefana Mojsilovića (hilendarski napjev „Stihira Svetom Savi“, solist Dražen Anđić), Zbor Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa „Koralisti“ pod ravnanjem maestra Marka Stanušića (skladba „Velik je Gospod Bog“ od fra Alojza Atlje) i Duet iz Hebrejske zajednice pod vodstvom g. Vladimira Andreele (tradicionalna sefardska skladba „El Dio Alto“).
(kta)

Kardinal Puljić posjetio institucije Europske unije

U organizaciji međunarodne crkvene organizacije papinskog prava „Crkva u nevolji“ (Kirche in Not) i Vijeće biskupskih konferencija zemalja Europske unije (COMECE), od 2. do 4. listopada nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić posjetio je različite europske institucije u Briselu. U njegovoj pratnji bili su profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Sarajevu vlč. dr. Šimo Maršić i Nikolina Tuka iz Udruge katoličkih studenata „Emaus“.

U pratnji organizatora kardinal Puljić se, između ostalih, susreo s predsjednikom Europskog vijeća Hermanom Van Rompuyom, s potpredsjednikom Europskog parlamenta Laszлом

Surjanom, visokim predstavnikom Europske unije za ljudska prava Stavrosom Lambrinidismom, predsjednikom Europske pučke stranke Wilfriedom Martensom, Henningom Klausom iz ureda predsjednika Europske komisije Jose Manuela Barrosa, Janom Sindelkova iz ureda predstavnika Komisije za proširenje Europske unije Stefana Fuelea, te Jonatanom Hillom iz ureda predstavnice Komisije za mlade i obrazovanje Andrullea Vassilioua.

Cilj posjete kardinala Puljić bio je upoznavanje relevantnih europskih institucija sa stanjem Katoličke Crkve u Bosni i Hercegovini s posebnim naglaskom na Vrhbosansku nadbi-



skupiju, kao i prezentacija konkretne zauzeto-
sti Katoličke Crkve u bosansko-hercegova-
čkom društvu. Tijekom brojnih susreta kardi-
nal Puljić je iznio probleme s kojima se susre-
će Katolička Crkva u Bosni i Hercegovini
naglašavajući, između ostaloga, neuspjeh pro-
vođenja Aneksa 7 Daytonskog sporazuma i
nepostojanje jednakih prava za Hrvate koji su
najvećim dijelom katolici što vodi ka njegovoj
zabrinutosti za opstanak Katoličke Crkve u
Bosni i Hercegovini.

Članovima europskih institucija predstavl-
jeni su i projekti koje provodi Vrhbosanska
nadbiskupija s ciljem promicanja tolerancije i
suživota u bosansko-hercegovačkom društvu.
U tom duhu spomenuti su u prvom redu
Katolički školski centri, zatim karitativna dje-
latnost te potpora i ohrabrenje povratnicima
kao i medijska djelatnost.

Na osobit način predstavljen je rad Nad-

biskupijskog centra za pastoral mladih „Ivan
Pavao II.“ te posebno naglašene aktivnosti
koje su u skladu sa Europskom strategijom za
mlade, a koje promiču neformalno obrazova-
nje mladih, zatim socijalnu uključenost, među-
generacijsku solidarnost, umrežavanje, volon-
terizam, kulturu i kreativnost.

Kardinal Puljić je pozvao relevantne europ-
ske institucije da se još više politički angažira-
ju u Bosni i Hercegovini kako bi zajamčili jed-
naka prava za sve etničke skupine i pojedince
te joj pomogli na putu prema Europskoj uniji.
Razmatrane su i mogućnosti konkretne fina-
ncijske potpore Katoličkoj Crkvi u projektima
važnim za bosansko-hercegovačko društvo, a
na poseban način o potpori završetka izgra-
dnje Nadbiskupijskog centra za pastoral mla-
dih „Ivan Pavao II.“ u Sarajevu.

(kta)

Konferencija kardinala Puljića o Biskupskoj sinodi

U povodu svog sudjelovanja na
Biskupskoj sinodi u Vatikanu

Nadbiskup metropolit vrhbosanski kardi-
nal Vinko Puljić upriličio je 31. listopada tisko-
vnu konferenciju na kojoj je govorio o svom
sudjelovanju na Biskupskoj sinodi održanoj u
Vatikanu od 7. do 28. listopada 2012.

Kardinal Puljić je podijelio novinarima
„Poruku Božjem narodu“ upućenu na kraju za-
sjedanja 13. Biskupske sinode napominjući da
se u Poruci nalazi sažetak radova Sinode o no-
voj evangelizaciji. Iznio je i neke statističke po-
datke o Sinodi napominjući da je na Sinodi su-
djelovalo 262 sinodalnih otaca i to 68 iz Afrike,
107 iz Sjeverne i Južne Amerike, 61 iz Azije, 213
iz Europe te 8 iz Oceanije kao i da su od 262
sinodalnih otaca njih 182 izabrale Biskupske
konferencije kao svoje delegate, a Sveti Otac
imenovao njih 40 dok je snagom svoje službe
sudjelovalo 37 sinodalnih otaca te trojica ime-
novanih iz istočnog obreda. Spomenuo je da je
sinodalnim ocima u radu pomagalo 45 teologa
stručnjaka te da je na Sinodi bilo 49 slušača, 15
predstavnika drugih kršćanskih Crkava i 3
posebna gosta kao i 32 pomagača te 25 prevodi-
telja koji su, osim latinskog, prevodili na engle-
ski, talijanski, španjolski, njemački i francuski

jezik. Iznio je i podatak da je na Sinodi sudjelo-
valo i 30 žena te da je tijekom tri tjedna trajanja
Sinodom većim dijelom predsjedao sam papa
Benedikt XVI. Kazao je i da su iz hrvatskog na-
roda sudjelovali nadbiskup metropolit zagreba-
čki kardinal Josip Bozanić i on kao kardinali te
pomoćni biskup banjolučki mons. dr. Marko
Semren i pomoćni biskup đakovačko-osječki
mons. Đuro Hranić te jedan redovnik. Kao za-
nimljivost spomenuo je da je na Sinodi su-
djelovao i biskup norveške biskupije Tromso
mons. Berislav Grgić koji je imenovan za bisku-
pa kao svećenik Banjolučke biskupije, zatim
gradišćanski Hrvat mons. dr. Egidije Živković,
biskup austrijske biskupije Eisenstadt dok je
generalni tajnik Biskupske sinode nadbiskup
Nikola Eterović koji je na tu službu došao kao
svećenik Krčke biskupije.

Na novinarsku molbu da pojasni o kojim se
zemljama radi, kada su u pitanju teži oblici
diskriminacije kršćana poput progona i spalji-
vanja, kardinal Puljić je kazao kako je na Sin-
odi raspravljano o pravnom sustavu u Nigeriji
i djelovanju tamošnjih ekstremističkih snaga
te dodao da je sa Sinode upućen apel biskupa
za uspostavu mira u Siriji. Napomenuo je tak-
ođer da su biskupi izrazili zabrinutost radi ise-



ljavanje kršćana sa Bliskog Istoka te da su ti kršćani ohrabrenje pronašli u Papinoj poruci izrečenoj tijekom posjete Libanonu.

Upitan da iznese mišljenje o poruci Sinode u vezi s diskriminacijom u područjima gdje se religije dodiruju, kardinal Puljić je kazao da je na Sinodi usuglašen stav o važnosti dijaloga i uvažavanju, priznavanja i poštivanja različitosti i poštivanja slobode savjesti. Pojasnio je da je također bilo promišljanja o humaniziranju i evangeliziranju prava, tj. o pravu čovjeka da odabere način na koji će slaviti Boga, ali da pri tom ne narušava prava drugih. Odgovarajući na drugi dio pitanja koji se odnosio na diskriminaciju u današnjoj Europi, primijetio je prisutnost radikalnog sekularizma, te naglasio potrebu da politika, koja gradi budućnost Europe, podjednako uvaži stavove i mišljenja vjernika.

Na novinarski upit o tome, je li tijekom trajanja Sinode bilo razmatranja o problemima koji postoje unutar Katoličke Crkve, kardinal Puljić je objasnio da je proglašenjem Godine vjere poseban naglasak stavljen na novu evangelizaciju. „Zato i jest nova evangelizacija, da unese svjetla u taj mrak koji se zna uvući se u ljudske odnose“, istaknuo je kardinal Puljić dodavši da je smisao nove evangelizacije u posvješćivanju

ljudi u njihovom odnosu s Isusom Kristom i riječju Božjom te da, snaženi svetim sakramentima, život žive u skladu s vjerom.

Upitan da prokomentira svoje sudjelovanje na Sinodi u kontekstu ranije najavljene Sinode u Vrhbosanskoj nadbiskupiji, kardinal Puljić je istaknuo nakanu mjesne Crkve da se obnavlja iznutra kroz suočavanje s izazovima današnjeg društva, odgovarajući ne reakcijom mržnje, agresivnosti i radikalizma, nego snagom vjere, unoseći nadu u život. Na pitanje u vezi s razmatranjem uloge medija u Crkvi, kardinal Puljić je naglasio da je na Sinodi tome bila posvećena osobita pažnja. Naglasio je kako je usuglašen stav da se kroz suradnju s medijima, koji djeluju u korist istine, čovjeka i ljubavi, može doprinijeti izgradnji pozitivnog ozračja u društvu gdje bi se moral postavljao kao temelj za izgradnju tog društva.

Na pitanje, je li on tijekom radnog dijela Sinode imao priliku za intervernt, kardinal Puljić je odgovorio da je u svojim interventima govorio o obitelji kao temelju za izgradnju ljudske, socijalne, kulturne i religijske dimenzije napominjući da su ga kasnije o tome kasnije pitali brojni novinari iz europskih zemalja.

(kta)

Održan kolokvij o vjeri pred izazovima današnjeg društva

U organizaciji Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Sarajevu, 16. studenog održan je kolokvij, znanstveni skup, na temu: Vjera pred izazovima današnjeg društva. Nakon uvodnih riječi profesora na KBF-u vlč. dr. Nike Ikića, pozdrav predavačima i svim nazočnima uputio je dekan mons. dr. Pavo Jurišić ističući da se ovim kolokvijem KBF u Sarajevu odaziva poticaju pape Benedikta XVI. odnosno pastoralnim smjernicama za Godinu vjere koju treba shvatiti kao novu prigodu za kreativni dijalog između vjere i razuma putem simpozija, skupova i studijskih dana.

Prvo izlaganje imao je znanstveni savjetnik u Institutu društvenih znanosti „Ivo Pilar“ u Zagrebu dr. Ivan Markešić na temu: „Vjera u komunističkom okviru“. Prikazao je povijesni proces brojčane prisutnosti katolika, pravoslava i muslimana u Bosni i Hercegovini s posebnim naglaskom na broj i postotak katolika u

BiH prema popisima stanovništva u vremenu komunističke vladavine kao i prema crkvenim statistikama nakon nedavnog rata. Na temelju statistika ukazao je i na određene promjene u društvu u vremenu komunizma kada je riječ o vjerskoj pripadnosti.

Na temu: „Društvena obilježja - sociološke promjene i uzroci“ govorio je profesor na KBF-u u Sarajevu dr. Zdenko Spajić koji je istaknuo da se pastoralno planiranje treba temeljiti na teološkoj refleksiji društvene analize stvarnosti. Iznio je neke podatke o općem stanju društva u Bosni i Hercegovini prema kojima je BiH na posljednjem mjestu od 139 zemalja po transparentnost kreiranja vladine politike i po etičkom ponašanju poduzeća, a na 91. od 178 zemalja po korupciji dok je stopa nezaposlenosti 27,6% što je daleko iznad europskog prosjeka od oko 9%. Iznio je i podatak da je BiH pretposljednja od 139 zemalja po „odljevu mozgova“. Dr.



Spajić je naglasio, da 35,1% stanovnika BiH smatra vjere u životu vrlo važnom, a 39,4% važnom dok više od 70% smatra da živi sretnim životom. Progovorio je i o društvenim promjenama, izazovima u vremenu komunizma, rata i poraća i odgovorima Crkve na te izazove. Podsjećajući da je, prema Katekizmu Katoličke Crkve, vjera „čovjekov odgovor Bogu, koji mu se objavljuje i dariva, pružajući istodobno čovjeku preobilno svjetlo u traženju zadnjeg smisla života“, ukazao je na potrebu čitanja znakova vremena. Kazao je i da, prema riječima pape Pavla VI. „na kršćanske zajednice spada da svaka u svojoj zemlji objektivno raščlani postojeće stanje, da ga razjasni u svjetlu neizmjenjivih riječi evanđelja, da crpi u socijalnom nauku Crkve načela promišljanja, norme prosuđivanja i smjernice za djelovanje“.

„Uloga vjere u formiranju stava prema drugom i drugačijem, između religijskih ideala i BH stvarnosti“, naziv je predavanja profesora s Fakulteta islamskih nauka u Sarajevu dr. Aida Smajića koji je najprije progovorio o diskurzivnoj raznolikosti, a potom i o psihosocijalnim aspektima religioznosti kao determinante međunacionalne tolerancije. Na temelju tri etno-religijska poduzorka uzetih iz studentske populacije u Banjoj Luci, Mostaru i Sarajevu, progovorio je o religijskoj ortodoksnosti, prihvaćanju suživota s drugim etno-religijskim zajednicama i osjećaju etničke ugroženosti. Zaključio je da, „u pogledu formiranja stava prema drugom i drugačijem, osobna vjera još uvijek nije ispunila očekivanja“ te kazao kako bi trebalo „djelovati u pravcu razvoja integralne i autentične religioznosti, zajedničkih nadkonfesionalnih principa socijalne percepcije i povjerenja kod vjernika te napore posebno usmjeriti na rad s omladinom u manjim mjestima“.

Profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu dr. don Ivan Tadić izlagao je na temu: „Vjera u postkomunističkom razdoblju“. Najprije je govorio o novim ustavnim odredbama i ugovorima Svete Stolice i Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine, kao o pravnim pretpostavkama i mogućnostima za vjeru u dvjema novonastalim državama u poslijekomunističkomu razdoblju.

Spomenuo je novosti koje su vjeri donijele te nove odredbe. Imajući u vidu da urušavanje komunizma, na društveno-političkomu

području, nije značio i njegov istodobni nestanak u svijesti pojedinaca ili nekih skupina i da nisu posve nestale predrasude prema Crkvi, vjeri i vjerniku, spomenuo je i neke poteškoće za vjeru. Potom je govorio o oskudnomu dobu i o ozračju u kojemu vjernik danas živi u digitalnomu dobu i u dobu relativizma, čime se oblikuju načini „se“ ponašanja, a što se nudi kao nešto poželjno, na što osobito treba paziti kada se govori o vjeri u današnjemu društvu. Budući da vjera nije nešto što bi se trebalo događati nezavisno od Crkve, kojoj vjernik pripada, spomenuo je i neke poteškoće, crkvene poticaje i smjernice, a odnose se na izazove za vjeru, osobito u Europskoj zajednici.

Profesor na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu dr. fra Mile Babić na temu: „Praktični ateizam, pseudoreligioznost i vjera“.

O (ne)spremnosti vjerskih zajednica i Crkava za nove izazove govorio je dugogodišnji profesor na KBF-u u Sarajevu mons. dr. Mato Zovkić koji je iznio analizu djelovanja vjerskih poglavara i njihovih profesionalnih suradnika u BiH na području konfesionalnog vjeronauka u javnim školama, poticanju vlastitih vjernika da pridonose općem dobru u pluralnom društvu te podizanja proročkog glasa protiv nepravde i korupcije u društvu. Napominjući da se u BiH etnički i religijski identitet podudaraju, dr. Zovkić je kazao da se muslimanski, pravoslavni i katolički vjerski poglavari s pravom osjećaju pozvani javno intervenirati kada vide da su ugrožena prava i potrebe njihovih sunarodnjaka. Iznio je mišljenje da ne odgajaju dovoljno hrabro svaki svoje vjernike za međuetničko i međuvjersko povjerenje i opraštenje te da preoprezno čekaju da „međunarodna zajednica“ i domaći izabrani političari reformama učine državu BiH funkcionalnijom i pravednijom za sve njezine građane. Podsjetio je na obveze koje su poglavari vjerskih zajednica prihvatili na skupu u Asizu 24. siječnja 2002. na kojem su sudjelovali i predstavnici muslimana i katolika iz BiH. Među deset obveza su i obveze: na iskreni i strpljivi dijalog, uzajamno opraštanje za zablude i predrasude iz prošlosti i sadašnjosti, poticanje svakog pothvata koji promiče prijateljstvo među narodima, stajanje na stranu onih koji su siromašni i bespomoćni itd.

(kta)



Imenovan apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori

Papa Benedikt XVI. imenovao je novog apostolskog nuncija u Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori. To je nadbiskup Luigi Pezzuto (Luidi Pecuto), dosadašnji apostolski nuncij u Republici Salvadoru, a imenovanje je objavljeno 17. studenog 2012..

Nadbiskup Luigi Pezzuto rođen je 30. travnja 1946. u mjestu Squinzano (Skvincano) na jugoistoku Italije. Za svećenika nadbiskupije Lecce (Leće) zaređen je 25. rujna 1971. Diplomirao je teologiju, a u diplomatsku službu Svete Stolice ušao je 1. travnja 1978. te bio na službi u Papinskim predstavništvima u: Gani, Paragvaju, Novoj Gvineji, Brazilu, Senegalu,

Ruandi i Portugalu.

Otpravnikom poslova a.i. u Apostolskoj nuncijaturi u Republici Kongu i Republici Gabonu imenovan je 18. listopada 1995.

Apostolskim nuncijem u Republici Kongu i Republici Gabonu imenovan je 7. prosinca 1996.

Dana 22. svibnja 1999. imenovan je apostolskim nuncijem u Ujedinjenoj Republici Tanzaniji.

Apostolskim nuncijem u Republici Salvadoru i Belizeu imenovan je 2. travnja 2005.

Poznaje francuski, španjolski, portugalski i engleski jezik.

(kta)

Zaređena šestorica đakona Vrhbosanske nadbiskupije

Na prvu nedjelju Došašća, 2. prosinca tijekom svečanog Misnog slavlja u katedrali Srca Isusova u Sarajevu nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić zaređio je šestoricu bogoslova za đakone Vrhbosanske nadbiskupije: Ivana Butuma iz župe Uzašašća Gospodinova Novi Travnik, Marka Jukića iz župe sv. Ivana Krstitelja Lug Brankovići kod Žepča, Branka Jurića i Ivana Karaču iz župe Presvetog Srca Isusova Prozor, Marina Marića iz župe Svete Obitelji Kupres i Damjana Soldu iz župe Srca Marijina Skopaljska Gračanica kod Bugojna.

Na početku Mise kardinal Vinko Puljić pozdravio je 41 svećenika u koncelecijaciji među kojima na osobit način poglavare i profesore Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa koji su odgajali i učili novozaređene đakone odnosno buduće svećenike. Pozdravio je i obitelji i rodbinu ređenika koji su za ovu prigodu došli iz njihovih rodnih župa. Pozdrav je uputio i redovnicama te bogoslovima Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa i Nadbiskupijskog misijskog međunarodnog sjemeništa „Redemptoris Mater“ iz Sarajeva kao i sjemeništarima iz Nadbiskupskog sjemeništa „Petar Barbarić“ u Travniku i svim ostalim vjernicima u katedrali kao i svima koji su Misu pratili putem valova Radija Marije, Radija Kupresa i Radija Hercegovine koji su izravno prenosili Misno slavlje.

Nakon što je nedavno zaređeni đakon Banjolučke biskupije vlč. Marko Stojčić otpjevao misni evanđeoski odlomak, rektor Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa preč. Marko Zubak predstavio je kardinalu Puljiću svakog od šestorice kandidata i zamolio ga da im podijeli red đakonata jamčeći da ih „kršćanski put koji je pitan i odgovorne osobe koje su izrazile svoje mišljenje smatraju dostojnim“.

U prigodnoj homiliji kardinal Puljić najprije se obratio roditeljima, braći, sestrama, rodbini i župljanima ređenika pojašnjavajući da novi đakoni svetim ređenjem postaju biskupovi bliži suradnici, ali i služitelji oltara i evanđelja. „Svjесni smo da je svako zvanje izmoljeno i da je ono dar. Nitko od nas nije zaslužio taj dar da Krista izbliza slijedi i služi Kristu služeći najveće svetinje. Zato danas želimo reći: hvala svima koji su molili i izmolili ova zvanja. Hvala vama, roditelji, koji ste ih na ovaj svijet donijeli. Siguran sam da ih niste samo onako pustili u svijet nego da ste ih srcem i vjerom pratili da rastu, zriju i ostvare se u životu“, kazao je kardinal Puljić pozivajući roditelje ređenika ali i sve molitelje za zvanja da ne prestanu moliti za nove ređenike kako bi u ovim vremenima istinski budu služitelji oltara, djelitelji Krista ljudima, navjestitelji evanđelja i svjedoci vjere. „Potrebni su nam istinski molitelji koji



će nam izmoliti, kako reče Isus, da Gospodar žetve pošale radnika u žetvu svoju – radnika koji će oduševljeno hoditi za Kristom“, kazao je kardinal Puljić pozivajući da svaka obitelj makar jednom dnevno molitvom „Zdravo Marijo“ moli za svete svećenike.

Kardinal Puljić je potom ukazao na važnost svetih svećenika o čemu su se mnogi mogli osvjedočiti i tijekom nedavnoga rata kada su brojni svećenici, unatoč raznim opasnostima, ostali sa svojim vjernicima. „Važno je imati pastira u svojoj sredini; svećenika koji će naviještati, hraniti vjernike riječju Božjom i tijelom Kristovim“, kazao je kardinal Puljić. Potom se obratio ređenima koji su krenuli putem svećeništva ističući kako je važno da vrijeme, koje tako brzo prolazi, bude ispunjeno vremenom. Potaknuo ih je da se na svećeništvo ozbiljno spremaju radom i vježbanjem u kreposti te svoju ljudskost osposobe kako bi bili strpljivi ljudi plemenita srca koji u vjeri žive svoj život. Pozvao ih je da rastu u vjeri i da se ne boje života ističući da nisu sami sebe izabrali nego da ih je Krist izabrao koji ih prati i u kojeg treba staviti svoje pouzdanje.

Kardinal Puljić je uputio riječi zahvalnosti i odgojiteljima i profesorima za strpljivo nastojanje i rad oko odgoja svećeničkih kandidata napominjući da mu je iz vlastitog odgojiteljskog iskustva poznato, koliko je htijenja mara potrebno da bi se uistinu pomoglo mladim ljudima da stasaju i izrastu u zrele osobe. „Hrabrim vas da posebno u ovoj Godini vjere budete ovim mladim ljudima svjedoci vjere. Dok naviještate, zračite svetom teologijom koju tumačite i prenosite“, rekao je kardinal Puljić.

„Ovaj trenutak je odlučujući trenutak i prekretnica u vašem životu – i za vas i za mene. Međutim, to činimo iz povjerenja prema Kristu. Ako On u nas ima povjerenja, neka ovaj čin bude odgovor na to Božje povjerenje“, kazao je kardinal Puljić ređenima pozivajući ih da povjeruju Isusu i Njemu se predaju, prihvate ga te zrače Njegovom osobom služeći u mjesnoj Crkvi zajedno s njim kao biskupom i svim svećenicima. Pojasnio je i pojedine čine u obredu ređenja te ih pozvao da vole Crkvu vrhbosansku i da, življenjem vjere kao mladi ljudi, oduševljavaju ostale mlade za život u vjeri.

Nakon propovijedi kandidati za ređenje izrazili su svoju spremnost prihvatiti posvećeno beženstvo, obdržavati bogoslužje časova i

poštovanje i poslušnost vrhbosanskom nadbiskupu. Dok je cijela zajednica molila litanije Svih svetih, đakoni su ležali prostrti na tlo, nakon čega je kardinal Puljić položio ruke na svakog od kandidata te izmolio posvetnu molitvu. Potom su novozaređeni đakoni obukli službeno liturgijsku odjeću: štolu, koja je znak dostojanstva i vlasti, i dalmatiku, simbol spasenja, radosti i pravednosti. Vlč. Ivana Butuma obukao je župnik župe Uzašašća Gospodinova iz Novog Travnika vlč. Stipo Knežević, vlč. Marka Jukića župni vikar iz Žepča vlč. Goran Kosić, vlč. Ivana Karaču prozorski župnik i dekan preč. Franjo Ivandić, vlč. Marina Marića župnik iz Kupresa vlč. mr. Marko Tomić, vlč. Damjana Soldu ravnatelj Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“ vlč. dr. Šimo Maršić, a vlč. Branku Jurića u oblačenju je pomogao njegov rođeni brat svećenik Dragan. Na kraju su đakoni primili evanđelistar iz ruku kardinala Puljića te s njim izmijenili poljubac mira i potom služili kod oltara.

Ceremoniju je vodio mons. mr. Tomo Knežević, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Sarajevu, dok je tijekom Mise pjevao Bogoslovski zbor „Stjepan Hadrović“ pod ravnanjem vlč. Marka Stanušića.

Za đakone su zaređeni:

Ivan Butum, sin Ivica i Marice, rođ. Stanišić, rođ. 21. lipnja 1988. u Travniku; kršten 7. srpnja 1988. u župi Rankovići; krizman je 26. svibnja 2002. u Novom Travniku gdje je i završio opću gimnaziju. Među kandidate za đakonat i prezbiterat primljen je 25. ožujka 2010. Službu lektorata primio je 25. ožujka 2011., a službu akolitata 26. ožujka 2012. Diplomirao je 6. studenoga 2012. na KBF-u u Sarajevu.

Marko Jukić, iz župe sv. Ivana Krstitelja Lug-Brankovići – Žepče. Sin je Nike i Ljubice, rođ. Matković, rođ. 9. veljače 1989. u Doboju, kršten 26. veljače 1989. u župi Radunice; krizman je 06. srpnja 2003. u Lug Brankovićima. Sjemenište je završio u gimnaziji „Petar Barbarić“ u Travniku. Među kandidate za đakonat i prezbiterat primljen je 25. ožujka 2010. Službu lektorata primio je 25. ožujka 2011., a službu akolitata je primio 26. ožujka 2012. Na KBF-u u Sarajevu diplomirao je teologiju 6. studenoga 2012.



Branko Jurić je sin Slavka i Anice, rođ. 8. listopada 1988. u Prozoru, kršten 12. studenoga 1988. u Prozoru, krizman je 3. svibnja 2003. u Prozoru. Sjemenište je završio u gimnaziji „Petar Barbarić“ u Travniku. Među kandidate za đakoniat i prezbiterat primljen je 25. ožujka 2010. Službu lektorata primio je 25. ožujka 2011., a službu akolitata 26. ožujka 2012. Diplomirao je na KBF-u u Sarajevu, 6. studenog 2012.

Ivan Karača, dolazi iz župe Presv. Srca Isusova u Prozoru. Sin je Domina i Anđe, rođ. 6. siječnja 1988. u Mostaru, kršten 7. veljače 1988. u župi Uzdoj; krizman je 6. svibnja 2001. u Prozoru. Sjemenište je završio u gimnaziji „Petar Barbarić“ u Travniku. Među kandidate za đakoniat i prezbiterat primljen je 25. ožujka 2009. Službu lektorata primio je 25. lipnja 2010., a službu akolitata 25. ožujka 2011. Sada pohađa pastoralnu godinu na KBF-u u Sarajevu.

Marin Marić dolazi iz župe sv. Obitelji Kupres. Sin je Ivana i Luce, rođ. 29. kolovoza 1987. u Mostaru, kršten 18. listopada 1987. u katedrali Mostar., krizman je 15. lipnja 2003. u Kupresu, gdje je i završio srednju školu. Među kandidate za đakoniat i prezbiterat primljen je 25. svibnja 2010. Službu lektorata primio je 25. ožujka 2011., a službu akolitata 26. ožujka 2012. Sada pohađa pastoralnu godinu na KBF-u u Sarajevu.

Damjan Soldo dolazi iz župe Srce Marijino Skopaljska Gračanica - Uskoplje, sin je Josipa i Željke, rođ. Batinić, rođ. 27. ožujka 1986. u Travniku, kršten 2. svibnja 1986. u Skopaljskoj Gračanici, gdje je i krizman 2. svibnja 2001. Sjemenište je završio u gimnaziji „Petar Barbarić“ u Travniku. Među kandidate za đakoniat i prezbiterat primljen je 11. travnja 2009. Službu lektorata primio je 25. ožujka 2010., a službu akolitata 25. lipnja 2010. Diplomirao je 18. lipnja 2012. na KBF-u u Sarajevu.

(kta)

Održana konferencija tri mjeseca nakon Svjetskog međureligijskog susreta

U ponedjeljak, 17. prosinca Zajednica svetog Egidija upriličila je u Velikoj dvorani zgrade Parlamentarne skupštine BiH konferenciju pod geslom: „Naša je budućnost živjeti zajedno“ kao nastavak Međunarodnog susreta za mir u duhu Asiza koji je održan od 9. do 11. rujna u Sarajevu pod spomenutim geslom. Brojni nazočni sa zanimanjem su pratili ono što su govorili politički i vjerski predstavnici. Konferencijom je moderirao generalni tajnik Zajednice sv. Egidija prof. Alberto Quattrucci (Kvatućić).

U ime člana Predsjedništva BiH prigodnu riječ pozdrava i zahvale Zajednici sv. Egidija za održani susret uputio je njegov savjetnik g. Sejdalija Mustafić.

Savjetnica predsjedatelja Vijeća ministara g. Željana Zovko uputila je zahvalnicu tajniku Quattrucciju (Kvatućić) i veleposlaniku Republike Italije u BiH g. Raimondu De Cardoni (Kardona) što su predsjedatelja Vijeća ministara g. Vjekoslava Bevandu inspirirali da prihvati organizaciju i pokroviteljstvo ovog skupa. Zahvalila se, između ostalih, i zajednici sv. Egidija jer je BiH izabrala za mjesto održavanja Me-

đunarodnog susreta za mir, s kojeg je, kako je kazala, upućena poruka suživota i međureligijske tolerancije za Europu i turbulentne zemlje koje „nakon vrućih proljeća prolaze teške zime“. Istaknula je da ju je susret podsjetio na dolazak pape Ivana Pavla II. u Banju Luku 23. lipnja 2003. kada se čitava država angažirala da taj projekt protekne u duhu radosti, mira i molitve.

U svom obraćanju gradonačelnik Sarajeva g. Alija Behmen kazao je da je održavanjem Međunarodnog mirovnog susreta u rujnu Sarajeva prepoznato kao stanište građana koji mogu doprinijeti sigurnosti u miru, razvoju i poštivanje kulture raznolikosti u učvršćivanju jedne nove Europe. „Ponosni smo što je naš grad izrastao u grad simbol; grad koji je, usprkos najdužoj opsadi poslije Drugog svjetskog rata, sačuvao duboku želju za očuvanjem civilizacije mira u kojoj neće postojati mogućnost da se prošlost ponovi“, kazao je gradonačelnik Behmen.

G. Renzo Daviddi, zamjenik šefa delegacije Europske unije u BiH i specijalnog predstavnika EU-a, sudionicima skupa obratio se kazavši da je rujanskim skupom promovirani mir i



pomirenje kroz dijalog što je blisko i principima EU. Istaknuo je dijalog postignut na prethodnom susretu ne smije biti izoliran događaj, već dijalog svakodnevno treba postupno graditi iz dana u dan.

Nazočnima se obratio i zamjenik veleposlanika R. Italije u BiH g. Stefano Stucci (Stučić) podsjetivši da je bilo užasno to što se u Sarajevu dogodilo tijekom nedavnog rata, ali i da su jako lijepi trenuci prijateljstva i dijaloga koji su bili vidljivi tijekom nedavnog međunarodnog susreta.

Obraćajući se sudionicima skupa g. Damir Ljubić, ministar za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, ocijenio je da je Međunarodni susret u rujnu polučio pozitivan odjek ujedno dajući nadu svim građanima Bosne i Hercegovine u bolju budućnost. „Važno je reći kako je ovaj događaj Bosnu i Hercegovinu ponovno stavio u središte europske i svjetske pozornosti, ali ovaj put u jednom pozitivnom svjetlu kroz poruke mira i tolerancije koje su oduševile u svijet“, kazao je ministar Ljubić.

Generalni tajnik Quattrucci izrazio je radost što može u Sarajevu susresti brojne prijatelje s kojima je susretao tijekom pripreve za susret. Naglasio je važnost prijateljstva podsjećajući da je Biblija nazvala Abrahama prijateljem Božjim. Podsjetio je na neke podatke u vezi sa susretom pa je tako rekao da je tijekom tri dana izneseno 206 intervenata. „Nije to bila samo lijepa simbolična slika... Mislim da se najviše radilo o viziji budućnosti za život u zajedništvu“, kazao je tajnik Quattrucci ističući da treba živjeti zajedno iako svjesni problema i poteškoća, ali živjeti u nadi. „Živjeti zajedno je uvijek moguće i to je budućnost“, naglasio je podsjećajući na riječi bl. Ivana Pavla II. „Ne može se zaboraviti da je Sarajevo postalo znak patnji čitave Europe u ovome stoljeću“. Rekao je da je kroz patnju Sarajevo postalo simbolom Europe ističući da Europa treba Sarajevo i Sarajevo treba Europu. Zahvalio je svima za lijepu suradnju i za otvorenost na koju je naišao u glavnom gradu Bosne i Hercegovine.

Potom su se na Međunarodni susret osvrnuli i poglavari Crkava i vjerskih zajednica u BiH. Reisu-l-ulema Islamske zajednice u BiH g. Husein ef. Kavazović je kazao da tema koja je bila naslov međureligijskog susreta nameće „kao sudbinsko pitanje naše opstojni u BiH ali i opstojnosti na našoj planeti općenito“... „Mi

danas religiju poimamo kao tkivo koje povezuju našu vrstu na zemlji. Istovremeno, ona tumači i pojašnjava smisao i ciljeve našeg života. Sva religijska učenja brinu o miru jer samo u miru ljudi imaju šansu da se spase, da spase svoje duše i da žive u harmoniji jedni s drugima“, kazao je reis Kavazović ističući da čovjek nije stvoren da bi se jedan s drugim tukao i prolijevao krv. Ukazao je na važnost molitve za izgradnju mira koji čovjek mora graditi najprije u sebi. Naglasio je i da sukobi nikad nisu bili motivirani suštinom ni duhom religije nego su se protagonisti nerijetko zaogrtao njezinim plaštom i prikrivali svoje druge ciljeve.

Jerej Vanja Jovanović je kazao da je Srpska Pravoslavna Crkva, kao vjekovni domaćin u Bosni i Hercegovini, osjećala snažnu potrebu da dadne svoj doprinos međureligijskom susretu što je posvjedočeno aktivnim i iskrenom sudjelovanjem patrijarha gospodina Irineja, brojnih episkopa, sveštenika i vjernika. Kazao je da SPC iz svoje prošlosti crpi opredijeljenost i odanost miru. Ukazao je na potrebu preobražaja čovjeka imajući u vidu i konačni preobražaj u kraljevstvu nebeskom ističući da u duhu potrebe trajnog preobražaja slike o bližnjem drugom i drugačijem posebno današnjem svijetu vidi i međureligijski susret. „Polazeći sa osnove naših duhovno-moralnih načela, mi želimo poslati pozitivnu poruku našim državnim i političkim predstavnicima o neprolaznim vrijednostima i suštini službe svakog čovjeka na njegovom polju djelovanja“, kazao je jerej Jovanović podsjećajući da su se današnja ljudska prava rodila u kršćanskim teologijama utemeljena na odnosu čovjeka prema Bogu i prema svakom čovjeku i potičući da svi rade na preobražavanju svijeta na bolje.

U svom osvrtu na međureligijski susret nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić je kazao da je to bio događaj susreta, razgovora i molitve te izrazio radost da se tri mjeseca poslije mogu prisjetiti poruke upućene svjetskoj javnosti, a koja je, kako je rekao, nama i danas potrebna. „Pa neka ova godina, kojoj prognoziraju sudnji dan, ipak bude godina koja će pamtiti nešto lijepo. Podsjetivši na Isusove riječi iz Svetog Pisma u kojima poručuje da ne činimo drugima ono što ne želimo da nam drugi čini, izrazio je nadu da će se princip tog pravila prenijeti na međureligijski dijalog, ali i na politički dogovor. Poručio je da



dijalog jedino može uspjeti ukoliko u društvu postoje moralna načela koja čovjeka čuvaju i pomažu mu da bude više čovjek. „Zato želim da naš dijalog ovdje, da moralna načela utkaju se u javni život, da se utkaju u međuljudske odnose, da se utkaju u zakon. Zakon treba služiti čovjeku, zato želimo društvo u kojem će vladati pravda, jednakost, da smo svi jednaki pred zakonom“, kazao je kardinal Puljić koji se prisjetio da je upravo u prosincu 1990. sjedio u toj dvorani na prvoj sjednici tadašnjeg parlamenta. Naglasio je kako je opasno kad čovjek izgubi osjećaj za svetost. Spomenuo je da je netko, na upit koji je jedna djevojčica na internetu uputila Bogu, gdje je bio u vrijeme nedavnog masakra u školi SAD-u, neko odgovorio u Božje ime da im nije mogao pomoći Boga jer su ga istjerali iz škole. „Ako Boga istjeramo iz srca, iz društvene stvarnosti, onda čovjek ništa ne vrijedi“, naglasio je kardinal Puljić napominjući da je zadaća vjerskih poglavara utkati moralna načela u društvo s tim da će samo na taj način dijalog biti uspješan. Kazao je i da žele društvo u kojem će vladati pravda i jednakost i da ne žele ona vremena uz kojima su neki bili „jednakiji“.

Predsjednik Hebrejske zajednice u BiH g. Jakob Finci podsjetio je da je prošlo oko sto dana kada je Sarajevo bilo puno vjernika iz Sarajeva i izvan Sarajeva koji su se sprijateljili i kojima jezik nije predstavljao problem jer su znali da je mir njihov cilj. „Živjeti zajedno nije samo naša budućnost nego i naša prošlost i naša sadašnjost“, kazao je gospodin Finci podsjećajući da situacija u Europi i svijetu nije dobra i da se mnogi ubijaju u ime Boga. „Unatoč svemu slavimo svjetlost, slavimo pobjedu malih i hrabrih i oni koji su nas zadužili a nisu više s

nama. Ne mogu utrnuti naše svjetlo. Znamo da nam je jedina mogućnost živjeti zajedno, poštovati drugog i drugačijeg, a voljeti i braniti svoje“, kazao je gospodin Finci pozivajući sve da riječima ne šire mržnju i netrpeljivost nego svjetlo i mir.

Potom su predstavnici mladih iz različitih religija pročitali „Apel za mir 2012.“ koji su pročitali na završnoj ceremoniji Međunarodnog susreta za mir, 11. rujna 2012. u središtu glavnog grada Bosne i Hercegovine, a koji su potpisali i svi religijski predstavnici.

Najavljen je i XXVII. Međunarodni susret u duhu Asiza koji će se održati od 29. rujna do 1. listopada 2013. u Rimu

Tijekom konferencije nastupio je i kvartet Sarajevske filharmonije.

Međunarodni susret za mir, od 9. do 11. rujna u Sarajevu, organizirala je Zajednice svetog Egidija pod geslom: „Naša je budućnost živjeti zajedno - Religije i kulture u dijalogu“. Prema informacijama organizatora, na susret je iz raznih zemalja Europe i svijeta došlo 247 vjerskih poglavara i drugih predstavnika iz svijeta politike, kulture.. kao i još 140 osoba u njihovoj pratnji te oko 1500 članova Zajednice Svetog Egidija. Njima su se pridružili vjerski poglavari i drugi predstavnici iz Sarajeva i Bosne i Hercegovine. Tijekom susreta organizirani su brojni okrugli stolovi, a prije završne ceremonije, 11. rujna vjerski poglavari i vjernici raznih Crkava i vjerskih zajednica molili su na pet mjesta u središtu grada Sarajeva, svatko u skladu sa svojom tradicijom. Na završnoj ceremoniji četvero mladih ljudi različitih vjerskih tradicija pročitalo je „Apel za mir 2012.“ koji su svečano potpisali nazočni religijski predstavnici.

(kta)



Mons. dr. Mato Zovkić

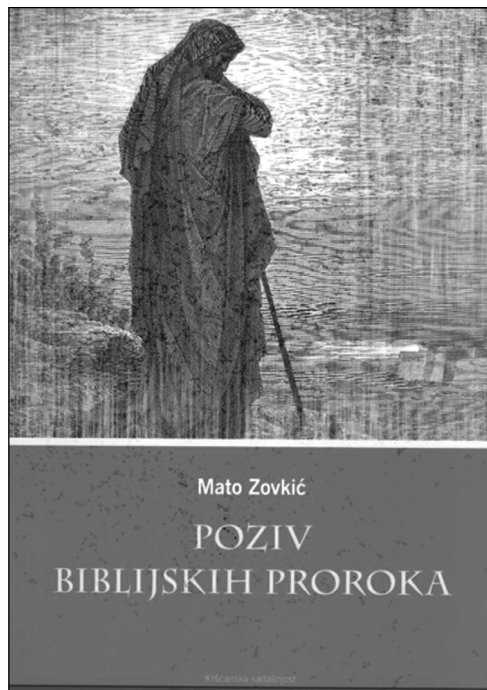
Poziv biblijskih proroka

Nakladnik: Kršćanska sadašnjost

Egzegetska analiza i teološka sinteza poziva starozavjetnih i novozavjetnih proroka

U izdanju Kršćanske sadašnjosti, a unutar biblioteke Biblica, objavljena je knjiga Poziv biblijskih proroka autora dr. Mate Zovkića, svećenika Vrhbosanske nadbiskupije i umirovljenog profesora Novog zavjeta na Vrhbosanskoj teologiji u Sarajevu.

Knjiga "Poziv biblijskih proroka" nudi studentima teologije i drugim zainteresiranim čitateljima egzegetsku analizu i teološku sintezu poziva sedam starozavjetnih i četiri novozavjetna proroka: Mojsija, Ilije, Amosa, jeruzalemskog Izaije, Jeremije, Deuteroizaije, Tritozaije, Isusa, Pavla, ivanovskog Starješine i Ivana, autora Otkrivenja.



Niko Ikić

Teologija sakramenata

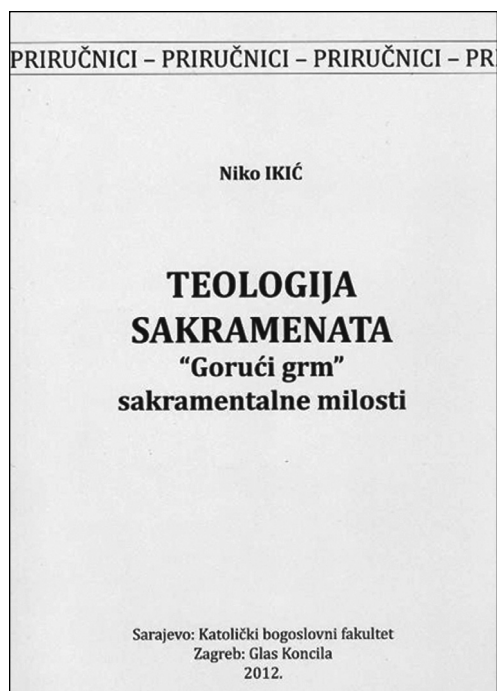
Nakladnik: Glas Koncila

»Gorući grm« sakramentalne milosti

Priručnik profesora dogmatske teologije dr. Nike Ikića, objavljen je u suizdanju Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Sarajevu i Glasa Koncila.

Djelo se sastoji od dvije velike cjeline. Prvi dio, pod nazivom "Teologija sakramenata općenito", u pet poglavlja donosi opći uvod u sakramentologiju, tumači sakramentalnost Krista i Crkve, prikazuje pojam sakramenta u teološkoj povijesti, donosi sustavnu teologiju sakramenata te tumači sakramente i sakramentale.

Drugi dio, u sedam poglavlja, predstavlja svaki od sedam sakramenata, zasebno donoseći njihovo biblijsko utemeljenje, povijesno-dogmatski razvoj, sustavnu teologiju svakog sakramenta te povijesnu ili aktualnu problematiku pojedinih sakramenata.





Autor promatra sakramente u slici gorućeg grma, zbog čega je, ohrabren sličnim razmišljanjem kolege dr. Antona Tamaruta, priručniku dao podnaslov povezan s tom slikom.

Naime, Ikić u slici starozavjetnog gorućeg grma gleda novozavjetne sakramente Crkve kao od Krista zapaljeni bogoštovni oganj, kao sakramentalno otajstvo susreta i dijaloga, dodira i komunikacije između Boga i čovjeka.

Taj priručnik želi vjernicima osvijetliti sakramentalni put Crkve ususret Kristu po Duhu Svetome, a koristit će i svima onima koji su na putu teološke izobrazbe.

“Prikazati cjelovitu sakramentologiju na način prikladan za teološki studij, iznimno je zahtjevan i vrlo opsežan posao. Autor se je očito trudio kroz duže vrijeme posložiti radne materijale i stvoriti od njih prilično kompaktnu cjelinu. Svakom dijelu dodan je Izbor iz literature, često proširen radovima koji određenu sakramentološku tematiku dotiču iz posebnog teološkog kuta, što samom radu daje dodatnu vrijednost.” (Prof. dr. Ante Mateljan)

“Na kraju samo mogu izraziti zahvalnost kolegi Ikiću što je objedinio cijelu sakramentologiju u jedan priručnik i tako pružio vrijedno i važno pomagalo ne samo studentima teolo-

gije na našem hrvatskom govornom području nego i svima drugima koji se ozbiljnije zanimaju i istražuju otajstva i sadržaje kršćanske vjere. Priručnik u ovakvu opsegu iz područja sakramentologije, pisan izvorno na hrvatskom jeziku, na našim je prostorima svojevrsan privenac. U tom smislu je i značajan prinos našoj hrvatskoj teološkoj baštini.” (Prof. dr. Anton Tamarut)

O AUTORU

Niko Ikić je rođen 15. kolovoza 1952., u Boću, kod Brčkog. Maturirao je 1971. godine, u Zagrebu, a za svećenika Vrhbosanske nadbiskupije zaređen je 1977. godine. Studij teologije na Vrhbosanskoj katoličkoj teologiji u Sarajevu apsolvirao je 1978. godine. Na Teološkom fakultetu Sveučilišta u Beču magistrirao je 1984. te 1988. doktorirao iz područja ekumenske teologije.

Od 1991. do 1997. godine asistent je na Teološkom fakultetu Sveučilišta u Beču (Institut za patrologiju i istočno bogoslovlje), a od 1997. godine profesor je dogmatske teologije na Vrhbosanskoj katoličkoj teologiji u Sarajevu (danas Katoličkom bogoslovnom fakultetu). Dvanaest godina predavao je i eshatologiju.

Raymond E. Brown i dr.

Znanstveni uvod u Bibliju

Nakladnik: KBF Sarajevo i Glas Koncila

Novi znanstveni priručnik iz Svetog pisma

Prošli tjedan je iz tiska izašao novi znanstveni priručnik iz Svetog pisma pod naslovom *Znanstveni uvod u Bibliju*. Radi se o priručniku kojeg je izdao Katolički bogoslovni fakultet u Sarajevu, a suizdavač je Glas Koncila iz Zagreba, i to u nizu „Priručnici“. Prijevod je to pojedinih dijelova knjige *The New Jerome Biblical Commentary*, a prevoditelji su Darko Tomašević, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu i Marinko Antolović, svećenik vrhbosanske nadbiskupije koji je u službi u vaticanskoj diplomaciji, a po struci je bibličar.

Kako piše u predgovoru ovog djela, radi se o vrhunskom znanstvenom priručniku koji obrađuje teme što ih u studiju Svetoga pisma nazi-

vamo općim uvodom. Riječ o prijevodu djela *The New Jerome Biblical Commentary* koje su uredili Raymond E. Brown - Joseph A. Fitzmyer - Roland E. Murphy (Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall, 1990.) koje je postalo klasik suvremenog biblijskog istraživanja i koje je po sudu većine biblijskih stručnjaka jednostavno najbolji katolički komentar cijelog Svetog pisma u jednom svesku. Namijenjen je svakome tko se zanima za vjeru i teologiju, klericima kao i laicima. Sadržava komentar svih biblijskih knjiga, kako starozavjetnih, tako i novozavjetnih. Uz komentar biblijskih knjiga obrađuje i važne teme iz uvoda u Bibliju: kako je nastao tekst SP, koji su izvorni jezici i starinski prijevodi, biblijska geografija i arheologija, kanon, hermeneutika, povijest biblijskog vremena i dr.



Znanstveni uvod u Bibliju nije cjelovit prijevod ovog engleskog djela, nego se ovdje nude samo određene teme iz tog enciklopedijskog djela. Na hrvatskom govornom području već su prevedeni neki dijelovi. Naime, prof. dr. Mato Zovkić je preveo dio NJBC-a koji je u izdanju Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Sarajevu 1997. godine (tada Vrhbosanske katoličke teologije) tiskan pod nazivom *Komentar evanđelja i Djela apostolskih*.

Uz komentar evanđelja i Djela apostolskih, prof. Zovkić je preveo i dvije teme: „Sinoptički problem“ te „Povijesni Isus“.

Teme odabrane za ovu knjigu donose detaljne informacije važne za vrednovanje i razumijevanje nastanka i razvoja biblijskog teksta te čitateljima otvaraju širu perspektivu. Radi se o temama: „Nadahnuće Svetog pisma“, „Kanon Svetog pisma“, „Apokrifi; Spisi s Mrtvog mora; Druga židovska literatura“, „Tekstovi i prijevodi“, „Suvremeno istraživanje Starog zavjeta“, „Suvremeno istraživanje Novog zavjeta“, „Biblijska hermeneutika“, „Izjave crkvenog učiteljstva“, „Biblijska geografija“ te „Biblijska arheologija“.

Uz svaku temu donesena je opsežna stručna, znanstvena literatura (uglavnom na engleskom, ali i na francuskom, njemačkom, španjolskom jeziku) za daljnje stručno usavršavanje.

O važnosti ovog djela govori i činjenica da je ovaj znanstveni komentar Biblije preveden je na španjolski, talijanski, mađarski.

Od prije objavljenih knjiga na hrvatskom jeziku o općem uvodu u SP vrijedno je spomenuti ove: Wilfrid Harrington, *Uvod u Bibliju* (Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 1977.), Celestin Tomić, *Pristup Bibliji* (Zagreb: Provincijalat franjevac konventualaca, 1986.) te Mato Zovkić, *Riječ Božja u riječi ljudskoj* (Mostar: Crkva

PRIRUČNICI – PRIRUČNICI – PRIRUČNICI – PRI

Raymond E. BROWN i dr.

ZNANSTVENI UVOD U BIBLIJU

Sarajevo: Katolički bogoslovni fakultet
Zagreb: Glas Koncila
2012.

na kamenu, 1989.). Oni su se međutim ograničili na četiri uobičajena područja: hebrejski i grčki tekst Biblije, kanon, nadahnuće i hermeneutika. Ovdje su ta pitanja obrađena znanstveno i pregledno a donesene su i teme koje su prava znanstvena novost na hrvatskom teološkom području: apokrifi, spisi s Mrtvog mora i druga židovska djela; suvremeno istraživanje NZ, biblijska arheologija, biblijska geografija, izjave crkvenog učiteljstva.

Recenzent knjige dr. fra Anto Popović je istaknuo da je objavljivanje prijevoda deset tematskih članaka iz knjige *The New Jerome Biblical Commentary* sadržajno je i kvalitativno obogaćenje biblijske literature na hrvatskom jeziku te da će on zacijelo biti nezaobilazan sveučilišni priručnik za biblijske predmete na katoličkim bogoslovnim fakultetima: *Introductio generalis in Sacram Scripturam* i *Hermeneutica biblica*.

Darko Tomašević (ur.)

Tvoja riječ nozi je mojoj svjetiljka

Nakladnik: KBF u Sarajevu i Glas Koncila

Zbornik radova

Zbornik radova objavljen Povodom 70 godina života i 32 godine profesorskog djelovanja na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Sar-

ajevu profesora mr. sc. Bože Odošića

Zbornik donosi sedamnaest egzegetskih i teoloških radova priznatih hrvatskih teologa i bibličara. Autori egzegetskih radova su Karlo Višaticki, Pero Vidović, Dubravko Turalija, Anto Po-



pović, Božo Lujić, Bruna Velčić, Nikola Hohnjec, Darko Tomašević, Marinko Vidović, Božidar Mrakovčić, Ivan Dugandžić, Mato Zovkića, Dario Tokić, Mario Cifrak, Luka Marijanović, a teoloških priloga Marinko Perković i Niko Ikić. Prilozi su raspoređeni kronološkim redom biblijskih tekstova koje obrađuju pojedini autori.

Djelo donosi biografiju mr. sc. Bože Odošašića te bibliografiju knjiga koje je suuredio, prijevoda sa stranih jezika, znanstvenih radova, stručnih članaka, kraćih napisa i izvješća, recenzija, tekstova *in memoriam*, nepotpisanih članaka, ostalih radova te neobjavljenih materijala.

Naslov zbornika preuzet je iz zahvalna psalmistova usklika o riječi Božjoj: "Tvoja riječ nozi je mojoj svjetiljka i svjetlo mojoj stazi" (Ps 119,105), zato što izražava Odošašićev pristup Svetom pismu kao knjizi objave i putokazu vjernih zajednice u povijesnim prilikama, objasnio je autor predgovora dr. Mato Zovkić.

Novoobjavljeni zbornik u čast mr. sc. Odošašiću doprinos je i obogaćenje teološke literature na hrvatskom jeziku.

O AUTORU

Mr. sc. Božo Odošašić je od 1980. profesor na Vrhbosanskoj teologiji u Sarajevu, kao i na ostalim teološkim institutima KBF-a u Sarajevu i u Mostaru te u Katehetskoj školi u Zadru.

Studia Vrhbosnensia

**TVOJA RIJEČ NOZI JE
MOJOJ SVJETILJKA**

SARAJEVO: KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET
ZAGREB: GLAS KONCILA
2012.

Na navedenim učilištima predavao je ili još uvijek predaje predmete Opći uvod u Sveto pismo, Hebrejski jezik, Biblijsku arheologiju, Posebni uvod i egzegezu Svetog pisma Starog zavjeta i Teologiju Staroga zavjeta. Također piše u teološkim i pučkim časopisima hrvatskoga govornog područja te sudjeluje na brojnim znanstvenim seminarima i simpozijima u nas i u inozemstvu.



Fra Branko (Franjo) Neimarević

(1929. – 2012.)

U srijedu, 21. studenog 2012., u županijskoj bolnici u Novoj Biljoj, blago u Gospodinu, preminuo je fra Branko Neimarević, član provincije Bosne Srebrene, te član samostana sv. Franje u Gučoj Gori. Fra Branko je rođen 5. listopada 1929. u Gučoj Gori, od roditelja Ive i Mande r. Bajo. Na krštenju je dobio ime Franjo. Osnovnu školu je pohađao od 1937.-1941. u Gučoj Gori. Franjevačku klasičnu gimnaziju u Visokom od 1941.-1947., a Franjevačku teologiju od 1948.-1954. godine. Franjevački habit je obukao u Kraljevoj Sutjesci 23. srpnja 1947. godine. Svečane zavjete položio je u Sarajevu 8. prosinca 1952.; primio đakonat 3. listopada 1954., a za svećenika zaređen 10. listopada 1954. u Sarajevu. Bio je definator Provincije od 1970. - 1973. godine. Službu gvardijana obavljao je u: Jajcu, Monopoli, Belmonte (Italija) i Gučoj Gori. Bio je župnik u: Kotor Varoš, Jajcu, Gučoj Gori, Dolac n/Lašvi, Innsbruck, a kao župni vikar službovao je u župama: Rama/Ščit, Jajce, Bugojno, Guča Gora, Beograd.

Posljednjem ispraćaju fra Branka Neimarevića, prethodila je sveta misa zadušnica u crkvi samostana sv. Franje Asiškoga u Gučoj Gori. Uz koncelebraciju gučogorskog gvardijana, fra Drage Pranješa, fra Marijana Karaule vikara provincije i mons. Luke Tunjića, generalnog vikara Vrhbosanske nadbiskupije, svetu misu je predvodio mons. Marko Semren, pomoćni biskup banjalučki.

U ime vrhbosanske nadbiskupije izraze sućuti izrekao je mons. Luka Tunjić, generalni vikar, rekavši sljedeće: „U zadnjih, malo više od mjesec dana, ispratili smo nekoliko roditelja

svećenika na vječni pokoj kod uskrslog Gospodina, a fra Branko je četvrti svećenik naše Nadbiskupije kojeg, u tako kratkom vremenu, također vjernički ispunjeni kršćanskom nadom preporučamo milosrđu Božjem. Premda je fra Branko, ljudski gledano doživio lijepe godine, vijest o njegovoj smrti nas je ipak iznenadila jer smo od njega naučili da pobjeđuje bolesti i operacije, i jer je, i u svojoj starosti imao mlađahan duh, djelovao optimistično i pun života. Kad mi je gvardijan fra Drago javio da je fra Branko umro, sjećanja na susrete s njim su se počela spontano javljati. Na poseban način njegovi dolasci u sjemenište „Petar Barbarić“ u Travniku, u koje je rado dolazio ispovijedati sjemeništance i s velikom ljubavlju nam pričao o svojim učeničkim danima u toj ustanovi i ocima isusovcima koji su bili profesori i odgojitelji. Također su nezaboravni i dolasci ovdje u samostan u koji nas je primao široka srca i s poštovanjem, tako da smo se uvijek osjećali kao u svojoj kući. O čemu god bi se počelo razgovarati fra Branko je bio na svom terenu, začinivši razgovor lijepim šalama i inteligentnim dosjetkama. Uspijevao je jednostavnim riječima izražavati životnu mudrost koja je obilovala u njemu. Uvjeren sam da su svi koji su ga poznavali i dolazili u ovaj samostan odlazili s istim uvjerenjem.“

Fra Branko je ukopan na mjesnom groblju u Gučoj Gori u petak, 23. studenoga 2012. godine.

kta/ M. Marić

Fra Božidar (Pavlimir Luka) Borić

(1934. – 2012.)

U petak, 23. studenoga 2012., u Bolnici za plućne bolesti na Podhrastovima u Sarajevu, preminuo je fra Božidar Borić. Fra Božidar je bio član provincije Bosne Srebrene i član samostana sv. Ante na Bistriku u Sarajevu. Fra Božidar je rođen u Sarajevu 18. listopada

1934. od oca Joze i majke Matije r. Pećar. Kršten je u katedralnoj župi Srca Isusova u Sarajevu i dobio je ime Pavlimir – Luka. Osnovnu školu pohađao je u Sarajevu u periodu 1941-1945, a Srednju školu pohađao je u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Visokom u perio-



du 1948-1955. Franjevački habit je obukao u Kraljevoj Sutjesci 14. srpnja 1952. Filozofsko-teološki studij završio je na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu u periodu 1955-1959. godine Svečane zavjete je položio 16. srpnja 1956. u Sarajevu. Od 1965. – 1970. Studirao je Arhitekturu na Građevinskom fakultetu u Sarajevu. Za đakona je zaređen 15. ožujka 1959. u Visokom, a za svećenika je zaređen u Sarajevu 26. srpnja iste godine.

Godine 1959. je osuđen na dvije godine robije – Goli otok, zbog političkih razloga. Nakon godinu dana pušten je iz uzništva. Od 1976. – 1979. bio je župnik u Novom Šeheru. Službe župnog vikara obavljao je u: Kreševu, Kiseljaku, Varešu i Lepenici/Banbrdo. Bio je član samostana u Visokom. Zadnje godine života je bio na Bistriku. Predavao je Crkvenu umjetnost na VVTŠ (Katolička teologija) u Sarajevu od 1974. do 1992. godine. Na Franjevačkoj teologiji je predavao isti predmet od 1970. do 1976. godine. Za vrijeme domovinskog rata 1992-1996 radio je u Caritasu Vrhbosanske nadbiskupije u Kiseljaku. Misu zadušnicu u franjevačkoj samostanskoj crkvi sv. Ante u Sarajevu predvodio je provincijal Franjevačke provincije Bosne Srebrene fra Lovro Gavran uz suslavlje vrhbosanskog svećenika vlč. Vladimira Borića, rođenog brata pokojnog fra Bože, gvardijana samostana na Bistriku fra Ivana Šarčevića, generalnog vikara Vrhbosanske nadbiskupije mons. mr. Luke Tunjića, vikara Franjevačke provincije Bosne Srebrene fra Marijana Karaule i velikog broja svećenika franjevaca Bosne Srebrene kojima su se pridružili svećenici Vrhbosanske nadbiskupije na Misi je sudjelovao i veći broj redovnica. U prigodnoj propovijedi provincijal fra Lovro je povodom smrti pokojnog fra Božidara Borića istaknuo da je pokojni fra Božo bio „kao plodna loza nakalemljen na trs Isusa Krista – po sakramentu Krštenja, Euharistije i Svetog svećeničkog reda te po svojim redovničkim zavjetima koje je obdržavao sve do svoje smrti“ i izrazio nadu da već sada uživa radosti vječnoga blaženstva u Kraljevstvu nebeskom. „Naš pokojni brat fra

Božo Borić bio je tih čovjek, kao što su redovito tihi dobri ljudi. Osim svoje svećeničke i redovničke službe, po struci je bio i arhitekt, pa kao da je usvojio i jezik arhitekture“, kazao je provincijal fra Lovro napominjući da je fra Božo, poput lijepih građevina koje same za sebe govore, znao tiho i nenametljivo izreći ono što misli i želi.

Napominjući da je fra Božo bio i profesor te da je znao govoriti lijepo, staloženo i poučljivo, naglasio je da je fra Božo prije svega bio svećenik, franjevac. „Volio je svoju svećeničku službu, svoj Franjevački red i svoju provinciju Bosnu Srebreanu“. Na kraju propovijedi provincijal fra Lovro je istaknuo da je fra Božo „kroz dugi niz godina bio živa i čvrsta poveznica Franjevačke provincije Bosne Srebrene i Vrhbosanske nadbiskupije kao profesor crkvene umjetnosti na dijecezanskoj katoličkoj bogosloviji (1974.-1992.)“ što se pokazalo višestruko korisnim i Nadbiskupiji i Provinciji. Na kraju Mise izraze sućuti u ime nadbiskupa metropolita vrhbosanskog kardinala Vinka Puljića uputio je generalni vikar Vrhbosanske nadbiskupije mons. mr. Luka Tunjić koji je rekao da zahvaljujemo Bogu za njegov život, dobrotu i plemenitost iz koje se zrcalilo Božje lice koje su mnogi utisnuli u svoje srce i ponijeli u život kao Veronika svoj rubac. Uvjeren sam da su zahvalni mnogi koji su osjetili njegovu redovničku, svećeničku širinu i ljubav koja propovijeda često jače od najsnažnije riječi“.

U ime Franjevačkoga samostana sv. Ante sućut i zahvalnost fra Božinoj rodbini, svećenicima, prijateljima i poznanicima izrazio je gvardijan dr. fra Ivan Šarčević. Zahvala gvardijana Šarčevića upućena je svima koji su fra Božu pratili u njegovom životu, osobito zadnja dva mjeseca njegove bolesti među kojima i bolničkom osoblju sarajevske bolnice Podhrastovi.

Pokojni fra Božidar Borić sahranjen je u grobnicu Franjevačke provincije Bosne Srebrene na katoličkom groblju sv. Josipa u Sarajevu, 27. studenog 2012. godine.

Kta/Fia/M. Marić



Fra Tomislav Međugorac

(1928.- 2012.)

IN MEMORIAM

Dr. Ivan fra Tomislav Međugorac, rodio se 28. rujna 1928. u obitelji Žarka i Mara r. Martinović u selu Viništu, župa Osova (općina Žepče). Osnovnu je školu završio u Zavidovićima, a gimnaziju započeo u Franjevačkoj gimnaziji u Visokom, dok je dva završna razreda, kao i ispit zrelosti, polagao privatno na Prvoj muškoj gimnaziji u Sarajevu. U franjevački red primljen je 1946. godine stupanjem u novicijat u Kraljevoj Sutjesci. Teologiju je studirao u Sarajevu od 1947. do 1953. godine. Svećenički je red primio 20. travnja 1952. u Sarajevu. Studirao je prirodne znanosti (biologiju i kemiju) u Sarajevu i Beogradu od 1953. do 1958. godine. Nakon diplomskog ispita predavao je biologiju i kemiju u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Visokom, gdje je obavljao i dužnost pomoćnika odgojitelja u sjemeništu. U jesen 1963. odlazi u Frankfurt, da bi u Njemačkoj zastupao interese Provincije i nastavio studij prirodnih znanosti na sveučilištu u Frankfurtu. U prosincu 1966. godine postiže doktorat iz biologije i biokemije. Istodobno je, kao prvi svećenik koji je u Njemačku došao s redovnom putovnicom, počeo organizirati dušobrižništvo i socijalni rad za brojne hrvatske radnike u Frankfurtu i okolici, za koje se dotada nitko nije brinuo. Godine 1967. preuzima dužnost magistra studenata teologije u Königssteinu, gdje su tada studirali franjevački studenti iz Bosne i Hercegovine te Hrvatske. Od 1969. do 1971. godine radi kao znanstveni suradnik na sveučilištu u Bochumu. Godine 1971. na Institutu za fiziologiju (teorijska medicina) u Tübingenu organizira i vodi biokemijski laboratorij. Godine 1977. habilitira se za humanu fiziologiju i dobiva titulu privat docent i venia legendi za tu disciplinu. Odlukom Ministarstva za znanost i umjetnost u Stuttgartu imenovan je (od 1. listopada 1981.) profesorom biokemijske kardiologi-

je. Godine 1981. zatražio je od Kongregacije za redovnike i svjetovne institute indult za eksklaustraciju i inkardinira se u biskupiju Rottenburg-Stuttgart. Službu dušobrižnika za zatvorenike u Rottenburgu obavlja od 1982. do 1987. godine.

Osim pedesetak objavljenih znanstvenih radova na njemačkom jeziku napisao je i ova djela: Mali priručnik za hrvatske radnike u zemljama u kojima se govori njemački, Freiburg, 1968.; Anton Steiner, Isusovi susreti: rad s Biblijom u zajednici, prijevod s njemačkog, Svjetlo riječi, Sarajevo, 1992.; Vodič animatorima za organizaciju biblijskih susreta, Svjetlo riječi, Sarajevo, 1992.; Prikrivana istina. Uloga bosanskih franjevaca u organiziranju dušobrižništva i socijalne skrbi za hrvatske sezonske radnike u Njemačkoj, Svjetlo riječi, Sarajevo, 2001.; Sjećanja jednog bosanskog fratra na ratne godine 1941.-1945., vlastita naklada, Kreševo-Zagreb, I. izdanje 2008.; II. dopunjeno izdanje 2009.; Praktični njemačko-hrvatski priručnik za svakidašnju upotrebu za Hrvate-katolike iz Hrvatske i BiH, vlastita naklada, Kreševo-Zagreb, 2009.; Rodoslovlje Međugoraca iz Viništa (općina Žepče), vlastita naklada, Kreševo-Zagreb, I. izdanje 2010.; II dopunjeno izdanje srpanj 2012.

Umirovljen je 1. listopada 1998. godine, a od kraja 2007. godine umirovljeničke dane proveo je u franjevačkom samostanu u Kreševu, gdje je iznenada umro 14. studenoga 2012. u 85. godini života i 60. godini misništva. U ime Vrhbosanskog nadbiskupa Vinka kardinala Puljića izraze sućuti svim ožalošćenima izrazio je Preč. Marko Perić, župnik u Gromljaku i dekan Kreševskog dekanata.

Fra Tomislav Međugorac je sahranjen 16. studenog 2012. na groblju u Kreševu.

Fia/M. Marić



Preč. dr. Ivo Balukčić

(1953. – 2012.)

U Kliničkoj bolnici Dubrava 27. listopada 2012. u Zagrebu, nakon kratke i teške bolesti te opremljen svetim sakramentima, preminuo je u Gospodinu vrhbosanski svećenik preč. dr. Ivo Balukčić, župnik u Odžaku i dekan Doborskog dekanata. Dr. Ivo Balukčić rođen je 3. listopada 1953. od roditelja Franje i Dome r. Kulašević u Slatini, župa Komušina. Osnovnu školu pohađao je u Slatini i Tesliću, srednju u Zadru, a teologiju u Sarajevu, gdje je i zaređen za svećenika 29. lipnja 1979. godine Magistrirao je teologiju duhovnosti u Rimu 1985. godine. Doktorirao je iz područja fundamentalne teologije godine 2002. u Luganu (Švicarska). Od 2002 do 2006. godine bio je glavni i odgovorni urednik obnovljenog Katoličkog tjednika u Sarajevu. Od 2006. pa sve do smrti bio je župnik u župi Sv. Ivana Glavosjeka u Odžaku. Od 2007. godine bio je i dekan Doborskog dekanata.

U ponedjeljak, 29. studenog 2012. godine, u župi Odžak slavljena je Sveta misa. Ujedno je to bio i oproštaj župljana od pokojnog župnika. Misnim slavljem je predsjedao mons. dr. Pero Sudar, pomoćni biskup vrhbosanski u zajedništvu s pedesetak svećenika iz Vrhbosanske i Đakovačko-osječke nadbiskupije. Biskup Sudar u svojoj homiliji je istaknuo: „Iako ga više nema među nama, ipak nas zbližuje, ujedinjuje i povezuje. U svjetlu Božje riječi, njegove poruke, u svjetlu Isusova jamstva kršćanin ima prava, ima dužnost progovoriti o trenutku smrti i pokušati tu granicu vjerom premostiti. Bog je obećao čovjeku puninu života. Isus mu je samo dao božanski vidljivi pečat podijelivši s nama smrt i najavivši uskrsnuće.“ Biskup Sudar zahvalio je predstavnicima pravoslavne i muslimanske vjeroispovijesti što su bili nazočni na Misnom slavlju.

Dr. Ivo Balukčić je sahranjen 30. listopada 2012. u svom rodnom mjestu Slatina u župi Komušina kod Teslića. Svetu misu za pokojnog svećenika Ivu u prepunoj crkvi predvodio je nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić u zajedništvu s predsjednikom Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine mons. dr. Franjom Komaricom, biskupom banjolučkim, i mons. dr. Tomom Vukšićem, vojnim biskupom u BiH, te uz suslavlje oko sto sv-

ećenika – dijecezanskih i redovničkih – ne samo s teritorija Vrhbosanske nadbiskupije nego i iz ostalih biskupija u BiH i iz Republike Hrvatske. Na Misi je sudjelovalo i pedesetak časnih sestara među kojima sestre franjevke Misionarke Marijine iz Odžaka, zatim sestre Kćeri Božje ljubavi predvođene provincijalnom glavariicom s. Elvirom Tadić, sestre Služavke Malog Isusa na čelu s provincijalkom s. Admiratom Lučić, sestre milosrdnice sv. Vinka Paulskog predvođene provincijalnom glavariicom s. Terezijom Karača te sestre Klanjateljice Krvi Kristove, a Misu zadušnicu izravno je prenosio Radio Posavina. Prije Mise nazočnima se obratio komušanski župnik i čuvar svetišta vlč. Anto Ćosić st. ističući da je smrt svećenika Ive teška i bolna za sve koji su ga poznavali kao dobra, savjesna i pastoralno zauzetog svećenika koji je volio i živio svoj svećenički poziv.

U prigodnoj propovijedi kardinal Puljić je kazao kako mu „Posebno teško padne kada Gospodin uzme iz naše sredine pojedinog svećenika koji je itekako značio u svećeničkom radu i djelovanju. Naš je dragi misnik Ivo kao svećenik predvodio Mise, propovijedao, hranio sebe i druge Euharistijom. Tom vjerom nadamo se da ću mu Gospodin sve ono ljudsko oprostiti i za to molimo i da će ga primiti u svojoj vječnoj ljubavi za stol u kraljevstvu Božjem da slavi vječnu Euharistiju“, riječi su kardinala Puljića koji se prisjetio zajedničkog hodočašća s pokojnim Ivom i drugim svećenicima u Svetu zemlju. „Tako se radovao da je mozaik Gospe Kondžilske postavljen u trijem bazilike Marijina Navještenja u Nazaretu kako bi bio veza Nazareta i Komušine. Vjerujem da se sada raduješ jer vidiš da sve što si živio i radio nije bilo uzalud nego za ljubav Božju“, rekao je kardinal Puljić koji se prisjetio i čestih razgovora u sjemeništu „Zmajević“ u Zadru gdje su zajedno bili odgojitelji što je svećenik Ivo kasnije nastavio u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu u Sarajevu. „Svaki svećenik je odgojitelj u vjeri i savjesti. To si s posebnom ljubavlju radio kroz medije jer si shvatio da su ta nova sredstva silno pomagalo novoj evangelizaciji. Buditi vjeru u ljudima da upoznaju Krista i prihvate ga u svoj život – za to si izga-



rao i to si volio. Dogorio si u tom poslanju“, kazao je kardinal Puljić zahvaljujući pokojnom Ivi za njegovo ljudsko i svećeničko sluzenje, za njegovo izgaranje i za svaku njegovu žrtvu moleći da Gospodin sve njegove slabosti oprost i moleći pokojnog Ivu da oprost njemu i svima drugima kad ga možda nisu razumjeli. Na kraju mu je zaželio radosnu vječnost u Božjoj ljubavi.

Na kraju Mise generalni vikar Vrhbosanske nadbiskupije mons. mr. Luka Tunjić ukratko je prikazao životni put pokojnog svećenika Ive. Napominjući da je svećenik Ivo bio tehnički urednik Vrhbosne i glavni i odgovorni urednik Katoličkog tjednika, kazao je da se tijekom cijelog njegova svećeništva osjećao dar i ljubav prema medijima, kako na župama u kojima je pastoralno djelovao tako i na drugim službama koje su mu bile povjerene. „Već u bogoslovskim danima, usudio bih se reći već tada, proročki, svjestan moći medija, promicao je Krista raspeta i uskrsloga, vrijednosti Katoličke Crkve kroz pisanu i izgovorenu riječ, pišući u različitim tiskovinama i časopisima te pripremajući i gostujući na radijskim i televizijskim emisijama.

Kao vaš brat u vjeri u umrlag i uskrslog Krista Spasitelja svih ljudi – izražavam – osobito Vama dragi kardinale i draga rodbino iskrenu kršćansku sućut i duhovnu blizinu u ovom času molitvenog, vjerničkog opraštanja od vrijednog sina naše Domovinske Crkve, zauze-

tog i savjesnog radnika u Božjoj njivi na području ove nadbiskupije i metropolije, neumornog branitelja i promicatelja identiteta katolika i Hrvata u našoj domovini – Kristovog svećenika Ive“, kazao je biskup Komarica u oprostajnoj riječi napominjući da pokojnog svećenika Ivu osobno poznaje još iz njegovih studentskih dana koncem 70-tih godina prošlog stoljeća i da ga pamti kao izvrsna studenta, rečna i pozitivna u slobodnim aktivnostima života i rada bogoslovske zajednice.

U ime vjernike župe Odžak od pokojnog župnika Ive dirljivim riječima oprostio se župljanin Mijo Matanović, zastupnik u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH, ističući da je župa Odžak, dolaskom dr. Ive Balukčića za župnika u listopadu 2006. „dobila čovjeka koji je obilježio sve ove godine sadržajima koji su našu župu pa i općinu Odžak preporodili kako u vjerskom tako i u kulturnom, nacionalnom, socijalnom i svakom drugom pogledu“. Naglasio je da je župnik Balukčić oko sebe okupljao mnoštvo ministranata, pjevača, čitača i drugih vjernika pokazujući poseban osjećaj prema potrebnima.

Riječi oprostaja u ime generacije svećenika izrekao je župnik vlč. Marko Lacić, a u ime župa doborskog dekanata župnik vlč. Pavo Brajinović te u ime rodbine nećak Franjo Balukčić.

Kta/ M. Marić

Vlč. Mijo Josipović

(1935. – 2012.)

Na Dušni dan 2012. u Svećeničkom domu u Sarajevu, nakon duže bolesti, preminuo je umirovljeni svećenik Vrhbosanske nadbiskupije vlč. Mijo Josipović okrijepljen svetim sakramentima u 78. godini života i 49. godini svećeništva.

Vlč. Mijo Josipović je rođen 18. svibnja 1935. godine od oca Marijana i majke Luce rođ. Šokčević, u Okrugliću, župa Gospa od Anđela – Tramošnica, danas Donja Tramošnica. Osnovnu školu je pohađao u Tramošnici, srednju u Gradačcu a teologiju u Đakovu. Za đakona je zaređen 10. svibnja 1964. godine u Đakovu, a za svećenika Vrhbosanske nadbi-

skupije na Petrovo 29. lipnja iste godine, također u Đakovu. Župnim vikarom na Stupu u Sarajevu je imenovan 22. lipnja 1964. godine, a već 27. rujna te godine župnim vikarom u Derventi, gdje ostaje do 22. srpnja 1968. godine, kada je imenovan župnim vikarom u Modriči. Za župnika u Velikom Prnjavoru – Sočanici je imenovan 7. studenog 1968. godine. Župnikom u župi Sv. Ilije proroka u Turiću je imenovan 22. studenog 1974. godine, a župnikom u Haljinićima 29. kolovoza 1977. godine, odakle 8. studenog 1980. godine prelazi za župnika u Vidovice u kojima ostaje do rata. U proljeće, poslije Uskrsa 1992. godine, zbog okupacije i



rušenja Vidovica prognan je zajedno sa svim župljanima u Republiku Hrvatsku. Nastanio se u Bošnjacima, kako bi bio bliže prognanim vjernicima i Vidovicama, a kako bi im ujedno mogao pomagati u njihovim izbjegličkim danima. Članom svećeničkog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije je imenovan 5. lipnja 1991. godine. Zbog slabog zdravlja i potrebnog liječenja je 11. listopada 1996. godine oslobođen pastoralnih obveza i stavljen u privremenu mirovinu. U svećenički dom Vrhbosanske nadbiskupije je došao 12. siječnja 2012. godine.

U župama gdje je djelovao ostao je zapamćen kao izuzetno ponizan, jednostavan i samozatajan svećenik. Odlikovao se žarkom pobožnošću i živom vjerom u Isusa Krista, komu je nesebično služio. U Vidovicama je sa župljanima pred rat, uglavnom darovima vjernika, sagradio novu crkvu. U istoj župi je za svog župnikovanja poslao u sjemenište i bogoslovijske mnoge mladiće, od kojih je njih desetak postalo svećenicima.

Na misi Zadušnici u bogoslovnoj crkvi sv. Ćirila i Metoda u Sarajevu 5. svibnja, od pokojnog svećenika Mije, oprostilo se, osim njegove braće i sestara te rodbine i prijatelja, sedamdesetak svećenika, među kojima članovi Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog, poglavari Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa, župnici, župni vikari i drugi kao i veći broj časnih sestara, bogoslova i ostalih vjernika. Na Misu i sahranu organizirano su došli vjernici iz župa Donja i Gornja Tramošnice kod Gradačca, rodne župe pokojnog svećenika Mije, kao i iz Vidovica kod Orašja, gdje je svećenik Mijo više godina pastoralno djelovao kao župnik. Misu je predslavio nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić u zajedništvu sa svim

biskupima Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, koji su se tih dana okupili na svom redovnom zasjedanju BK BiH. Kardinal Puljić im je zahvalio što su prilagodili dnevni red zasjedanja kako bi mogli sudjelovati na Misi za pokojnog svećenika Miju. Izraze sućuti prije početka Mise uputio je ravnatelj Svećeničkog doma Vlač. Fabijan Stanušić istaknuvši da je svećenik Mijo u svojoj oporuci napisao da svima oprašta i moli oprostjenje.

U prigodnoj propovijedi kardinal Puljić je potaknuo misnike da, opraštajući se od svog subrata, postanu svjesni da njihov život jedino u Bogu ima smisla te istaknuo veličinu Božjeg dara po svetom redu koji im je dan. Naglasio je da život jedino u Bogu ima smisla. Ističući da smrt nije kraj već prijelaz, radi čega se tijelo pokojnika s poštovanjem ispraća, podsjetio je da sam Isus u naviještenom Evanđelju jamči uskrsnuće. „Mi smo svi dani Kristu u baštinu posebno u djelu spasenja i otkupljenja. A na poseban način smo dani u svetom redu jer smo ucijepljeni u to otajstvo velikog svećenika. Tebi, dragi Mijo, želim da te zagrlji Onaj kojem si služio kao svećenik. Tebe molim, izmoli si nasljednika“, kazao je kardinal Puljić.

Na kraju Mise kratki životopis svećenika Mije pročitao je generalni vikar Vrhbosanske nadbiskupije mons. mr. Luka Tunjić napominjući da, prema oporučnoj želji svećenika Mije, neće biti opraštajnih govora.

Pokojni vlč. Mijo je pokopan u svećeničku grobnicu Vrhbosanske nadbiskupije na Gradskom groblju Bare u Sarajevu, 5. studenog 2012. godine. Sprovodne obrede je vodio, po oporučnoj želji, vlč. Filip Maršić, derventski župnik.

Kta/I. Orkić

Mara Meštrović r. Zadro

(1924. – 2012.)

Mara Meštrović, r. Zadro, majka svećenika Vrhbosanske nadbiskupije mons. Ante Meštrovića, vrhbosanskog kanonika sahranjena je 24. listopada na groblju u Dobroši, župa Prozor. Sprovodnoj Misi ispred grobljanske kapele u kojoj je koncelebriralo više desetaka svećenika je predsjedao pomoćni biskup vrhbosanski mons. dr. Pero Sudar koji je u propovi-

jedi istaknuo važnost svećeničkih majki kao i majki uopće koje svojom jednostavnošću i sluzenjem čine velika djela narodu i Crkvi.

Na početku Misnog slavlja župnik župe Prozor i ramski dekan preč. Franjo Ivandić je pozdravio biskupa Sudara, svećenike, brojne časne sestre i sve nazočne, a djeci, unučadi i rodbini izrazio svoju svećeničku sućut te iznio



nekoliko crta iz života pokojnice.

„Iz Matice Krštenih župe Srca Isusova Prozor se čita: Mara je rođena u selu Dobroši, 6. rujna 1924. godine, a krštena u Prozoru 7. rujna. Roditelji su joj: Augustin Zadro i Mara r. Stojanović, kuma na krštenju je bila Marija Andričić (majka svećenika Ivana Bošnjaka), a krstitelj vlč. Dane Pušić, župnik. Vjenčaje se sa Anđelkom Meštrović iz Dobroše, dana 17. studenog 1946. godine na Šćitu (župa Prozor je bez župnika, posljedice rata.

U braku sa svojim suprugom Anđelkom rodila je šestero djece, a živih ih je petero. Drugo dijete po redu Ivo, je preminuo kao nejače, a ostala su im djeca: najstariji Ante (svećenik), Mara, Jela (dugogodišnja djelatnica u općini), Zora, Augustin (doktor znanosti). Unučad, Augustinova djeca: Ante, Ivan, Anđelko, Zorina djeca Ante Ivan, Marija čija su djeca Marini prauunci: Anđela i Antonija.

Kao i mnogi iz ovoga kraja, muž Anđelko odlazi u Austriju sredinom 60-tih godina prošlog stoljeća gdje ostaje do mirovine. Kad se muž Anđelko vraća iz Austrije s mirovinom pri kraju 80-tih godina prošlog stoljeća i kad se očekivao miran i staložen život, dolazi bolest. Glaukom Mari odnosi vid te operacije u Zagrebu nisu donijele boljitka što su liječnici propustili ovdje. Mara je više od 25 godina potpuno slijepa.

Ostala joj je vjera i molitva. Dnevno je molila ne samo za svoju obitelj nego kako je znala govoriti „za cijeli naš kršćanski narod“, molila je za sina svećenika pa onda za svu njegovu braću svećenike, časne sestre, biskupe, naročito za kardinala Vinka i biskupa Peru. Putem radio valova godinama je pratila njihova putovanja i propovijedi. Molila je na nakane Crkve. Tako sve do prije godinu dana kada je oslabila i pritisnuta bolešću na krevetu i dalje molila. Muž Anđelko je umro 2003. u rujnu. Od tada su se za nju brinula njezina djeca. Zadnjih nekoliko godina provela je u Zadru gdje joj je većina djece, unuci i prauunci. Svi su se za nju brinuli i pomagali joj, ali posebno njezina najstarija kći Mara. Preminula je u Zadru 17. listopada opremljena sv.

sakramentima.“

Nakon popričesne molitve u ime rodbine pokojne Mare biskupu Peri, svećenicima, časnim sestrama i svima nazočnima je zahvalio njezin unuk student Ante Meštrović. A o baki Mari je između ostaloga kazao: „O baki, koja je doživjela dva rata i živjela tri poraća te doživjela velike društvene promjene, mogu reći da je baka bila žena postojana, koja je imala svoj čvrsti životni pravac. Voljela je djecu i uvijek je dijelila dobre savjete. Susjede je cijnila i rado ljudima pomagala. Bila je radina, jaka duha, poštivala svoju starinu i korijene, ali i okrenuta pozitivnoj budućnosti. Crkvu je voljela i pomagala, a svećenike i sve duhovne osobe cijnila. Bila je dobra vjernica i dobro se cijeloga života Bogu molila. Dok je god mogla, redovno je išla na svetu misu, a u dugoj bolesti krunica joj je vazda bila u rukama i slušala je redovno vjerske emisije.

Svojoj djeci koju je rodila, te nama unucima i prauuncima je ostavila primjer dobrote, vjerničkog života, poštenja i primjer ljubavi prema katoličkoj vjeri, svom kraju i hrvatskom narodu. Nama mladima, koji živimo u nepredvidivim modernim vremenima, pokazala je put kako sačuvati vjernost običnim ljudskim vrednotama koje se ovdje stoljećima vrlo često i krvlju svjedočilo.

Draga bako, hvala ti na hrabrosti rađanja novih života, na dobrom odgoju, na primjeru kako se podnosi bol i patnja. Ti si sve, pa i bolest premila kao Božji dar. Uvijek skromna, uvijek zahvalna, uvijek strpljiva, uvijek si drugom davala prednost pa čak i malom djetetu. Iako si provela duge godine u bolesti, Bogu si zahvaljivala. U noći svoje smrti neprestano si molila. Nekoliko minuta prije nego ćeš izdahnuti izmolila si molitvu: Očenaš, a tvoje zadnje riječi su bile: Isuse, primi dušu moju. U slabom tijelu imala si junačko srce. Hvala ti, bako za sve. Moli se u nebu za nas“!

Usljedili su ukopni obredi koje je predvodio biskup Sudar, a završili su pjesmom: „Kraljice neba, raduj se, Aleluja“!

(kta/a.m.)



Vinko Tomašević

(1936.-2013.)

U subotu, 5. siječnja 2013. na mjesnom groblju u župi Vidovice kod Orašja u bosanskoj Posavini sahranjen je Vinko Tomašević, otac pokojnog svećenika Vrhbosanske nadbiskupije mr. sc. Franje Tomaševića. Sahranjen je pokraj groba svoga sina svećenika Franje koji je tragično preminuo od strujnog udara 6. kolovoza 2007. u 41. godini života i 15. godini svećeništva. Kolege svećenici i tridesetak Milosrdnih sestara svetog Križa na čelu s provincijalnom glavarijom s. S. M. Amalijom Kupčerić kao i nekoliko sestara Klanjateljica Krvi Kristove, Kćeri Božje ljubavi i milosrdnica sv. Vinka Paulskog okupili su se oko pokojnikovih posmrtnih ostataka u rodnoj kući kamo su došli pomoliti se i sućut izraziti pokojnikovoj supruzi Ani, njihovim sinovima i kćerima te bratu svećeniku p. Franji Tomaševiću, franjevcu Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda koji je župnik i gvardijan samostana u Karlovcu, i rođenoj sestri redovnici Alojzini Tomašević, članici Milosrdnih sestara sv. Križa koja djeluje u Đakovu, i trojici nećaka svećenika i časnoj sestri nećakinji.

Sprovodni obredi za pokojnog Vinka Tomaševića započeli u molitvom ispred pokojnikove rodne kuće, a predvodio ju je mjesni župnik vlč. Josip Senjak koji je izrazio sućut pokojnikovoj obitelji te se ukratko osvrnuo na pokojnikov vjernički život zahvaljujući što je živio i djelovao u župi Vidovice.

Misu zadušnicu u grobljanskoj kapeli predvodio je nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić uz suslavlje pokojnikova brata fra Franje i još 15 svećenika. U prigodnoj propovijedi kardinal Puljić je podsjetio da su se okupili u predvečerje svetkovine Bogojavljenja kada se Bog očitovao da je došao na ovu zemlju te da je pokojni Vinko već doživio Bogojavljenje jer se nalazi pred licem Božjim.

„Mi stojimo tu da molimo za njegovu dušu. Dok stojimo pored njegova lijesa, učimo i otkrivamo smisao svog života. Taj smisao na svoj način daje Sin Božji koji je uzeo naše ljudsko tijelo da bi kroz naše ljudsko tijelo trpio, umro, uskrsnuo i nama dao nadu da naš ovozemaljski život ima smisao i to taj da se u Bogu odmorimo“, kazao je kardinal Puljić rekavši da, na kraju ljudskoga života koji se nerijetko proživi u trci, vjernici mole da pokojnik u Bogu nađe svoj mir. Podsjetio je na riječi svetog Augustina da je čovjekovo srce nemirno dok se ne smiri u Bogu. Naglasio je da upravo Isus čovjeku donio taj mir i uskrsnuće od mrtvih. Dodao je da je križ nad pokojnikovim grobom znak da on neće ostati u zemlji nego da će uskrsnuti od mrtvih.

„Mi ispovijedamo vjeru u uskrsnuće mrtvih i život vječni. Upravo iz te vjere poštujemo zemne ostatke, tijelo koje u zemlju sahranjujemo, grob koji čuva uspomenu na tog čovjeka jer znamo da će to tijelo, koje se u zemlju pretvara, jednog dana uskrsnuti i da će besmrtna duša ući u tijelo, koje je bilo smrtno, te će oživjeti i uskrsnuti o uskrsnuću mrtvih. Iz te vjere molimo za pokojne. Nismo se zauvijek rastali nego do trenutka kada ćemo i mi poći gore“. Nadbiskup je nadalje pozvao na molitvu za pokojnog Vinka da ga Gospodin primi u svoj mir. Također je potaknuo sve na zahvalnost pokojnom Vinku za sve dobro koje je učinio i da ga Bog nagradi vječnim životom.

Vinko Tomašević, sin je pokojnog Jakoba i pokojne Jele, rođen je 5. srpnja 1936. u Vidovicama. U kršćanskom braku s Anom Tomašević na svijet je darovao 7 djece, od kojih je danas šestoro živih, a ima i 13 unučadi. Preminuo je u Kliničkom bolničkom centru Rebro u Zagrebu, 3. siječnja 2013.

(kta)





PASTORALNI KALENDAR - 2013.



SIJEČANJ 2013.

U	1	SVETA BOGORODICA MARIJA. N. Godina;	Međunarodni molitveni dan za mir	
S	2		Varaždin - kardinal kod Uršulinki 16h.	
Č	3			
P	4			
S	5		- Prva subota molitva za duhovna zvanja	○
N	6	BOGOJAVLJENJE (Tri kralja)	- PMD – sv. Djetinjstvo	
P	7			
U	8		- Stadlerov dan	
S	9			
Č	10		+ Alojzije Žagar 1971	
P	11			●
S	12		+ Franjo Momčinović 1957	
N	13	DAN GOSPODNJI: KRŠTENJE GOSPODINOVO (Mlada nedjelja)	+ Ivan Kulijer 1937	
P	14		+ Andrija Kordić 1995.	
U	15		+ Ljubomir Ivan Roje 1945.	
			Ured. Vijeće KT 15h./	
S	16		+ Jakov Kovačević-Stijepić 1991.	
Č	17	Sv. Antun, opat;	patron - Gorice	
			+ Petar Krajina 1997.	
P	18		<i>Molitvena osmina za jedinstvo</i> kršćana;	
			+ Stjepan Ilić 1964.	
			+ Smiljan Franjo Čekada 1976.;	
			+ Branko Karlić 2007.	
S	19		+ Juraj Heruc 1910.;	○
			+ Jozo Tomić st. 2006.	
N	20	DAN GOSPODNJI: 2. nedjelja kroz godinu;	Otočac – kard. Sv. Fabijan i Sebastijan	
P	21	Sv. Agneza	- HBK i BK BiH u ZGB	
U	22		+ Ambroz Mijić 1946.	
			Svećenički tjedan	
S	23			
Č	24	Sv. Franjo Saleški	Sl. Brod – 170 g. rođenja S.B. Josipa Stadlera – kard.	
P	25	OBRAĆENJE SV. PAVLA APOSTOLA	<i>Završetak molitvene osmine za jedinstvo</i> kršćana;	
			+ Josip Kasić 1996.	
S	26	Sv. Timotej i Tit, biskupi		
N	27	DAN GOSPODNJI: 3. nedjelja kroz godinu	Nadbiskupijski molitveni dan za mir	○
P	28	Sv. Toma Akvinski, prezb. i crkv. naučitelj;		
U	29			
S	30			
Č	31	Sv. Ivan Bosko;	+ Petar Anić 2002.	
			- KŠC - ŽEPČE	



VELJAČA 2013.

P	1		+ Anto Vujičić 1990.;
S	2	PRIKAZANJE GOSPODINOVO (SVIJEĆNICA)	+ Dragan Čuturić 2004.
N	3	DAN GOSPODNJI: 4. nedjelja kroz godinu	Prva subota – molitva za duhovna zvanja; DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA;
			Sv. Blaž;
			DAN ŽIVOTA;
			+ Franjo Bauer 1940.;
			+ Mato Božić 2009.;
P	4		Travnički dekanat
U	5		Kreševski dekanat
S	6		Šamački dekanat
Č	7		Brčanski dekanat;
			+ Nikola Đebić (Gjebić) 1930.;
			+ Petar Tunjić 2009.
P	8		Ramski dekanat;
			Stadlerov Dan;
			+ Dragutin Alaupović 1967.
S	9		Sutješki dekanat
N	10	DAN GOSPODNJI: 5.n.k.g.	Bl. Alojzije Stepinac;
			Patron: Orašje
P	11		Bl. Dj. Marija Lurdska;
			Dan bolesnika;
			Žepački dekanat
			+ Zvonko Petrović 2004.;
			Tuzlanski dekanat
U	12		
S	13	ČISTA SRIJEDA – Pepelnica (<i>post i nemrs</i>)	
Č	14		Doborski dekanat;
			+ Josip Matković 1998.
P	15		Sarajevski dekanat
S	16		Bugojanski dekanat;
			+ Stjepan Prgomet 1956.
N	17	DAN GOSPODNJI: 1. nedjelja korizme – Čista (<i>Mlada n.</i>)	
			+ Stjepan Fontana 1971.
P	18		Dervenstki dekanat;
			Duh. Vježbe za svećenike
U	19		+ Mato Momčinović 1920.;
			Duh. vježbe za svećenike
S	20		K v a t r e
			Duh. vježbe za svećenike
Č	21		Duhovne vježbe za svećenike
P	22		KATEDRA SV. PETRA APOSTOLA;
			+ Ivan Zirdum 1954.
			K v a t r e
			Usorski dekanat
			Kard. Rim-međ. kom.
S	23		K v a t r e
N	24	DAN GOSPODNJI: 2. nedjelja korizme – Pačista	+ Ivo Čondrić 1946.;
			+ Danijel Franjo Dujić 1920.
P	25		
U	26		+ Ivan Starčević 1982.
S	27		+ Petar Perić 1943.
Č	28		+ Ivan Pavlinac 1970.;
			+ Stjepan Oršić 1908.;
			+ Juraj (Đuro) Majetić 1964.



OŽUJAK 2013.

P	1		+ Marko Paradžik 1977.;	
S	2		+ Šimo Janjić 2003.	
			Prva subota – molitva za duhovna zvanja;	
			+ Stanislav Božić 1987.;	
			+ Josip Mikić 2008.	
N	3	DAN GOSPODNJI: 3. nedjelja korizme - Bezimena; Nedjelja solidarnosti		
P	4			○
U	5		+ Zvonimir Blažun 1975.	
S	6			
Č	7		+ Stjepan Marković 1961.;	
			+ Mato Bičvić 1989.	
P	8		Stadlerov dan;	
			+ Augustin Nikić 1936.;	
S	9		Župska pastoralna i ekonomska vijeća	
N	10	DAN GOSPODNJI: 4. nedjelja korizme - Sredoposna		●
P	11			
U	12			
S	13			
Č	14			
P	15		+ Antun Buljan 1964.	
S	16		+ Franjo Kovačević 1940.	
N	17	DAN GOSPODNJI: 5. nedjelja korizme - Gluha (Mlada nedjelja)		
P	18			
U	19	SV. JOSIP, zaručnik Bl. Dj. Marije:	Patron- MO, G.Duica, Rankovići,	○
			SA-Marijin dvor, Špionica, Teslić, Zavidovići,	
			Zenica i KŠC – Sarajevo.	
			MO-18h.BK BiH;	
			+ Miroslav Petrović 1990.	
S	20		MO – BK BiH	
Č	21		MO – BK BiH.	
P	22			
S	23			
N	24	DAN GOSPODNJI – CVJETNICA: NEDJELJA MIKE GOSPODNJE;		
			+ Rikard Weis 1945.	
P	25	Ponedjeljak Velikog tjedna		
U	26	Utorak Velikog tjedna		
S	27	Srijeda Velikog tjedna	Posveta ulja u katedrali u 10,30h	○
Č	28	VELIKI ČETVRTAK	Misa večere Gospodnje u katedrali u 18h.	
P	29	VELIKI PETAK	+ Mirko Perčinlić 1966.;	
			obredi Vel. petka u kat. u 18 h.	
S	30	VELIKA SUBOTA	+ Franjo Jurić 1948.	
			Obredi Bdijenja u 23 h. u katedrali	
N	31	DAN GOSPODNJI - U S K R S	Misa u katedrali u 10,30 h.	



TRAVANJ 2013.

P	1	PONEDJELJAK USKRSNE OSMINE	- Uskrsno primanje u 11h ; + Julijan Kozinović 2010. + Vincencij Ferrarij Paulko 1921	
U	2	UTORAK USKRSNE OSMINE;		
S	3	SRIJEDA USKRSNE OSMINE		○
Č	4	ČETVRTAK USKRSNE OSMINE		
P	5	PETAK USKRSNE OSMINE		
S	6	SUBOTA USKRSNE OSMINE	- Prva subota molitva za duhovna zvanja; Klagenfrut	
N	7	DAN GOSPODNJI – 2. nedjelja po Uskrsu (Bijela);	+ Franjo Kopic 1929.; Klagenfurt Krizma u Busovači 11h - biskup Sudar	
P	8	NAVJEŠTENJE GOSPODINOVO – BLAGOVIJEST	Stadlerov dan; patron: Bogoslovija; + Drago Sučić 1988.	
U	9		+ Božo Markotić 1995; + Marko Kamenjaš 2007.	
S	10		+ Ilija Violloni 1945; + Petar Živković 1985.;	●
Č	11		SVEĆENIČKI SABOR + Petar Grgić 1982.	
P	12		+ Antun Bogdan 2001.	
S	13		krizma-Šćit 11h – i Rumboci 16h kard; 11h. Žepče - biskup Sudar i Žabljak u 17h	
N	14	DAN GOSPODNJI – 3. nedjelja po Uskrsu (Mlada nedjelja)	krizma Gračac u 11h- kardinal; 11h u Zenici - biskup Sudar	
P	15		+ Miodrag Mišković 2008.	
U	16		BK BiH – Vijeće VRP	
S	17			
Č	18		+ Ivan Turbić 1911.;	○
			+ Augustin Franjo Vrebac 1940.;	
			+ Marko Alaupović 1979.	
P	19		+ Antun Dujmušić 1943.	
S	20		+ Bernard Batvić 1921. XVI. MINISTRANSKO ZBOROVANJE krizma u 17h Doljani – kardinal; Jelah 17h – biskup Sudar	
N	21	DAN GOSPODNJI – 4. nedjelja po Uskrsu;	krizma 11h u Zavidovićima i u 16h u Glogarici – biskup Sudar; u 11h na Uzdolu kardinal; u 11h u Kiseljaku biskup Vukšić	
P	22		+ Alojzije Budžinski 1983.	
U	23	Sv. Jura;	Patron: Derventa, Vitez, Morančani	
S	24		+ Petar Čalić 2010.	
Č	25	SV. MARKO EVANĐELIST;	Patron: Gradačac, Ilijaš, Plehan, Potočani.	○
P	26		+ Augustin Halili 1976.	
S	27	Bl. Ozana Kotorska, djev.	<i>Travnik-prijatelji Malog Isusa</i> kriz. u 17h Fojnica –kard. Brčko 11h i Orašje 16h – biskup Sudar	
N	28	DAN GOSPODNJI: 5. nedjelja po Uskrsu;	+ Matej (Matko) Livajušić 1978. Krizma u 11h u Domaljevcu, i u 16h u Grebnicama – biskup Sudar; u 11h u Prozoru biskup Vukšić; Kupres 11h kard;	
P	29	SV. KATARINA SIJENSKA, djevojica i crkv. naučiteljica;	+ Josip Bezić 1893.;	
U	30		+ Stjepan Jularić 1999. + Josip Kalčik 1994.	



SVIBANJ 2013.

S	1	Sv. Josip Radnik;	Patron: Turbe, Pale; Hodočašće u Olovo; + Ivan Mitrović 1912.	○
Č	2			
P	3	SV. FILIP I JAKOV, apostoli		
S	4		Prva subota – molitva za duhovna zvanja; + Ivan Vlašić 1984. Krizma u 11h Gromiljak i Brestovsko 17h biskup Vukšić; u 11h Oštra Luka - Bok biskup Sudar; 11h Vitez – kard; i Kandija 17h kard.	
N	5	DAN GOSPODNJI: 6. nedjelja po Uskrsu;	+ Anto Alaupović 1948. Krizma u Kreševu 11h biskup Vukšić; Novo Sarajevo 11h biskup Sudar; 11h Uskoplje kard.	
P	6			
U	7		+ Josip Matišić 1921.	
S	8		Stadlerov dan; + Marko Nedić 1952.; + Jozo Perić 2005.; + Marko Josipović 2009.	
Č	9	UZAŠAŠĆE (SPASOVO);	Patron – N. Travnik; + Josip Vasilina 1988.; Kriz. 11h Skop. Gračanica kard.	
P	10	Bl. Ivan Merz; sv. Job;		●
S	11		krizma u 11h Tolisa - kard; i 17. Vidovice kard.	
N	12	DAN GOSPODNJI: 7.n. po Uskrsu; sv. Leopold Mandić (<i>Mlada nedjelja</i>);	Patron: Briješće, Dragunja, Maglaj, + Anto Šarić 2010. Kard. u Maglaju 11h.	
P	13	Bl. Dj. Marija Fatimska		
U	14	SV. MATIJA, apostol		
S	15		+ Jakov Barišić 1942.	
Č	16		+ Milidrag Bujas 1991.	
P	17			
S	18		+ Ivan Subašić 1945.	○
N	19	DAN GOSPODNJI: PEDESETNICA – DUHOVI	Krizma u Bugojnu 11h kard. - Patron: Fojnica, N. Bila; krizma u katedrali 10,30 h - kard Stup 17h kard.	
P	20	Bl. Dj. Marija Majka Crkve;	Patron: Garevac; + Petar Ajvazović 1945.	
U	21		+ Anđelko Franjičević 1954.; + Vlastimil-Antun Fijala 1986.	
S	22		<i>Kvatre</i>	
Č	23			
P	24	Marija Pomoćnica:	Patron: Globarice; + Andrija Jagatić 1901.	
S	25		<i>Kvatre</i> + Caleb Villoni 1917.	○
N	26	DAN GOSPODNJI: PRESVETO TROJSTVO (8. n. k. g.)	Dan mladih – Komušina <i>Kvatre</i> Patron: N. Sarajevo; N. Travnik; Suho Polje 11h kard.	
P	27		+ Josip Konopka 1988.	
U	28			
S	29			
Č	30	PRESV. TIJELO I KRV KRISTOVA (TIJELOVO)		
P	31	POHOD BLAŽENE DJEVICE MARIJE	Humanitarni koncert –Stup – Caritas VN.	○



LIPANJ 2013.

S	1		Prva subota - molitveni dan za duhovna zvanja Hodočašće iz Sl. Broda u katedralu Podmilačje 11h i Dobretići 17h – biskup Sudar; Glavice 11h Biskup T. Vukšić
N	2	DAN GOSPODNJI: 9. nedjelja kroz godinu;	+ Vinko Vidaković 2006.; Bistrica k/Usk. 11h biskup Sudar; Grbavica 11h biskup T. Vukšić
P	3		
U	4		+ Marijan Ivandić 1945.; + Josip Perčinlić 1945.; + Mirko Radoš 1945.
S	5		+ Stjepan Ezgeta 1933.; + Stjepan Pašalić 1950.
Č	6		Te Deum KBF-a u 12h
P	7	PRESVETO SRCE ISUSOVO;	+ Franjo Bulić 1999. Patron: VN, katedralna župa, B. Šamac, Brčko, Čajdraš, Doboj, Glavice, N. Selo, Pećine, Prozor, Zvornik.
S	8	Bezgrešno Srce Marijino:	Stadlerov dan; Patron: Foča k/Dervente, Pos. Mahala, Skopaljska Gračanica + Ivan Barčanac 1993.
N	9	DAN GOSPODNJI: 10. nedjelja kroz godinu,	VN- vanjska proslava Srca Isusova u katedrali (<i>mlada nedjelja</i>); + Franjo Kralik 1976.
P	10		+ Ladislav Gagulić 1964.
U	11	Sv. Barnaba, apostol;	
S	12		
Č	13	SV. ANTO PADOVANSKI, prezbiter i crkveni naučitelj;	Patron: Boće, Bugojno, Bukovica, Busovača, Dobretići, Drijenča, Gračac, Lukavac, Rastičevo, G. Močila-Sijekovac, Sivša, Sočanica, Vukanovići, Žepče, Podhum-Žitače.
P	14		
S	15	Sv. Vid, mučenik; Patron Vidovice	
N	16	DAN GOSPODNJI: 11. nedjelja kroz godinu	HKM – Graz, kard.
P	17		
U	18		Susret svećenika BiH - Livno
S	19		+ Marijan Džojić 1921.
Č	20		+ Josip Fuks 1954.; + Zdravko Mandić 2012.
P	21	Sv. Alojzije Gonzaga;	patron: sjemenišna crkva u Travniku, Pećnik; + Nikola Burić 1993.
S	22		+ Mato Ivkić 1993. Stup – Caritas VN - dan bolesnika.
N	23	DAN GOSPODNJI: 12. nedjelja kroz godinu:	Podmilačje – kard. u 18 h. + Anto Lutter 1992.
P	24	ROĐENJE SV. IVANA KRSTITELJA;	patron: Bijelo Brdo, D. Tramošnica, Jelah, K. Sutjeska, Lug-Brankovići, Otinovci, Podmilačje Tarčin, Travnik, Uzdol, Živinice. + Jozo Tomić ml. 2007.
U	25		
S	26		
Č	27		
P	28		
S	29	SV. PETAR I PAVAO, APOSTOLI.	Svećeničko ređenje; Patron: Brajkovići, G. Komušina, Kakanj, Kulina, Lovnica N. Selo-Balegovac, Tuzla + Dragutin Kanber 1969
N	30	DAN GOSPODNJI: 13. nedjelja kroz godinu	Kard. u Njemačkoj - Bochum



SRPANJ 2013.

P	1		
U	2		+ Antun Jeglič 1937.
S	3	SV. TOMA, apostol	
Č	4		
P	5	SV. ĆIRIL I METOD;	Patron: Bogoslovska crkva sv. Ćirila i Metoda; + Krunoslav Draganović 1983.
S	6		Prva subota – molitva za duhovna zvanja; + Stipo Barišić 1944.
N	7	DAN GOSPODNJI: 14. nedjelja kroz godinu	
P	8		Stadlerov dan ●
U	9	Bl. Marija Petković	
S	10		+ Marijan Šoljić 1986.
Č	11	SV. BENEDIKT, opat, zaštitnik Europe;	+ Nikola Pranjić st. 1998.
P	12		
S	13	Bl. Dj. Marija Bistrička;	
N	14	DAN GOSPODNJI: 15. nedjelja kroz godinu (mlada nedjelja)	
P	15.	SV. BONAVENTURA, biskup i crkveni naučitelj;	Patron: Banja Luka; Visoko; BL – 10h. BK BiH
U	16	Bl. Djevica Marija od Karmela;	Patron: Karmel na Stupu; ○ + Božidar Bralo 1945.; + Ivan Šarić 1960. BK BiH - BL BK BiH - BL
S	17		
Č	18		
P	19		
S	20	SV. ILIJA, prorok:	Patron: Bos. Brod; Čemerno, Doljani, Kandija, Kiseljak, Korićani, N. Šeher, Rostovo, Sol. Kula, Turić, Ularice, Zenica. kard. BL
N	21	DAN GOSPODNJI: 16. nedjelja kroz godina; + Ivan Rajić 1989.	
P	22		+ Andrija Antunović 1934. ○ + Dominik Stojanović 2009.
U	23	SV. BRIGITA ŠVEDSKA;	
S	24		
Č	25	SV. JAKOV, apostol;	+ Branko Grulich 1989.
P	26	Sv. Joakim i Ana, roditelji Bl. Dj. Marije:	Patron: Banbrdo, Domaljevac, Par Selo, Potkraj, Radunice, Žabljak; + Andrija Avelin Predmersky 1914. + Ladislav Buljan 1986.
S	27		
N	28	DAN GOSPODNJI: 17. nedjelja k. g.	
P	29		○
U	30		
S	31	Sv. Ignacije Lojolski;	Patron: Grbavica



KOLOVOZ 2013.

Č	1		
P	2	GOSPA OD ANĐELA (Porcijunkula);	Patron: G. Tramošnica; + Drago Ćurić 1939.
S	3		Prva subota – molitva za duhovna zvanja; + Martin Anić 2006.
N	4	DAN GOSPODNJI: 18. nedjelja kroz godinu:	
P	5	Gospa Snježna;	Patron: Deževica, Poljaci.
U	6	PREOBRAŽENJE GOSPODINOVO ;	Patron: Borovica; + Ivan Trobentar 1977.; + Rudolf Römer 1962.; + Franjo Tomašević 2007.
S	7		
Č	8	SV. DOMINIK;	Stadlerov dan; patron: Goražde; + Emil-Stjepan Čondrić 1945.; + Viktor Šifner 2005.
P	9	SV. TEREZIJA BENEDIKTA OD KRIŽA, djevica i mučenica ;	+ Antun Mohorić 1937.
S	10	SV. LOVRO, đakon i mučenik;	+ Marko Jozinović 1994.
N	11	DAN GOSPODNJI: 19. n.k.g. SV. KLARA ASIŠKA (Mlada nedjelja);	
			Patron: Klarise – Brestovsko; Posveta župne crkve u Pos. Mahali; + Dragutin Čelik 1958.; + Joso Filipović 2006. + Zvonko Raić 1998.
P	12		+ Ivan Kristić 1960;
U	13		+ Josip Džajkić 2000.
S	14		Komušina 18 h; + Stjepan Gašparević 1937.
Č	15	UZNESENJE BL. DJ. MARIJE – VELIKA GOSPA;	Patron: Breške, Dolac, Haljinići, Komušina, Koraće, Kreševo, Olovo, Osova, Rama-Ščit, Suho Polje, Uskoplje-G.Vakuf, Tolisa, Stup; kard. na Stupu 18h.
P	16	Sv. Roko Montpejerski;	Patron: Prud;
S	17		+ Ivan Dujmušić 1937.
N	18	DAN GOSPODNJI: 20. nedjelja kroz godinu;	+ Marko Majurić 1933.
P	19		+ Stjepan Sokolović 1972.
U	20		+ Tomo Igrc 1938.
S	21		+ Izidor Poljak 1924.
Č	22	Bl. Dj. Marija Kraljica;	Patron: Bijeljina
P	23		
S	24	SV. BARTOL, apostol;	+ Nikola Krilić 1924.
N	25	DAN GOSPODNJI: 21. nedjelja kroz godinu	
P	26		
U	27		
S	28	Sv. Augustin, biskup i crkveni naučitelj	
Č	29	Mučeništvo sv. Ivana Krstitelja;	Patron: Odžak
P	30		
S	31		Katehetski dan



RUJAN 2013.

N	1	DAN GOSPODNJI: 22. nedjelja kroz godinu	
P	2		Seminar za jurisdikciju
U	3		Seminar za jurisdikciju + Božidar Bralo 1945.
S	4		
Č	5		
P	6		
S	7	Sv. Marko Križevčanin , biskup i mučenik;	Prva subota – molitva za duhovna zvanja;
N	8	DAN GOSPODNJI: 23. n.k.g. ROĐENJE BDM. (Mlada nedjelja);	Stadlerov dan:
			Patron: Bežlja, Brestovsko, Brusnica, Husino, Modriča, Ulice; + Ivan Kozinović 1931.
P	9		
U	10		+ Tomislav Jablanović 1986.
S	11		
Č	12	Ime Marijino:	Patron: Gromiljak; Oštra Luka-Bok; Svilaj. O
P	13		Obljetnica posvete Prvostolnice
S	14	UZVIŠENJE SVETOGA KRIŽA;	Patron: Bistrica k/Žepča, Jelaške, Klopče, Franjevačka prov. Bosna Srebrena; + Dragutin Augustin Dujmušić 1916. + Milivoj Čekada 1961.
N	15	DAN GOSPODNJI: 24. nedjelja kroz godinu. BDM Žalosna;	Patron: Čardak; Katehetska nedjelja; + Mato(Matej) Pezer 1959.;
			+ Floro-Čulinović-Čulina 1996. + Tadija Mihačević 1955.
P	16		
U	17	RANE SV. FRANJE;	
S	18		Dijecezanski svećenici
			K v a t r e
Č	19		+ Marijan Pešić 1991.
P	20		K v a t r e
S	21	SV. MATEJ, apostol;	+ Anton Zajac 1982.
			K v a t r e
N	22	DAN GOSPODNJI: 25. nedjelja kroz godinu.	
P	23		
U	24		+ Franjo Gavran 1980.;
			+ Ivan Ćoruša 2001.;
			+ Stjepan Džalto 2008.
S	25		+ Tadija Jukić 2011.
Č	26		+ Mato Bekavac 1938.;
			+ Čedomil Čekada 1981.
P	27	Sv. Vinko Paulski , prezbiter	
S	28		
N	29	DAN GOSPODNJI: 26. n.k.g. SV. MIHOVIL, GABRIJEL I RAFAEL;	Patron: Kolibe, Kopanice, Ovčarevo, Vareš;
			+ Anto Paradžik 2004.
P	30	Sv. Jeronim , prezbiter i crkveni učitelj	



LISTOPAD 2013.

U	1	Sv. Terezija od Djeteta Isusa;	Patron: Bistrica k/Uskoplja Zaziv Duha sv. KBF 12h	
S	2	Sveti Anđeli Čuvari;	+ Viktor Vincens 1989.;	
Č	3		+ Franjo Pilić 1996.	
P	4	SV. FRANJO ASIŠKI;	Patron: Dobrinja, Guča Gora, Rumboci, Srednja Slatina, Šikara, Zovik, Žeravac;	
S	5		+ Petar Vidović 1984.	
N	6	DAN GOSPODNJI: 27. nedjelja kroz godinu (Mlada nedjelja)	Prva subota – molitva za duhovna zvanja. ●	
P	7	Bl. Dj. Marija od krunice;	Patron: Krepšić;	
			+ Stjepan Hadrović 1934;	
			+ Dragan Dujmušić 1943;	
			+ Anto-Emil Čehulić 1982.	
U	8		Stadlerov dan	
S	9		Sjednica Zbora konzultora	
Č	10		Sjednica Svećeničkog vijeća	
P	11		+ Josip Lušić 1991.	
S	12		Hodočašće u Mariju Bisticu	○
N	13	DAN GOSPODNJI: 28. nedjelja kroz godinu.		
P	14			
U	15	Sv. Terezija Avilska, dj. i crkv. naučiteljica		
S	16			
Č	17			
P	18	SV. LUKA, evanđelist;	Patron: Novi Grad-SA; KBF-SA	
S	19		+ Juraj Čosić 1918.;	○
			+ Marko Tvrtković 1940.;	
			+ Andrija Mlakić 1959.;	
			+ Stjepan Kočiš 1980.	
N	20	DAN GOSPODNJI: 29. nedjelja kroz godinu	+ Mato Adžamić 1990.	
P	21		+ Ivan Gojsilović 1934.;	
			+ Jozo Vidaković 2005.	
U	22	Bl. Ivan Pavao II, papa;	Dan Nadb. Centra za pastoral mladih;	
			+ Antun Jović 1916;	
			+ Eugen Tvrtković 1937;	
			+ Josip Kudić 2000;	
S	23		+ Josip Riffel 1918.;	
			+ Ivan Jablanović 1957.	
Č	24			
P	25	Bl. Katarina Kotromanić;	Obljetnica posvete vlastite crkve	
			+ Rudolf Klampfl 1994.	
S	26		Hodočašće na Bobovac – Molitva za Domovinu	
N	27	DAN GOSPODNJI: 30. nedjelja kroz godinu;	+ Viktor Baier 1998.;	○
			+ Ivo Balukčić 2012.	
P	28	SV. ŠIMUN I JUDA TADEJ, apostoli		
U	29			
S	30			
Č	31			



STUDENI 2013.

P	1	SVI SVETI	kat.10,30h i groblje sv. Josipa u SA 15h
S	2	SPOMEN SVIH POKOJNIH VJERNIKA - DUŠNI DAN;	Bare – SA 11h i kat. 18h + Ivan Čavar 2007. + Mijo Josipović 2012. Prva subota – molitva za duh. zvanja
N	3	DAN GOSPODNJI: 31. nedjelja kroz godinu (<i>mlada nedjelja</i>),	Dan Zahvalnosti Kat. u 18h. BK BiH + Petar Zubak 1931.
P	4		BK BiH - SA
U	5		+ Anton Zovko 1928.; + Anto Bajić 1993.; BK BiH - SA
S	6		
Č	7		+ Danijel Pušić 1973; + Mijo Thon 1986.
P	8	Bl. Ivan Duns Škot; bl. Gracija Kotorski;	Dan franjevačke teologije; Stadlerov dan
S	9	POSVETA LATERANSKE BAZILIKE	Simpozij o K. Draganoviću - KBF
N	10	DAN GOSPODNJI: 32. n. kroz godinu.	Misa u kat. 10,30 za + K. Draganovića
P	11	Sv. Martin Tourski;	Patron: Bučići; + Josip Skalec 1928. + Ante Petrović 1986.
U	12		
S	13		
Č	14	SV. NIKOLA TAVELIĆ, prezbiter i mučenik	
P	15		
S	16		+ Anto Livajušić 1974.
N	17	DAN GOSPODNJI: 33. n. k. g.	+ Anto Čondrić 1981.
P	18	Posveta Bazilike sv. Petra i Pavla	
U	19		
S	20		+ Franjo Mikić 1927.
Č	21	Prikazanje Bl. Dj. Marije;	+ Nikola Mandić 1937.; + Stjepan Lukić 1962.; + Juraj Zirdum 1982.
P	22	Sv. Cecilija	
S	23		
N	24	DAN GOSPODNJI: 34. n. k. g.:KRIST KRALJ.	Patron: Cer; + Franjo Horvat 1975. + Vlado Jurjević 1993.; + Ambrozije Mikić 2008. + Ivan Miletić 1943.
P	25		
U	26		
S	27		
Č	28	Sv. Jakov Markijski;	Patron: Grebnice
P	29		+ Franjo Malešić 1927.
S	30	SV. ANDRIJA, apostol;	+ Ivan Mršo 2000.



PROSINAC 2013.

N	1	DAN GOSPODNJI: 1. nedjelja Došašća	Đakonsko ređenje u katedrali	
P	2			
U	3	Sv. Franjo Ksaverski;		●
S	4	sv. Barbara, djevica i mučenica;	Patron : Breza	
Č	5		+ Josip Rajić 1951. + Anto Lamešić 1973.	
P	6	Sv. Nikola, biskup		
S	7			
N	8	DAN GOSPODNJI: 2. nedjelja Došašća (mlada nedjelja)	Patron: Crkvice, Dubrave, Vijaka; + Josip Stadler 1918.; + Ilija Gavrić 1948.	
P	9	BEZGREŠNO ZAČEĆE BL. DJEVICE MARIJE;	+ Juraj-Dobroslov Veselčić 1930.	○
U	10		+ Josip Divić 1968.	
S	11		<i>K v a t r e</i>	
Č	12			
P	13	Sv. Lucija	+ Đuro Gračanin 1973. <i>K v a t r e</i>	
S	14	Sv. Ivan od Križa , prezb.i crkv. nauč.	<i>K v a t r e</i>	
N	15	DAN GOSPODNJI: 3. nedjelja došašća;	Nedjelja Caritasa ; + Đuro Cezner 1944.	
P	16			
U	17		+ Luka Janjić 1996; + Filip Josipović 2001.	○
S	18			
Č	19		+ Zvonimir Baotić 1995.	
P	20		+ Ivan Koščak 1915.; + Ambrozije Benković 1970. + Ivan Čalušić 2011.	
S	21			
N	22	DAN GOSPODNJI: 4. nedjelja Došašća		
P	23			
U	24	Badnjak: Spomendan svih svetih Isusovih predaka.	Kat. 24h	
S	25	B O Ž I Ć: ROĐENJE G. N. ISUSA KRISTA	Kat. 10,30	○
Č	26	SV. STJEPAN, prvomučenik	primanje 11h	
P	27	SV. IVAN, apostol i evanđelist;	+ Anton Čović 1968.	
S	28	NEVINA DJEČICA (MLADENCI), mučenici		
N	29	DAN GOSPODNJI: SVETA OBITELJ ISUSA, MARIJE I JOSIPA;	patron: Kupres	
P	30			
U	31	Sv. Silvestar	kat. 18h - zahvalnica ; + Nikola Odić 1911.	







ANNO DELLA FEDE 2012
2013